

စာရေးနည်းလမ်းညွှန်

ကြူကြူသင်း	မောင်ကျေးရူး
ခင်မောင်ညို(ဘောဂဗေဒ)	မောင်ခင်မင်(ဓနုဖြူ)
ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)	မောင်ခေတ်ထွန်း
ချစ်ဦးညို	မောင်ငြိမ်းသူ(ကြို့ပင်ကောက်)
ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း	မောင်စိန်ဝင်း(ပုတီးကုန်း)
ညွန့်ဟံ(ကြူတော)	မောင်မြင့်ကြွယ်
တက္ကသိုလ်တင်ဝ	မြေလတ်မောင်မြင့်သူ
မစန္ဒာ	မြင်းမူမောင်နိုင်မိုး
မနုဿကျော်ဝင်း	လယ်တွင်းသားစောချစ်
မနှင်းဗွေ	သူရဇော်

မြန်မာနိုင်ငံ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ စာရေးဆရာအလွှာမှ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားသည့် စာရေးနည်းအခြေခံ လမ်းညွှန်သင်တန်း မှတ်စုများကို စုစည်းထုတ်ဝေပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံစာရေးဆရာအသင်း၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်

ပုံ နိ ဝ် မှ တ် တ မ် ။

မူကွဲရာဇာဓိ - ဉာဏ်လင်းထက်
ထုတ်ဝေသည့်ကာလ - ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (ပထမအကြိမ်)
၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (ဒုတိယအကြိမ်)

ထုတ်ဝေသူ - Quality Publishing House၊ ဦးမြင့်ထွန်း (၀၀၂၆၇)
အမှတ် ၅၀၈/၅၁၂ (၂-ခ)၊ ပထမထပ်၊ ကုန်သည်လမ်း (ဆိပ်ကမ်းသာလမ်းမထောင့်)၊
ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဖုန်း ၃၈၃၆၆၄၊ ၃၈၆၈၃၃

ဖလင် - Eagle၊ စာအုပ်ချုပ် - ရွှေသမီး၊
ပုံနှိပ်တိုက် - ဖြိုးဝေလှုံပုံနှိပ်တိုက်၊ ဒေါ်ယဉ်ယဉ်မွန် (၀၀၂၃၈)
အုပ်စု - ၅၀၀ အုပ်၊ တန်ဖိုး - ၂၅၀၀ ကျပ်

စာရေးနည်းလမ်းညွှန်

ကြူကြူသင်း	မောင်ကျေးစု
ဝင်မောင်ညို (တောဝေခေ)	မောင်ခင်မင် (ခန့်ဖြူ)
ချစ်နိုင် (စိတ်ပညာ)	မောင်ခေတ်ကျွန်း
ချစ်ဦးညို	မောင်ငြိမ်းသူ (ကြို့ပင်ကောက်)
ဆင်ဖြူကျွန်းမ အောင်သိန်း	မောင်စိန်ဝင်း (ပုတီးကျန်း)
ညွန့်တံ (ကြူစော)	မောင်မြင့်ကြွယ်
တက္ကသိုလ်တင်ခ	မြေလတ်မောင်မြင့်သူ
မစမာ	မြင်းပူမောင်နိုင်မိုး
မနုဿကျော်ဝင်း	လယ်တွင်းသာစောချစ်
မရှင်းစွေး	သူရဇော်

မြန်မာနိုင်ငံ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့၊ စာရေးဆရာအလွှာမှ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားသည့် စာရေးနည်းအခြေခံ လမ်းညွှန်သင်တန်း ပုတ်စုများကို စုစည်းထုတ်ဝေပါသည်။

စာရေးနည်းလမ်းညွှန်

ကလောင်စုံ

မာတိကာ

ကဗျာရေးနည်း

အမှာစာ	၅
မြေလတ်မောင်မြင့်သူ	၉
မြင်းမူမောင်နိုင်မိုး	၂၅
သူရဇော်	၄၃

ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်ရေးနည်း

ကြူကြူသင်း	၅၉
ချစ်ဦးညို	၆၉
ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း	၇၁
မစန္ဒာ	၇၈
မနုဿကျော်ဝင်း	၉၀
မနှင်းဖွေး	၁၀၂
မောင်စိန်ဝင်း (ပုတီးကုန်း)	၁၁၀
လယ်တွင်းသားစောချစ်	၁၁၄

ဆောင်းပါးရေးနည်း

ခင်မောင်ညို (ဘောဂဗေဒ)	၁၂၁
ချစ်နိုင် (စိတ်ပညာ)	၁၂၅
ညွန့်ဟံ (ကြူတော)	၁၄၄
တက္ကသိုလ်တင်ခ	၁၅၂
မနုဿကျော်ဝင်း	၁၅၇
မောင်ကျေးဇူး	၁၆၆
မောင်ခင်မင် (နေဖြူ)	၁၇၃
မောင်ခေတ်ထွန်း	၁၈၄
မောင်ငြိမ်းသူ (ကြို့ပင်ကောက်)	၂၂၁
မောင်မြင့်ကြွယ်	၂၃၅

စာရေးနည်း အခြေခံလမ်းညွှန်သင်တန်း၊ နည်းပြမှတ်စု အမှာစာ

မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ကြီး၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် စာရေးဆရာ အလွှာမှ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၃၀)နေ့မှ စတင်ပြီး ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၇) ရက်အထိ စာရေးနည်း အခြေခံလမ်းညွှန်သင်တန်းကို ဖွင့်လှစ်သင်ကြားခဲ့ သည်။

သင်တန်းကာလတွင် သင်တန်းသား၊ သင်တန်းသူ (၄၇)ဦး တက်ရောက် ခဲ့ကြပြီး စာရေးနည်း၊ ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုတိုရေးနည်းများကို သင်ကြားခဲ့ကြသည်။ သင်ကြားသောဆရာများမှာ ကဗျာ၊ ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုတိုတွင် အောင်မြင်ထင် ရှားသောစာရေးဆရာများဖြစ်ကြသည်။ အခကြေးငွေမယူကြဘဲ စေတနာနှင့် သင်ပေးကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကဗျာတွင် မြင်းမူမောင်နိုင်မိုး၊ သူရဇော်၊ မြေလတ်မောင်မြင့်သူတို့က သင်ကြားပေးခဲ့ကြသည်။

ဆောင်းပါးတွင် တက္ကသိုလ်တင်ခ၊ မောင်မြင့်ကြွယ်၊ ချစ်နိုင် (စိတ်ပညာ)၊ မနုဿကျော်ဝင်း၊ မောင်ခင်မင် (နေဖြူ)၊ ချစ်စံဝင်း၊ မောင်ငြိမ်းသူ (ကြို့ပင်

ကောက်)၊ ညွန့်ဟံ (ကြူတော)၊ မောင်ဆွေငယ်၊ ခင်မောင်ညို (ဘောကဗေဒ)၊ မောင်ကျေးဇူး၊ မောင်ခေတ်ထွန်းတို့က သင်ကြားပို့ချပေးခဲ့ကြသည်။

ဝတ္ထုတွင်ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း၊ မနုဿကျော်ဝင်း၊ ချစ်ဦးညို၊ ကြူကြူသင်း၊ မောင်စိန်ဝင်း (ပုတီးကုန်း)၊ မနင်းဗွေး၊ မစန္ဒာ၊ လယ်တွင်းသားစောချစ်တို့က သင်ကြားပေးခဲ့ကြသည်။

သင်တန်းအတွက် သင်တန်းကြေးမှာ သင်တန်းသားတစ်ဦးလျှင် ကျပ် (၁၀၀၀၀) ဖြစ်ပါသည်။ ရေမီး၊ အသံချဲ့စက်၊ သန့်ရှင်းရေး၊ ဆရာများကြိုပို့စရိတ် မျှသာဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ကြီးက ကျပ် (၅၀၀၀၀) ပံ့ပိုးပေးရသည်။ ၄၄ (၁၀၀၀၀) မှာ ချမ်းသာသူအတွက် မများသော်လည်း ဝန်ထမ်းများ၊ ဝင်ငွေအားနည်းသူများအတွက် နည်းသောငွေမဟုတ်ပါ။

သင်တန်းကာလတွင် ပို့ချသော ဆရာ၊ ဆရာမများက စေတနာအပြည့် အဝနှင့် သင်ကြားပေးခဲ့ကြသည်။ မရှင်းလင်းသည်များ သိချင်သည်များကို လည်း မေးခွင့်ပြုကြသည်။ စိတ်ရှည်စွာ ပြန်လည်ဖြေကြားပေးခဲ့ကြသည်။

သင်တန်းသား၊ သင်တန်းသူများကလည်း စိတ်ပါဝင်စားစွာ ကြိုးကြိုးစားစား သင်ကြားမှတ်သားကြသည်။ သင်တန်းကာလပြီးဆုံးခါနီးသောအခါ ကဗျာစပ်နည်း အမျိုးမျိုးနှင့် ကဗျာများကိုရေးသားကြရသည်။ ထိုကဗျာများကို စုပေါင်း၍ ကဗျာစာစောင်လေးပင် ထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။

ဆောင်းပါးအတွက်လည်း သင်တန်းကာလအတွေ့အကြုံများကို လက်တွေ့ရေး၍ မှတ်ချက်များပြုပေးသည်။ ကြိုက်နှစ်သက်ရာဆောင်းပါးများကို ရေးသားစေပြီး အားနည်းချက်၊ လိုအပ်ချက်များကို ထောက်ပြလမ်းညွှန်ပေးခဲ့ကြသည်။

ဝတ္ထုတိုရေးနည်းအတွက် လက်တွေ့ဝတ္ထုတိုလေးများ ရေးသားတင်ပြစေသည်။ ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအား ကောင်းမွန်သောဝတ္ထုတိုလေးများကို တွေ့ရသည်။ သင်တန်းမှရသော ရေးနည်းအခြေခံကို အခြေပြုရေးသားခြင်းကြောင့် လည်း ရေးသားတင်ပြပုံ ကောင်းမွန်ကြပါသည်။

သင်တန်းဆင်းသွားကြသူများထဲမှ ဝတ္ထုကဗျာများကို စိတ်အားထက်သန်စွာ ရေးသားနေကြရာ စာနယ်ဇင်းမျိုးစုံတွင် မြင်တွေ့ဖတ်ရှုနေရသဖြင့် ကျေနပ်အားရဝမ်းသာပီတိ ဖြစ်နေရပါသည်။

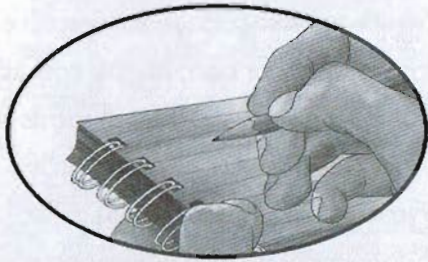
သင်တန်းပြီးသောအခါ သင်တန်းသား၊ သင်တန်းသူများက နည်းပြစာရေးဆရာကြီး၊ ဆရာမကြီးများ၏ သင်တန်းမှတ်စုများကို ရချင်ကြသည်။ စာအုပ်ထုတ်ဝေပေးရန် တောင်းဆိုကြသည်။ မြို့နယ်စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ဝင်များကလည်း ရန်ကုန်မြို့နှင့်ဝေး၍ သင်တန်းတက်ရောက်နိုင်ခြင်းမရှိသောကြောင့် သင်ကြားပို့ချမှုမှတ်စုများကို စာအုပ်ထုတ်ဝေပေးပါရန် စာရေးသားကြသည်။ နယ်မြို့များမှစာရေးရန်ဝါသနာပါသူများကလည်း စာအုပ်ထုတ်ဝေရန် အကြံပြုတောင်းဆိုကြသည်။ ရန်ကုန်မြို့ထဲရှိ စာရေးရန် ဝါသနာပါသူများကလည်း သင်တန်းတက်ရန် အချိန်မရှိသောကြောင့် သင်တန်းမှ ပို့ချချက်များကို စာအုပ်ထုတ်ဝေရန် အကြံပြုတောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။

ထို့ကြောင့် ဤစာရေးနည်း အခြေခံလမ်းညွှန်သင်တန်း မှတ်စုများကို စာအုပ်ထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မှတ်စုကို ပိုမိုပြည့်စုံအောင် ဖြည့်စွက်၍ ရေးသားပေးပို့ကြပါသည်။ သို့သော်လည်း မည်သူမျှ စာမူခမယူကြပါ။ အချို့စာရေးဆရာများမှာ အချိန်မရ၍ အကျဉ်းမျှသာ ပါဝင်ရေးသားနိုင်သည်ကို နားလည်ခွင့်လွှတ်ပါရန် မေတ္တာရပ်ခံပါသည်။ သင်တန်းကာလတွင်ကား ထိုအကျဉ်းကို အခြေခံ၍ ပြည့်စုံစွာပို့ချခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

ဤနည်းပြမှတ်စုမှ ရရှိသောဝင်ငွေအားလုံးကို မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ စာရေးဆရာအလွှာမှ နောင်ဆက်လက်ဖွင့်လှစ်သင်ကြားမည့် စာရေးနည်းအခြေခံလမ်းညွှန်သင်တန်းအတွက် ရန်ပုံငွေအဖြစ် သတ်မှတ်လှူဒါန်းအသုံးပြုမည်ဖြစ်ပါသည်။

ကဗျာလည်းမှန်၊ ရယ်သံလည်းလှ ရေးကြကြရအောင် (၁)

ပြေလတ်မောင်ပြင့်သူ

ကဗျာရေးနည်း

မိမိတို့ကဏ္ဍကို ရေးသားခဲ့တာ (၆)ပုဒ်ရှိပါပြီ။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အနယ်နယ်၊ အရပ်ရပ်မှ မြန်မာကဗျာလိုက်စားကြသော ကလောင်ရှင် ဝါသနာရှင်များအတွက် တစ်စုံတစ်ရာ အထောက်အကူရစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ကဗျာဆရာတစ်ယောက်အနေဖြင့် အခြားသူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ကဗျာကိုပြင်ရန် အတော်ဝန်လေးပါသည်။ သို့သော် ရယ်စရာမဂ္ဂဇင်းသို့ လစဉ် ဖွဲ့နှင့်ချီ၍ ရေးသားပေးပို့နေကြသော ကဗျာဝါသနာရှင်များထဲတွင် ကဗျာဉာဏ် ကဗျာဟန် အတန်အသင့်နှင့် ဖွဲ့ကောင်းသည်မှန်သော်လည်း ကဗျာပုံသဏ္ဍာန်နှင့် ပတ်သက်၍ အခြေခံနည်းစနစ်ပိုင်းတွင် မကြာခဏ မှားယွင်းနေကြသည်ကို လစဉ်လိုလို တွေ့နေရသောကြောင့် ဤအလုပ်ကို အမိုက်ခံပြီး လုပ်နေမိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကဗျာဆိုသည်မှာ လွယ်လွယ်ဖတ်၍ လွယ်လွယ်တတ်သော အရာမျိုး မဟုတ်ပါ။ နားလည်အောင် ဖတ်နိုင်ဖို့ရာ ဖတ်တတ်ဖို့ရာ အလွန်ခက်ပါသည်။ ဤသို့ နည်းစနစ်တွေ ဥပဒေသတွေကို စာချည်းဖတ်ရတာထက်၊ လက်တွေ့ရေးသားထားသော ကဗျာအမှားနှင့် အမှန်ကို ဥပမာလေးနှင့် ခွဲခြားပြသည်က ပို၍ သိလွယ်မှတ်လွယ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပုံသဏ္ဍာန်မှားသော်လည်း အတွေးကောင်းသော ကဗျာလေးများကို ဥပမာပေး၍ ရေးသားတင်ပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကာယကံရှင်လည်း အကျိုးရှိစေ အခြားသောဝါသနာရှင်တွေလည်း ပညာရပါစေဟူသော စေတနာကို သဘောပေါက်လိမ့်မည် ထင်ပါသည်။

ဤနေရာတွင် အလျဉ်းသင့်လို့ တစ်ခုပြောချင်ပါသည်။ မဂ္ဂဇင်းတွင် ပေးပို့သော ကဗျာအရွေးမခံရတိုင်း ကျွန်တော် ကျွန်မတို့တော့ လစဉ် ဘယ်နပုဒ်ပို့ပါသည်။ ဘယ်နှစ်လရှိပါပြီ။ တစ်ခါမျှ ဖော်ပြမခံရသေးပါ။ ဒါပေမဲ့ ဇွဲမလျော့ပါ။ ဆက်လက်ချီတက်သွားပါမည်ဆိုသော စာတွေဖြစ်သည်။ ထိုဝါသနာရှင်များ၏ ဇွဲကိုတော့ အထူးလေးစားပါသည်။ အသိအမှတ်လည်း ပြုပါသည်။ သို့သော် သတိပြုစေချင်သည်မှာ တစ်ခုခုတော့ လွဲနေပြီထင်သည်။

စာပေတည်းဟူသော နယ်ပင်တွင် ကဗျာဆိုသည်မှာ စကားလုံးအနည်းဆုံးနှင့် ကျစ်လျစ်သိမ်မွေ့စွာ တင်ပြရသော အနုပညာတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ကဗျာကောင်းတစ်ပုဒ် ရေးသားနိုင်ဖို့ရာ အခြေခံနည်းစနစ်ကို သိဖို့လိုသည်။ ကဗျာဉာဏ်ပါသော စိတ်ကူးစိတ်သန်းရှိရမည်။ ယင်းကဗျာစိတ်ကူးကို အဆန်းတကြယ်ဖြစ်အောင် ဖန်တီးနိုင်သည့် စွမ်းရည်ရှိရပါမည်။ အနည်းဆုံး ဤသုံးချက် (နည်းစနစ်၊ စိတ်ကူးဉာဏ်၊ အဆန်းတကြယ် ဖန်တီးနိုင်တဲ့စွမ်းရည်) မျှ မပိုင်နိုင်လျှင် ကဗျာကောင်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်ဖို့ မလွယ်ပါ။ ထို့အတူ စိတ်ရှိတိုင်း လွယ်လွယ်ရေးလို့ရသော အရာသည်လည်း ကဗျာကောင်းမဖြစ်နိုင်ပါ။ တချို့က စောဒကတက်ကြပါသေးသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကဗျာဆရာဖြစ်ဖို့ မဟုတ်ပါ။ ဝါသနာပါလို့ ရေးတာပါတဲ့။ အဓိပ္ပာယ်မဲ့သော ဆင်ခြေဖြစ်သလို လူညံ့တွေ၏ အာဘော်မျှသာ ဖြစ်ပါသည်။

ကဗျာရေးမှတော့ ကဗျာဆရာဖြစ်ဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ များများဖတ် များများမှတ်ရပါမည်။ အခြေခံနည်းစနစ်တွင် ဝါသနာ၊ ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ အမြင်အကြား၊ အလေ့အလာ၊ စိတ်ကူးစိတ်သန်း၊ အဆန်းတကြယ်၊ ကြံရည်ဖန်ရည်ရှိရပါမည်။ ပါရမီဆိုတာထက်၊ ကြိုးစားကတုရားဖြစ်နိုင်သည်ဟူသော "အောင်စိတ်" မျိုးမွေးစေချင်ပါသည်။ ဘယ်အရာမဆို ထိုစိတ်မျိုးဖြင့်သာ ဆည်းပူးလေ့လာလုပ်ကိုင်သင့်ပါသည်။

ယခုလတွင် တင်ပြမည့်အကြောင်းအရာမှာ ကလေးကဗျာပုံသဏ္ဍာန်နှင့် ကလေးကဗျာဟန်အကြောင်းဖြစ်သည်။ ယခင်လ "ကာရန်လည်းမှန် ရယ်သံလည်းလှ ရေးကြရအောင်" ဆောင်းပါး အမှတ် (၅) ၏ အဆက်ဟုလည်း ဆို

နိုင်ပါသည်။ ကလေးကဗျာဟန်အကြောင်းတွေက ပြောစရာများ၍ ခွဲပြောခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤနေရာတွင် ကလေးကဗျာအကြောင်း မပြောခင်၊ မြန်မာကဗျာတွင် အရေးပါသည့် အသံအမျိုးမျိုးအကြောင်း အနည်းငယ်ပြောချင်ပါသည်။ ကဗျာလင်္ကာ စီကုံးရာတွင် ကာရန်နှင့် စာလုံးရေးကို လှေကားထပ်မှတ်ထားရန်နှင့် မပြီးပါ။ အသံကိုလည်း ကောင်းစွာနားလည်ရာသည်။ ပကတိအားဖြင့် မြန်မာစကား၌ အသံလေးမျိုးရှိသည်။ ထိုလေးမျိုးကား တက်သံ ၁၈ပါး၊ သက်သံ ၁၈ပါး၊ နိမ့်သံ ၁၈ပါး၊ တိုင်သံ ၁၀ပါး၊ ယင်းကို ကာရန်အကျယ် ၆၄ ပါးဟုလည်း ခေါ်၏။

နားလည်လွယ်ရန် တက်သံ ၁၈ ပါးကို နမူနာ ထုတ်ပြပါမည်။

တက်သံ ၁၈ပါး

အာ၊ အီ၊ အူ၊ အေ၊ အော်၊ အင်၊ အဉ်၊ အည်၊ အန်၊ အိန်၊ အုန်၊ အမ်၊ အိမ်၊ အုမ်၊ အယ်၊ အိုင်၊ အောင်၊ အိုင်။

တက်သံဆိုသည်မှာ အောက်မြစ်နှင့် ဝိသုဒ္ဓိ (ဝစ္စနစ်လုံးပေါက်တို့မှ ကင်းသဖြင့်) ရွတ်ဖတ်ရသောအခါတွင် ဆွဲဆွဲငင်ငင် ပြင်းပြင်းပြပြ ရည်ရည်လျားလျားနှင့် မြည်မြည်ဟိန်းဟိန်း ခြိမ်းခြိမ်းခြောက်ခြောက် ရွတ်ဖတ်ရသောကြောင့် "တက်သံ" ဟု ခေါ်၏။ ၎င်းကိုပင် ညာသံကြီး၊ မူလသံ၊ ပကတိသံ စသည်ဖြင့် ခေါ်ကြသေး၏။ ရွတ်ဖတ်ရာ၌ကား ရွတ်ဆိုသူကိုလိုက်၍ အချိန်ကာလအားဖြင့် ၂-မကြာခွဲကာလမှ ၃-မကြာထက် အလွန်ရွတ်ဖတ်နိုင်လေသည်။ (ဇွဲစိတ်စိတ် လျှပ်တစ်ပြက်၊ နွားနို့တစ်ခါ ညှစ်လောက်မျှသော အချိန်ကာလလေးကို ၁-မကြာကာလဟု ခေါ်သည်။)

ဤတက်သံ ၁၈ပါးကို၊ ဂရုသံ (ဂရုကာရန်) ဟုလည်း ခေါ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤတက်သံ (သို့မဟုတ်) ဂရုသံ ၁၈ပါးမှလွဲလျှင် ကျန် (ကာရန် ၄၆ ပါး) ကို "လဟုသံ" (လဟုကာရန်) ဟုမှတ်လျှင် လွယ်ပါသည်။

လဟုအသံ (လဟုကာရန်)တွင် ပါဝင်သော အသံ ၄၆ ပါးမှာ သက်သံ ၁၈ ပါး၊ နိမ့်သံ ၁၈ ပါး၊ တိုင်သံ ၁၀ ပါး ဖြစ်၏။ “လဟု” ဆိုသည်မှာကား ပေါ့ပေါ့ မြန်မြန် သံမှန်တို့ဖြင့်သာ ရွတ်ဆိုအပ်သောကြောင့် “လဟုသံ” ဟု ခေါ်၏။

လဟုသံ (၃)မျိုးကို အောက်ပါအတိုင်း အသေးစိတ်နိုင်ပါသေးသည်။ သက်သံ ၁၈ ပါး၊ ဥပမာ (အ၊ အိ၊ အု၊ အေ၊ အော့) စသည်တို့ဖြစ်သည်။ အောက် မြစ်သံဖြစ်သည့် အသံတို့ကို ခေါ်သည်။ မမြင့်မပင့်၊ မမျော့ မဆွဲဘဲနှင့် ဂရုသံ၊ တက်သံတို့ကဲ့သို့လည်း အားမထုတ်ရဘဲ ရွရွကလေး၊ သာသာဖြည်းဖြည်း ရွတ်ဖတ်ရသောကြောင့် “သက်သံ” ဟု ခေါ်၏။ ၎င်းကို ဘယ်သံ၊ ချသံ၊ အောက်သံ၊ သံမ၊ အောက်မြစ်သံ စသည်ဖြင့်လည်း ခေါ်ကြသေး၏။ ရွတ်ဖတ် ရာဉ်ကား ၁ - မကြာခွဲ အချိန်တိုင်အောင် ရွတ်ဖတ်နိုင်ခွင့်ရှိ၏။

နိမ့်သံ ၁၈ ပါး

ဥပမာ (အား၊ အီး၊ အူး၊ အေး၊ အြော၊ အင်း) စသည်တို့ဖြစ်သည်။ “တက်သံ” ကို ဝိသုဒ္ဓနီပေါက်ထားလိုက်သဖြင့် တိုတိုတောင်းတောင်း၊ ပြတ်ပြတ်ကင်း ကင်း၊ တင်းတင်းမာမာနှင့် အသံရှည်ရှည်ကိုလည်း မစွန့်ဘဲ ရွတ်ဆိုရသော ကြောင့် “နိမ့်သံ” ဟုခေါ်၏။ တစ်နည်းညာသံငယ်၊ သံဖို၊ ဝိသုဒ္ဓနီသံ စသည်ဖြင့် ခေါ်ကြပြန်သေး၏။ အချိန်ကာလအားဖြင့် ၂ - မကြာခွဲခန့် ရွတ်ဆိုနိုင်ပါသည်။

တိုင်သံ ၁၀ ပါး

ဥပမာ (အက်၊ အစ်၊ အတ်၊ အိတ်၊ အုတ်၊ အောက်) စသည်တို့ဖြစ်သည်။ နိမ့်၍ မြင့်၍မရသော သံရပ်သံဖြတ်၊ တက်သံနှင့် နိမ့်သံနှစ်ရပ်အကြားမှနေပြီး ရွတ်ရသောကြောင့် တိုင်သံဟုတွင်၏။ သံမှန်သံလတ်ဟုလည်း ခေါ်သေး၏။ ရွတ်ဆိုချိန် ၁ - မကြာခွဲ ကြာလေသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် “အသံ” ဟူသည် အလေးချိန်အားဖြင့် သိနိုင်ကောင်းသည် မဟုတ်၊ အတိုင်းအထွာအားဖြင့်လည်း မသိနိုင်သေးပါ။ “နား” ဟူသော မှတ် ကျောက်ဖြင့်သာ သိနိုင်သောအရာဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုနားဖြင့် သိနိုင်ပုံကို

လည်း မည်သို့မည်ပုံဟု တထစ်ချုပ်သောပြုစိုရန် မလွယ်ကူပါ။ နားလည်လွယ် ဆုံး နည်းမှာ ထို “အသံ” များကို မိမိတို့ “နား” တည်းဟူသော မှတ်ကျောက်ပေါ် တင်၍ ဓာတ်ခွဲကြည့်မှသာ အလိုလိုနားလည်လာနိုင်သော အရာဖြစ်ပါသည်။

ယင်းသို့ အသံ၏သဘောကိုသိမှသာ ကဗျာရေးရာတွင် “ဂရုချီရမည်၊ လဟု ချရမည်” ကိစ္စတို့တွင် အထောက်အပံ့ကောင်း ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ချီသံဖြင့် စရမည့်နေရာ၌ ချသံဖြင့်စထားလျှင် ဆို၍မကောင်း၊ ဆိုမကောင်း၍ သုတိမသာလျှင် ကဗျာဂုဏ်တစ်ခု ချို့တဲ့လေတော့သည်။ ထို့အတူ ချသံဖြင့် ဆုံးရမည့်နေရာ၌ ချီသံဖြင့် ဆုံးထားလျှင်လည်းလည်း ဆိုမကောင်း၊ သုတိ မသာ ဖြစ်တတ်သည်။

ချီသံဟူသည် မြင့်တင်ထားသော အသံ၊ တစ်နည်းအသံ ၁၈ ပါးသည် ကဗျာလင်္ကာ၏ ချီသံ၌ ပါဝင်သည်။ ချသံဟူသည် ကျဆင်းသွားသောအသံ။ ချီသံခေါ်တက်သံ ၁၈ ပါးမှအပ၊ ကျန်အသံ ၄၆ ပါးသည် ကဗျာလင်္ကာ၏ ချသံ၌ ပါဝင်သည်။ ကဗျာ လင်္ကာရေးစီရာ၌ ချီသံနှင့် ချသံကို တစ်လှည့်စီရေးနိုင်လျှင် သုတိသာယာတတ်သည်ဟုဆိုပါသည်။ ခြင်းချက်အနေဖြင့် တစ်ခါတစ်ရံချီသံ ချည်းလည်းကောင်း၊ ချသံချည်းလည်းကောင်း အထပ်ထပ် အခါခါစပ်ဆို သဖြင့် သုတိသာသည် ရှိသော်လည်း နည်းပါသည်။ ဤမျှဆိုလျှင် အသံ၏ သဘောကို အတန်အသင့် သိလောက်ပြီထင်၍ အကျယ်ထပ်မဝင့်တော့ပါ။

ယခုဆက်လက်ပြီး ကလေးကဗျာဟန်နှင့် ကလေးကဗျာပုံသဏ္ဍာန် အကြောင်းကို ဆွေးနွေးတင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကလေးကဗျာရေးသားရာ တွင် ဒွေးချိုး၊ တြိချိုး၊ လေးဆစ်၊ လေးချိုးငယ်တို့ကဲ့သို့ပင် တွင်ကျယ်သော ရေးသားဟန် နှစ်မျိုးရှိပါသည်။ ယနေ့ကဗျာအရေးအသားတွင် ဓေတ်ပေါ်ဟန် နှင့်လေးလုံးစပ်လင်္ကာပြီးလျှင်အများဆုံးရေးဖွဲ့ကြသောပုံသဏ္ဍာန်ဖြစ်သည်။ ယင်းကလေးကဗျာ ပုံသဏ္ဍာန်ကို ကဗျာဖွဲ့နည်းနိဿိသျည်းများ၊ ကဗျာဖွဲ့နည်း ကျမ်းများတွင် ရှာမတွေ့ပါ။ စီနီယာများကို မေးတော့လည်း တိတိကျကျ မရှိပါ။

မိမိသိမိယူ အစောဆုံးဟု ထင်ရသော၊ ၁၉၁၉ ခုနှစ် ‘American Baptist Mission’ ကပထမအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော ဆရာမင်းသုဇော်၏

မောင်ခွေးဖို့ ကဗျာများစာအုပ်တွင် စတင်တွေ့ရှိရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယနေ့ တွင်ကျယ်စွာ အများဆုံးရေးဖွဲ့နေကြသော ကလေးကဗျာဆိုသည်မှာ ထို မောင်ခွေးဖို့ ကဗျာစာအုပ်ထဲက ကဗျာပုံသဏ္ဍာန်များပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ

“သပြေသီးကောက်” ကဗျာထဲက -

ဝါဆို ဝါခေါင်ရေတွေကြီးလို့၊

သပြေသီးမှည့် ကောက်စို့ကွယ် ဟူသော ပုံသဏ္ဍာန်နှင့်

“ဝက်ပါ” ကဗျာထဲက -

အေးရိပ်သာတဲ့ ပြည်ညောင်ညို

ဥသြတွန်သံချို။

ဒိုးယိုစီးတဲ့ နဒီတွင်း

သမင်ရေသောက်ဆင်း။

မြက်ခင်းလဲ့လဲ့ မြေညီညီ

ကံ့ကော်ဝတ်မှုန်စီ။

ဇာလီပျော်တဲ့ ကျောင်းသခမ်း

လူလေးသွားချင်စမ်း။ ။ ဟူသော ကဗျာပုံသဏ္ဍာန် ဖြစ်ပါသည်။

ဤကဗျာဟန်မျိုးကို ဆရာမကြီးဒေါ်နယဉ်နှင့် ဆရာမင်းယုဝေတို့၏ ကလေးကဗျာများတွင်လည်း များစွာ တွေ့ပါသည်။ ယနေ့ကာလအထိ တွင် ကျယ်စွာရေး သားနေကြသော ကလေးကဗျာပုံသဏ္ဍာန်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

“သပြေသီးကောက်” ကဗျာပုံသဏ္ဍာန်မှာ ယခင်လက တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့သော “ဥပုသ်စောင့်” ကဗျာမျိုးဖြစ်၍ ပြန်မပြောတော့ပါ။ ယခုလ တင်ပြဆွေးနွေးချင် သည်မှာ “ဝက်ပါ” ကဗျာပုံသဏ္ဍာန်အကြောင်း ဖြစ်သည်။

ကဗျာရေးသားပုံမှာ နှစ်ကြောင်းချီ နှစ်ကြောင်းချဟန်ဖြင့် ရေးသည်။ အချိုးကဗျာတဲ့သို့ အခံအအုပ်သဘောပါသည်။ နှစ်ကြောင်းချီ နှစ်ကြောင်းချ ရေးရာတွင် ဝါကျ ကာရန်ကို အသုံးပြုသည်။ အချီ နှစ်ကြောင်းတွင် ပထမ စာကြောင်းကို စာလုံးရေ (၇)လုံးရေး၍ ဒုတိယစာကြောင်းကို စာလုံးရေ (၅) လုံးဖြင့်ရေးသည်။ ဝါကျကာရန်ကို အသုံးပြုရာတွင် ချီသံကိုဂရုသံ (ဂရုကာရန်)

ဖြင့် ချီသည်။ အချပိုဒ် နှစ်ကြောင်းတွင်လည်း ပထမစာကြောင်းကို စာလုံးရေ (၇)လုံးသုံး၍ ဒုတိယစာကြောင်းကို စာလုံးရေ (၅)လုံးသုံးသည်။ ချသံတွင် လဟုသံ (လဟုကာရန်)ဖြင့်ချရသည်။

ဤသို့ နှစ်ကြောင်းချီ နှစ်ကြောင်းချရေးရာတွင် ချီသံနှင့် ချသံအကူးတွင် ကာရန်ချိတ်မိဖို့ လိုသည်။ ကာရန်ချိတ်မိမှ အခံအအုပ်၊ အချီအချ သဘောမှန် သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အချီပိုဒ် နှစ်ကြောင်းတွင် ခံထားသော သံစဉ် (ဂရုသံ) ဝါကျကာရန်ကိုလိုက်၍ အချပိုဒ် ပထမစာကြောင်းတွင် ဆံစဉ်ယူရာ၌ အနည်း ဆုံး စကားလုံးလေးလုံးတွင် ကာရန်မိအောင် ချိတ်ရပါသည်။ ထိုအတူ ကဗျာ မဆုံးခင် အချပိုဒ်မှနောက်ထပ် အချီပိုဒ်သို့ ကူးရာတွင်လည်း အချပိုဒ်၏ ဝါကျ ကာရန် (လဟုသံ)နှင့်ညီအောင် အချီပိုဒ် ပထမစာကြောင်းကို စာလုံးလေးလုံး အတွင်း ကာရန်မိအောင်ချိတ်၍ ရေးရပါသည်။ အချီဒုတိယစာကြောင်းနှင့် အချဒုတိယစာကြောင်းကိုမူ ပထမစာကြောင်း၏အဆုံးကာရန် (ဝါကျကာရန်) နှင့်ညီအောင် ရေးရသည်။ သို့မှ နှစ်ကြောင်းချီ နှစ်ကြောင်းချသံစဉ်များသည် မှန်ကန်လှပနေမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာမင်းသုဝဏ်ကမူ ဤကဗျာမျိုးရေးရာတွင် အချီပိုဒ်ရော အချပိုဒ်ပါ ပထမစာကြောင်းကို စာလုံး(၇)လုံးသုံး၍ ဒုတိယစာကြောင်းကို စာလုံး(၅)လုံး သုံးပါသည်။ အချီအချ အကူးအဆက်ကာရန်ချိတ်ရာတွင်လည်း စာလုံးနှစ်လုံး သုံးလုံးမြောက်အသံနှင့် ရအောင်ချိတ်၍ လှအောင်ရေးပြခဲ့ပါသည်။ အချီ ဆရာမကြီး ဆရာမကြီးများကမူ အချီရော အချပါ စာကြောင်းနှစ်ကြောင်း ရေး သည်ကို စာလုံးရေ (၇)လုံးစီနှင့် ရေးသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ နှစ်ကြောင်းချီ (၇)လုံးနှင့် နှစ်ကြောင်းချ (၇)လုံးဖြစ်သည်။

အချီကလည်း ကဗျာတစ်ပုဒ်တည်းတွင် အချီအချ ဒုတိယပါဒ်များကို စာလုံးရေ (၅)လုံး သုံးလိုက် (၇)လုံး သုံးလိုက်နှင့် အဆင်ပြေသလို ရော၍ ရေးကြပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဂရုတစ်လှည့် လဟုတစ်လှည့်စီ အသံ သာအောင်ရေးမှ လှပသော ကဗျာမျိုးဖြစ်သည်။ ဤကဗျာမျိုးရေးရာတွင် အကြောင်းအရာနှင့် သံစဉ်ကိုလိုက်၍ ဝါကျကာရန်ကို လဟုသံနှင့်

လည်း ပါရှိသည်။ မည်သည့်အသံ၊ မည်သည့်ကာရန်ဖြင့် စသည်ဖြစ်စေ၊ ကဗျာ အဆုံးပိုဒ် အချက်ကရန်ကိုမူ လဟုသံ (လဟုကာရန်)ဖြင့် ချရပါသည်။ အဆုံး သတ်ရပါသည်။

ယခုလနမူနာ ကဗျာကိုလေ့လာကြည့်ရအောင်။

“လုပ်ရက်တယ်”

ဘိုဘိုသူငယ်ချင်း “ကိုဝင်းမြိုင်”

ရည်းစားမရှိလိုပိုင်။

သူကချိန်လိုက်လင်နောက်လိုက်

စိတ်ပျက်အားငယ်ခိုက်။

ရည်းစားမရှိ လူပျိုကြီးနော်

တစာစာနဲ့သူထိုင်အော်၊

ကြိုက်ဈေးပေးပြီး ဝယ်ကာသွား

အရူးမကြီးနဲ့ညား ။ ။

ဇူးမောင်မောင် (ခပေါင်း)

ရယ်စာချစ်သူ - ၇၅၁၅

(ခေတ္တ - ညောင်လေးပင်)

ဝါသနာရှင်က ဇူးမောင်မောင် (ခပေါင်း) ရယ်စရာ စာချစ်သူအဖွဲ့ဝင်။ လိပ်စာမပါ။ ကဗျာကဟာသကဗျာ။ ပုံသဏ္ဍာန်ကယခုတင်ပြဆွေးနွေးခဲ့သော ကလေးကဗျာ ပုံသဏ္ဍာန်။ ဟာသစာတ်ပါသော ကဗျာလေး။ ရေးဖွဲ့ထားပုံမှာ လည်း ဟုတ်သလိုလို။ နှစ်ကြောင်းချီ နှစ်ကြောင်းချ။ ဂရုချီ လဟုချ။ သည် အထိ မှန်ပါ၏။ ဇူးမောင်မောင် (ခပေါင်း)မှ မဟုတ်ပါ။ ဝါသနာရှင် အတော် များများ (အတန်အသင့် နာမည်ရကလောင် အပါအဝင်) ဒီလိုပဲ ရေးနေကြပါ ၏။ နည်းစနစ်မသိလို့လား။ ကာရန်ရှာတဲ့ ဒုက္ခမခံချင်လို့လား၊ မှန်တယ်ပဲ ထင် လို့လားမသိ။ ဒီအတိုင်း ရေးနေကြတာတော့ အမှန်ပင်။

ကဗျာတွင် သံစဉ်အရ နှစ်ကြောင်းချီ နှစ်ကြောင်းချ အချီအချမှန်သော် လည်း အချီနှင့်အချ၊ အချနှင့်အချီ အကူးအဆက်တွင် ချိတ်ရမည့် ကာရန်တွေ လွတ်နေပါသည်။ ဤသို့ ချိတ်ရမည့် ကာရန်တွေ လွတ်နေလျှင် ဤကဗျာ မမှန်ပါ။ မြန်မာကဗျာရေးလျှင် သူ့ရေးထုံးရေးနည်းနှင့် မှန်ကန်အောင်ရေးမှ သဘာဝကျပါသည်။ နည်းနာကိုလည်း မြင်အောင်ကြည့်တတ်မှ မှတ်တတ် သည့်အလေ့အထရှိရပါမည်။ ဥပမာနမူနာကဗျာတွင် ပထမအချီစာကြောင်းမှ ဝါကျကာရန် (မြိုင်) ဖြစ်၍ ဒုတိယအချီစာကြောင်းမှ ဝါကျကာရန် (ပိုင်) ဆိုလျှင် တတိယစာကြောင်း (သို့မဟုတ်) အချပထမစာကြောင်းတွင် (အိုင်) ကာရန် ဖြင့် အသံမိအောင် ချိတ်မှန်ပါသည်။

နောက်တစ်ပိုဒ်ကို ဆက်ကြည့်ပါဦး။ “ရည်းစားမရှိ လူပျိုကြီးနော်” ဟု ဒုတိယအချီပိုဒ်တွင် စလိုက်ပုံမှန်ပါ။ အကြောင်းမှာ ပထမအချီပိုဒ်၏ ဝါကျ ကာရန်သည် (အိုက်) ကာရန်ဖြင့် ချထားသဖြင့် ဒုတိယအချီပိုဒ် ပြန်စလျှင် လည်း (အိုက်) ကာရန်ပဲမိအောင် ချိတ်မှန်ပါသည်။ ယခုကဗျာတွင် ပထမပိုဒ် အချဝါကျ ကာရန်မှာ (လိုက်) နှင့် (ခိုက်) ဖြစ်နေပြီး၊ ဒုတိယအချီပိုဒ်တွင် (စား) ဟု (အား) ကာရန်ဖြင့် ချိတ်ထားတော့ မှားနေပါသည်။

ဒုတိယအချီပိုဒ် ဝါကျကာရန်တွေကိုလည်း (နော်) (အော်) ဟု (အော်) ကာရန်တွေနဲ့ ဆုံးထားပြီး အချပိုဒ်အစကာရန်နှင့် ပြန်ချိတ်သောအခါ (ဈေး) ဆိုပြီး (အေး) ကာရန်ဖြင့် ချိတ်လိုက်သောအခါ ကာရန်မမိဘဲ လွတ်နေပါ သည်။ (အော်) ကာရန်ဖြင့် အသံမိအောင် ချိတ်မှန်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် နမူနာ ထုတ်ပြသော ဇူးမောင်မောင် (ခပေါင်း) ၏ ကဗျာကို သူ့ ကဗျာ၏ အာဘော်မပျက်စေဘဲ သူ့စကားလုံးများနှင့် အနီးစပ်ဆုံးဖြစ်စေရန် အမှန်ဖြစ်အောင် ပြင်ပြလိုက်ပါသည်။ ဒုတိယစာပိုဒ် အချီစာနှစ်ကြောင်းကိုမူ သူ့စကားလုံးနှင့် မတူဘဲ ခွဲ၍ပြင်ထားသည်ကို သတိမူစေချင်ပါသည်။ ကဗျာ တွင် ကာရန်အသံကဲ့သို့ စကားလုံးသုံးစွဲရာတွင်လည်း အဓိပ္ပာယ်ရှိရှိ ထိမိဖို့ လိုကြောင်း ပြောလို၍ ဖြစ်ပါသည်။

www.burmeseclassic.com

“လုပ်ရက်တယ်”

ဘိုဘိုသူငယ်ချင်း “ကိုဝင်းမြိုင်”
ရည်းစားမရှိလို့မိုင်း၊
သူချိုင့်မယ်ဆိုလင်နောက်လိုက်
စိတ်ပျက်အားငယ်ခိုက်။
အကြံအိုက်လို့ခေါင်းမဖော်
လူပျိုသိုးကြီးနော်၊
ကြိုက်ဈေးခေါ်လို့ဝယ်ကာသွား
အရူးမကြီးနဲ့ညား ။ ။

ဇူးမောင်မောင်(ခပေါင်း)
ရယ်စာချစ်သူ - ၇၅၁၅
(ခေတ္တ - ညောင်လေးပင်)

ကဗျာဟန် ကဗျာပုံသဏ္ဍာန်က ကလေးကဗျာဟန် ကလေးကဗျာ
ပုံသဏ္ဍာန် ဖြစ်ပါသည်။ ဟာသမြောက်သည့် ကဗျာဖြစ်၍သာ ဟာသကဗျာ
ဖြစ်အောင် ရေးကြပြင်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကလေးကဗျာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်
သုတိအသံသာဖို့ လိုပါသည်။ ကလေးများအလွယ်တကူ ရွတ်ဖတ်နိုင်အောင်
လွယ်အောင် အားထုတ်ထားတိုင်း အလွယ်လေးရေးလို့ရတဲ့ ကဗျာဟု ပေါ့ပေါ့
ဆဆတွေးလျှင် ကလေးအတွက် ကလေးကဗျာမဖြစ်ဘဲ လူကြီးဖတ်ကလေး
ကဗျာဖြစ်သွားနိုင်ကြောင်း အလေးအနက် သတိပြုစေချင်ပါသည်။

ကဗျာဆိုတာ ဘာလဲ?

ပညာရှိကပီတို့၏ ပစ္စည်း။
မြန်မာစကားစစ်စစ်မဟုတ်။
သက္ကဋဘာသာက လာသော *ကဗျ။ ကာဗျ၊ ပုဒ်မှလည်းကောင်း

ပါဠိဘာသာ → ကပီယ။ ကာဝေယျ။ ကဗျ။ ကာဗျ၊ ပုဒ်မှလည်းကောင်း ဆင်းသက်
လာ။

ပါဠိအကျော်ဆရာတို့က
ကဗျာဆိုတဲ့ ပုဒ်အနက်ကို
“ကပီနံ ဣမံကဗျံ၊ ယံဂီတန္တိ ဝုစ္စတိ”
“ကပီမို ဘဝံ ကဗျံ၊ ကပီနံ အယံဝါကဗျာ” ဟု ဖွင့်ဆိုကြ။

ပညာရှိကပီတို့ စီကုံးဖွဲ့နွဲ့အပ်သော အဖွဲ့အနွဲ့။

အထူးသဖြင့်

လင်္ကာနှင့်ဂီတ(သီချင်း) ကိုသာ ကဗျာဟုခေါ်၏။

လင်္ကာ = ဆွဲဆွဲငင်ငင်ဆိုရသော အစပ်အဟပ်အသံကာရန်တို့ဖြင့် စာလုံး
ရေကို မှတ်၍ဖွဲ့ရ။ (သံပေါက်၊ ရတု၊ ဇချင်း)

သီချင်း = အတီးအမှုတ်ဖြင့် စည်းကိုက်ဝါးကိုက် အသံကိုရည်ရှည်
လွင်လွင်၊ ဆွဲဆွဲငင်ငင်ဖွဲ့ရသည့်အဖွဲ့ (အချိုးကဗျာများ၊ တေးထပ်၊ ဘောလယ်၊
ပတ်ပျိုး၊ ကြိုးဘွဲ့)

ကဗျာအစ

မြန်မာဂန္ထဝင်၌ ကဗျာပေါ်ခဲ့တာကြာပြီ။ အတိအကျ မသိ။

လေးလုံးစပ်ကဗျာကိုတော့ ရာဇဝင်ဆရာတို့ အလိုအရ

၁။ သက္ကရာဇ် ၂၆၆ တွင် နန်းတက်သော ပုဂံမင်းဆက်ခုနစ်ဆက်မြောက်
သေလည်ကြောင်မင်္ဂလာထက် “သိုးကလေး” ချီ ပုပ္ဖားနတ်တောင်ဖွဲ့
လင်္ကာမှ စသည်ဟု ယူကြ။

၂။ သက္ကရာဇ် ၄၁၆ ပုဂံမင်းဆက် (၁၁)ဆက်မြောက် သရမွန်ဖျားမင်း၏
သားတော်(ပျူစောစီး)လက်ထက်တွင် သက္ကဋပုပိဋ်၊ ပါဠိမှ မြန်မာပြန်
“မနသာရဓမ္မသတ်” ကို အရှင်ပုဒ္ဒယောသမထရ်က လင်္ကာစပ်ဆိုခဲ့ရာ
ကစဟု ယူကြ။

၃။ သက္ကရာဇ် ၅၃၆၊ ပုဂံမင်းဆက် ၅၀ မြောက် နရပတိစည်သူလက်ထက် အနန္တသူရိယ၏ သူတည်းတစ်ယောက် အစချီသည် မျက်ဖြေလင်္ကာဟု ယူဆခဲ့ကြ။

သေချာသည်မှာ ပုဂံခေတ်ကစ၍ ကဗျာပေါ်ခဲ့သည်။

ကဗျာရှင်တို့၏ ဆရာကြီးများ

ကဗျာရေးလိုသူတို့ မမေ့ကောင်းသော ကဗျာနတ်နေကိုင်းကြီးများကို လည်း မမှိတ်သော မျက်စိ၊ မပိတ်သောနှားဖြင့် နာယူမှတ်သား ရိုသေ လေးစားကြဖို့လို၏။

ယင်းတို့ကား -

တော တောင် ဂနိုင်း စိမ့် မြိုင် လျှို မြောင်
မိုး လေ ရာသီ တိမ်နီ တိမ်ဝါ တိမ်ပြာ အရောင်
သာယာငြိမ့်လေး ချိုအေးစေသောအသံ။

အသံ (၆၄)ပါး (ကာရန်အကျယ်၆၄ပါးဟုလည်းခေါ်)

- ၁။ တက်သံ ၁၈ပါး ဂရုသံ
- ၂။ သက်သံ ၁၈ပါး လဟုသံ (အ၊ အိ၊ အု၊ အေ၊ အော့)
- ၃။ နိမ့်သံ ၁၈ပါး လဟုသံ (အား၊ အိး၊ အူး၊ အေး၊ အြော၊ အင်း)
- ၄။ တိုင်သံ ၁၀ပါး လဟုသံ (အက်၊ အစ်၊ အိတ်၊ အုတ်၊ အောက်)

တက်သံ (၁၈)ပါး ဂရုသံ

အာ၊ အိ၊ အု၊ အေ၊ အော်၊ အင်

အဉ်၊ အည်၊ အန်၊ အိန်၊ အုန်၊ အမ်

အိမ်၊ အုမ်၊ အယ်၊ အိုင်၊ အောင်၊ အိုင်။

အောက်ကမြစ်နှင့် ဝစ္စနစ်လုံးပေါက်အသံ မပါ။

ဆွဲငင်ရှည်လျားစွာ ရ = ၃ - မကြာအထက်ရွတ်နိုင်။

အထက်ပါဂရုသံ (၁၈)ပါးကလွဲလျှင် ကျန်တာ လဟုသံ။

မြန်မာအဘိဓာန် အလိုအရ -

ကဗျာ၊ ဂဗျာ - စည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ၊ စာပိုဒ်အရေအတွက်၊ ကာရန် အချိတ်အဆက်၊ အသံနေအသံထားစသည်ဖြင့် စီကုံး ထားသော အဖွဲ့အနွဲ့။

ကာရန်။ (စာပေ) ၁။ အက္ခရာ၏အဆုံးဖြစ်သော သရသံ။

၂။ ကဗျာလက်တွင် စည်းမျဉ်း အရစပ်ထားသော စကားလုံးတို့၏ ညီညွတ်သောအသံ။

ဗျည်း - သရနှင့် တွဲမှ အသံပြည့်ရွတ်ဆိုနိုင်သော အက္ခရာ။

သရ - အဆုတ်မှတက်လာသောလေသည် ခံတွင်းရှိ စကားသံဖြစ် အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုခု၏ ပိတ်ဆို့တားဆီးခြင်း မခံရဘဲ ဖြောင့်ဖြောင့်ဖြူးဖြူး ထွက်သွားစဉ် ဖြစ်လာသောအသံ။

အခြေခံသရ - အ၊ အာ၊ ကု၊ ဤ၊ ဥ၊ ဦ၊ ဇ၊ အဲ၊ ဩ၊ ဩတ်၊ အို (၁၁)လုံး။

သင်ရိုးသရ - အ၊ အာ၊ ကု၊ ဤ၊ ဥ၊ ဦ၊ ဇ၊ အဲ၊ ဩ၊ ဩတ်၊ အံ၊ အား (၁၂) လုံး။

မြန်မာကဗျာဟာ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုရဲ့ အမွေအနှစ်ပဲ။ ကဗျာပျောက်ရင် လူမျိုးပါပျောက်နိုင်တယ်။

(ဆရာဇေယျ)

ရိုးရိုးစကားဖြင့် အကြိမ်တစ်ရာမျှ ပြောသော်လည်း သဘောမကျနိုင် သော အဓိပ္ပာယ်တစ်မျိုးကို ကဗျာသည် တစ်ကြိမ်တည်း တစ်ပုဒ်တည်းဖြင့် သဘောကျသွားစေနိုင်၏။

(လယ်တီဦး ၁၉၅၃)

မွေ့လျော်ခြင်းအမျိုးမျိုးအနက် ကဗျာ၌ မွေ့လျော်ခြင်းသည် အဆင့် အတန်းမြင့်၊ ကဗျာ၏အလှ ကဗျာ၏အရသာကို ခံစားမွေ့လျော်တတ်လျှင် ဘဝ၏တန်ဖိုးကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချရာရောက်၏။

(ကဗျာဆရာတင်မိုး)

နဂါးနိမိတ်ပုံတို့ဖြင့် ကောင်းသောအတွေး၊ ကောင်းသောအတွေ့တို့ကို ဖော်ကျူးသော စကားအဖွဲ့အစည်းသည် ကဗျာဖြစ်သည်။

(ဆရာမြစင်)

ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ကို ရေးဖို့ကြိုးစားတဲ့အခါ၊ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ထက် ကဗျာ တစ်ပုဒ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားရပါတယ်တဲ့။

ရှင်ရောင်းဆု ကိုရီးယားဝတ္ထုစာရေးဆရာမ

ကဗျာဆိုတာ ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုရဲ့ချစ်သူ မျက်ရည်ပေါက်တိုင်းဟာ ကဗျာတစ်ပုဒ်စီ နှလုံးသားတိုင်းဟာလည်း ကဗျာတစ်ပုဒ်စီ ငိုကြွေးနေတဲ့ လူသားတိုင်းဟာလည်း စာဆိုတစ်ဦးစီ

(၁၈ ရာစု စာဆို အန်(င)ဒရေး)

လက်ထိတ်နှင့် လက်ကောက်။
လူညံ့ကဗျာဆရာများအဖို့ ကာရန်သည်လက်ထိတ်။
လူတော်ကဗျာဆရာများအဖို့ ကာရန်သည်လက်ကောက်။

(ဆာဝေါလ်တာစကော့) ဦးအောင်သင်းပြန်ပြော။

ကဗျာဟူသည် အစီအစဉ်အထားအသိုအကောင်းဆုံး ရေးဖွဲ့ထားသော အကောင်းဆုံးစကားလုံးများဖြစ်သည်။

(ဆင်မြူရယ်တေလာ ကိုလာရစ်ချ်)

ကဗျာဘယ်လိုရေးမလဲ ?

ကဗျာကျမ်းပြုသူ ဦးတင့်ဆွေကတော့ ...

- ၁။ ကဗျာဖွဲ့နည်း နိဿိတ်များကို ပထမနားလည်ထားရမယ်။
- ၂။ ဒုတိယအနေနဲ့ မိမိစိတ်ကိုလိုတဲ့ကဗျာမျိုးကို ၃/၄ပုဒ်ထက် မနည်း အလွတ် ရအောင် ဆိုတတ်ရမယ်။ အဲဒီအင်္ဂါနပ်ပါးနဲ့ ပြည့်စုံရင် ကဗျာမြန်မြန် ရေး နိုင်မယ်။
- ၃။ "စပ်မူနည်းရေးလိုပါလျှင်၊ တေးကိုသာ ရအောင်ကျက်ပါတော့၊ ခက်လှဘူးမျိုး သိင်္ဂါ၊ စိုးရိမ်နှင့်ဗျာ၊ ဖြိုးထိန်တဲ့ ကိုးစိန်လွှာငယ်၊ ခိုးရှိန်ဝါ အိုတောက်ပါလိမ့်လေး" လို့ ရေးဆရာတွေက ပြောခဲ့တာဖြစ်တယ်။
- ၄။ ကဗျာရေးနည်းသိတာဟာ ကဗျာဆရာဖြစ်နိုင်ဖို့ အခြေခံကောင်းတော့ မှန်တယ်။ ကဗျာဆရာကောင်းဖြစ်ဖို့ကတော့ အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆ၊ စိတ်ကူးဉာဏ်ကောင်းမှ ဖြစ်မယ်။
- ၅။ ကဗျာဆိုတာ ရုပ်ကိုရေးတာမဟုတ်ပါ။ စိတ်ကို ရေးတာပါ။ ကဗျာဆိုတာ အမြင်ကို ရေးတာမဟုတ်ပါ။ အတွေးကိုရေးတာပါ။
- ၆။ ပေါလ်ဗဲလာရီက ပြောတယ်။
 - ပန်းချီဆရာဆိုတာ မြင်တာကိုသာ မဆွဲသင့်၊ မြင်စေချင်တာကိုသာ ဆွဲသင့်တယ်တဲ့။
 - ကဗျာလည်း ဒီလိုပဲ၊ မြင်တာတွေတာကိုသာ မဟုတ်ဘဲ မြင်စေချင် စေချင် တာကိုပါ ရေးရတာမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

- ၇။ ဒါကြောင့် ကဗျာရေးနည်းလည်း သိရမယ်။
 - စိတ်ကူးဉာဏ်လည်း ကောင်းရမယ်။
 - စိတ်ကူးဉာဏ်ကို အဆန်းတကြယ်ဖြစ်အောင် ဖန်တီးနိုင်တဲ့ စွမ်းရည်လည်း ရှိရမယ်။
- ၈။ ကဗျာဆိုတာ စကားလုံးဝေါဟာရတွေနဲ့ ကစားတဲ့အနုပညာပဲ။ ဘာသာဝေဒစကားလုံးအညွှန်း၊ အဖူးတွေနဲ့သာ သီကုံးရတာမျိုး။ ဒါကြောင့် စကားလုံးကြယ်ဝဖို့ လိုတယ်။
- ၉။ လှ၊ သစ်၊ ကျစ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြပါ။
 - လှ = စကားလုံးလှရမယ်။ အတွေးအခေါ်စိတ်ကူးလှရမယ်။
 - သစ် = စကားလုံးသစ်ရမယ်။ အတွေးအခေါ်စိတ်ကူးသစ်ဆန်းရမယ်။
 - ကျစ် = အဲဒီအလှအသစ်တွေကို ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ်ရေးဖွဲ့နိုင်ရမယ်။

မြေလတ်မောင်မြင့်သူ

ကဗျာအကြောင်းပြောကြမယ်

မြင်းမူမောင်နိုင်စိုး

စာရေးဆရာကြီးဇေယျ (ဦးယော)က မြန်မာကဗျာနဲ့ပတ်သက်လို့ မိန့်ဆိုခဲ့ဖူးတာကို အခုလိုမှတ်သားခဲ့ဖူးပါတယ်။

“ကဗျာဆိုတာ အမျိုးသားတို့ရဲ့ အမွန်မြတ်ဆုံးသော အမွေအနှစ်ကြီးဖြစ်ပါတယ်” တဲ့။

“လွတ်လပ်သောလူမျိုးတို့အတွက် အခိုင်အမာဆုံးသော အကာအကွယ်ကြီးလည်း ဖြစ်ပါတယ်” တဲ့။

“လူတစ်မျိုး၊ လူတစ်စုဟာ ကံမကောင်းအကြောင်းမလှလို့မည်မျှလောက်ပင် ညှိုးငယ်အောက်တန်းကျနေပါစေ၊ အမျိုးသားကဗျာ တည်ရှိနေသေးသမျှ အထက်တန်းသို့ တက်ရောက်နိုင်ရန် မျှော်လင့်ချက်ရှိနေပါသေးတယ်” တဲ့။

“မည်မျှပင် အင်အားကောင်းသောအမျိုးဖြစ်စေ ကဗျာစိတ်ပျောက်လျှင် အမျိုးပါပျောက်နိုင်ကြောင်း ရှေးဟောင်းရာဇဝင်ထုံး သက်သေများက ပြသလျက်ရှိပါတယ်” တဲ့။

“ဒါကြောင့် ကဗျာဟာ ကဗျာဆရာ ပညာရှိတို့အတွက်သာမကဘဲ လူတိုင်းနဲ့ သက်ဆိုင်ပါတယ်” တဲ့။

ကိုင်း... ဘယ်လောက်များမှတ်သားနာယူစရာ ကောင်းလိုက်ပါသလဲ။ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်းငါးဆယ်ခန့်က လယ်တီပလ္လိတ ဆရာ ဦးမောင်ကြီးနဲ့ “ရှေးဟောင်းကဗျာပေါင်းချုပ်” စာအုပ်ထွက်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒီစာအုပ်နဲ့အိမ်နီး

အဖြစ် ဆရာကြီးလေးက အထက်မှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ အဓိပ္ပာယ်အတိုင်း ရေးသား ဖော်ပြခဲ့တာပါ။

အဓိကအနှစ်ချုပ်ကတော့ “မြန်မာကဗျာဟာ မြန်မာနိုင်ငံ မြန်မာလူမျိုး တို့ရဲ့ဂုဏ်သိက္ခာကို ဘယ်လောက်အထိဆောင်ထားနိုင်တယ်၊ ဘယ်လောက် အထိ မြှင့်တင်ပေးထားနိုင်တယ်ဆိုတာ သဘောသက်ဝင်သိမြင်စေဖို့” ဆရာ ကြီးက လမ်းညွှန်မှုပြုခဲ့တာပါ။

ကဗျာချစ်သူတို့ရေ...

မြန်မာကဗျာဟာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ မြန်မာလူမျိုးတို့ရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာအတွက် အဲသလောက်တောင် အရေးပါတယ်ဆိုမှတော့ မြန်မာကဗျာဖွဲ့ဖို့ဆိုတာ “ရေးချင်သလိုရေး - အလွယ်လေး” တော့ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ရိပ်စားမိမှာပါ။ ဒါပေမဲ့ ခက်ခဲလွန်းလှပါသလားဆိုတော့ ဒီလိုလည်းမဟုတ်ပါဘူး...။

ဝါသနာရှိမယ်၊ ဇွဲရှိမယ်၊ မြန်မာကဗျာကိုလည်း တကယ်ပဲ မြတ်နိုးမယ် ဆိုရင် ကဗျာစပ်ဆိုရတာဟာ မခက်ခဲတဲ့အပြင် ပျော်ရွှင်စရာတောင် ကောင်း လာပါလိမ့်မယ်။ ကဲ ... လေ့လာကြည့်ရအောင်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာပြည်ထောင်စုဖွားတိုင်းရင်းသားအားလုံးကိုခြုံငုံပြီး “မြန်မာ လူမျိုး” လို့ခေါ်တယ်။ ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ ချင်း၊ ဝမာ၊ မွန်၊ ရခိုင်၊ ရှမ်းစသည်ဖြင့် အားလုံးအကျုံးဝင်တာက “မြန်မာ” ဆိုတဲ့အမည်ပါ။

ဒီ “မြန်မာ” ဆိုတဲ့ နာမည်နာမကိုပဲ ကြည့်လေ ...။ လျင်မြန်ခြင်း၊ ဖျတ်လတ် ခြင်း၊ ထက်မြက်ခြင်း၊ သန်မာခြင်း၊ ခွန်အားရှိခြင်းဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်များ သက် ဝင်တဲ့ သဒ္ဒါနှစ်ရပ် (မြန် + မာ) ကို ပေါင်းစပ်မှည့်ခေါ်ခဲ့ကြတယ်ဆိုတာ စကား လုံးဝေါဟာရတို့ရဲ့အနက်အဓိပ္ပာယ်က အထင်အရှားပြဆိုနေတယ်လေ။

ဒီလို စနစ်ကျတဲ့၊ စည်းကမ်းရှိတဲ့ ခွန်အားပြည့်တဲ့ မြန်မာလူမျိုးတွေက တီထွင်ဖန်တီးခဲ့တဲ့ အနုပညာပစ္စည်းဖြစ်လေတော့ မြန်မာကဗျာဟာလည်း စည်းနဲ့၊ စနစ်နဲ့၊ အသံနဲ့၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့အတွက် ... ပမာဆို တင်စားရရင် ...

မြန်မာကဗျာဟာ လှပသောပန်းကလေးတစ်ပွင့်နဲ့ တူတယ်။ အရောင် အသွေးကလည်း ယဉ်၊ ချိုလွင်တဲ့ ရနံ့ကလေးကလည်း တသင်းသင်းပေါ့။

မြန်မာကဗျာဟာ စိမ်းမြသောစမ်းကလေးနဲ့တူတယ်။ ရေစီးသံကလည်း ငြိမ့်၊ ရင်စိမ့်အောင်အေးတဲ့ လေပြည်လေးကလည်း တသွေးသွေးနဲ့ပေါ့။ ကဗျာ တစ်ပုဒ်ဟာ ရွတ်ဆို၍ရောမေ့ခြင်း၊ နားထောင်၍ သာယာခြင်း၊ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို လွယ်လွယ်ကူကူသိမြင်နိုင်ခြင်းဆိုတဲ့ ဂုဏ်တွေနဲ့ပြည့်စုံမယ် ဆိုရင် သဒ္ဒါလင်္ကာရဂုဏ် မြောက်တယ်လို့ ပညာရှိများက ဆိုကြတယ်။

ကဗျာဟာ စကားပြေမဟုတ်ဘူး ...။

စကားပြေတစ်ကြောင်းနဲ့ တစ်ကြောင်းဟာ ကာရန်ချိတ်ဆက်မိဖို့ မလိုပေ ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကဗျာတစ်ကြောင်းနဲ့ တစ်ကြောင်း၊ တစ်ပါဒနဲ့ တစ်ပါဒကတော့ အချိတ်အဆက်မိဖို့လိုပါတယ်။ ကာရန်ရှိဖို့ လိုပါတယ်။

ဒါကြောင့် မြန်မာစာပေမှာ “ကဗျာလင်္ကာ” ရဲ့ ထူးခြားမှုဟာ “ကာရန်” ပါရှိ ခြင်းပါပဲ။

သံပေါက်စပ်နည်း

“ကာရန်” ပါရှိဖို့ဆိုတာက ခက်သလား၊ မခက်ပါဘူးကွယ်လို့ ဖြေပွဲမယ်။

မြန်မာလူမျိုးတွေဟာ ရှေးအစဉ်အဆက်ကတည်းက ကာရန်နဘောနဲ့ ကြီးပြင်းလာခဲ့ကြတာပဲ။ စကားပြောရင် ကာရန်နဲ့၊ တရားဟောရင် ကာရန်နဲ့၊ တေးဆိုရင်လည်း ကာရန်နဲ့ပြောကြ ဟောကြဆိုကြတဲ့အပြင် ကလေးငိုရင် တောင် ကာရန်နဘောနဲ့ ချောခဲ့ကြတာပဲ။

ကာရန်ပါတဲ့ အလွယ်ကူဆုံးသံပေါက်ကဗျာလေး ရေးကြည့်ရအောင် ...

“ကဗျာအစသံပေါက်က” တဲ့။ သံပေါက်ကဗျာစပ်နည်းစည်းကမ်းကတော့ ဒီလိုပါတဲ့။

သံပေါက်စပ်နည်း

- * သံပေါက်စာဝယ်
- အစမယ်
- မှတ်ကွယ် လေးလုံးဖြစ်။

- * အလယ်မှာ သုံး
မှတ်ပါအုံး (ဦး)
အဆုံး ငါးခုနစ်။

သံပေါက်ကဗျာတစ်ပုဒ်ဟာ စာကြောင်းသုံးကြောင်းပဲ ပါဝင်ပါတယ်။ သံပေါက်ရေးတဲ့အခါမှာတော့ စာတစ်ကြောင်းမှာ တစ်ပါဒပဲ ရေးလေ့ရှိပါတယ်။ ပထမတစ်ပါဒမှာ စာလုံးလေးလုံးပဲပါပြီး ဒုတိယပါဒမှာ စာလုံးသုံးလုံးပါပါတယ်။ တတိယပါဒခေါ် အဆုံးစာကြောင်းမှာတော့ စာလုံးငါးလုံး၊ သို့မဟုတ် ခုနစ်လုံး ပါဝင်ပါတယ်။

- * သေနှင့်အရက်
လူကို ဖျက်
အရှက်ရမည်ကြောက်။

- * မေတ္တာကုန်ခန်း
စိတ်မချမ်း
ညှိုးနွမ်းမည်ကိုကြောက်။

- * သစ္စာမမြဲ
အကျင့်လွဲ
ပါယ်ထဲရောက်မည်ကြောက်။

(တွင်းသင်းမင်းကြီး မဟာစည်သူ၊ ကုန်းဘောင်ခေတ်)

အထက်မှာ စာလုံးငါးလုံးနဲ့ဆုံးတဲ့ သံပေါက်ကဗျာလေး သုံးပုဒ်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါပြီ။ ခုနစ်လုံးနဲ့ဆုံးတဲ့ သံပေါက်ကဗျာလေးများကို ဆက်လက်ဖော်ပြ လိုပါတယ်။

- * လောကဓမ္မ
အဝဝ
တစ်စမပျင်းကြစေနှင့်။

- * ကိုယ့်ကြောင့်သူမှာ
မချမ်းသာ
ဘယ်ငှာကိုမှ မပြုနှင့်။

- * လျှို့ဝှက်အပ်ငြား
တွင်းစကား
အများသိအောင် မဖွင့်နှင့်။

- * နှုတ်ဆော့နှုတ်ကျံ
စကားလွန်
အလွန်အပြင် ခက်တတ်သည်။

- * အဟောင်းကိုပစ်
အာရုံယစ်
အသစ်စုံမက် ချစ်တတ်သည်။

- * သီလကျင့်ယုတ်
တရားဆုတ်
အပုပ်သတင်း ထွက်တတ်သည်။ ။

(ညောင်ပင်သာဠီပုည၊ ကုန်းဘောင်ခေတ်)

“လေးလုံးစပ်ကဗျာ”

လေးလုံးစပ်ကဗျာဆိုတာ ပါဒတစ်ခုကို စာလုံးလေးလုံးပါဝင်တယ်။ ဒီစပ်နည်းကို လင်္ကာစပ်နည်းလို့လည်း ခေါ်ပါတယ်။

တကယ်တော့ လေးလုံးစပ်ကဗျာဟာ မြန်မာကဗျာလောကမှာ ယခင်ကာလရော ယခုမျက်မှောက်ကာလတိုင်အောင် အတွင်ကျယ်ဆုံးနဲ့ ရေးဖွဲ့သူ အများဆုံး၊ ယနေ့ထက်တိုင်အောင်လည်း အရှည်ခုံး၊ အတည်တံ့ဆုံးကဗျာ အမျိုးအစားပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

လေးလုံးစပ်ကဗျာဆိုတာ တစ်ပါဒမှာ စာလေးလုံးနဲ့ အခြေခံတည်ဆောက်ထားတာမို့ ခိုင်တယ်၊ မြိုင်တယ်၊ သံချိုနိမ့်မြင့်၊ သံချိုလေးပေါ့နဲ့ ပြည့်စုံတယ်လို့ ဆိုချင်ပါတယ်။

ကဲ ... ပုဂံခေတ်ဦးက ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ “မြကန်သာ” ကဗျာလေးကိုပဲ လေ့လာကြည့်ရအောင် ...

မြကန်သာ

တောင်ကျချောင်းတေး၊ ရေဝင်ပြေးလှည့်

ရေအေးကြည့်စွာ၊ ကန်ပိုင်မာလျက်

ကြာပေါင်းထုံထုံ၊ ငှက်ပေါင်းစုံသည်

ဘုံဝတီက နန္ဒာလော။

အဲဒီကဗျာလေးတစ်ပိုဒ်မှာ ကာရန်သုံးမျိုးတွေရပါလိမ့်မယ်။

* * * တေး၊ * * * ပြေး * * *

* အေး * စွာ၊ * * * မာ * * *

ကြာ * * * ထုံ၊ * * * စုံ * * *

ဘုံ * * * *၊ * * * *။

ပထမကာရန်က တေး၊ ပြေး၊ အေး (၄-၃-၂)

ဒုတိယကာရန်က စွာ၊ မာ၊ ကြာ (၄-၃-၁)

တတိယကာရန်က ထုံ၊ စုံ၊ ဘုံ (၄-၃-၁)

ပထမကာရန်ဆုံးတဲ့ “အေး” ဆိုတဲ့ စကားလုံးပါဝင်တဲ့ ပါဒရဲ့ အထဲမှာ နောက်ဆုံးစာလုံး “စွာ” ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ ဒုတိယမြောက်ကာရန်ဖြစ်ပါတယ်။ “စွာ၊ မာ၊ ကြာ” ဆိုတဲ့ ဒုတိယကာရန် “စွာ” “ကြာ” မှာဆုံးပါတယ်။ ဒုတိယမြောက်ကာရန်ဖြစ်တဲ့ “ကြာ” စာလုံးပါတဲ့ ပါဒထဲက “ကြာပေါင်းထုံထုံ” အဆုံးစကား “ထုံ” ဟာ တတိယကာရန်ရဲ့ အစပဲ ဖြစ်သွားပြန်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ကဗျာလေးရဲ့ ပါဒတစ်ခုနဲ့ တစ်ခုဟာ ကြီးနဲ့ သီထားတဲ့ ပန်းကလေးတွေလို ကာရန်မိမိ အချိတ်အဆက်ရှိရှိနဲ့ ရွတ်လို့ ဖတ်လို့ သာယာနေတာဖြစ်ပါတယ်။

(၄-၃-၂) ကာရန်ကို သုံးချက်ညီစပ်နည်း လို့ခေါ်ပြီး၊

(၄-၃-၁) ကာရန်ကိုတော့ အထူးသုံးချက်ညီစပ်နည်း လို့ခေါ်ပါတယ်။

သုံးချက်ညီစပ်နည်းနဲ့ ကာရန်ယူလျှင် (၄-၃-၂) ဖြစ်စေ၊ (၄-၃-၁) ဖြစ်စေ ကာရန်ကိုဆုံးအောင် ယူရပါတယ်။ ပထမကာရန်မဆုံးဘဲ နောက်ကာရန်တစ်ခုကို ပြောင်းယူမယ်ဆိုရင် မှားပါတယ်။ ကဗျာရဲ့ အသံသာယာမှုကို ထိခိုက်စေပါတယ်။

ဥပမာ -

တောင်ကျချောင်းတေး (“တေး” သည် အစကာရန်)

ရေဝင်ပြေးလှည့် (“ပြေး” သည် အလယ်ကာရန်)

ရေအေးကြည့်စွာ (“အေး” သည် အဆုံးကာရန်)

ဒီနေရာမှာ “အေး” အထိ ကာရန်မယူဘဲ

တောင်ကျချောင်း “တေး”

ရေဝင် “ပြေး” လှည့်

ကြည့်လင်သည့် “ရေ”

ရယ်လို့ “တေး” “ပြေး” အထိပဲယူပြီး “အေး” အထိဆက်မယူဘဲ “လှည့်” နှင့် “သည့်” ကို ကာရန်ခုန်ကျော်ယူလိုက်ရင် တစ်ပါဒနဲ့တစ်ပါဒချိတ်မိတဲ့ ကာရန်ကို ရသော်ငြားလည်း ကာရန်မမှန်ပါဘူး။ စနစ်မကျပါဘူး။ အသံလည်း မသာယာတော့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကာရန်ဆုံးအောင်ယူပြီးမှ ကာရန်အသစ်ကို ထပ်တူရပါတယ်။

လေးလုံးစပ်ကဗျာမှာ အခြားသော ကာရန်စနစ်များလည်း ရှိပါသေးတယ်။

ပညာရင့်စေ၊ ရေမြေသခင် (၄-၂ ကာရန်)

ဘုရင်ဘုန်းရှိ၊ ဘူမိပါလ (၄-၂ ကာရန်)

၄-၂ ကာရန်ကိုတော့ “ဘီလူးရယ်” လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဘီလူးများ ပြုံးရယ်တယ်ဆိုပေမဲ့ လှသင့်သလောက်တော့ မလှဘူးပေါ့။ ဒါကြောင့်မို့ ၄-၂ ကာရန်ကို ဘီလူးရယ်ကာရန်လို့ ခေါ်တဲ့အကြောင်း လေ့လာမှတ်သားခဲ့ဖူးပါတယ်။ နောက်ကာရန်တစ်မျိုးကတော့ “၄-၁” ကာရန်လို့ခေါ်တဲ့ ဦးတိုက်ကာရန်ပါပဲ။

အနာမဲ့ကြောင်း၊ ကောင်းလှစေချင် (၄-၁ ကာရန်)

မြားမြောင်ခက်လက်၊ ရွက်လည်းစိပ်စိပ် (၄-၁ ကာရန်)

လေးလုံးစပ်ကဗျာရဲ့ အဓိကကာရန်ယူနည်းများဖြစ်တဲ့ “သုံးချက်ညီစပ်ကာရန်” “အထူးသုံးချက်ညီကာရန်” “ဘီလူးရယ်ကာရန်” “ဦးတိုက်ကာရန်”

စတဲ့ ကာရန် ၄ မျိုးကို ဖော်ပြပြီးခဲ့ပါပြီ။ ဒီလေးမျိုးကို အသုံးပြုတတ်ရင်ပဲ ကဗျာ စပ်ရာမှာ အတော်လေးအထောက်အကူရပါပြီ။

လေးလုံးစပ်ကဗျာရဲ့ အချုပ်ဒီကတော့ ၇ လုံး၊ ၈ လုံး၊ ၉ လုံးစသည့် အသံ သာယာအောင် အဆုံးသတ်လေ့ရှိပါတယ်။

ဥပမာ -

(၁) မပယ်မရှား၊ မိဘအားကို

ဆပွားသိမ်မွေ့၊ လုပ်ကျွေးလေ့ဖြင့်

စုတေ့နတ်ရွာ ရောက်စေမင်း။ (၇လုံးချ)

(၂) သေစာသောက်စား၊ လမ်းသွားခါမဲ့

ရှုတဲ့သဘင်၊ ပျော်ရွှင်အန်လောင်း

မကောင်းမိတ်ဖျင်း၊ ပျင်းရိခြင်းကား

ယိုယွင်းဥစ္စာ ပျက်ကြောင်းတည်း။ (၇လုံးချ)

(၃) ပျူပျူငှာငှာ

နှုတ်ချိုသာသည်

စမ်းမှာရေစီး သံနှယ်တကား။ (၈လုံးချ)

(၄) တူနှံ့ပျော်မွေ့၊ သတင်းလေ့၍

တွေ့ကြလေပြီ၊ တကျည်ကျည်သည်

ဟိုဆီပင်ပေါ်သရက်မှတည်း။ (၈လုံးချ)

လေးလုံးစပ်နည်း (၁) လင်္ကာစပ်နည်းကဗျာရဲ့ ကာရန်ယူပုံ၊ အချုပ်ဒီ အဆုံးသတ်ပုံလေးတွေကို လေ့လာပြီးပြီမို့ လင်္ကာတစ်ပိုဒ်လုံး ရေးဖွဲ့ထားပုံကို လေ့လာကြည့်ရအောင်ပါ။

“စံပယ်ဖြူ”

တင်လှပေသည်

မြရည်စို့စို့၊ အရွက်တို့လည်း

မိုးသို့မျှော်တ၊ ရွှင်ပျပျသည်

ဝင်းပစံပယ်ဖြူဖြူတကား။ ။

ဇော်ကျီ (၁၉၃၁)

“မြက်ရိတ်သမား”

နေစာလုံ၍

လူ့ဘုံလောက၊ နိုးခါစတည့်

ချိုးကသံရှည်၊ တောဘွဲ့သီ၍

ဤမှာမြေပြင်၊ မြစိမ်းဆင်လျက်

ကောင်းကင်မိုးဝယ်၊ နီလာခြယ်နှင့်

အိုဘယ်လူသား၊ နှစ်ရောင်ကြားဝယ်

ခုံညားပေစွ ခုံပေစွ။ ။

ဇော်ကျီ (၁၉၃၅)

“ကိုယ်စား”

လွမ်းငွေဝေသည်

နေရာသီတွင်း၊ ချစ်ဖော်ချင်းနှင့်

ကွေ့ကွင်းခွဲရလျင်သောကြောင့်။

တမ်း၍ ဖွေသည်

ငွေလွှာဖြူဆွ၊ လက်ရေးလှကို

စွန်းစတွေ့လိုချင်သောကြောင့်။

ချမ်းမြေ့ပြေသည်

ဖြေဖွယ်မဆုံး၊ စာတစ်လုံးကို

ချီးမြှင့်ကိုယ်စားမြင်သောကြောင့်။

မင်းသုဝင်္က (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၉၃)

“ခွင့်မသာ”

မကြင်သာသည်၊ ခင်ပါလျက်လည်း

ပင်ထက်လှုပ်ဝင်း၊ ဇင်ငွေမင်းသို့

ကြူသင်းဝေသီ မြင့်သောကြောင့်။

မတမ်းသာသည်၊ လွမ်းပါလျက်လည်း
မိုးထက်ရောင်ဖုံး၊ လတနန်းသို့
ချိုပြုံးဝေသီ မြင့်သောကြောင့်။
မခေါ်သာသည်၊ မျှော်ပါလျက်လည်း
တောင်ထက်ငွေသွေး၊ နင်းမြူဖွေးသို့
ကြည်အေးဝေသီ မြင့်သောကြောင့်။ ။

မင်းသုဝဏ် (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၉၄)

“ဒွေးချိုးစပ်နည်း”

ဒွေးချိုးဆိုတာက အခံတစ်ချိုး၊ အအုပ်တစ်ချိုး၊ နှစ်ချိုးပါဝင်တဲ့ကဗျာဖြစ်
တဲ့အပြင် အသံချိုသာဖို့လည်း အရေးကြီးပါတယ်။ ဒါကြောင့် အသံကို
ကောင်းစွာနားလည်ဖို့လိုအပ်ပါတယ်။

ကိုးတန်းဆယ်တန်းကျောင်းသားဘဝတုန်းက စိတ်ကြိုက်မြန်မာစာ သင်
ယူခဲ့ရပါတယ်။ စိတ်ကြိုက်မြန်မာစာမှာ ကဗျာဖွဲ့နည်းကလည်း ဘာသာရပ်
တစ်ခုပေါ့ကွယ်။ အဲဒီတုန်းက “တန်းမြင့်ကဗျာဖွဲ့နည်းကျမ်း” ဆိုတဲ့စာအုပ်ငယ်
လေးဟာ မိမိကို ကဗျာရေးသူတစ်ယောက်ဖြစ်လာစေတဲ့ ကျမ်းစာအုပ်
ကလေးပါ။ အလွန်တန်ဖိုးကြီးလှပါတယ်။

မှတ်မိနေသေးတယ်။ မြန်မာစကားမှာ အသံလေးမျိုးရှိပါတယ်တဲ့။

- (၁) တက်သံ ၁၈ - ပါး
- (၂) သက်သံ ၁၈ - ပါး
- (၃) နိမ့်သံ ၁၈ - ပါး
- (၄) တိုင်သံ ၁၀ - ပါး

စုစုပေါင်း အသံ ၆၄ ပါးဖြစ်ပါတယ်တဲ့ကွယ်။

ဒွေးချိုးကဗျာမှာ အဓိကခွဲခြားနားလည်ဖို့က ချီသံနဲ့ ချသံတို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
ဒွေးချိုးဆိုတာ အချိုးနှစ်ချိုးရှိလို့ ဒွေးချိုးလို့ခေါ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အထက်မှာ
ဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ပထမအချိုးဟာ ချီသံနဲ့ကာရန်ယူရပါတယ်။ ဒုတိယအချိုး
ဟာ ချသံနဲ့ ကာရန်ယူရပါတယ်။

ဥဩလေးညီညီ၊
တေးချိုချို သီကျူး။ (“ညီ” နှင့် “ချို” သည် “ချီသံ” ပဲဖြစ်ပါတယ်။)

ရွက်ဝါရွှေကြွေသက်လို့
မြေထက်မှာလူး။ ။
 (“သက်” နှင့် “ထက်” သည် “ချသံ” ပဲဖြစ်ပါတယ်။)

ဒွေးချိုးကဗျာဟာ ပထမအချိုး (အခံချိုး) ရဲ့ အဆုံးစာလုံး (ကျူး) (“အူး”
ကာရန်) ဖြစ်သလို (အအုပ်ချိုး) ရဲ့ အဆုံးစာလုံး (လူး) သည်လည်း (“အူး”
ကာရန်) ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါဟာ ဒွေးချိုးကဗျာရဲ့ ထူးခြားချက်ပါပဲ။

ဥဩလေးညီညီ၊
တေးချိုချိုသီကြွေး။
ရွက်ဝါရွှေကြွေသက်လို့
မြေထက်မှာလူး။

အဲသလိုစပ်ရင် အဲဒီကဗျာဟာ မှားနေပါပြီ။ ဒွေးချိုးဆိုတဲ့ နှစ်ချိုးရှိသော်
လည်း အခံပိုဒ် ကာရန်မမိတဲ့အတွက် ဒွေးချိုးကဗျာလို့ မခေါ်နိုင်တော့ပါဘူး။

အထက်မှာဖော်ပြခဲ့တဲ့ ဒွေးချိုးကဗျာလေးက အချီပိုဒ်ရဲ့ ပထမစာကြောင်း
(ဝါ) ပထမစာပိုဒ်ဟာ “ဥဩလေးညီညီ” တဲ့။ စာလုံးငါးလုံးရှိတယ်။ တကယ်လို့
“ဥဩညီညီ” လို့ လေးလုံးပဲရေးချင်လည်းရပါတယ်။ “ဥဩညီ” လို့ သုံးလုံးပဲ
ရေးချင်လည်း ရေးလို့ပါတယ်။

“ဥဩလေးညီတိုတို” လို့ ခြောက်လုံးရေးချင်လည်း ရေးလို့ရပါတယ်။ ရွတ်
ဆိုကြည့်လို့ အသံသာရင် နှစ်သက်သလိုရေးဖွဲ့ကြည့်လို့ရပါတယ်။ သို့သော်
လည်း “ဥဩလေးရယ်တဲ့ ညီတိုတို” လို့ ရေးမယ်ဆိုရင်တော့ ဖတ်ရတာစာလုံး
တွေများပြီး အသံလည်း သိပ်မသာယာတော့ဘူး။ သိပ်သည်း ကျစ်လျစ်မှု
ဂုဏ်ကိုလည်း ထိခိုက်စေတာမို့ မလိုအပ်ဘဲ စာလုံးမဖောင်းပွသင့်ဘူးပေါ့။

ဒုတိယစာကြောင်း (ဝါ) ဒုတိယစာပိုဒ်ကတော့ “တေးချိုချိုသီကြွေး”
ရေးဖွဲ့ထားပါတယ်။ “တေးချိုသီကြွေး” လို့ လေးလုံးပဲ ထားထား။ “တေးချိုချို

သိကာကြွေး” လို့ ခြောက်လုံးပဲထားထား။ အသံသာယာမယ်ထင်သလို ယူလို့ ရပါတယ်။ သို့သော် အနည်းဆုံးလေးလေးလုံးတော့ ရှိရပါမယ်။

အရေးကြီးတာကတော့ ပထမစာကြောင်းရဲ့ အဆုံးစကားလုံးဟာ (ညိ) ချီသံ ဖြစ်ရပါမယ်။

ဒုတိယစာကြောင်းရဲ့အဆုံးစာလုံးဟာ (ကြွေး) ချီသံ ဖြစ်ပါမယ်။

အဲ ... တတိယစာကြောင်းကို ကြည့်ကြပါဦးစို့။ “ရွက်ဝါရွှေကြွေသက်လို့” ရယ်လို့ ရေးဖွဲ့ထားပါတယ်။ တတိယစာကြောင်းရဲ့ စကားလုံးအရေအတွက် ဟာ (၆) လုံးဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစာကြောင်း (ဝါ) ဒီစာပိုဒ်ကတော့ဖြင့် စကားလုံး (၆) လုံးဟာအသင့်တော်ဆုံးပါပဲလို့ အကြံပြုပါရစေ။ တစ်လုံးလျှော့ပြီး (ဝါ) တစ်လုံးတိုးပြီးဆိုကြည့်ပါ။ အသံသာယာပုံချင်း မတူတော့တာကို တွေ့ပါလိမ့် မယ်။ ကဲ - ဒွေးချိုကဗျာတစ်ပုဒ်လုံးရဲ့ အဆုံးစာကြောင်း (ဝါ) အဆုံးစာပိုဒ်ကို ကြည့်ရအောင်။

မိမိက ရေးဖွဲ့ခဲ့ပါတယ်။ “မြေထက်မှာလူး” ... တဲ့။

ရှေ့က တတိယစာကြောင်း “ရွက်ဝါရွှေကြွေသက်လို့”နဲ့ ချိတ်မိအောင် “မြေထက်မှာလူး” ရယ်လို့ “သက်”နဲ့ “ထက်” ကိုကာရန်ယူရပါတယ်။ ဒီကာရန် သာအမှန်ဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီစာကြောင်းမှာ “သက်” ဆိုတဲ့ အသံဟာ အားအကောင်းဆုံး၊ အလေးပင်ဆုံးသော “ချသံ”ဖြစ်နေလို့ ပါ။

ဒါကြောင့် ဒွေးချိုကဗျာမှာ အမြင်ကာရန်အားဖြင့် မှန်သော်လည်း အသံ ကာရန်အားဖြင့် မမှန်ရင်၊ တစ်နည်းအားဖြင့် အသံသာယာမှုမရှိရင် ဖတ်ရတာ အရသာမရှိနိုင်ပါဘူး။ အသံသာယာမှုကို အဓိကထားပြီး အနက်အဓိပ္ပာယ် လေးနက်ပြည့်စုံတဲ့ နှစ်ပိုဒ်ခံ နှစ်ပိုဒ်အုပ် အောက်ပါဒွေးချိုကဗျာလေးများကို လေ့လာကြည့်ပါ။

၁။ တောင်တောရယ်သာ

မာလာက ငုံဖူး။

တစ်ပင်ကို နှစ်ပင်ယုက်တယ်
ကျေးငှက်က မြူး။ ။

(အာမည်မသိရေးစာဆို)

၂။ နိဗ္ဗာန်ကိုရွယ်

ကယ်ပိတော့လား။

ရေလယ်မှာ တစ်ကောင်ထဲ

ဖော်ကွဲတဲ့ငါး။ ။

(ဖိုးသူတော်ဦးမင်းနှင့် လူဦးမင်း)

၃။ ညိုပြာပြာ

လတာပြင့်ခြေရင်း။

လှိုင်းတက်ရာ ဗေဒါတက်

လှိုင်းသက်ရာဆင်း။ ။

(ဖော်ဂျီ၏ ဗေဒါလမ်းကဗျာမှ)

၄။ တောင်အောက်ကခေါ်

တောင်ပေါ်ကထူး။

ပဲ့တင်သံ တိမ်ယံခိုက်ကို

လိုက်လို့မိဘူး။

(မင်းသုဝဏ်၏ ပဲ့တင်သံကဗျာမှ)

“တြိချိုး၊ လေးချိုးစပ်နည်း”

တြိချိုးကဗျာနဲ့ လေးချိုးကဗျာဟာ အလွန်ပဲဆင်တူပါတယ်။ တစ်မျိုးနဲ့ တစ်မျိုးစပ်နည်းစပ်ပုံချင်း သိပ်ပြီးမကွာခြားလှပါဘူး။ တြိချိုးမှာပုဒ်မ (၂) ချထား တဲ့ အချိုးသုံးချိုးရှိပြီး လေးချိုးကဗျာမှာတော့ ပုဒ်မ (၂) ချထားတဲ့အချိုး လေးချိုးရှိပါတယ်။

တြိချိုးစပ်နည်းကို အရင်လေ့လာကြရအောင် ...

“ဖိုးလနတ်သား”

- (က) ရွှေလမှာယုန်ဝပ်လို့
ဆန်ဖွပ်တဲ့အဘိုးအို
ဟောကြည့်ပါဆို။
- (ခ) ဆိုသာဆို
ပိုမိုသည့်စကား။
- (ဂ) ကလေးအငိုတိတ်အောင်
အရိပ်အယောင်ပြတယ်
ဖိုးလနတ်သား။ ။

ငယ်ရွယ်စဉ်ဘဝမှာ ကလေးငယ်တိုင်းလိုလို ကြားခဲ့နာခဲ့ဖူးတဲ့ ကဗျာလေးပါပဲ။ အမေ့ရင်ခွင်ကနေ မိုးကောင်းကင်မှာရှိတဲ့ ဖိုးလမင်းကြီးကို မျှော်ကြည့်ခဲ့ရတဲ့ အရသာကို ဘယ်သူမဆို ခံစားခဲ့ရဖူးမှာပါ။ အဲဒီကဗျာလေးဟာ တြိချိုးကဗျာလေးပါပဲ။

အချိုးသုံးချိုးရှိတဲ့ “ဖိုးလနတ်သား” ကဗျာလေးရဲ့ပထမအချိုး (က) အချိုးမှာ ပထမစာကြောင်းနဲ့ ဒုတိယစာကြောင်းကို “ဝပ်” နဲ့ “ဖွပ်”ဖြင့် ကာရန်ယူပါတယ်။

တစ်ခါ ဒုတိယစာကြောင်း “ဆန်ဖွပ်တဲ့အဘိုးအို”နဲ့ တတိယစာကြောင်း “ဟောကြည့်ပါဆို” တို့ကို လေ့လာရင် အဆုံးစာလုံး “အို”နဲ့ “ဆို” ကို ကာရန်ယူထားတာ တွေ့ရပါမယ်။ အဲဒီကာရန်များအားလုံး ချီသံများပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကဲ ... (ခ) အချိုးလို့ခေါ်တဲ့ ဒုတိယအချိုးကို လေ့လာကြည့်ကြပါစို့။ တစ်ခါ နောက်တစ်ကြောင်းထပ်ပြီး ရေးဖွဲ့တဲ့အခါမှာလည်း အဲဒီ “ဆို”ဆိုတဲ့ “အို” ကာရန်ကို မိအောင်ယူပါတယ်။ ဒါကြောင့် “ပိုမိုသည့် စကား” ရယ်လို့ ဆက်ပြီး ဖွဲ့နွဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီလို မိအောင်ယူတာကို “ခွာထောက်” မိတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

- (က) ရွှေလမှာယုန်ဝပ်လို့
ဆန်ဖွပ်တဲ့အဘိုးအို
ဟော - ကြည့်ပါဆို။

(ခ) ဆိုသာဆို

ပိုမိုသည့်စကား။

အထက်ပါအချိုးနှစ်ချိုးတို့မှာ “အို” “ဆို” “ဆို” “မို” အစရှိတဲ့ ကာရန်လေးတွေ မိနေခြင်းကို “ခွာထောက်” မိတယ်လို့ ခေါ်ဆိုကြပါတယ်။ ဒါမှသာ တြိချိုးရဲ့ ကာရန်တွေ မှန်နေပါလိမ့်မယ်။ တကယ်လို့များ ...

- ရွှေလမှာယုန်ဝပ်လို့
ဆန်ဖွပ်တဲ့အဘိုးအို
ဟော - ကြည့်ပါဆို။
ဆိုရှာလေ
ပိုပါပေစကား။

ကြည့်ပါ။ “အို - ဆို - ဝေ - ပေ” ဆိုတဲ့ ကာရန်တွေဟာ “ခွာထောက်” မမိတော့ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒီအချိုးဟာ မှားယွင်းတဲ့ အချိုးကဗျာသာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကဲ - (ဂ) အချိုးဖြစ်တဲ့ တတိယအချိုးကို လေ့လာကြည့်ရအောင် ...

ဒုတိယအချိုးဖြစ်တဲ့ အအုပ်အချိုးမှာ “ဖိုးလနတ်သား” ဆိုပြီး “အား” ကာရန်နဲ့ (ချသံဖြင့်) ခံထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ...

- (ဂ) ကလေးအငိုတိတ်အောင်
အရိပ်အယောင်ပြတယ်
ဖိုးလနတ်သား။ ။

တတိယအချိုးဖြစ်တဲ့ အအုပ်အချိုးမှာ “ဖိုးလနတ်သား” ရယ်လို့ “အား” ကာရန်နဲ့ ပြန်ပြီးအုပ်ပါတယ်။ ခွေးချိုးပုံစံအတိုင်းပါပဲ။

တြိချိုးကဗျာလေးတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ အခုဖော်ပြခဲ့တဲ့ ကဗျာလေးတွေကို အလွတ်ရအောင် အထပ်ထပ်ဖတ်ရှုကာ ကိုယ်တိုင် ရွတ်ဆိုကြည့်မယ်ဆိုရင် တြိချိုးရေးရတာ အတော်ပဲလွယ်ကူသွားပါလိမ့်မယ်။ အသံရဲ့သဘော၊ ကာရန်ရဲ့သဘောကို အသံထွက်ပြီး ရွတ်ဆိုကြည့်မှ ပိုပြီးကဗျာရသပေါ်လွင် ပါနိုင်မယ်။

တစ်ဆက်တည်းပဲ လေးချိုးကဗျာလေးတွေကြောင်း ပြောရအောင်။
“ပိတောက်မယ်” ကဗျာလေးထဲက ဒုတိယအချိုးကလေးဟာ လေးချိုးလေး
ပါပဲ။ ကြည့်ပါ။

- (က) ဟည်းမှာပေါ့ပျိုလေးဆွေ။
- (ခ) ပိတောက်ဝါပျိုနုဖူးမှာ
ထူးတဲ့လို့ဝေ။
- (ဂ) ချိုပလေ
အိုမေရဲ့မျက်နှာပေး။
- (ဃ) မြစ်မ်းဆင်ထာဘီနဲ့
သီကရီရွာဝင်မှာ
မင်းလှလို့လေး။

ပထမအချိုးဖြစ်တဲ့ (က) အချိုးကိုကြည့်။ စာကြောင်းရေးအားဖြင့် တစ်
ကြောင်းတည်းရေးဖွဲ့ထားပါတယ်။ တကယ်လို့ (က) အပိုဒ်ကို နှစ်ကြောင်းများ
ရေးရင်ကော မရဘူးလားတဲ့။ ရပါတယ်ကွယ်။ ဟော... ကြည့် -

- (က) အိုးစည်ကို ကိုရင်တီးတော့
ဟည်းမှာပေါ့ပျိုလေးဆွေ။

အဲသလိုဆိုရင် ပထမအချိုးဟာ စာကြောင်းနှစ်ကြောင်းပါဝင်သွားပြီပေါ့။
ဆရာကြီးဖော်ရီရဲ့ ကဗျာကို အလှပျက်အောင်ဖျက်တာ မဟုတ်ဘူးနော်။
အချိုးကဗျာရဲ့ ချုံ့ပုံချုံ့ကို ချက်ချင်းမြင်စေချင်လို့ သာကောတစ်ရပ်အဖြစ် ရှင်း
ပြတာပါ။

ဒုတိယအချိုး၊ တတိယအချိုးနဲ့ စတုတ္ထအချိုးတို့ကို လေ့လာချင်ရင်တော့
တြိချိုးကဗျာနဲ့ ကာရန်ယူပုံချင်း၊ အခံချိုး အအုပ်ချိုးရေးဖွဲ့ပုံချင်း အတူတူပဲမို့
အထူးရှည်ရှည်လျားလျား ရှင်းမပြတော့ပါဘူး။

အဓိကမှတ်ဖို့ကတော့ တြိချိုးကဗျာမှာ အချိုးသုံးချိုးရှိပါတယ်။ လေးချိုး
ကဗျာမှာ အချိုးလေးချိုးရှိပါတယ်။ တြိချိုးပဲစပ်စပ်၊ လေးချိုးပဲစပ်စပ် “ခွာ
ထောက်” မိဖွဲ့ကတော့ အထူးအရေးကြီးလှပါတယ်။ အထက်က “ပိတောက်

မယ်” လေးချိုးရဲ့ “ခွာထောက်” ကတော့ “ဆွေ-ဝေ-လေ-မေ” ဆိုတဲ့ ကာရန်
၄ လုံးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ပြေပြစ်လှပစွာရေးဖွဲ့ထားသော အောက်ပါလေးချိုးကဗျာများကို လေ့လာ
ဖတ်ရှုကြည့်ပါ...။

“တောင်ပြုံး”

- * လုံမလေး နတ်ဝင်သယ်။
နှုတ်ခမ်းတော် မစုထိုက်လို့
ပြုံးလိုက်ရတယ်။
မောင်ကြီးနယ်ဟယ်
ပျော်ရှာတယ်နေ့။
ရှင်ဘွားအေ မယ်မယ်ကြီးကို
မြီးလိုက်အုံး (ဦး)တော့။ ။

ဇော်ကျော်

“ဝါတွင်းချိန်”

- * ဆွမ်းခံတော် ကိုယ်ရင်ကြွတော့
မယ်စလို့ မေးလိုက်တယ်။
ရှင်လိင်ပြန် ဘယ်တော့ရက်
ထွက်ခဲ့ပါ့မယ်။
မျက်နှာငယ်ငယ်
ဘယ့်နှယ်မှ မမိန့်။
သည်တစ်ဝါ အနိုင်ခဲလို့
နွဲ့ရရှာလိမ့်။ ။

မြန်မာကဗျာကို ချစ်မြတ်နိုးလို့ ကြိုးစားရေးသားနေကြတဲ့ ကဗျာချစ်သူ
တူ၊ တူမလေးများကို နည်းမှန်လမ်းမှန် ကဗျာဖွဲ့တတ်စေချင်တဲ့အတွက် ဒီဖွဲ့
ထပ်မံဆွေးနွေးချင်ပါတယ်။ ကဗျာဖွဲ့တော့မယ်ဆိုရင် -

www.burmeseclassic.com

- (၁) မိမိဖွဲ့လိုတဲ့ကဗျာအမျိုးအစားရဲ့ ပင်မအခြေခံနည်းကို လေ့လာသိရှိပြီး ဖြစ်ရပါမယ်။
- (၂) ကဗျာစည်း၊ ကဗျာနည်းကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်လေ့လာပြီးတဲ့နောက် ပတ်ဝန်းကျင်ကို စေတနာအမြင်ဦးဆောင်ပြီး အာရုံဝင်စားစွာ ကြည့်ရှုရပါမယ်။
- (၃) အဲဒီအခါမှာ ကဗျာရေးဖွဲ့ဖို့ အကြောင်းအရာ ရှိလာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီအကြောင်းအရာကို လျော်ကန်သင့်မြတ်တဲ့ရေးဖွဲ့နည်းနဲ့ ဖွဲ့စပ်ရေးသားရပါမယ်။
- (၄) ရေးဖွဲ့ ပြီးတဲ့အခါမှာ မိမိဖွဲ့ထားတဲ့ကဗျာကို အသံထွက်ပြီး ဖတ်ကြည့်ဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်။ ဒါ့အပြင် အဖြတ်၊ အရပ်မူမှန်စွာ ဖတ်ကြည့်ဖို့ပါ လိုပါမယ်။
- (၅) ကဗျာရဲ့ အသက်ဟာ အသံကာရန်မှာ တည်ပါတယ်။ အသံချောလျှင် ကဗျာချောပါလိမ့်မယ်။ အသံထွက်ဖတ်ဖို့ဘယ်တော့မျှ မမေ့ပါနဲ့။
ဒါကတော့ အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် ကဗျာရေးဖွဲ့တဲ့အခါမှာ လိုက်နာကျင့်သုံးရေးဖွဲ့တဲ့နည်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကဗျာဝါသနာရှင်များလည်း စမ်းသပ်လေ့လာရင်း ကဗျာစာဆိုအဖြစ်ရောက်ရှိအောင် ကြိုးစားကြစေချင်ပါတယ်။
အဓိကကဗျာစပ်နည်းပေါင်း (၃၀)ကျော်၊ ဆင့်ပွားကဗျာစပ်နည်းပေါင်း (၉၀) ကျော်လောက်ရှိတဲ့ အနက်က အခုလိုမြန်မာကဗျာမှာ အခြေခံကျတဲ့ သံပေါက်၊ လေးလုံးစပ်၊ ဒွေးချိုး၊ တြိချိုး၊ လေးချိုးအစရှိတဲ့ စပ်နည်းများလောက်ကိုသာ ရွေးချယ်ဆွေးနွေးနိုင်တာကိုတော့ နားလည်ပေးကြလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်မိပါတယ်။

မြင်းမူဖောင်နိုင်ဖို့

အချိုးကဗျာ

သူရဇော်

မြန်မာစာအရေးအသားတွင် စကားပြေနှင့် ကဗျာဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။ ကဗျာကိုပင် လင်္ကာနှင့်သီချင်းဟူ၍ နှစ်မျိုးခွဲခြားပြန်သည်။ ကဗျာဗန္ဓုသာရကျမ်းတွင်လင်္ကာ ၁၄ မျိုးနှင့် သီချင်း ၂၂ မျိုး ခွဲခြားပြဆိုထားသည်။ အချိုးကဗျာသည် သီချင်း ၂၂ မျိုးတွင်ပါဝင်သည်။ အချိုးကဗျာ သုံးမျိုးရှိသည်။ ဒွေးချိုး (၂ချိုး)၊ တြိချိုး (၃ချိုး)နှင့် လေးချိုးဟု ဖြစ်သည်။

တစ်ခါက ရေးဖော်ကဗျာဆရာတစ်ဦးက မေးဖူးသည်။ အချိုးကဗျာတွင် ဒွေးချိုး၊ တြိချိုးနှင့် လေးချိုးဟု ဆိုကြရာ ပုံသဏ္ဍာန်အားဖြင့် သုံးမျိုးလား၊ တစ်မျိုးတည်းလားဟု မေးသည်။ စင်စစ်ပုံသဏ္ဍာန်အားဖြင့် တစ်မျိုးတည်းသာ ဖြစ်သည်။ ဖွဲ့ဆိုသည့် အချိုးအပိုင်းအလိုက် အမည်သုံးမျိုးခွဲ၍ ဆိုကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အချိုးကဗျာဟူသည် ယင်းသို့သုံးမျိုးသာ ဆိုသော်ငြား တစ်မျိုးစီတွင် ကွဲပြားသောနာမည်များ ရှိလေသည်။

မြန်မာကဗျာသည် ပုဂံခေတ်တွင် သန္ဓေတည်၍ အင်းဝခေတ်တွင် စတင် မွေးဖွားပြီး တောင်ငူခေတ်၊ ညောင်ရမ်းခေတ်တို့တွင် ရှင်သန်ကြီးထွားခဲ့သည်။ ဆက်လက်၍ ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင် စည်ပင်ဝေဆာလျက် ကိုလိုနီခေတ်တွင် သီးပွင့်ကာ မျက်မှောက်ခေတ်ကာလတိုင်အောင် ရှင်သန်လျက်ရှိသည်။ အချိုးကဗျာနှင့်အတူ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သော ကဗျာအမျိုးအစားများမှာ အနက်လေးလုံးစပ်လင်္ကာနှင့် အချိုးကဗျာသာ မျက်မှောက်ခေတ်ကာလတွင် ရှင်သန်

လျက်ရှိသည်။ ယင်းသို့လေးလုံးစပ်လင်္ကာနှင့်အချိုးကဗျာတို့တွင်လေးလုံးစပ်လင်္ကာက သာယာညင်းပျောင်းနွဲ့နှောင်းသည်။ အချိုးကဗျာမှာမူ သွက်လက်သည်။ ခိုးခိုးဒေါက်ဒေါက်ရှိသည်။ အချိုးကဗျာသည် ဖတ်ရှုသူအား ဆိုလိုရင်းကို ထင်းခနဲ လင်းခနဲ သိမြင်စေသည်။ ဖတ်ရှုသူတို့အား နှစ်သက်မြတ်နိုးမှုကို ဖြစ်စေသည်။ အချိုးကဗျာသည် ပြည်သူနှင့် နီးစပ်သည်။ ဖတ်ရှုသူ ပြည်သူ၏ ရင်တွင်းသို့ ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်နိုင်သည်။

အချိုးကဗျာ သမိုင်းအကျဉ်း

မြန်မာစာအရေးအသားသည် ပုဂံခေတ်ကစခဲ့သည်။ အင်းဝခေတ်တွင် မြန်မာစာအရေးအသား ထွန်းကားသည်။ ကဗျာလင်္ကာများ ထွန်းကားစည်ပင်သည်။ တျာချင်း၊ ကာချင်း၊ ရတု၊ ဇချင်း၊ မော်ကွန်း၊ တောလား၊ ပျို့စသည်တို့ ပေါ်ထွန်းသည်။ ကဗျာသည် တောင်ငူခေတ်တွင် ဆက်လက်ထွန်းကားသည်။ ကဗျာအရေးအဖွဲ့သစ် အန်ချင်း၊ လူးတား၊ အဲချင်း၊ တမ်းချင်း၊ နတ်သံ၊ သံပေါက်၊ အိုင်ချင်း စသည်တို့ ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်။ ကဗျာအရေးအဖွဲ့သည် ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင် ဆက်လက်ထွန်းကားခဲ့ရာ ရကန်၊ သာချင်း၊ ဟောစာ၊ သျှိုးလိုက်ရတု၊ စည်တော်သံ၊ ငိုချင်း၊ ရှာပုံတော်၊ ညည်းချင်း၊ လှေတော်သံ၊ ဂုဏ်ချင်း၊ ဟန်ချင်း၊ ဒုံးချင်း၊ လွန်ချင်း၊ ပုံကြီးသံ၊ မောင်းထောင်းတေး၊ လွမ်းချင်း၊ ဘောလယ်၊ တေးထပ်နှင့် ဒွေးချိုး၊ ကြိချိုး၊ လေးချိုးစသည့် အရေးအဖွဲ့အသစ်များ ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်။ ထူးခြားသည်မှာ ဒွေးချိုး၊ ကြိချိုးနှင့် လေးချိုးကဗျာအတိုလေးများသည် ပြည်သူတို့၏ နှုတ်ဖျားတွင် ရေပန်းစားခဲ့သည်။

အချိုးကဗျာ၏ အဦးအစသည် အင်းဝခေတ်တွင် ပေါ်ခဲ့သည်။ ဆရာကြီးဦးဖေမောင်တင်က ...

“အကောင်းဆုံး လေးဆစ်သည် ညောင်ရမ်းမင်းတရားလက်ထက် လောက်ကပင် ပေါ်ဟန်ရှိသည်။ ထိုအခါက အင်းဝတွင် ရဟန်းတော်များ ဆွမ်းခံကြွတော်မူရာတွင် ကိုင်ဆောင်လာသောသပိတ်ကို ပဟေဠိ ဖွဲ့ထားသော လေးဆစ်ဟောင်းတစ်ရက်ကို တွေ့ရသည်ဟု မြန်မာစာပေသမိုင်းတွင် ဆိုပါသည်။ ကဗျာလေးမှာ -

“ရွှေဝကပါ၊ ပန်းမာလာ၊ အညှာမရှိ၊ ငုံးတိတိ” ဟု ရေးဖွဲ့ထားရာ သံပေါက်လင်္ကာလေးဟု ထင်ရသည်။ ညောင်ရမ်းမင်းနန်းစံသက္ကရာဇ် ၉၆၀မှ ၉၆၆ကြားတွင် ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်ဟု ယူဆရသည်။ ယင်းသံပေါက်ဆန်ဆန် ကဗျာလေးကို ပုံစံချကြည့်လိုက်သောအခါ ...

“ရွှေဝကပါ
ပန်းမာလာ
အညှာမရှိ
ငုံးတိတိ”။

ဟု တွေ့ရလေရာ လေးဆစ်ကဗျာအသွင်ဆောင်သဖြင့် လေးဆစ်ချိုးကဗျာလေးဟု ဆိုရမည်။ ယင်းလေးဆစ်ချိုးပေါ်တွင် အခက်အလက် အညွန့်အတက် ဝေဆာအောင် ရေးသားဖွဲ့ဆိုလာရာမှ လေးဆစ်ကဗျာများ ထွန်းကားလာခြင်း ဖြစ်ပေမည်။ ပုဂံဝန်ထောက်မင်းဦးတင်က ...

“ပြဆိုခဲ့သော ရှေးရေးလေးဆစ်ကို အခြေပြု၍ တပကြပြီးလျှင် ကာလနောက်ကျလေလေ ရှေးရေးထက် နောက်ရေးလေးဆစ် အမျိုးမျိုးအစားစား တိုးပွားတိုးပွားရှည်လျားရှည်လျားဆန်းသစ်ပြီးလျှင် အမည်မှာလည်း အနည်းငယ်ပြောင်း၍ လေးဆစ်ရိုး၊ လေးဆစ်ဘောလယ်၊ လေးဆစ်ငိုချင်း၊ လေးချိုးဟူသော အမည်များ ပြန်ပွားလာသည်။” ဟု ကဗျာပန္နသာရကျမ်းတွင် ဆိုပါသည်။ “ရွှေဝကပါ” ကဗျာကဲ့သို့ သံပေါက်ယောင်ယောင် ကဗျာလေးနှစ်ပုဒ်ကိုလည်း တွေ့ရပါသေးသည်။

“တဘက်နီတျာ
လက်ဆောင်ပါ
ရွှေဇာမြိတ်ဘွဲ့၊
ရှည်ဘွဲ့ဘွဲ့။
ပန်းပိတောက်ငုံ
ခေါင်းဝယ်ပုံ
မယ်လုံမလေး
ဖြူဖွေးဖွေး။”

www.burmeseclassic.com

အဆိုပါ ကဗျာနှစ်ပုဒ်ကို “အင်းဝပြည်ကြီးကောင်းစားစဉ် လွန်ခဲ့သော အနှစ်ခြောက်ရာက သီဆိုခဲ့ကြသော သီချင်းဟောင်းများ၊ လေးချိုးကဗျာများ” ဟု ပုပ္ဖားဦးကျော်ရင်က ဆိုပါသည်။ အင်းဝခေတ်မှာပင် တစ်ကြောင်းတစ်ပိုဒ် (လေးကြောင်းဖွဲ့)ထက်မက ရေးဖွဲ့ထားသော အချိုးကဗျာတစ်ပုဒ်ကို တွေ့ရသည်။

“ပန်ပါတဲ့ပန်ပါ။
ရွှေမင်းဝံတောင်တော်ရိုးက
ပန်းချိုးလို့လာ။
အပွင့်မှာဝါ
အညှာမှာရွှေရည်လူး
ကိုးပန်ဝံဘူး။

ယင်းကဗျာကို “အင်းဝပြည်တွင် ရှေးအခါက ပညာရှိတစ်ဦးရေးသည့် ပန်းဘွဲ့လေးချိုးကလေး” ဟု ပုပ္ဖားဦးကျော်ရင်က ဆိုပါသည်။ သို့သော် ကဗျာမှာ “တြိချိုး” ပုံစံဝင်နေသဖြင့် “တြိချိုး” ဟုသာ အမည်သညာပြုလိုပါသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် “ပန်ပါတဲ့ပန်ပါ” ကဗျာသည် ပထမဆုံး “တြိချိုး” ဖြစ်သည်ဟု မှတ်တမ်းပြုရပါမည်။ လေးချိုးကဗျာတွင် “အခံ” ၂ ချိုး၊ “အအုပ်” ၂ ချိုးရှိရာ ယင်းကဗျာသည် အခံ ၂ ချိုး၊ အအုပ် ၂ ချိုးရှိ တြိချိုးကဗျာပင် ဖြစ်ပါသည်။

အင်းဝခေတ်တွင် ထူးခြားသော “ဒွေးချိုး” တစ်ပုဒ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ ပထမဆုံး ဒွေးချိုးဖြစ်ပါသည်။ ထူးခြားသည်ဆိုရာ၌ အချိုး ၂ ချိုး၊ စာကြောင်း ၄ ကြောင်း တွင် ၁ ချိုးကို စာဆိုတစ်ဦးက ရေးစပ်၍ ကျန် ၁ ချိုးကို စာဆိုတစ်ဦးက ရေးစပ်ထားသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

“စာစပ်ကယ်ပလီ
မယ်နှင်းဆီ၏ သား၊
တောင်ကိုပင် လျှောက်ကာပြေး
မယ်ဒွေး၏ သား။

ကဗျာကို စပ်ဆိုသူနှစ်ဦးမှာ တောင်တွင်းကြီးအရပ်မှ ခုနစ်နှစ်သားအရွယ် သူငယ်နှစ်ဦးဖြစ်သည်။ ပထမအချိုးကို စပ်ဆိုသူ မယ်နှင်းဆီ၏ သားမှာ “မောင်ဥက္ကာ” ဖြစ်၍ ဒုတိယအချိုးကို စပ်ဆိုသူ မယ်ဒွေး၏ သားမှာ “မောင်ညို” ဖြစ်လေသည်။ နောင်တွင် မောင်ဥက္ကာမှာ ထင်ရှားသော ရဟန်းစာဆို “ရှင်ဥက္ကမကျော်” ဖြစ်လာ၍ မောင်ညိုမှာ ထင်ရှားသော ရဟန်းစာဆို “ရှင်မဟာသီလဝံသ” ဖြစ်လာသည်။ ယင်းကဗျာလေးကို မောင်ဥက္ကာနှင့် မောင်ညိုတို့ ခုနစ်နှစ်သားအရွယ်က စပ်ဆိုကြောင်း ဆရာမင်းသုဝဏ်က ဆိုပါသည်။

ပီပြင်သော အချိုးကဗျာသည် တောင်ငူခေတ်တွင် ပေါ်ခဲ့သည်။

“ထောင့်တိုင်းစပ်ရှည်။
မြစ်ခပေါင်း
ပေါင်းလောင်းလက်ယာကွေ့
နန်းမြေစံတည်။
ပန်းပဲကပိုက်လည်
မြောက်ဆီကဆွာဖုံး။
ကြက်ညွှန်းနောင်ညီတို့
တရထည်မြရည်စို့
လွမ်းဖို့မဆုံး” ။

ကဗျာမှာ လေးဆစ်လေးချိုး ပီသသည်။ အသံကာရန် အဖွဲ့အစပ် အလွန် ကောင်းသည်။ သုတေသီများ အတည်ပြုထားသည့်အတိုင်း ယင်းလေးဆစ်ကဗျာကို နတ်သျှင်နောင်ရေးသည် မှန်ပါက တောင်ငူခေတ်သက္ကရာဇ် ၉၆၀ ဝန်းကျင်တွင် အချိုးကဗျာ ရှင်သန်နေပြီဖြစ်ကြောင်း ဆိုနိုင်ပါသည်။

ညောင်ရမ်းခေတ်တွင် အချိုးကဗျာ၏ အခြေခံ “တျာချင်း” ကဗျာပေါ်လာကာ ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင် အချိုးကဗျာများ ပီပီပြင်ပြင် ထင်ထင်ရှားရှား ပေါ်ထွန်းလာလေသည်။

www.burmeseclassic.com

အချိုးကဗျာ၏ သဘောသဘာဝ

အချိုးကဗျာသည် ဖွဲ့စည်းပုံတစ်မျိုးတည်းဖြစ်သော်လည်း အခြေခံအားဖြင့် ခွေးချိုး၊ ကြံချိုး၊ လေးချိုးကွဲပြားကြောင်း ဆိုခဲ့သည်။ ထိုသုံးမျိုး၏ ဖွဲ့စည်းမှု သဘာဝကို တင်ပြပါမည်။

- ၁။ အချီချိုး၊ အချချိုး အခံချိုး၊ အအုပ်ချိုးဟုလည်း ခေါ်သည်။ အချိုးနှစ်ခု ရှိသည်။
 - ၂။ အချီချိုး (အချီပိုဒ်)တွင် အများအားဖြင့် အက္ခရာသုံးလုံး၊ လေးလုံးသာ ရှိရသည်။
 - ၃။ ပထမအချိုး (အချီချိုး)မှာ "ဂရ" (အသံပေါ့) ကာရန်အမြဲချီပြီး "လဟ" (အသံလေး) ကာရန်ဖြင့် အမြဲချရသည်။
 - ၄။ ဒုတိယအချိုး (အအုပ်ချိုး)တွင် ဂရဖြစ်စေ၊ လဟဖြစ်စေ ချီပြီး လဟ ကာရန်ဖြင့် အမြဲချရသည်။
 - ၅။ အတွင်းပိုဒ်များကို ဂရ၊ လဟတစ်လှည့်စီထားပြီး အက္ခရာငါးလုံး(သို့ ခြောက်လုံးသာရှိသည်။
 - ၆။ အချီချိုးနှင့် အချချိုးတို့၏ နောက်ဆုံးကာရန်နှစ်ခုမှာ အမြဲတူညီနေရမည်။ အချီအချနောက်ဆုံးပိုဒ်နှစ်ခုသည် အက္ခရာလေးလုံးရှိရသည်။
- ခွေးချိုးကဗျာသည် ယျေဘုယျအားဖြင့် ဖော်ပြပါ စည်းမျဉ်းများနှင့် ကိုက်ညီရပါသည်။
- ခွေးချိုးကဗျာနှစ်ပုဒ်ကို ဖော်ပြပါမည်။ အထက်ပါရင်းပြချက်များကို နမူနာ ယူ၍ ခွေးချိုးနှစ်ပုဒ်ကို ဝေဖန်သုံးသပ်ကြည့်ပါ။
- “ပစ်မခွာ
နှစ်တစ်ရာရှည်မြင့်အောင်ပ
တည်ခွင့်ပါဗျ။
မေတ္တာငယ်လှိုင်
သဏ္ဍာတိုင်ယိုင်မကျိုးပါနဲ့
ရိုးမြေပြာကျ။”

(အချုပ်တန်းဆရာမေ)

“နှင်းဆီကယဉ်
သဇင်ကပြုံး၊
အပွင့်မှာ ပန်တော်ဝင်ပေ
အပင်မှာ ဘယ်အတွက်
ဆူးဖက်သတုံး” ။

(ဦးစံသူ)

အချုပ်တန်းဆရာဖေ၏ကဗျာမှာ အချီသုံးပိုဒ်၊ အချသုံးပိုဒ်ရှိပြီး ဦးစံသူ၏ ကဗျာမှာ အချီနှစ်ပိုဒ်၊ အချသုံးပိုဒ်ရှိသည်။ ခွေးချိုးကဗျာများမှာ အချီနှစ် - အချနှစ်၊ အချီသုံး - အချလေး၊ အချီသုံး - အချငါး၊ အချီလေး - အချလေး၊ အချီလေး - အချငါး၊ အချီသုံး - အချခြောက်၊ အချီငါး - အချခြောက်စသည်ဖြင့် ရေးတတ်ကြရာ စာကိုယ်ကို မဖော်ပြတော့ပါ။

ခွေးချိုးကို ခွေးချိုးငယ်နှင့် ခွေးချိုးကြီးဟု နှစ်မျိုးခွဲပြန်သည်။ ပိုဒ်ရေ၊ စာလုံးရေနည်းသော နှစ်ဆစ်ချိုး ကဗျာလေးများကို ခွေးချိုးငယ်ဟုဆိုကြ သည်။ အချို့ ခွေးချိုးငယ်လေးများမှာ ပတ်ပျိုးသီချင်းကြီးများ အဆုံးတွင် “သဖြန်” အဖြစ် ရေးသားထားသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ချစ်သမျှကို အစချီပတ်ပျိုး နောက်တွင်ပါသော ...

“ချစ်ချင်းငယ်ပြိုင်
မြစ်မင်းပိုင် အဏ္ဏဝါက
ပြန်တစ်ရာကဲ။
ယွန်းစေဝသန်
ငွေဝန်းသော်တာ ယုန်သို့
ကမ္ဘာကုန်ကျယ်သရွေ့ငယ်
ဘယ်မေ့လိမ့်မလဲ။

ခွေးချိုးသည် “သဖြန်” ဖြစ်သည်။ ယင်းသဖြန်ကို သီချင်းကြီး၊ သီချင်းခံ၊ ဘောလယ်စသော သီချင်းများအဆုံးတွင် အသံကိုဖျန်ဖြေ၍ ဆိုရသော ကြောင့် သံဖြန် သဖြန်ဟူသော ဝေါဟာရဖြစ်လာသည်ဟု ဦးချစ်စရာက ဆိုပါသည်။

တြိချိုးကဗျာ

ခွေးချိုးနှင့် လေးချိုးကြားတွင် သုံးဆစ်ချိုးခေါ် တြိချိုး ကဗျာအဖွဲ့တစ်မျိုးရှိသည်။ တြိချိုးသည် သုံးချိုးသုံးဆစ်ရှိ၍ အခံတစ်ချိုး၊ အအုပ်တစ်ချိုး သို့မဟုတ် အခံနှစ်ချိုး၊ အအုပ်တစ်ချိုးရှိသော ကဗျာဖြစ်သည်။ ရေးစပ်နည်းစည်းကမ်း ဥပဒေမှာ ခွေးချိုးရေးစပ်နည်းအတိုင်းဖြစ်သည်။

အခံတစ်ချိုး၊ အအုပ်နှစ်ချိုး တြိချိုးကဗျာ

လေနှင့်ရော
တိမ်ကြောကို ပျံပါလေကွယ်
ပန်းရည်ငှက်ကယ်၊
နန်းရွှေဘုံနယ်
ဆွေမယ်ရိုထံပါး။
ချန်မဆိုင်းပါနှင့်
မှန်တိုင်းတင်ပါချေကွယ်
နန်းမြေသူနား။
(ထွန်းလင်းလှူလက် အစချီပတ်ပျိုးနောက်ပါသဖြန်)

အခံနှစ်ချိုး၊ အအုပ်တစ်ချိုး တြိချိုးကဗျာ

တောင်တစ်ရိုး
ခိုးမင်သန့် တဝေဝေ။
မဟာမြိုင်သာတဲ့နန်း
ပန်းကထွေထွေ။
ချောင်းမြစ်ရေ
ထွေထွေကွယ်သာမော
လွမ်းဖွယ်ကြိုတော။
(ဦးချစ်စရာ၏ ကဗျာဖွဲ့နည်းကျမ်း)

စင်စစ်အားဖြင့် တြိချိုးဟူသည် ခွေးချိုးနှင့် လေးချိုးကြားတွင် စာကြောင်းများ ပူးပေါင်းခြင်း၊ ဖြုတ်ပစ်ခြင်းစသည့် ဖြုတ်ခြင်း ပေါင်းခြင်းများကြောင့် ကြားခံသုံးချိုး၊ တြိချိုးဖြစ်လာရသည်။ လေးချိုးကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ဖော်ပြပါမည်။

- ၁။ ကြာခြည်ရံ
- ၂။ နာရီသံ ပဟိုရ်ညိတ်အောင်ပ
- ၃။ မှေးမှိတ်လို့ စက်ပါသော်၊
- ၄။ ကြွလာမည် စိတ်မှာတွေ့
- ၅။ ရေးမျှမပျော်။
- ၆။ လာနိုးငယ်မျှော်
- ၇။ ကြာမော်မြင့်ဆောင်ထီး၊
- ၈။ ရွှေဘောတော် မာယာပွေလို
- ၉။ မလာနေ တာရှည်လှတာကြောင့်
- ၁၀။ တွေးရခက်ကြီး။ ။

- ၁၊ ၂၊ ၃ - အချိုး ၁။
- ၄၊ ၅ - အချိုး ၂။
- ၆၊ ၇ - အချိုး ၃။
- ၈၊ ၉၊ ၁၀ - အချိုး ၄။

ယင်းကဗျာမှ စာကြောင်း ၄ ကို ဖြုတ်လိုက်လျှင်
မှေးမှိတ်လို့ စက်ပါသော်
ရေးမျှမပျော်။

သည်တစ်ချိုးဖြစ်သွား၍ ယင်းကဗျာသည် တြိချိုးဖြစ်သွားသည်။ ယင်းကို "ပထမနှစ်ချိုး ပေါင်းခြင်း" ဟု ဆိုသည်။ စာကြောင်း ၄၊ ကြွလာမည်စိတ်မှာ တွေးကို ဖြုတ်လိုက်သည်။ တစ်ဖန် "ဒုတိယနှစ်ချိုး" ကို ပေါင်းပါမည်။ အချိုး ၄မှ ၈၊ ၉ ကို ဖြုတ်လျှင် "ကြာမော်မြင့်ဆောင်ထီး၊ တွေးရခက်ကြီး" ဆိုလျှင် တြိချိုးဖြစ်သွားသည်။

အခံ၁ ချိုး၊ အအုပ် ၂ ချိုး၊ ကြိချိုးကဗျာ -
 ရွှေလမှာယုန်ဝပ်လို့
 ဆန်ဖွပ်သည့်အဘိုးအို
 ဟောကြည့်ပါဆို။
 ဆိုသာဆို
 ပိုမိုသည့်စကား။
 ကလေးအငိုတိတ်အောင်
 အရိပ်အယောင်ပြတယ်
 ဘိုးလနတ်သား။ ။

(စာဆိုအမည်မသိရှေးသားချောကဗျာ)

လေးချိုးကဗျာ

ဒွေးချိုးထက်လည်းကောင်း၊ ကြိချိုးထက်လည်းကောင်း၊ စာကြောင်း
 အရေအတွက် ပိုမိုများပြားစွာ ဖွဲ့ဆိုနိုင်သည့်ကဗျာမှာ လေးချိုးဖြစ်သည်။
 လေးချိုးကဗျာ ဖွဲ့ဆိုရာတွင်...

- ၁။ အချိုးလေးချိုးပါဝင်၍ ပထမအချိုးတွင် ပိုဒ်ရေ ၁ မှ ၂ စသည် ရေးဖွဲ့ရသည်။
 နောက်ဆုံးပိုဒ်ကို ဂရုသံဖြင့် ချီရသည်။
- ၂။ ဒုတိယအချိုးတွင် ပိုဒ်ရေ ၃၊ ၅ စသည်ထားနိုင်သည်။ နောက်ဆုံးပိုဒ်ကို
 ဂရုသံဖြင့်ပင် ချရသည်။ ပထမနှင့် ဒုတိယအချိုးအချများ ကာရန်ညီ
 ရသည်။ ဒုတိယအချိုး၏ အချပိုဒ်သည် အကွရာလေးလုံးသာ ရှိရသည်။
- ၃။ တတိယအချိုးတွင် ပိုဒ်ရေ ၃၊ ၅ စသည်ထားနိုင်သည်။ အချိုး၏ နောက်
 ဆုံးပိုဒ်မတိုင်ခင် အပိုဒ်၏ အဆုံးကာရန်ကို ပထမနှင့် ဒုတိယအချိုးများ၏
 နောက်ဆုံးအချီသံများနှင့် ကာရန်သင့်စေရသည်။ ယင်းသို့ ကာရန်သင့်
 သည်ကို "ခွာထောက်" ဟုခေါ်သည်။ နောက်ဆုံးပိုဒ်၏ အချမှာ လဟုသာ
 ဖြစ်ရမည်။

- ၄။ နောက်ဆုံးစတုတ္ထအချိုးကို ၄၊ ၅ ပိုဒ် ထည့်ရေးရ၍ နောက်ဆုံးပိုဒ်၏ ချသံ
 ကို တတိယပိုဒ်၏ နောက်ဆုံးချသံ လဟုသံနှင့် ကာရန်သင့်၍ ရေးစပ်
 ရသည်။ နောက်ဆုံးပိုဒ်သည် အကွရာလေးလုံးသာ ရှိရသည်။
- ၅။ အချိုးတိုင်း၏ တစ်ပိုဒ်စီတွင် ရေးစပ်သော ကာရန်များကို ဂရုနှင့် လဟု
 တစ်လှည့်စီ ရေးဖွဲ့ရသည်။
- ၆။ အတွင်းကာရန်များယူရာတွင် နောက်ဆက် (စကားပို၊ စကားဖြည့်) များ
 ကို ကာရန်မယူရပါ။ အဓိကကာရန်များကိုသာ ညီညွတ်စေရပါသည်။
 ဤဥပဒေများမှာ ပုံမှန်လေးဆစ်ချိုးကဗျာအတွက် ဖြစ်ပါသည်။ လေးချိုး
 ကြီးများတွင် ပိုဒ်ရေများပါသည်။ စာဆို ဦးကြင်ဥ၏ လေးချိုးတစ်ပုဒ်ဖြင့်
 ပြဆိုပါမည်။

ရှစ်ခွင်တိုင်း
 မှန်မှိုင်းတဲ့ပတ်လည်။
 သဇင်ကြွင်း (ငယ်နှင့်)
 အင်ကြွင်း သန္တာညွန့် (ငယ်တို့)
 ဖူးကွန်းကိုက်စီ။
 ဘမရာ ရွှေပိတုန်း (ငယ်တို့)
 ခြွေသုံးကြဝတ်ရည်
 ညွတ်ကြည်ဖွယ် ဖော်ကွဲ။
 ယင်းသည့်နေ့ဆိုင်
 ရသေ့သူတော်တိုင်မှ
 ဉာဏ်မခိုင် ဈာန်ယိုင်လျှာ (ရတယ်)
 ရာသီတွင် စာညီပြော (ပေပ)
 ကျော့၍သာမြ။

- ၁။ ဖော်ပြပါကဗျာတွင် အချိုးလေးချိုးရှိသည်။ ပထမအချိုးတွင် နှစ်ပိုဒ်
 သည်။ နောက်ဆုံးပိုဒ်ကို "လည်" ဟူသော ဂရုသံဖြင့် ချီထားသည်။

- ၂။ ဒုတိယအချိုးတွင် ပိုဒ်ရေ သုံးခုရှိသည်။ နောက်ဆုံးပိုဒ်ကို ပထမအချိုးမှ နောက်ဆုံးပိုဒ်လည်နှင့် ကာရန်ညီအောင် စီဟု ဂရုသံဖြင့် ချီသည်။ ထို နောက်ဆုံးပိုဒ်သည် အက္ခရာလေးလုံးရှိသည်။
- ၃။ တတိယအချိုးတွင် သုံးပိုဒ်ရှိသည်။ နောက်ဆုံး မတိုင်ခင် အပိုဒ်၏ အဆုံး ကာရန်ကို ပထမ၊ ဒုတိယအချိုးပိုဒ်များဖြစ်သည့် “လည်၊ စီ”တို့ ကာရန် ညီအောင် “ရည်” ကာရန်ယူ၍ နောက်ဆုံးပိုဒ်တွင် “ကြည်”ဖြင့် ကာရန် ချိတ်ကာ “ကွဲ”ဟူသော လဟုသံဖြင့် ချလှိုက်သည်။ လေးချိုးကဗျာ၏ အချို့ ၂ ပိုဒ်မှ ချီသံများကို တတိယအချိုးတွင် ကာရန်တူချိတ်၍ ယူပြီး အချပိုဒ်ကို ရေးရသည်။ ကဗျာတွင် လည်၊ စီ တို့ကို ရည်နှင့် ချိတ်သည် ကို ခွာထောက်ဟု ခေါ်သည်။ ဤကား လေးချိုးကဗျာ၏ ခါးဆက်ဖြစ်၍ အရေးကြီးသည်။ ယင်းခွာထောက်ပျက်လျှင် လေးချိုးမပီတော့ပေ။
- ၄။ နောက်ဆုံးစတုတ္ထအချိုးတွင် ငါးပိုဒ်ရှိသည်။ တတိယပိုဒ်၏ အချကာရန် ကွဲနှင့် ကာရန်သင့်အောင် “မြဲ”နှင့် ချထားသည်။ ထိုအချပိုဒ်သည် အက္ခရာလေးလုံး ရှိသည်။
- ၅။ အချိုးတိုင်း တစ်ပိုဒ်စီတွင် အတွင်းကာရန် (ကာရန်အချိတ်များ) ရှိရာ ပထမအချိုးတွင် “တိုင်း၊ မိုင်း” ဒုတိယအချိုးတွင် “ကြွင်း၊ ကြင်း၊ ညွန်း၊ ကွန်း” တတိယအချိုးတွင် “တုန်း၊ သုံး၊ ရည်၊ ကြည်” စတုတ္ထအချိုးတွင် “ဆိုင်၊ တိုင်၊ ခိုင်၊ လျှော၊ ပြော၊ ကျော” စသည့် ဂရုသံ၊ လဟုသံများ တစ်လှည့်စီ သုံး၍ ရေးဖွဲ့ထားသည်။
- ၆။ ကာရန်မယူရသော (အဓိကအသံ မဟုတ်သော) စကားပိုများကို လက် သည်းကွင်းဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။ အဓိက ကာရန်များကိုသာ ညီအောင် စပ်ဆိုရသည်။ “ကြွင်း၊ ကြင်း၊ ညွန်း၊ ကွန်း၊ တုန်း၊ သုံး၊ ဆိုင်၊ တိုင်၊ ခိုင်၊ လျှော၊ ပြော၊ ကျော” စသည်တို့သာ ကာရန်ယူထားသည်။
လေးချိုးကဗျာဆိုသည်ကား အချိုးအဆစ်လေးခုရှိ၍ ထိုအချိုးအဆစ် များကို ကာရန်များဖြင့် တွဲသီထားခြင်းဖြစ်သည်။ ပထမအချိုးကို ဒုတိယ နေရာတွင်ထား၍ မရသကဲ့သို့ ဒုတိယအချိုးကို နောက်ဆုံးတွင် ထား၍မရပါ။

ယင်းသို့ ပြောင်း၍ ရွှေ့၍ မရနိုင်ရန် ချိတ်ထားသော ကာရန်ကြောက်ချက် ရှိပါသည်။ “လည်၊ စီ၊ ရည်၊ ကြည်၊ ကွဲ၊ မြဲ”တို့ဖြစ်ပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်မှာ “စီနှင့်ရည်” ကာရန် ချိတ်ဆက်ဖြစ်သည်။ ယင်းကို ခွာထောက်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ စီသည် ဒုတိယအချိုး၏ နောက်ဆုံးကာရန်ဖြစ်ပြီး လေးချိုးကဗျာ ၏ ခါးဖြစ်သည်။ ရည်သည် လေးချိုးကဗျာ ခါးမကျိုးစေရန် ဆက်ထားသည့် ခါးဆက်ဖြစ်သည်။ ထိုခါးဆက်ကာရန်ပျက်လျှင် လေးချိုးခါးပြတ်တော့သည်။ လေးချိုးကို လေ့လာပြီး ရေးစပ်သူများ ဤခါးဆက်၊ ခွာထောက်ကို သတိမမူ မိတတ်ကြပါ။

မျက်မှောက်ခေတ် အချိုးကဗျာ

အချိုးကဗျာသည် ကုန်းဘောင်ခေတ်တွင် စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခဲ့ သည်။ မျက်မှောက်ခေတ်တွင်လည်း အချိုးကဗျာများ ရေးဖွဲ့ကြဆဲ၊ စည်ပင် နေဆဲ ဖြစ်သည်။ မျက်မှောက်ခေတ် အချိုးကဗျာ၏ ဦးဆောင်လမ်းပြစာဆို ကြီးနှစ်ဦး၏ အချိုးကဗျာတစ်ပုဒ်စီကို တင်ပြပါမည်။ လေ့လာကြပါကုန်။

သပြေညို

သူ့ခေါင်းမှာတဲ့ သပြေညို
ငါ့ခေါင်းမှာတဲ့ သပြေညို၊
တို့ပြေမှာ တို့မေကမ်းပါတဲ့
သပြေညိုရွှေဘိုပန်းဟာက
လန်းလျက်ပါကို။
ဘာမလျော့လေးနဲ့
လာတော့မကွဲ့ ရွှေပဟိုရ်
လေချိုက အသွေး။
လင်းကြက်အဆော်
ကွင်းထက်မှာ တူပျော်ပျော်နဲ့

စည်တော်ကို ရည်မျှော်မှန်းကာပ
ရောင်နီမှာ အောင်စည်ရွမ်းရအောင်
သပြေညိုရွှေဘိုပန်းရယ်နဲ့
လှမ်းကြမယ်လေး။ ။ ။

ဆရာမင်းသုဝဏ်၏ လေးချိုးကဗျာဖြစ်သည်။

ကမ္ဘောဇသို့

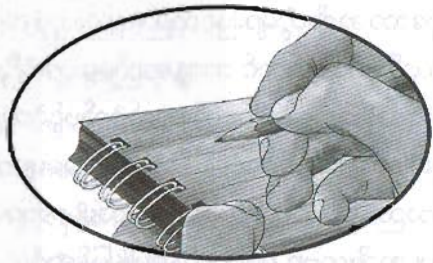
တက်ခဲ့ပေါ့နော်
စွယ်တော်နှင့်တောင်တန်း။
တက်တိုင်းရွှင်ပျော်ပျော်နဲ့
သက်တိုင်းရွှင်ပျော်ပျော်နဲ့
တစ်တောင်ကျော် တစ်တောင်ကူး
ဦးညွတ်လို့လှမ်း။ (ဒွေးချိုး)
တပေါင်းလ ပွဲတော်ခါ။
ဘော်ကြိုမှာ ပျော်လိုဇောနဲ့
တောတောင်နွဲ့လာ။
ကချင်မယ်လွယ်ပလှိုင်းနဲ့
သင်တိုင်းက နီပြာပြာ
ပါလေရဲ့ပန်းဖွား။
မော်ရှမ်းတောင်သူနဲ့
ပလောင်သူ နုရွှေပါး
နှင်းဆီတွဲလား။ (လေးချိုး)
ကိုကချင် ဖော်တစ်သင်းနဲ့
မောနှင်းဆီ မယ့်သော်မော်
တောင်းဆုပန်သော်။
ရင်ပြင်ပေါ်

စွယ်တော်နဲ့ အနမ်း။
နောင်လဲမောမြေသူနဲ့
အတူတူ စေတီဦးမှာ
ဖူးခဲ့ရွှင်လန်း (ကြိချိုး)

စာဆိုဇော်ဂျီ၏ အချိုးစုံတွဲကဗျာဖြစ်သည်။ ကဗျာမှာ အချိုးငါးပိုဒ်တွဲ ဖြစ်၍ ပထမ (ဒုတိယ) ဒွေးချိုးနှစ်တွဲကိုဖြုတ်ကာ နောက်ဆုံးတွဲကို ပြပါသည်။ ဆရာဇော်ဂျီ၏ ကဗျာမှာ အသံသာ၍ ရွတ်ဖတ်ရ လွယ်ကူသည်။ ထုတ်ပြခဲ့သော အချိုးတွဲကဗျာများမှာ ဖွဲ့နည်းစပ်နည်းစနစ်ကျန၍ ကာရန်အသံမှန်ပြီး ရွတ်ဖတ်ရလွယ်ကူသော အချိုးတွဲများဖြစ်သည်။ နည်းယူဖွဲ့ဆိုကြပါကုန်။

မြန်မာစာပေသည် ပုဂံခေတ်တွင် သန္ဓေတည်မွေးဖွားခဲ့ပြီး နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်ကျော်မျှ ဖြတ်သန်းလာခဲ့သည်။ တိုးတက်စည်ပင်ခဲ့သည်။ ယနေ့တိုင်လည်း ရှင်သန်နေဆဲဖြစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံ၊ မြန်မာလူမျိုး မပျောက်သမျှ စည်ပင်ပြန့်ပွားနေမည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာစာပေ မပျောက်သမျှ ကဗျာမပျောက်နိုင်ပါ။ ကဗျာမပျောက်သမျှ အချိုးကဗျာ မပျောက်နိုင်ပါ။ မြန်မာ့ဂီတ မပျောက်သမျှ အချိုးကဗျာမပျောက်နိုင်ပါ။ မြန်မာ့ဇာတ်သဘင် မပျောက်သမျှ အချိုးကဗျာမပျောက်နိုင်ပါ။ မိခင်သည်ရင်သွေးငယ်အားတေးဆိုချောသိပ်သည်မှာလည်း အချိုးကဗျာ၊ ကလေးငယ်များ ကစားရွယ်တွင် သီဆိုကစားကြသည်မှာလည်း အချိုးကဗျာဖြစ်ပါသည်။ ယနေ့ ပြည်သူတို့သည် အချိုးကဗျာများကို နှစ်သက်လက်ခံကြသည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ ကဗျာရှင်များကလည်း ပြည်သူတို့၏ ဘဝနှင့် နီးစပ်သော၊ ပြည်သူတို့၏ဘဝကို သရုပ်ဖော်သော အချိုးကဗျာများ ရေးသားလျက်ရှိသည်။

မြန်မာကဗျာလောကကြီးနှင့်အတူ အချိုးကဗျာများ ဆက်လက်ရှင်သန်နေရန် ရည်ရွယ်လျက် ဤအချိုးကဗျာများအကြောင်းကို ရေးသားရပါသည်။

ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်ရေးနည်း

ဝတ္ထုတိုရေးနည်း အခြေခံလမ်းညွှန်

ကြူကြူသင်း

ဝတ္ထုတိုဆိုတာ

ဝတ္ထုတိုရေးမယ်ကြံရင် ဝတ္ထုတိုဆိုတာ ဘယ်လိုအရေးအဖွဲ့မျိုးလဲဆိုတာကို သိထားနှင့်ဖို့ လိုပါတယ်။ ဝတ္ထုတိုဆိုတာ ရသစာပေအဖွဲ့ထဲမှာ ပါဝင်ပြီး တိုတိုနဲ့ လိုရင်းကိုရောက်အောင်ရေးရတဲ့ စာပေပုံစံတစ်မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

ဝတ္ထုတိုအရေးအဖွဲ့ ကျွမ်းကျင်ပြီး ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ စာရေးဆရာကြီးအချို့ရဲ့ အဆိုအမိန့်များကို ကောက်နုတ်တင်ပြပေးချင်ပါတယ်။ ဆရာကြီးများက ဝတ္ထုတိုရေးတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဒီလိုဆိုပါတယ်။

- ၁။ ဝတ္ထုတိုရေးဖွဲ့ရင် တိုတိုနဲ့လိုရင်းကို ရေးရမယ်။
(ရှည်ရှည်လျားလျား ဖွဲ့နွဲ့ရေးနေရင် ဝေထွက်သွားတတ်လို့ ဖြစ်ပါတယ်။)
- ၂။ အရေးအသား သွက်ရမယ်။
(အရေးအသား မသွက်ရင် ဖတ်တဲ့လူ ငြီးငွေ့သွားတတ်ပါတယ်။)
- ၃။ ပါဝင်တဲ့ ဇာတ်ဆောင်တွေရဲ့ ပြောဆိုလှုပ်ရှားပုံတွေကို ပြက်ပြက်ထင်ထင် မြင်လာအောင် သရုပ်ဖော်ရေးနိုင်ရမယ်။
- ၄။ မလိုအပ်တဲ့ အကြောင်းနဲ့ မဆိုင်တဲ့ အချက်တွေကို ထည့်ရေးဖို့ မလိုပါ။ စာဖတ်သူအာရုံကျက်စားစေလိုတဲ့ သဘောတစ်ရပ်၊ အချက်တစ်ချက်ကိုသာ မူတည်ပြီး ရေးသားသင့်တယ်။
(မလိုအပ်တာ၊ မဆိုင်တာတွေကို ထည့်ရေးရင် စာဖောင်းပွပြီး စာဖတ်သူအာရုံထွေပြားသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။)

၅။ သုံးနှုန်းတဲ့ စကားလုံးတွေက ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ် ထိထိမိမိရှိရမယ်။ သုံးသမျှစကားလုံးတွေဟာ ဇာတ်ဆောင် ဒါမှမဟုတ် ဇာတ်လမ်းကို အထောက်အကူ ဖြစ်စေရမယ်။

(စကားလုံးတွေများပြီး ဖွာနေရင် ဝတ္ထုဟာ ပေါ့ပျက်ပျက် ဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်။)

၆။ ဝတ္ထုတိုရေးရာမှာ ဇာတ်လမ်းက အဓိကမဟုတ်ဘဲ လူ့သဘော လူ့သဘာဝနဲ့ လူ့စရိုက်အဖွဲ့တွေကို ပေါ်လွင်အောင် ရေးနိုင်ဖို့က အဓိကဖြစ်တယ်။

၇။ ဝတ္ထုတိုကောင်းတစ်ပုဒ် ဖြစ်လာဖို့အတွက် စာရေးသူရဲ့ ဘဝအကြားအမြင်၊ ဘဝအသိနဲ့ စေတနာရှိဖို့က အရေးကြီးပါတယ်။

(လောက အတွေ့အကြုံတွေထဲက အကြောင်းအကျိုး၊ အကောင်းအဆိုးတွေကို ခွဲခြားခံစားသိတတ်ပြီး စေတနာကောင်းနဲ့ ရေးသားခဲ့ရင် ရသာ စာပေကောင်း ဒါမှမဟုတ် စာကောင်းပေမ္မန်စာရင်းဝင် ဝတ္ထုတိုကောင်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်လာမှာ မလွဲပါ။)

ဒီအချက် (၇)ချက်က ဝတ္ထုတိုရေးဖွဲ့တဲ့ စာရေးဆရာကြီးများရဲ့ လမ်းညွှန်ချက်များ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပြီးရင် ဝတ္ထုတိုရေးမယ့် ဝါသနာရှင်များအတွက် သိထားသင့်တဲ့ အခြေခံအချက်များကို ဆက်လက်ဖော်ပြသွားပါမယ်။

ဝတ္ထုတိုရေးရင် အခြေခံသိထားရမယ့်အချက်များ

၁။ ရေးမယ့်စာရွက်ရဲ့ ဘယ်ဘက်ဘေးမှာ တစ်လက်မခွဲလောက် ချန်ပါ။ (ဒါမှ နောင်ဖြည့်စရာ ပြင်စရာရှိရင် ဖြည့်နိုင်ပြင်နိုင်မယ်။)

၂။ စာမျက်နှာ နံပါတ်ကို စာရွက်ရဲ့ ညာဘက်ထိပ်မှာ တပ်ပါ။ (ဒါမှ အယ်ဒီတာက အလွယ်တကူ တွေ့ရှိနိုင်မယ်။)

၃။ စာမျက်နှာ တစ်ဖက်တည်းမှာသာ ရေးရမယ်။ (ဒါမှ စာစီတဲ့အခါ ကြည့်ရတာ လွယ်ကူပါတယ်။)

၄။ လက်ရေးပီပီသသရေးပါ။ (မပီမသဖြစ်နေရင် စာသားလွဲချော်ပြီး အဓိပ္ပာယ်မှားနိုင်ပါတယ်။)

၅။ စကားပြောနဲ့ ရေးရင်လည်း ရတယ်။ စကားပြောနဲ့ရေးရင်လည်း ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စာနဲ့စကား ရောထွေးမရေးရပါ။ (“တယ်”နဲ့ ရေးလိုက်၊ “သည်”နဲ့ ရေးလိုက်လုပ်ရင် စာပုံစံ ပျက်ပါတယ်။)

၆။ စကားပြောနဲ့ရေးတဲ့အခါ စကားပြောပါလာရင် အဲဒီစကားပြော (dialogue) ကို မျက်တောင် အဖွင့်အပိတ် (“.....”)နဲ့ ရေးရပါတယ်။ (ပုံစံမှာ - “ဆရာကြီး ကျန်းမာပါရဲ့လားရှင်”)

၇။ စာရေးတဲ့အခါ စာပိုဒ်အသစ်စတိုင်း စာလုံးနှစ်လုံးစာလောက် အတွင်းဘက်သို့ တိုးပြီးရေးပါ။ (ပုံစံမှာ) - (လောကတွင် သစ္စာတရားထက် ချိုမြိန်သော အရသာမရှိပေ။ သစ္စာတရား၏ ထက်မြက်သော စွမ်းအားကို ဖော်ကြားသည့် ဇာတ်တော်ကြီးများနှင့် ပုံပြင်ဝတ္ထုပေါင်းများစွာ ရှိပေသည်။)

၈။ စာရေးတဲ့အခါ စာသားများကို ပိုဒ်စုအလိုက်ခြားပြီး (space ခြားပြီး) ရေးနိုင်ရင် ပိုကောင်းပါတယ်။ မခြားဘဲရေးရင် အဓိပ္ပာယ်ကောက် လွဲတတ်ပါတယ်။ (ပုံစံမှာ - ဆရာမပြ နည်းမကျ။ ဆရာမ ပြနည်းမကျ။)

၉။ ဝတ္ထုခေါင်းစဉ်ကို စာမျက်နှာနံပါတ်တစ်ရဲ့ အပေါ်ဆုံးအလယ်တည့်တည့်မှာ တပ်ပါ။

အဲဒီအချက်ကိုးချက်ကတော့ ဝတ္ထုတိုရေးမယ့် ဝါသနာရှင်များအတွက် သိထားနှင့်စရာ အချက်များပဲဖြစ်ပါတယ်။ အခုဆက်လက်ပြီး ဝတ္ထုတိုကလေးတွေကို ကျွန်မ ဘယ်လိုရေးဖွဲ့ခဲ့သလဲဆိုတာကို လမ်းညွှန်ချက်တစ်ခုအနေနဲ့ မျှဝေအသိပေးလိုပါတယ်။

ဝတ္ထုတိုရေးရန် လမ်းညွှန်

တကယ်တော့ ဝတ္ထုတိုရေးသားနည်းဆိုတာ ပုံသေကားကျ မရှိပါဘူး။ သင်ကြားပေးလို့ အလွယ်တကူရနိုင်တဲ့ ပညာမျိုးမဟုတ်ပါဘူး။ ဝါသနာ

ကလည်း ထက်သန်ပါမှ၊ ဇွဲလည်းရှိပါမှ ဝတ္ထုတိုကောင်းတစ်ပုဒ်ကို အောင်အောင်မြင်မြင် ဖန်တီးနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်လို့ ဆရာကြီးများက ယူဆပါတယ်။

စာရေးနည်းသင်တန်းဆိုတာ ဂဏန်းသင်္ချာတွက်သလို နှစ်နဲ့နှစ်ပေါင်းလေးရတယ်လို့ တိတိကျကျ သင်ကြားပို့ချပေးလို့ မရပေမဲ့ ဘယ်စာကို ဘယ်လိုတွေးလို့ ဘယ်စာကို ဘယ်လိုရေးဖွဲ့ပြီး ဘယ်လို အသိတရားမျိုးပေးနိုင်မယ်ဆိုတာမျိုးကိုတော့ လမ်းညွှန်လို့ ပေးနိုင်ပါတယ်။ အသိတရားကြွယ်ဝလာအောင်၊ အတွေးအခေါ် မြင့်မားလာအောင် ရေးဖွဲ့နိုင်ရင် ဖတ်ရတဲ့လူ အတွက်လည်း အကျိုးရှိမယ်။ ရေးသားတဲ့လူရဲ့ ရင်ထဲက စေတနာနဲ့ ပေးချင်တဲ့ အသိတရားတွေကလည်း ပျံ့နှံ့သွားပြီး လောကကောင်းကျိုးကိုလည်း ဆောင်နိုင်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ကျွန်မ ကြုံကြုံသင်းရဲ့ ကိုယ်တွေ့ဝတ္ထုရေးနည်းကလေးနဲ့ ယှဉ်ပြီး တင်ပြချင်ပါတယ်။ ကျွန်မ ဝတ္ထုတွေစမရေးခင်ကတည်းက ဝတ္ထုတွေကို စွဲစွဲမြဲမြဲမက်မက်မောမောဖတ်ရှုခဲ့တဲ့အလေ့အကျင့် ရှိပါတယ်။ အဲဒီအလေ့အကျင့်ကပဲ စာရေးချင်အောင် လှုံ့ဆော်ခဲ့တာလို့ ထင်ပါတယ်။ ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့နဲ့ ငါးရာငါးဆယ် နိပါတ်တော်တွေကို ငယ်စဉ်ကလေးဘဝကတည်းက နားယဉ်ခဲ့တဲ့အတွက် အမှားနဲ့အမှန်၊ အပြစ်နဲ့ အကျိုး၊ ပရနဲ့ အတ္တစတာတွေကို ခပ်ရေးရေး ခွဲခြားသိထားနှင့်သလိုပါပဲ။ အသက် လေး-ငါး-ခြောက်နှစ် အထိဝတ္ထုဇာတ်ကြောင်းတွေကို နားယဉ်ခဲ့တယ်။ ဇနာက်ပိုင်းကိုယ်တိုင်ဖတ်ရှုလာနိုင်တဲ့အခါ အဲဒီဇာတ်ကြောင်းတွေထဲ ဝင်ပြီးခံစားတတ်လာပါတယ်။

လူ့ဘဝအတွေးအကြံဆိုတာ စာရေးသူတစ်ယောက်အတွက် ကုန်ကြမ်းတွေပါပဲ။ အဲဒီ လူ့ဘဝ အတွေးအကြံဆိုတဲ့ အထဲမှာ ပတ်ဝန်းကျင်လောကလည်း ပါဝင်ပါတယ်။ အားလုံး သိကြပြီးသား ပုံပြင်လေးတစ်ပုဒ်ကို ဥပမာ တင်ပြချင်ပါတယ်။ လေပြင်းမုန်တိုင်းတိုက်လို့ တစ်နေရာစီ ရောက်ရှိသွားကြတဲ့ ကျေးညီနောင်ပုံပြင်ပါ။ ရသေ့ရဟန်းသူတော်စင်တွေ သီတင်းသုံးတဲ့ ကျောင်းသခံမ်းကို ရောက်သွားတဲ့ ကျေးသားလေးဟာ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့တဲ့ ကျေးသားကလေးဖြစ်သွားတယ်။ သူခိုးခားပြတော့ဆီ ရောက်သွားတဲ့ ကျေး

သားကလေးကတော့ မိုက်ရိုင်းကြမ်းတမ်းတဲ့ စကားတွေကိုသာ ဆိုတတ်တဲ့ ကျေးသားကလေးဖြစ်သွားတယ်။ ကျွန်မ ပြောချင်တဲ့အကြောင်းက ပတ်ဝန်းကျင်က လူကို ပြောင်းလဲစေတယ်ဆိုတာပါပဲ။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောရမယ်ဆိုရင် ပတ်ဝန်းကျင်ဟာ စာရေးမယ့်သူရဲ့ စိတ်ခံစားမှုကို ပြောင်းလဲစေပါတယ်။

ဆိုပါစို့၊ အနိဋ္ဌာရုံတွေကိုသာ တွေ့နေရတဲ့ စာရေးသူတစ်ယောက်ဟာ ဒါမှမဟုတ် အနိဋ္ဌာရုံတွေ ပြည့်နေတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကျင်လည်နေရတဲ့သူဟာ အဲဒါတွေကိုပဲ စာရေးဖြစ်တော့မှာ သေချာပါတယ်။ အကယ်၍ စာရေးသူတစ်ယောက်ဟာ ဣဋ္ဌာရုံတွေ ဝန်းရံနေတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကျင်လည်နေရတဲ့သူဆိုရင် သူ ရေးဖွဲ့တဲ့စာတွေဟာ ချမ်းမြေ့တဲ့၊ ပြည့်စုံတဲ့၊ မေတ္တာတရားတွေနဲ့ ပြည့်စုံနေတဲ့ဣဋ္ဌာရုံ အဖွဲ့တွေဆီ ဦးတည်ထားတဲ့စာတွေပဲ ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။

ကျွန်မ စဉ်းစားမိတာတစ်ခုက လောကမှာ နေနေကြတဲ့ လူတွေဟာ အမြဲတမ်းပဲ အနိဋ္ဌာရုံတွေနဲ့သာ ကြုံနေရတဲ့ လူတွေလား၊ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲသလိုပဲ အမြဲတမ်းဣဋ္ဌာရုံတွေနဲ့သာ ဆုံနေရတဲ့ လူတွေလား၊ ဒါလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ အဲသလိုသာဆိုရင် လောကဝံတရားရှစ်ပါးဆိုတာ ဘယ်မှာရှိနိုင်ပါတော့မလဲ။ တကယ်တော့လောကကြီးမှာ ချမ်းသာတာ၊ ဆင်းရဲတာ၊ ချစ်တာ၊ မုန်းတာ၊ ယဉ်ကျေးတာ၊ ရိုင်းစိုင်းတာစတဲ့ ဝိရောဓိတွေ ရှိနေစမြဲပါ။ အဲသလို ဆန့်ကျင်ဘက်အရာတွေ ပေါင်းစပ်ထားတဲ့လောကကြီးမှာ စာရေးတဲ့သူဟာ နှစ်ဖက်ကိုမျှပြီး တည့်မတ်တဲ့အမြင်နဲ့ ကြည့်တတ်ရပါမယ်။ မြင်တတ်ရပါမယ်။ စာရေးချင်တဲ့သူဟာ အကောင်းအဆိုး၊ အကြောင်းအကျိုးတွေကို ခံစားပြီး ရေးဖွဲ့တတ်သူ ဖြစ်ရပါမယ်။ လောကထဲမှာ ကျင်လည်ဖြတ်သန်းလျှောက်လှမ်းလာရင်း ကြုံတွေ့လာရတဲ့ အတွေ့အကြုံလေးတွေက ရင်ကို ထိသွားတဲ့ အခါ စာရေးချင်တဲ့အာရုံ နိုးကြားသွားပါတယ်။ အဲဒီလိုထိခိုက်တဲ့ ရိုက်ခတ်မှု၊ အဲဒီရိုက်ခတ်မှုကို ခံစားလိုက်ရတဲ့ ခံစားချက်၊ တရားသဘောနဲ့ ပြောရရင် ဝေဒနာပေါ့။ ဝေဒနာဆိုတဲ့အထဲမှာ ပျော်တာ၊ ဝမ်းနည်းတာ၊ စိတ်အားပျောက်

www.burmeseclassic.com

တာ၊ စိတ်ဓာတ်ကျတာ၊ မနာလိုတာ၊ မုဒိတာပွားတာစတဲ့ ခံစားမှု အမျိုးမျိုး အထွေထွေပါ၊ပါတယ်။ ပျော်ရွှင်နေတဲ့ သူတွေတွေ့ရင် သူတို့ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုဟာ ကိုယ့်ရင်ထဲကို ကူးစက်လာပြီး ခံစားလိုက်ရတယ်။ ပြီးတော့ သူတို့ဘာကြောင့် ပျော်သလဲ၊ အကြောင်းရင်းကို ကြည့်တယ်။ ကြည့်တော့ မြင်တယ်။ အဲဒီတော့ ဟာဒီအကြောင်းလေးဟာ သိပ်ကိုကောင်းတဲ့ အကြောင်းလေးပါလားလို့ခံစား လိုက်ရတဲ့အခါ မျှဝေပေးချင်တဲ့ဆန္ဒနဲ့ ကျွန်မ ဝတ္ထုရေးဖြစ်ပါတယ်။ အဲသလို ပါပဲ စိတ်ထိခိုက်စရာအကြောင်းနဲ့ ကြုံခဲ့ရင်လည်း စာနာထောက်ထားပေးစေ ချင်တဲ့ဆန္ဒနဲ့ တမင်ဖန်တီး မယူဘဲရတဲ့ ဝတ္ထုမျိုးရေးဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်သားထားရဖူးတဲ့ စကားတစ်ခုကို ပြန်လည်မျှဝေပေးချင်ပါတယ်။ အဲဒီစကားကတော့ ဒီလိုပါ။ ရသစာပေကို ရေးတဲ့အခါ ပထမဆုံးအတွေ့ကို အခြေခံပါမယ်။ နောက်အတွေးနယ်ပယ်ကိုရောက်ပါမယ်။ အဲဒီ အတွေးကမှ တစ်ဆင့် အရေးအဖွဲ့ဆိုတာ ပေါ်လာမယ်။ ရေးဖွဲ့လိုက်တဲ့အခါ ခံစားမှုရသကဲ့ ပေးစွမ်းနိုင်တဲ့စာ ဖြစ်သွားပါမယ်။ အဲဒီကနေတစ်ဆင့် မြင့်တက်သွားတာ ကတော့ စေတနာအားပါတဲ့ စာပဲဖြစ်ပါတယ်။ စေတနာအားပါတဲ့စာဆိုတာ ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းတဲ့စာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီစေတနာ ဒါမှမဟုတ် ရည်ရွယ် ချက်ကောင်းဆိုတာက စာရေးသူက စာဖတ်သူကို အဓိကပေးရမယ့် သဘော ဖြစ်ပါတယ်။

ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ရေးဖြစ်ခဲ့ပုံ

လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း(၃၀)ကျော်ကာလ၊ အညာဒေသမှာ ကျွန်မတို့မိသားစု နေခဲ့တုန်းက အဖြစ်ကလေးတစ်ခုကနေ ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ် ဖြစ်လာပုံကို ပြောပြ ချင်ပါတယ်။

အညာမှာ ကျွန်မတို့ မိသားစုနေရတဲ့အိမ်က အုတ်တိုက်နှစ်ထပ်၊ ရှေးအိမ် ကြီးပါ။ ခြံကြီးကလည်း အကျယ်ကြီးပါ။ လေးဖက်လောက်ရှိမယ် ထင်ပါရဲ့။ အိမ်ကခြံကြီးအလယ်မှာဆောက်ထားတာ။ ခြံထဲမှာထနောင်းပင်တွေ၊ သီးပင်

တွေ၊ တမာပင်တွေကလည်း အုပ်ဆိုင်လို့၊ ခြံပတ်ပတ်လည်မှာလည်း ကန္တာရ ပင်တွေကလည်း ရှုပ်ထွေးလို့၊ ခြံကျယ်လွန်းလို့ ခွေးတွေမွေးထားရတယ်။

ဇာတ်လမ်းအစက နွေဦးပေါက်ကာလ တမာရွက်နုချိန် ဖြစ်ပါတယ်။ အချိန်ကတော့ မနက် (၁၁)နာရီ ကျော်ကျော်လောက်ပါ။ အိမ်ဦးနတ်လည်း ရုံးတက်နေချိန်၊ သားနှစ်ယောက်လည်း ကျောင်းသွားနေချိန်၊ ဥပုသ်နေ့လည်း ဖြစ်တာမို့ သီလယူ၊ မွန်းမတည့်ခင် နံနက်စာစား၊ အိမ်မှုကိစ္စတွေ ဘေးဖယ် ထားပြီး ခဏတစ်ဖြုတ်နားနေတဲ့ အချိန်ပါ။ အဲဒီ ခဏမှာပဲ အိမ်နောက်ဘက် ဆီက သဲကြီးမဲကြီး ထိုးထိုးဟောင်နေတဲ့ ခွေးတွေရဲ့အသံကို ကြားလိုက်ရတာ ပါ။ ပြတင်းပေါက်ကနေ လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ ကန္တာရချုံတွေနားမှာ ကောင် လေးတစ်ယောက်၊ နောက် အဲဒီချုံတွေနားက တမာပင်ပေါ်မှာ ကောင်မလေး တစ်ယောက်။ ကောင်လေးက တုတ်ကြီးတစ်ချောင်းနဲ့ တဟဲ့ဟဲ့နဲ့ ခြောက်နေ ပေမဲ့လည်း ခွေးတွေက ဆွဲတော့မလို ကိုက်တော့မလို မာန်ဖီနေကြတာ။ ဒါနဲ့ ကျွန်မလည်း ခြံထဲဆင်းသွားလိုက်ရတယ်။ မလှမ်းမကမ်းရောက်တော့ “ကျွန်တော်ပါ အန်တီ”လို့ ကောင်လေးက အသံပြုတယ်။ သေသေချာချာ ကြည့်လိုက်တော့ အိမ်ဦးနတ်ရံမိတ်ဆွေ လမ်းအရေးပိုင်ရုံးက ညစောင့် ကောင်လေး “မောင်တိုး”ဖြစ်နေတယ်။

ကျွန်မခွေးတွေကို မောင်းထုတ်ပေးလိုက်တော့ တမာပင်ပေါ်က ကောင်မ လေး အောက်ရောက်လာတယ်။ အသားညိုညိုပိန်ကပ်ကပ်ကလေး၊ အသက် ဆယ့်ခြောက်ဆယ့်ခွန်နှစ်လောက်ရှိမယ်ထင်ပါရဲ့။ ကျွန်မကသူတို့နှစ်ယောက် အတူတူလာတာလားလို့ မေးတော့ မောင်တိုးက “မဟုတ်ဘူး အန်တီ၊ သူက တမာရွက်တွေ လာခိုးရှားနေတာ” လို့ဦးအောင်ဖြေတယ်။ “အောင်မယ်၊ အောင် မယ်၊ သူကလည်း ထင်းတွေလာခိုးခုတ်နေပြီးတော့” လို့ ကောင်မလေးက ခပ်စွာစွာ ဝင်ပြောတယ်။ အဲဒီမှာ မောင်တိုးက “ဒါ ငါနဲ့သိပြီးသား အန်တီခြံမို့ ဝင်ခုတ်တာ၊ နင့်လို ရိုးဝင်တာ မဟုတ်ဘူး” လို့ တုံ့ပြန်တယ်။ ကောင်မလေး ကလည်း ဘယ်ငြိမ်နေလိမ့်မတုံး၊ ချက်ချင်းပဲ “ငါလည်း ငါတို့အမေနဲ့ခင်နှစ် အန်တီခြံမို့ ဝင်ရှားတာ ဘာဖြစ်လဲ” လို့ အားကျမခံ ပြောတယ်လေ။

“ဟဲ့နေပါဦး ညည်းက ဘယ်သူ့သမီးလဲ” လို့ မေးမိတော့ ကောင်မလေးက မီးရထားသံလမ်းနဲ့ တစ်ခေါ်ကျော်ကျော်လောက်မှာရှိတဲ့ တဲအိမ်စုစုကလေး တွေဆီ လက်ညှိုးထိုးပြရင် သူ့အဖေ ဘယ်သူဆိုတာ ပြောပြပါတယ်။ လက်စ သတ်တော့ သူ့အမေက ကျွန်မတို့အိမ်မှာ သုံးလေးရက် တစ်ခါလာပြီး ကြမ်း တိုက်၊ အဝတ်လျှော်၊ မီးပူထိုးနဲ့ ကူညီလုပ်ပေးနေတဲ့ “ဒေါ်ပုမ” ဖြစ်နေတာကိုး။ ကောင်မလေးနာမည်က “ခင်မေ” တဲ့။ ဒေါ်ပုမရဲ့သမီး အကြီးဆုံး၊ ဈေးထဲက ကုန်ခြောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာ လက်တိုလက်တောင်းလုပ်ပေးနေတဲ့ ကောင်မ လေး။ အဲဒီနေ့က ဥပုသ်နေ့မို့ ဈေးပိတ်လို့ ပေါ့ဦးပေါ့ဖျားမှာ ဈေးကောင်းရတဲ့ တမာရွက်ချည်လုပ်ဖို့ တမာရွက်နုတွေ ဝင်ခူးတာလို့ သိလိုက်ရတယ်။

ဒါက ကျွန်မဝတ္ထုတိုရဲ့ ဇာတ်အစ “မောင်တိုး” နဲ့ “ခင်မေ” တို့ တွေ့ဆုံပုံ ကလေးပါ။ ကြားထဲမှာ သူတို့နှစ်ယောက် ဘယ်လိုချိတ်ဆက်ဖြစ်ပြီး ဘယ်ပုံ မေတ္တာရှိသွားကြတယ်ဆိုတာတော့ ကျွန်မ မသိလိုက်တော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သီတင်းလည်းကျွတ်ရော လက်နှိပ်စက်နဲ့ ရိုက်ထားတဲ့ မင်္ဂလာဆောင်ဖိတ်စာ လေးကို “ဒေါ်ပုမ” က ကျွန်မကို ပေးလာပါတယ်။ “ခင်မေ” နဲ့ “မောင်တိုး” တို့ရဲ့ မင်္ဂလာဆောင် ဖိတ်စာပါပဲ။ အတိုးချိုးပြောရရင် အဲဒီမင်္ဂလာပွဲကို လမ်းအရေး ပိုင်ရဲဇနီးနဲ့ ကျွန်မ ခပ်စောစောပဲရောက်အောင် သွားခဲ့ကြပါတယ်။ ကျွန်မတို့ နှစ်ယောက်စလုံးက သူတို့တွေကို သံယောဇဉ်စိတ်နဲ့ သွားကြတာပါ။ သတို့ သမီး “ခင်မေ” အတွက် မိတ်ကပ်ဘူးတွေနဲ့ သစ်ခွပန်းတွေလည်း ပါသွားတယ် လေ။

ကျွန်မတို့ ရောက်သွားတော့ သတို့သား “မောင်တိုး” က သူ့အပေါင်း အသင်းတွေနဲ့အတူ တဲလေးရှေ့မှာ ပါးလုံးတွေ တာလပတ်တွေနဲ့ မဏ္ဍပ်ထိုး တုန်း။ သတို့သမီး “ခင်မေ” ကလည်း နေ့တစ်ဝက်လုပ်အားခရအောင် ဈေးထဲ မှာ အလုပ်ဆင်းနေတုန်း။ သတို့သမီးအဖေ “ဒေါ်ပုမ” ကလည်း လက်ဖက်တွေ ကို အချဉ်သတ်တုန်း။ ကျွန်မတို့ သူတို့ကိုကြည့်ပြီး မောလိုက်တာ၊ သူတို့ ကတော့ တက်တက်ကြွကြွ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်နဲ့။

သူတို့မင်္ဂလာပွဲကအပြန် ကျွန်မ ရင်ထဲမှာ ဝေဒနာတွေ ကပ်ပါလာတယ်။ သူတို့တွေ မပြည့်မစုံရှိတာတွေ၊ ကသိကရီဖြစ်တာတွေ၊ အဆင်မပြေဖြစ်တာ

တွေ။ အဲဒီကြားထဲက သူတို့ပျော်ရွှင်နေကြတာတွေ၊ ဒါတွေကို ကျွန်မ မြင်တွေ့ ခံစားခဲ့ရပြီး ကရုဏာစိတ်တွေ ပေါ်ပေါက်နေလို့ပါပဲ။ အဲဒီညမှာပဲ “နေနင့်လ” ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုတိုကလေးကို ကျွန်မရေးဖို့ ဖြစ်ခဲ့တာပါပဲ။

မနက် (၅) နာရီလောက်ကနေ ညနေ (၆) နာရီအထိ သူများဆိုင်မှာ သွားလုပ်ရတဲ့ နေ့စားအလုပ်သမားလေး “ခင်မေ” နဲ့ ညနေ (၆) နာရီကနေ မနက် (၆) နာရီအထိ တစ်ညလုံး ရုံးစောင့်လုပ်ရတဲ့ အလုပ်သမားလေး “မောင်တိုး” တို့ရဲ့ဘဝဟာ နေ့ဘက်မှာထွက်တဲ့ နေမင်းနဲ့ ညဘက်မှာထွက်တဲ့ လမင်းလို ဖြစ်နေပါလားဆိုတဲ့ အတွေးကိုရလို့ “နေနင့်လ” လို့ ဝတ္ထုခေါင်းစဉ်ပေး ခဲ့တာ ပါ။ အခြေခံလူတန်းစားတွေရဲ့ဘဝအမောနဲ့ သူတို့ဘဝလေးမှာ မျှယူခံစားမိလို့ ရေးဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဘဝသရုပ်ဖော် ဝတ္ထုတိုကလေးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါဟာ ဝတ္ထုတိုကို ကျွန်မ ဘယ်လိုရေးသလဲဆိုတာ နမူနာပြု လမ်းညွှန်ပေး တာလေး တစ်ချက်ပါ။

နောက်တစ်ချက် လမ်းညွှန်ချင်တာကတော့ ဝတ္ထုတိုရေးချင်ရင် ဝတ္ထုတို များများဖတ်ရပါမယ်။ စာရေးဆရာကြီးတွေရဲ့ ဝတ္ထုတိုအမျိုးမျိုးကို သေသေ ချာချာ လေ့လာသုံးသပ်ရပါမယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ စာရေးဆရာတွေ ဟာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက်ရေးနည်းရေးဟန်တွေမတူကြလို့ပါပဲ။ တင်ပြ ပုံတင်ပြနည်းတွေ ကွဲပြားကြလို့ပါပဲ။ အယူအဆ အာဘော်တွေကလည်း ခြား နားတတ်ကြလို့ပါပဲ။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း (၁၀၀) ကျော်က ရေးခဲ့တဲ့ ဝတ္ထုတွေနဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း (၈၀) လောက်က ရေးခဲ့တဲ့ ဝတ္ထုတွေတောင် မတူကြတော့ ပါဘူး။ ဒီဘက်ခေတ်ကိုရောက်လာတော့ သိသိသာသာကို ကွာခြားသွားပါပြီ။ စာများများဖတ်တဲ့လူက ဒါတွေကို သိလာနိုင်ပါတယ်။ လေ့လာမှုများမှ ဘယ် ဆရာက ဘယ်လိုတွေးတယ်၊ ဘယ်ဆရာက ဘယ်လိုဖွဲ့တယ်၊ ဘယ်ဆရာက ဘာကိုရည်ရွယ်တယ် ဆိုတာတွေကို သိပါမယ်။ အဲဒီ ဆရာကြီး ဆရာမကြီး တွေရေးတဲ့ စာတွေထဲက သုတနဲ့ရသသဘောတရားတွေကို မိအောင်ဖမ်းယူ တတ်ရပါမယ်။

အချုပ်အနေနဲ့ လမ်းညွှန်ချင်တာက ဝတ္ထုတိုရေးချင်တဲ့ စိတ်ရှိလာရင် ရေးဖြစ်အောင် ရေးချလိုက်ပါ။ စာများများဖတ်ထားတဲ့သူအတွက် ရှေ့က ပြောခဲ့တဲ့ အချက်တွေ၊ သဘောတရားတွေ၊ အသိတရားတွေက အလိုလို ခေါင်းထဲ စိမ့်ဝင်သိုမှီးထားပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် ဝတ္ထုတိုကောင်းတစ်ပုဒ် ဖြစ်လာ ပါလိမ့်မယ်။ လေ့ကျင့်မှုများလေလေ ဝတ္ထုတိုကောင်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်ဖို့ အခွင့် အရေးများလေလေပါပဲ။

ဒါဆိုရင် ဝတ္ထုရေးဖို့အတွက် အခြေခံလမ်းညွှန်ချက်ကလေးတော့ ရလောက်ပြီထင်ပါတယ်။ အောင်မြင်ကြပါစေ ...

ကြူကြူသင်း

ဟောပြောပို့ချမှု မှတ်စုအကျဉ်း

ချစ်ဦးညို

- ဇာတ်လမ်း ... ဆိုသည်မှာ။ (ဇာတ်လမ်းအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်)
- ဇာတ်ဆောင်များ၏ ကံသုံးပါး အပြုအမူ။
- ဇာတ်ကောင်များ၏ စရိုက်နှင့် သဘာဝ
- ဇာတ်ကောင်များ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် စရိုက်၊ ပီရောမီကြောင့်၊ ဇာတ်ကွက်၊ ဇာတ်လမ်း အရှိန်မြင့်သွားပုံ
- စရိုက်သေ (သို့) စရိုက်ငြိမ် (Flat Character)နှင့် စရိုက်ရှင် (Rounded Character) သဘာဝ။
- စရိုက်သေ၏ တန်ဖိုး၊
- စရိုက်ရှင်၏ ဆွဲဆောင်မှု၊
- မိမိရေးသား (လက်အိပ်ချစ်သူ) ဝတ္ထုထဲမှာ ရာမမင်းသားနှင့် ရာဝက (ဒသဝီရိ)တို့၏ စရိုက်အား ပြိုင်မှုကို “လေးတင်ခန်း” ဇာတ်ကွက်နောက်ခံ ဖြင့် ရှင်းလင်းပို့ချ။
- ဇာတ်လမ်း - ဖြစ်ပျက်မှုအစဉ်များကို ကြောင်းကျိုးဆက်စပ်မှုဖြင့် ကာလ၊ ဒေသ၊ ဇာတ်ဆောင် (လူ၊ တိရစ္ဆာန်၊ သက်မဲ့) များဖြင့် ဖော်ပြချက်။

ဇာတ်လမ်းတွင်ပါဝင်နေသော လက္ခဏာ (၃)ခု

- (၁) ရည်ရွယ်ချက်/စေတနာပြောင်းပြန်ဖြစ်ခြင်း (Reversal of Intention)
- (၂) အသိတစ်ခုခုရလာခြင်း (Recognition)
- (၃) ကြမ္မာဆိုး (Tragic Ending (or) Catastrophe)

ဇာတ်ဆောင်နှင့် စရိုက် (၂)မျိုး

- (၁) စရိုက်သေ (သို့) စရိုက်ငြိမ် (Flat Character)
- (၂) စရိုက်ရှင် (Rounded Character)

စရိုက်သေ - စရိုက်ကိုတစ်ဖက်သာမြင်ရသည်။တွေ့ကြုံလာရသောအခြေအနေအပေါ် တုံ့ပြန်ရာ၌ မူလရှိထားသော လက္ခဏာရပ်၊ သဘာဝမှ ပြောင်းရွှေ့မသွား။

စရိုက်ရှင် - အကောင်းအဆိုးနှစ်ဖက်မြင်ရသည့်အခြေအနေကိုတုံ့ပြန်ရာ၌ မူလရှိထားသော လက္ခဏာရပ်၊ သဘာဝမှ ပြောင်းရွှေ့သွားသည်။

(မိမိ၏ လက်အောက်ခံပုဂ္ဂိုလ်များထံမှ လေးတင်ပွဲအခန်းကို ကောက်နုတ်ပြီး ရာမမင်းသားနှင့် ဒသကီရိတို့၏ ကံသုံးပါးအမှုအရာကိုပြလျက်၊ စရိုက်သေ စရိုက်ရှင်သဘောကို ဥဒါဟရုဏ်ဆောင်ပြခဲ့သည်။)

ချစ်ဦးညို

မြန်မာဝတ္ထုများနှင့် ပတ်သက်၍

ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း

ဝတ္ထုရေးရာမှာ အထူးသဖြင့် ဝတ္ထုရှည်ရေးသားရာမှာ ဇာတ်ဆောင်တစ်ယောက်၊ ရှေးအခေါ်ဇာတ်လိုက်တစ်ယောက်ကို ဗဟိုပြုပြီးတော့ ကျန်တဲ့ လူတွေက ဝိုင်းဝန်းပံ့ပိုးပေးကြပြီး ဇာတ်လမ်းကို ပုံဖော်တယ်။ အဲဒီဇာတ်လိုက်ကို ထင်ထင်ရှားရှား မြင်သာအောင် ထောက်ကူပေးကြတယ်။ အဲဒါကို စေတီတည်တာနဲ့နှိုင်းပြီး ပမာပြရင်ပါတယ်။ စေတီတစ်ဆူတည်တဲ့ နေရာမှာ အောက်ခြေအဝန်းအဝိုင်း ဖိနပ်တော်က ကျယ်ပြန့်ပြီး ကြီးမားရတယ်။ ပြီးမှ အပေါ်ကို တဖြည်းဖြည်းနဲ့ စုစုလာပြီး အပေါ်ဆုံးရောက်တော့ သေးသေးလေးရဲ့အောင် ထားတယ်။ အောက်ခြေမကြီးရင် အပေါ်သေးသေးကို ကြာရှည်ထမ်းမထားနိုင်ဘူး။ ဒီတော့အပေါ်ကသေးသေးက မတည်တဲ့နိုင်ဘူး။ အောက်ခြေဖိနပ်တော်ကြီးမား ကျယ်ပြန့်တယ်။ ထုထည်ရှိတယ်၊ တဖြည်းဖြည်းမြင့်လာတယ်။ အမြင့်ဆုံးရောက်တော့ ထီးတော်ရှိတယ်။ ထီးရဲ့အထက်မှာ စိန်ဖူးတော်ရှိတယ်။ အဲဒီ စိန်ဖူးတော်ကို လူတွေ ထင်ထင်ရှားရှားဖူးမြင်ရသလို ဝတ္ထုထဲက ဇာတ်လိုက်ကိုလည်း အဲသလိုမြင်ရအောင် အောက်ခြေကနေ အဆင့်ဆင့် ပံ့ပိုးထောက်ကူပေးထားရတယ်။

ရှေးခေတ်က ဝတ္ထုတိုဆိုတာ မြန်မာတွေ ရေးလေ့မရှိကြသေးဘူး။ ဝတ္ထုရှည်တွေ ရေးတာပဲရှိတယ်။ ဇာတ်တော်ကြီးတွေဟာ ဝတ္ထုရှည်တွေပါပဲ။ အဲဒီဝတ္ထုရှည်တွေမှာ ဇာတ်လိုက်ရှိတယ်။ ဇာတ်ပို့ရှိတယ် ဇာတ်ရံရှိတယ်။ လူ

ကြမ်းရှိတယ်။ အဲဒါတွေက ဇာတ်လိုက်ကို ထင်ရှားပေါ်လွင်အောင် ဝိုင်းပြီး ပို့ပေးကြတယ်။ ဒီသဘောပဲ။

ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့မှာ ပထမဦးဆုံး တေမိမင်းဇာတ်ဖွဲ့ပုံကို ပြောပြချင် တယ်။ အဲဒီဇာတ်မှာဆိုရင် ခမည်းတော်၊ မယ်တော်တို့က သားတော်လေး ထွန်းကားလာတာကို အလွန်ဝမ်းသာကြတယ်။ သားတော်ကို ထီးမွေ နန်းမွေ လွှဲပေးချင်တယ်။ တစ်နေ့မှာတော့ သားတော်လေးရှေ့မှာ ရာဇဝတ်သားတွေ ကို တရားစီရင်မိတယ်။ ဘယ်သူ့ကိုတော့ ကြိမ်ဒဏ်ပေး၊ ဘယ်သူ့ကိုတော့ သတ် စသည်ဖြင့်ပေါ့။ အဲဒါကို ကလေးလေးကကြားတော့ သူက နောက်ဘဝ ကို ပြန်မြင်တယ်။ အဲဒီတော့ သူက သိပ်ကြောက်သွားတယ်။ အဲဒီမှာပင် ထီးချက်စောင့်နတ်သမီးက အားပေးတယ်။ အားမငယ်ဖို့ပြောတယ်။ ငါမင်းကို စောင့်ရှောက်မယ်ဆိုပြီး အကြံပေးတယ်။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး အဲဒီကလေးက ခြေလှုပ်လက်လှုပ်လည်း မလုပ်၊ ငိုငိုရယ်ရယ်လည်း မလုပ်၊ စကားပြောဆိုတာ လည်း မလုပ်၊ ကြောက်လန့်အောင် ခြောက်လှန့်ရင်လည်း မတုန်မလှုပ်နေ တယ်။ ဒါတွေဟာ ဇာတ်လမ်းသဘောအရဆိုရင် တေမိမင်းသားက စိတ်ဝင် စားစရာ၊ သနားစရာဖြစ်လာတယ်။ ဒီလိုဖြစ်လာအောင်ခမည်းတော်မယ်တော် တို့က ဝမ်းနည်းကြတာ၊ ငိုကြွေးကြတာ၊ သုနန္ဒာရထားမှူးက သူ့ကို အဆွံ့အအ ဆိုပြီး သတ်မယ်၊ ဖြတ်မယ်၊ မြေတူးမြှုပ်ပစ်မယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းအရာတွေ ဟာ တကယ်တမ်းကျတော့ စေတီတစ်ဆူကိုတည်ရာမှာ အောက်ခြေကနေ ထုနဲ့ထည်နဲ့ ဝန်းရံပေးကြတဲ့ သဘောပဲ။ တေမိမင်းဆိုတဲ့ အဓိကဇာတ်လိုက် ကို ပိုပြီးလှမြင်သာအောင် ဂရုစိုက်လာအောင် ဝိုင်းပြီးတော့ တွန်းအားပေးကြ တာပဲ။ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီကို အားပေးတဲ့ဇာတ်ပါပဲ။

နောက် ဇနကဇာတ်၊ ဇနကဇာတ်ရဲ့ အဓိကရည်ရွယ်ချက်ကတော့ လုံ့လ ဝီရိယရှိခြင်းရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးကို ပြချင်တာပဲဖြစ်တယ်။ ဒီဇာတ်မှာလည်း ဇနကမင်းသားဆိုတဲ့ ဇာတ်လိုက်ကို ထင်ရှားလာအောင် ငယ်ရွယ်စဉ်ကလေး ဘဝက ကစားဖော်တွေ၊ သူ့ရဲ့ မယ်တော်၊ နောက် စမ္မာနဂိုရ်ပြည်က ဒီသာ ပါမောက္ခကြီး။ အဲဒီလိုလူတွေနဲ့ ရံထားပါတယ်။ ဇနကကို အားလုံးကဝိုင်းပြီး

မင်းမှာအဖေမရှိဘူး၊ မင်းတို့ သားအဓိက တခြားအရပ်က ပြေးလာကြတဲ့ လူ တွေစသည်ဖြင့် ပြောကြတာတွေက ဇာတ်လမ်းအကြည့်ရင် သနားစရာ၊ လွမ်းစရာပေါ့။ ဝတ္ထုသဘောတရားအရ ကြည့်ရင်တော့ ဒါတွေက ဇနက မင်းသားကိုမြင်သာအောင်ဝိုင်းတွန်းပြီးပို့ဆောင်ပေးကြတာပဲ။ ဇနကမင်းသား ဟာ မယ်တော်ဆီမှာ ခွင့်တောင်းပြီး သဘောနဲ့ ကုန်ကူးသွားတယ်။ လမ်းမှာ သဘောပျက်တယ်။ အဲဒီအခါ သူဟာ ရွက်တိုင်ထိပ်ဖျားပေါ်တက်ပြီး မိတ္ထီလာ ပြည်ရှိမယ့်အရပ်ကိုမျှော်ကြည့်ပြီး ခုန်ချတော့တာပဲ။ ဘယ်သူမျှ ကူးခတ်ဖို့ စိတ်မကူးရဲတဲ့ သမုဒ္ဒရာထဲမှာ ခုန်ချရက်လုံးလုံး ကူးတယ်။ ဒါဟာလည်း အတု ယူစရာ နမူနာပြုဖြစ်တယ်။ လုံ့ဝ ဝီရိယ ဖွဲ့ရှိတာကို ပြတာ။ ဇနကမင်းသားဟာ သီဝလိဒေဝီမင်းသမီးနဲ့ လက်ထပ်ပြီး မိတ္ထီလာပြည်မှာ ထီးနန်းစိုးစံတယ်။ နောက် အသီးသီးတဲ့ သရက်ပင်နဲ့ အသီးမသီးတဲ့ သရက်ပင်ကို မြင်ပြီးတော့ သံဝေဂရပြီး တောထွက်သွားတယ်။ ဒါတွေက တရားသဘောအကြည့်ရင် စည်းစိမ်ဥစ္စာရှိခြင်းဖြင့် ရန်သူကို ဖိတ်ခေါ်ရာရောက်တယ်။ စည်းစိမ်ဥစ္စာမရှိ ခြင်းဟာ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းတယ်။ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှု ကင်းတယ်ဆိုတာ ပြတယ်။ ဝတ္ထုပုံစံအကြည့်ရင်လည်း ဇနကဆိုတဲ့မင်းသား၏ ကလေးဘဝ ကနေ ဘုရင်မင်းတရားကြီးဖြစ်တဲ့အထိ ထင်ရှားပေါ်လွင်အောင် ကျန်လူတွေ က ဝိုင်းဝန်းပံ့ပိုးထားကြတာကို တွေ့ရပါမယ်။

အဲသလိုပဲ သုဝဏ္ဏသျှံဇာတ်၊ သူ့ရည်ရွယ်ချက်က မိဘကို လုပ်ကျွေးပြုစု ခြင်း။ ဒါပေမဲ့ စေတီတည်တဲ့ ပုံစံမျိုးမကျတဲ့ ဇာတ်ပဏ္ဍိတ်ရိုက်တာကို ပြောရ မယ်ဆိုရင် ဝတ္ထုပုံစံမပီသဘူးလို့ ပြောနိုင်တယ်။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ သုဝဏ္ဏသာမ မဖြစ်ခင် သူ့ရဲ့ မိဘနှစ်ပါးဖြစ်တဲ့ ဒုက္ကလနဲ့ ပါရိကတို့အကြောင်း ကို သိုင်းဝိုင်းချဲ့ထွင်နေတာက ဇာတ်ရဲ့လေးပုံတစ်ပုံလောက် ရှိနေတာပဲကိုး။ သိပ်များနေတော့ သုဝဏ္ဏသာမကို ပံ့ပိုးမှုမှာ အားနည်းသွားတယ်။ ဒုက္ကလနဲ့ ပါရိကတို့နှစ်ဦးဟာ ဗြဟ္မာပြည်က လာတယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့ဟာ အိမ်ရာ ထောင်တဲ့ကိစ္စကို မနှစ်သက်ကြဘူး။ အိမ်ရင်တောင် နှစ်ယောက်ကြားပန်း ပန်းကုံးခြားပြီး အိပ်ကြတယ်တို့ ဘာတို့တွေပါတော့ စိတ်ဝင်စားစရာမဟုတ်ဘူး။

www.burmeseclassic.com

ပြီး ဒီနှစ်ယောက်ဆီမှာပဲ စာဖတ်သူရဲ့အာရုံက ရောက်တယ်။ သုဝဏ္ဏသာမဓီ မရောက်တော့ဘူး။ သုဝဏ္ဏသျှိုဆိုတာက သိကြားမင်းက ပါရိကရဲ့ချွက်ပေါက်ကို လက်တော်နဲ့သပ်ပြီး သန္ဓေရစေလာတဲ့ သားလေးပါ။ ဝတ္ထုသဘောတရားအရ ဆိုရင် ဒီဇာတ်က အားနည်းတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သုဝဏ္ဏသျှိုပေါ်မလာ ခင်က မိဘနှစ်ပါးနဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေကို သိုင်းဝိုင်းချဲ့ထွင်တာတွေ များနေ လို့ပဲ။

ဇာတ်လမ်းအရ သုဝဏ္ဏသာမဟာ မိဘကိုလုပ်ကျွေးတယ်။ သမင်တွေ ခြံရံပြီး ရေခပ်ဆင်းတယ်။ အဲဒီမှာ မူလစာထဲမှာမပါတဲ့အကြောင်း ပါလာတယ်။ ဇာတ်တော်ဟာ အဖျက်ဆီးခံရတယ်။ ဘယ်သူဖျက်ဆီးတယ်တော့ မပြော နိုင်ဘူး။ ဘယ်လိုဖျက်ဆီးသလဲဆိုတော့ သုဝဏ္ဏသာမ မြားထိ၊ မြားဆိပ်တက် ပြီးလဲ၊ လဲတဲ့အခါကျတော့ အိမ်ရာထောင်ပြီး လူ့ဘောင်မှာ နေရတဲ့ကိစ္စကို ရွံ့မှန်းလွန်းလို့ အဲဒါတွေ အားလုံးကို စွန့်ခွာပြီး တောထွက်လာကြတဲ့ ရသေ့ လုပ်နေကြတဲ့ ဒုက္ကလနဲ့ ပါရိကဟာ “သားရွှေအိုးထမ်းလာတာကို မြင်လိုပါ တယ်” ဆိုတဲ့အကြောင်းဟာ မူလကျမ်းစာထဲမှာ မပါဘူး။ နောက်ပိုင်း ဇာတ် ထုပ်တွေကတဲ့အခါ ကွက်စိပ်ဆရာတွေ ဟောတဲ့အခါ အဲဒါပါလာတယ်။ တကယ်တော့ ဇာတ်လမ်းအရ ယုတ္တိလည်း မတန်ဘူး။ လူ့ဘောင်စည်းစိမ်ကို ငြီးငွေ့လို့တောထွက်ပြီးရသေ့ဝတ်နေကြတဲ့ဒုက္ကလနဲ့ပါရိကတို့ဟာ “ရွှေအိုးကို ဘာလုပ်မှာလဲ” “ဘာလုပ်ဖို့လဲ” လို့ မေးစရာဖြစ်လာတယ်။ ဒီတော့ ဇာတ်လမ်း အရအားနည်းသွားပြန်တယ်။

သုဝဏ္ဏသျှိုဇာတ်လိုပဲ ဇာတ်တည်ဆောက်ပုံက စေတီဘုရားတည်ထား တဲ့ ပုံစံနဲ့ မကိုက်ညီဘဲ မပီပြင်တဲ့ ဇာတ်တစ်ခုရှိသေးတယ်။ အဲဒါက နေမိမင်း ဇာတ် ဖြစ်တယ်။ နေမိဆိုတာက မယအဝမင်းကစတဲ့ မင်းပေါင်းသုံးသိန်း ခြောက်သောင်းကို အနားသပ်ပေးတဲ့ နောက်ဆုံးမင်းဆက်ဖြစ်တယ်။ ဆံပင် ဖြူတစ်ချောင်းတွေရှင် တောထွက်လေ့ရှိတဲ့ အစဉ်အလာရှိတဲ့ မင်းဆက်က နေမိမင်းမှာ နောက်ဆုံးပြတ်သွားတာပဲ။ နေမိမင်းဇာတ်မှာ နေမိမင်းက နတ် ပြည်သွားတယ်။ ငရဲပြည်သွားတယ်။ ဇာတ်ရဲ့သဘောအရ နေမိမင်းဟာ ဇာတ်

လိုက်အဖြစ် ပေါ်လွင်တယ်။ ထင်ရှားတယ်။ ဒါပေမဲ့ စေတီတည်ထားတဲ့ ပုံစံ အရပြောရရင် ဇာတ်တည်ဆောက်ပုံ မပီပြင်ဘူး။

မဟော်သဓာကျတော့ ဇာတ်လမ်းသဘော ပီပြင်ပြန်ရော။ သူ့ကို ဝိုင်းဝန်း ပံ့ပိုးတွန်းပို့ပေးတဲ့ ဇာတ်ကောင်တွေ၊ အဖြစ်အပျက်တွေ အများကြီးပါလာ တယ်။ ဘုရင်ကြီး အိမ်မက် မက်တယ်၊ မီးပုံကြီးလေးပုံရဲ့အလယ်မှာ မီးပုံ သေးသေးကလေးပေါ်လာပြီး မီးညွှန်က တက်သွားလိုက်တာ ဗြဟ္မာ့ဘုံအထိ ရောက် သွားတယ်တဲ့။ အဲဒီကတည်းကစပြီး မဟော်သဓာ သတို့သားဟာ စာဖတ်သူစိတ်ဝင်စားခံရတဲ့ ထင်ရှားတဲ့ ဇာတ်လိုက်ဖြစ်လာတာပဲ။ မဟော် သဓာ ဉာဏ်ပညာရင့်သန်ကြောင်း၊ တော်ကြောင်းကို စာဖတ်ပရိသတ်သိ အောင် အမတ်ကြီးလေးပါးက ပံ့ပိုးသလို ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးရဲ့ မြိုင်ဖက် ကေဝင်္ဂပုဏ္ဏားကလည်း အထောက်အကူပေးတာပဲ။ ကလေးငယ်ကို လူ ယောင်ဆောင်ထားတဲ့ ဘီလူးမနဲ့ ကလေးငယ်ရဲ့ မိခင်အစစ်တို့ သားလုခန်း မှာလည်း လူသားမိခင်အစစ်ဖြစ်တဲ့ အမေက သူ့ရှင်သွေးခြေလက်တွေ နာ ကျင်သွားမှာစိုးလို့ လွှတ်ပေးလိုက်တာကိုကြည့်ပြီး မဟော်သဓာက ဘီလူးမနဲ့ လူသားမိခင်ကို ခွဲခြားအကဲဖြတ် အနိုင်ပေးနိုင်တယ်။ နောက်ပြီး မြင်းလှည်းကို လုတော့ လူသားစစ်စစ်နဲ့ လူယောင်ဆောင်ထားတဲ့နတ်တို့ အပြိုင်ပြေးခန်း မှာလည်း နတ်က မဟော်ဘဲ ပြေးနိုင်တာ၊ ချွေးလုံးဝမထွက်တာတွေကိုပြပြီး ဖြေရှင်းပေးနိုင်တယ်။ အဲဒါတွေ ရေးသားထားတာဟာ မဟော်သဓာ ပညာ ရှိတဲ့ အကြောင်းအချက်တွေကို မြင်သာအောင် ဖော်ပြတာ။ ဒါဟာ ပညာရဲ့ ပြယုဂ်ပဲဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို အထောက်အကူ တွန်းအားတွေကြောင့် စေတီရဲ့ အမြင့်ဆုံးမှာရှိတဲ့ စိန်ဖူးလိုပဲ မဟော်သဓာဇာတ်လိုက်ကို စာဖတ်သူက ထင်သာမြင်သာစေတယ်။ ဒါကြောင့် မဟော်သဓာဇာတ်ဟာ စေတီတစ်ဆူ တည်ဆောက်သလို ပုံစံမျိုးနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ ဇာတ်ဖြစ်တယ်။

အကျဉ်းချုံးပြောရရင် သီလစောင့်ထိန်းခြင်းကိုပြတဲ့ ဘူရိဒတ်နဂါးမင်း ဇာတ်။ ဒီဇာတ်မှာ ရှေ့ပိုင်းကပါလာတဲ့ မယ်တော်နဲ့ ခမည်းတော်၊ စူဠလိဝတော တွေဟာ အရှိန်အဝါသိပ်များပြီး ဘူရိဒတ်ကို လွှမ်းမိုးသွားတယ်။ ဝတ္ထုပုံစံ ဖြေဆို ဆောင်ရာမှာတော့ တည်ဆောက်မှု အားနည်းတယ်။

စန္ဒကုမာရ ဇာတ်ကျတော့ ပီပြင်တယ်။ ဇာတ်လိုက်ကို ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် မြင်စေနိုင်တယ်။

နောက် ပိဏ္ဍရ အမတ်ကြီးဇာတ်၊ ဒီမှာလည်း စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းအောင် ပြနိုင်တယ်။

နောက် ဝေဿန္တရာဇာတ်၊ ဒီဇာတ်ဟာ အလောင်းတော်ရဲ့ ဒါနပါရမီကို ဖော်ပြတယ်။ ဝေဿန္တရာမင်းကြီး ထင်ရှားအောင် ကျန်လူတွေက ဝိုင်းဝန်းအထောက်အပံ့ပေးပြီး ဝေဿန္တရာမင်းကြီးကို စိတ်ဝင်စားအောင် တွန်းပို့ပေးနိုင်တဲ့အတွက် ဝတ္ထုပုံစံကျတဲ့ ဇာတ်တစ်ဇာတ်ဖြစ်တယ်။

မြန်မာဝတ္ထုတွေ၊ ရှေးကျတဲ့ မြန်မာဝတ္ထုတွေ ဖွဲ့စည်းပုံဟာ အဖွင့်မှာ ပြောခဲ့သလိုပဲ အောက်ခြေမှာ အဝန်းအဝိုင်း အကြီးကြီးတည်ဆောက်ပြီးမှ အပေါ်ကို တဖြည်းဖြည်းစုတ်ကသွားရတယ်။ ဇာတ်လိုက်တစ်ယောက်တည်းကိုသာ မြင်တွေ့စေတဲ့ ပုံစံမျိုးဖြစ်တယ်။ ဒီလိုရေးသားတဲ့ပုံစံဟာ ဟိုးရှေးက ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရတို့ခေတ်က ပါရာယနဝတ္ထုပုံစံအတိုင်းပဲ။ ကနေ့အထိ မပြောင်းလဲဘူး။ ဒါကြောင့် ဝတ္ထုရေးသားတဲ့ပုံစံဟာ မပြောင်းလဲလို့ မတိုးတက်ဘူးလို့ ပြောလို့ရတယ်။

အခုနောက်ပိုင်းကျတော့ ဇာတ်လိုက်တစ်ယောက်တည်း ခေါင်းဆောင်တဲ့ ဝတ္ထုမဟုတ်တော့ဘဲ ဇာတ်လိုက်သုံးလေးဦးပါတဲ့ဇာတ်ကိုရေးဖို့ ကြိုးစားနေကြပေမဲ့ စာဖတ်ပရိသတ်ကတော့ ဇာတ်လိုက်တစ်ယောက်တည်းပါတဲ့ ဇာတ်ကိုပဲ သဘောကျကြတယ်။

ဒီကနေ့ခေတ် "ရသစာပေ" ကို ဖတ်ကြတယ်ဆိုတာဟာ ရသစာပေကို ထိတွေ့ဖို့၊ ရသစာပေကို သိချင်လို့ လေ့လာဖို့ထက် အဖျော်ဖြေခံချင်လို့ ဖျော်ဖြေမှုရဖို့ ဖတ်တာပဲ။ ရသစာပေဝတ္ထုတွေကို ဖတ်တဲ့လူဟာ ဇာတ်လိုက်တစ်ယောက်က ဦးဆောင်ပြီးလှုပ်ရှားတဲ့ သူရဲ့ လှုပ်ရှားမှုထဲမှာ နစ်မြောပြီးတော့ နေတယ်။ များသောအားဖြင့် မင်းသားနဲ့ မင်းသမီး မပေါင်းရင် မကြိုက်ဘူး။ ပေါင်းမှကြိုက်တယ်။ စီးပွားဖြစ်ရေးတဲ့လူ အများစုဟာ မင်းသားနဲ့ မင်းသမီးကို ဘယ်တော့မှ ခွဲမပစ်ဘူး။ ပေါင်းပေးတာများတယ်။

"နေမင်းတစ်ထောင်" ဝတ္ထုရှည်တွဲကြီးရေးခဲ့စဉ်က ပထမဆုံး ဘာကို ဦးတည်ချက်ထားရေးမလဲ စဉ်းစားတယ်။ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး အခြေခံတဲ့ ဇာတ်ရေးမယ်။ သားစဉ်မြေးဆက် သယ်ဆောင်သွားမယ့် ဒီနယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး ဦးတည်ချက်ကို ဘယ်လိုပုံဖော်မလဲဆိုတာ စဉ်းစားရတယ်။ အကွက်ချရတယ်။ ရေးတော့မယ် စိတ်ကူးတော့ ပထမဆုံးကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သွေးနိုးလှုံ့ဆော်တဲ့အနေနဲ့ ဂန္ထဝင်မြောက်ဝတ္ထုရှည်ကြီးတွေကို ပြန်ဖတ်ရတယ်။ "ခန်းဆောင်နီအိပ်မက်" တို့ "စစ်နဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး" တို့ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုရှည်ကြီးတွေလည်း ပါတာပေါ့။ အဲဒါတွေ တစ်စုံစီဖတ်ပြီး သွေးကြွလာတဲ့အခါ ပုဂံမင်းလက်ထက်က စရေးမယ်၊ ဇာတ်အိမ်တည်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်တယ်။ ပုဂံမင်းလက်ထက်က စမှာဆိုတော့ သက်ဆိုင်တဲ့ အချက်အလက်တွေ ရှာရတယ်။ အချက်အလက်တွေက တစ်နေရာတည်းက မရဘူး။ ဟိုစာအုပ်၊ သည်စာအုပ်၊ ဟိုကျမ်း၊ သည်ကျမ်း၊ ဟိုတစ်စ၊ သည်တစ်စအားလုံး ရှာဖွေစုဆောင်း မှတ်သားရတယ်။ အချက်အလက်တွေစုံမှ အကွက်ချပြီးရေးရတယ်။ ပုဂံမင်းလက်လက်ကနေ လက်ရှိအခြေအနေထိ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး ဦးတည်ချက်ကိုပုံဖော်ပြီး ရေးလိုက်တာ အတွဲအမှတ် (၈) အထိ စာအုပ်ထွက်တယ်။

အခု ပြောခဲ့တာတွေဟာ မြန်မာတွေ မြန်မာဝတ္ထုရှည်တွေကို ဘယ်လို ဖန်တီးရေးသားကြတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းပါပဲ။ ဒီအကြောင်းအချက်တွေက နေပြီး ဝတ္ထုရှည်ရေးသားဖို့အတွက် အခြေခံလမ်းညွှန်မှုတွေကို ရှာတွေ့နိုင်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။

ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း

စာရေးခြင်း အတွေ့အကြုံ

ပဝဏ္ဏ

ပထမဆုံးပြောချင်တာက ကျွန်မဟာ ဝတ္ထုတွေရေးပြီး နာမည်အသင့် အတင့်ရနေပေမဲ့ ဝတ္ထုရေးနည်းအတတ်ပညာကို သိတဲ့တတ်တဲ့ ပညာရှင် တစ်ယောက် မဟုတ်ပါဘူး ဆိုတာကိုပါ။ အခု စာရေးနည်းလမ်းညွှန် သင် တန်းမှာ ပါဝင်ပြီး ပို့ချပေးရမယ်လို့ တာဝန်ကျလာတော့ ကျွန်မ တော်တော် လေးကို ခေါင်းကိုက်ပါတယ်။ ဒီတော့ ငါဝတ္ထုလေးတွေရေးခဲ့တာပဲ။ အဲဒါတွေ ကို ဘယ်လိုရေးခဲ့သလဲ ပြန်ပြောပြမယ်လို့ စဉ်းစားမိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဆင် မပြေလှပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျွန်မစာရေးတဲ့နည်းက ရေးတယ် ပြန်ဖတ်တယ်။ မကြိုက်ရင် ဆုတ်ဖြုတ်တယ်။ ထပ်ရေးတယ်။ ထပ်ဖတ်တယ်။ မကြိုက်ရင် ထပ်ဆုတ်ပစ်တယ်ဆိုတဲ့ အခါခါရေး၊ အခါအခါ ဆုတ်တဲ့နည်း ဖြစ်နေလို့ပါ။ အချိန်လည်းကုန်ပါတယ်။ လူလည်းပင်ပန်းပါတယ်။ တစ်ခါ တလေ တစ်ညလုံး ထိုင်ရေးနေတာတောင် စာတစ်မျက်နှာထင်ချင်မှ ထင် တာပါ။ အဲဒီလို စမ်းတဝါးဝါးနဲ့ ထပ်ကာထပ်ကာ ရေးရတဲ့ လူတစ်ယောက် အနေနဲ့ သူများတွေကို လမ်းညွှန်ပေးဖို့ ခက်လိမ့်မယ်ဆိုတာ ဒီက အစ်ကို အစ်မနဲ့ မောင်ညီမတွေနဲ့ သားတွေသမီးတွေ နားလည်ကြလိမ့်မယ်လို့ ထင် ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ကျွန်မ ဘယ်လိုကနေ ဘယ်လိုဝတ္ထုလေးတွေ ရေးတတ်လာခဲ့ တယ်ဆိုတဲ့ ကိုယ်တွေ့အဖြစ်အပျက်ကလေးတွေကို မျှဝေပေးပါမယ်လို့ ပြော

ချင်ပါတယ်။ ကျွန်မပြောတာတွေဟာ ပညာရှင်ဆန်မှာ မဟုတ်တဲ့အကြောင်း ကိုတော့ ကြိုတင်ပြီး ပြောပြတောင်းပန်ထားချင်ပါတယ်။

ကျွန်မရဲ့ဖခင်ဟာ စာရေးဆရာမန်းတင် ဖြစ်ပါတယ်။ စမ်းချောင်းရပ်ကွက် ထဲမှာ ကြီးပြင်းရတဲ့ ကျွန်မတို့မောင်နှမအတွက် ဆော့စရာ၊ ကစားစရာနေရာ ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း မရှိခဲ့ပါဘူး။ ဒီတော့လဲ စာသမားဖခင်ဆီမှာ အများဆုံး ရှိနေတဲ့ စာအုပ်ပုံတွေကြားမှာပဲ ကြီးပြင်းခဲ့ရပါတယ်။ တွေ့သမျှ ကြိုသမျှဝတ္ထု တွေကို ဝါးစားသလိုဖတ်ရင်း ကိုယ်တိုင်လည်း ဝတ္ထုတွေရေးချင်လာခဲ့ပါ တယ်။ ဝတ္ထုဆိုတာကလည်း အချစ်အကြောင်းကို အနည်းနဲ့အများ အခြေခံ ကြရတာမို့လို့ ကျွန်မဟာ ဆယ်နှစ်ကျော်ကျော်၊ ဆယ့်သုံးလေးနှစ်အရွယ် လောက်ကတည်းက အချစ်ဝတ္ထုတွေကို ကြိုးစားပမ်းစားနဲ့ ရေးနေခဲ့ပါတယ်။ လုံးဝကိုရသမမြောက်တဲ့ ဖတ်လို့မကောင်းတဲ့ ဝတ္ထုတွေကို ပင်ပင်ပန်းပန်း ရေးရင်း သုံးလေးငါးနှစ်လောက် အချိန်ကုန်ခဲ့ပါတယ်။ မဂ္ဂဇင်းတိုက်တွေပို့ တော့ ဘယ်တိုက်ကမှ မသုံးပါဘူး။ အမှိုက်ပုံးထဲချည်းပဲ ရောက်ခဲ့ရတယ် ထင် ပါတယ်။

၁၉၆၅ - ခုနှစ်၊ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်တဲ့အခါမှာ မြေနီကုန်းက “ရှင်စောပု” မူလတန်းကျောင်းလေးမှာ ဆရာမအဖြစ် လုပ်အားပေးခဲ့ပါတယ်။ လူငယ်ရေးရာအစီအစဉ်နဲ့ပါ။ ကျွန်မ သင်ပေးရတာက သုံးတန်းပါ။ ကျွန်မရဲ့ ဘဝမှာ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် အပြင်လောကထဲ ထွက်ကြည့်ဖူးခြင်းပါပဲ။

အဲဒီတစ်ချိန်တည်းမှာပဲ ကျွန်မရဲ့ဖခင်က တရုတ်စာရေးဆရာကြီး ချိုယန်း ရေးတဲ့ စုပေါင်းလယ်ယာ၊ ကျေးလက်ဝတ္ထုလေးတွေကို ဘာသာပြန်ပါတယ်။ လုပ်အားပေးဆရာမ ကျွန်မက ညဘက်မှာအားနေတော့ သူ့ဘာသာပြန်နေ တဲ့ ဝတ္ထုတွေကို လိုက်ရေးခိုင်းပါတယ်။ သူက အင်္ဂလိပ်လိုဖတ်ပြီး နှုတ်ကနေ မြန်မာလို ဘာသာပြန်သွားပါတယ်။ ကျွန်မက လိုက်ရေးရတယ်။ ဖေဖေက ပုဒ်မ၊ ပုဒ်ကလေး၊ အပိုဒ်သစ်စတို့ကအစ နှုတ်က အကုန်ပြောသွားပါတယ်။ မြန်မာလို စာမူကြမ်းပြီးသွားတော့ ဖေဖေက ပြန်ဖတ်ပါတယ်။ မှရင်းစာအုပ် တိုက်ကြည့်ပြီး စာချောအောင် ပြန်ပြင်ပါတယ်။ ပေပွနေအောင် ပြင်ရေးတဲ့

စာမူကို ကျွန်မက ပြန်ကူးပေးရပါတယ်။ သပ်သပ်ရပ်ရပ်လေး ကူးပြီးသွားပြီ ဆိုရင် အဖေက ပြန်ဖတ်ပြီး ထပ်ပြန်ပြင်ရော၊ ကျွန်မလည်း ပြန်ကူးပြန်ရော။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို သုံးခါ၊ လေးခါလောက် ပြန်ကူးရပါတယ်။ ဖေဖေ ဘာသာ ပြန်တာ ဆယ်ပုဒ်ကျော်ပါတယ်။ အဲဒီဝတ္ထုတွေကို တစ်ပုဒ်သုံးလေးခါနှုန်း လောက်နဲ့ အထပ်ထပ်ကူးပြီးတဲ့အခါမှာ ကျွန်မရဲ့ အာရုံထဲမှာ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် စတည်ပြီး တဖြည်းဖြည်း စီးဆင်းလာပုံကို မြင်လာပါတယ်။ ဘယ်လိုစ၊ ဘယ်လိုသယ်လာပြီး ဘယ်လိုလေး အဆုံးသတ်လိုက်ရင် ဖတ်တဲ့ သူရဲရှင်ထဲ ဘယ်လိုပြသွားတတ်၊ ထိသွားတတ်တာတွေကိုလည်း ခပ်ရေးရေး သဘော ပေါက်လာခဲ့ပါတယ်။

ဆရာဆရာကြီးတွေက စု၊ တု၊ ပြုလို့ ပြောခဲ့ကြတာ။ အင်မတန်ကို အဓိပ္ပာယ် ရှိပါတယ်။ မတုတတ်၊ မတုတတ်ရင် ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်ဖို့ မလွယ် ပါဘူး။ ကျွန်မ ဝတ္ထုတွေ အများကြီးဖတ်ခဲ့တယ်။ ဒီဝတ္ထုတွေဟာ ဝတ္ထုရေးဖို့ ကြိုးစားနေတဲ့ ကျွန်မရဲ့ အာရုံထဲမှာ ရှင်သန်လှုပ်ရှားနေပါတယ်။ အဲဒါ စုတာ ပါပဲ။ အဖေ ဘာသာပြန်တဲ့ဝတ္ထုတွေကို ထပ်ကာတလဲလဲ ကူးပေးခဲ့တာ ကျတော့ တုရုံမကဘူး ပုံတူကူးနေတာပါ။ ကျွန်မတို့ စက်မှုတက္ကသိုလ်ရောက် တော့ ကျွန်မတို့ ဗိသုကာကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေကို ကိုယ်တိုင်ပုံစံ မထုတ်ခိုင်းခင် သူများတွေ ရေးဆွဲထားတဲ့ အဆောက်အအုံပုံစံတွေကို ကူးဆွဲ ခိုင်းပါတယ်။ ဘယ်သူတွေက ဘယ်လိုစဉ်းစားပြီး ဘယ်လိုဆွဲသွားကြတယ် ဆိုတာကို ကျွန်မတို့ အာရုံထဲ ရောက်လာအောင်လုပ်တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် စုဖို့၊ တုဖို့ဆိုတာ စာရေးချင်တဲ့ လူတစ်ယောက်လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် အလုပ်ပဲဖြစ်ပါတယ်လို့ ကျွန်မ သဘောပေါက်ခဲ့ရပါတယ်။

အဲဒီနောက်ပိုင်းမှာ မူလတန်းကျောင်းမှာ လုပ်အားပေးခဲ့ရတဲ့ အတွေ့ အကြုံနဲ့ ကျွန်မရဲ့တပည့်လေးတွေအကြောင်းကို စာတစ်ပုဒ်ရေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ စာကိုစာနဲ့တူအောင် ဖတ်လို့အဆင်ပြေအောင် ပထမဆုံးရေးနိုင်ခဲ့ပြီး ကျွန်မရဲ့ ဘဝမှာ ပထမဆုံး အရွေးချယ်ခံရတဲ့ ပုံနှိပ်စာမူလေးလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ နောက်ပိုင်းမှာ အရေးကြီးတဲ့ အချက်သုံးချက်ကို ကျွန်မ သိခဲ့ရပါတယ်။ ကိုယ်

ခံစားရတာကိုပဲ ရေးသင့်တယ်။ မသိတာမတတ်တာတွေကို ရေးနေရင် စာမှာ အသက်မဝင်ဘူး။ ဒုတိယအချက်ကတော့ ကိုယ်မတတ်ခင် အတုယူပါ။ ကိုယ့် ရှေ့က ကိုယ်အရင်ရေးနေကြတဲ့သူမှန်သမျှ ကိုယ့်ဆရာချည်းပါပဲ။ တတိယ တစ်ချက်ကတော့ စာကောင်းတစ်ပုဒ်ထွက်ချင်ရင် ဝီရိယအား လိုတယ်ဆိုတာ ပါပဲ။ သိပ်ပြီး ပါရမီထူးတဲ့သူအတွက်တော့ မသိဘူး။ ကျွန်မအတွက်တော့ စာတစ်မျက်နှာစာကောင်းရဖို့ သုံးလေးငါးမျက်နှာ ဆုတ်ပစ်ရတတ်ပါတယ်။ ကိုယ့်ကို လမ်းပြပေးခဲ့တဲ့ အဖေကိုယ်တိုင်လည်း စာကို အခါခါပြင်လေ့ ရှိပါ တယ်။

အဲဒီနောက်တော့ မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်လေးတွေကို ကြိုးစားပြီး ရေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၇၂-ခုနှစ်မှာတော့ ဆရာဦးလေးမြိုင်နဲ့ စာပေလောက ဦးမျိုးညွန့်တို့ရဲ့ တိုက်တွန်းအားပေးမှုနဲ့ "ငယ်သူမို့မသိပါ" ဆိုတဲ့ လုံးချင်းဝတ္ထု လေးကို ရေးဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဇာတ်လမ်းလေးက မဆန်းပါဘူး။ ပျော်တတ်၊ နောက်တတ်၊ ဗရုတ်ကျကျလေးနေတတ်တဲ့ ဆယ်ကျော်သက်ကောင်မလေး တစ်ယောက်ရဲ့ အကြောင်းပါပဲ။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်မကိုယ်တိုင်က ဘွဲ့ရပြီး လုပ်ငန်းခွင်ဝင်နေပြီဖြစ်ပေမဲ့ လူငယ်စရိုက်ကို အခက်အခဲမရှိ ရေးနိုင်ခဲ့ပါ တယ်။ ဒုတိယရေးခဲ့တဲ့ "ဂျီဟောသူ" ကလည်း ကိုယ်နေခဲ့တဲ့စက်မှုတက္ကသိုလ် အဆောင်နေ ကျောင်းသူဘဝပါ။ ခုနပြောခဲ့တဲ့ သုံးချက်ထဲက ပထမအချက် ပါပဲ။ ကိုယ်သိတာ၊ ကိုယ်ကျွမ်းကျင်တာ၊ ကိုယ်ခံစားရတာတွေကိုပဲ ရေးခဲ့တာ မို့ပရိသတ်ကြိုက်ပြီး လက်ခံခဲ့တာလို့ ယူဆမိပါတယ်။

မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုတိုတွေနဲ့ လုံးချင်းဝတ္ထု (၂)မျိုးလုံးရေးလာတဲ့အခါမှာ ကျွန်မ နောက်ထပ်တစ်ခု ထပ်သိလာပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ဝတ္ထုတိုမှာ သိပ်များများ မပြောနဲ့။ ကိုယ်အဓိက ပြောချင်တာကိုပဲ အမိအရ တစ်ချက်တည်းပြော၊ လုံးချင်းဝတ္ထုဆိုရင်တော့ ကိုယ်ပြောချင်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေဆိုကို သိုင်း ဝိုင်းဖွဲ့နွဲ့ပြီး ဆွဲခေါ်လာလို့ရတယ်ဆိုတာကိုပါပဲ။ ကျွန်မ မကြာခဏ ဥပမာပေး ခဲ့သလိုပဲဝတ္ထုတိုဟာ စူးနဲမှိန်းနဲထိုးပြီး ငါးဖမ်းတာနဲ့တူတယ်။ ရေထဲကငါး အမိအရချိန်ပြီး တစ်ချက်ပဲ ထိုးရပါမယ်။ မိအောင်ထိုးနိုင်ရင်ထိုး၊ တစ်ချက်နဲ့

မမိလို့ ချော်ထွက်သွားရင် ငါးကိုမရတော့ပါဘူး။ လွတ်သွားမှာပါပဲ။ လုံးချင်း ဝတ္ထုကတော့ ပိုက်ကွန်ပစ်ပြီး ငါးဖမ်းတာနဲ့တူပါတယ်။ ကွန်ပစ်တဲ့သူရဲ့အရည် အချင်းနဲ့ အတွေ့အကြုံက အဆုံးအဖြတ်ပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ရတဲ့ငါးနည်းတာ များတာကတော့ ကွာမှာပေါ့လေ။ အဲဒီနှစ်ခုကို ယှဉ်ကြည့်ရင်လည်း အတိုက ပိုခက်တယ်လို့ ပြောချင်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သူက အကြိမ်များများ ကြိုးစားခွင့်မရှိဘူးလေ တစ်ချက်ပဲကြိုးစားရတာ မဟုတ်လား။

ကျွန်မ ကြိုးစားပြီးရေးခဲ့တဲ့ ဝတ္ထုတိုလေးတစ်ပုဒ်အကြောင်း ပြောချင်ပါတယ်။ နာမည်က + x နှင့် + တဲ့၊ ဇာတ်လမ်းကတော့ မဆန်းပါဘူး။ မူလတန်း ကျောင်းသားဖြစ်တဲ့သားကို ကျူရှင်မပေးနိုင်တဲ့ စာရေးကြီးကတော်က သူ့ သားကို ကိုယ်တိုင်စာသင်ပါတယ်။ သင်္ချာသင်ပါတယ်။ မိန်းမက သားကို အပေါင်းသင်ခန်း စာသင်နေတဲ့အချိန်မှာ ယောက်ျားဖြစ်တဲ့ စာရေးကြီးက ကလေးထိန်းနေရပါတယ်။ ကလေးထိန်းရင်းသူရုံးကလူတွေအပေါင်းအသင်း တော်တဲ့အကြောင်း တွေးနေမိတယ်။ ဆိုင်ရာပိုင်ရာတွေအကြောင်း ကိစ္စရှိရင် ပြေးကာလွှားကာ ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးကြ၊ အကြောင်းမသင့်လို့ နာရေးရှိရင် လည်း သတင်းစာထဲကနေ ဝမ်းနည်းကြေကွဲကြတဲ့ အကြောင်းတွေကိုပေါ့။ ပိုက်ဆံအိတ်ကို အမြဲအကဲခတ်နေရတဲ့သူကတော့ အဲဒီလူတွေထဲမှာမပါဘဲ ခပ်ရှောင်ရှောင်နေရတတ်တယ်။ ဟောသူမိန်းမက အမြောက်သင်ခန်းစာသင် နေတော့သူက ကလေးကို ပခုံးထမ်းသိပ်ရင်း နားဝင်ချိုအောင် မြှောက်တတ် ပင့်တတ်တဲ့လူတွေအကြောင်း စဉ်းစားနေမိပြန်ရော၊ ဇာတ်သိမ်းပိုင်းမှာ သား ကို မိန်းမက အစားပုစ္ဆာတွေ သင်ပေးနေတယ်။ သားကလည်း နားမလည်ဘူး။ စာရေးကြီးကလည်း အတော်စိတ်ညစ်နေတယ်။ ဌာနတွင်းရာထူးတိုးဖို့ စာမေးပွဲဖြေထားတာ အတော်ဖြေနိုင်တယ် ထင်ထားပေမဲ့ စာရင်းထွက်လာ တော့ သူ့နာမည် ပါမလာဘူးလေ။ အဲဒီအချိန်မှာ စာရေးကြီးကတော်က သူ့ သားရဲ့ကျောကို အုံးခနဲထုရင်း “အပေါင်းလဲမတော်၊ အမြောက်လည်းမတတ် ဘဲနဲ့ စားချိန်တန်ကျတော့မှ စားချင်လို့ရမလားဟဲ့ အဖေတူသားရဲ့” လို့စိတ်ဆိုး မာန်ဆိုးနဲ့ အော်ပြောပါတယ်။ အဲဒီဝတ္ထုမှာ ကျွန်မ အမိအရထိုးလိုက်တဲ့ မိန်း

ချက်က “အဖေတူသားရဲ့” ဆိုတဲ့ စကားလုံးလေးပါပဲ။ အဲဒီဝတ္ထုတိုကို အပေါင်း၊ အမြောက်နှင့် အစားလို့အမည်ပေးလိုက်ရင် ပရိသတ်ရှေ့ရောက်လာဖို့ သိပ် မလွယ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သင်္ချာလက္ခဏာတွေလေးတွေရဲ့ ကျေးဇူးနဲ့ မြတ်လေး မဂ္ဂဇင်းထဲမှာ စင်းလုံးချောပါလာခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မ ထင်ပါတယ်။ ကျွန်မရဲ့ မိန်း ချက်ထိပါတယ်။ ငါးတစ်ကောင်ရပါတယ်။ အင်းသူကြီးလည်း မသိလိုက်ပါဘူး။

နောက်တစ်ခုပြောချင်တာက ရည်ရွယ်ချက်ကို ရောက်အောင်သွားတဲ့ နည်း approach ပါ။ မိသားစုအိမ်တွင်းရေးလေးတစ်ခုကိုပဲ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်း ဆင်တယ်ဆိုပါတော့၊ ရေးမယ်ဆိုပါတော့၊ အဖေအမြင်၊ အမေအမြင်၊ သား ဘက်ကအမြင်၊ သမီးဘက်ကအမြင် ဘယ်ရှုထောင့်ကနေ ရေးမလဲဆိုတာက အရေးကြီးပါတယ်။ ဒါမှမဟုတ် အိမ်နီးချင်းတစ်ယောက်အနေနဲ့ ခပ်လှမ်းလှမ်း လေးကကြည့်ပြီး ရေးမလား၊ အိမ်ဖော်မလေးအနေနဲ့ မီးဖိုချောင်ကနေ ချောင်း ကြည့်ပြီး ရေးမလားဆိုတာ တွေးတတ်ဖို့ လိုပါတယ်။

ကျွန်မ ဝတ္ထုလေးတစ်ပုဒ်ရေးဖူးပါတယ် “ဘကြီးအောင်တော်တယ်” တဲ့။ အင်မတန် မြန်မာဆန်တယ်။ တိုင်းပြည်ပေါ်မှာ စေတနာအပြည့်အဝထား တယ်လို့ထင်ရတဲ့ လူကြီးတစ်ယောက်အကြောင်းပါ။ သူ့ကို အန်ကယ်ခေါ်ရင် တောင် မကြိုက်ဘူး။ ဘကြီးလို့ ခေါ်ပါတဲ့။ သူက ခေတ်ပညာတတ် ဘွဲ့ရ လူငယ်လေးတွေကို နိုင်ငံခြား မထွက်ဖို့၊ ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကိုပဲ ကိုယ် အလုပ် အကျွေးပြုဖို့ အမြဲဆုံးမပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့သားသမီးတွေကျတော့ အကုန် လုံး နိုင်ငံခြားမှာချည်းပဲ။ ကြုံခဲ့တွေခဲ့ဖူးတဲ့ လူကြီးတစ်ယောက်အကြောင်းကို အခြေခံပြီးဖြစ်ခဲ့တာ။ အဲဒီဝတ္ထုရေးတုန်းက သူ့ရဲ့ အမျိုးတစ်ယောက်အနေနဲ့ ရေးကြည့် လိုက်၊ သူ့လက်အောက်က အရာရှိတစ်ယောက်အနေနဲ့ ရေးကြည့် လိုက်၊ သူ့ရဲ့ဒရိုင်ဘာအမြင်နဲ့ ရေးကြည့်လိုက်၊ ရေးလိုက်ဖျက်လိုက်နဲ့ အဆင် မချောပါဘူး။ နောက်ဆုံး သူ့ပြောစကားကြောင့် အသိတရားရပြီး နိုင်ငံခြားမှာ ရတဲ့အလုပ်ကို မယူတော့ဘဲ မြန်မာပြည်မှာပဲ အလုပ်ဝင်ခဲ့တဲ့ လူငယ်လေး တစ်ယောက်ရဲ့အမြင်နဲ့ ရေးကြည့်တော့မှ အဆင်ပြေသွားတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်မရဲ့ စာရေးနည်းက စနစ်တကျ မရှိလှပါဘူးလို့ ကြိုတင်ပြီး တော့မိန့်

ခဲ့တာပါ။ ကားနဲ့ သွားကြည့်၊ လမ်းမပေါက်ရင် ပြန်လှည့်။ လှည်းနဲ့ သွားကြည့်၊ မရရင် ပြန်လှည့်။ နောက်တစ်ခါလေ့နဲ့သွားကြည့်ဆိုတာမျိုးမို့ ပင်ပန်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဘက်ဘက်က လှည့်ပြီးသွားကြည့်တဲ့အခါမှာ ရောက်အောင်သွားနိုင်တဲ့ လမ်းလေးကိုတော့ တွေ့လာရတာပါပဲ။

နောက်တစ်ခုကတော့ စာဖတ်သူကို ဆွဲခေါ်တဲ့နည်း။ အကြည်တော် ရေးတာကို ဖတ်မိတာပါ။ တစ်ခါက စာကျက်မနားတဲ့ ကျောင်းသားတစ်ယောက် ရှိပါတယ်တဲ့။ နောက်တစ်နေ့ စာမေးပွဲရှိတယ်။ တိရစ္ဆာန်တွေအကြောင်း မေးမှာမို့ သူက တစ်ခုတော့ အပိုင်ကျက်မှပဲဆိုပြီး "သန်း" အကြောင်းကျက်ထားပါတယ်တဲ့။ နောက်တစ်နေ့ စာမေးပွဲမှာတော့ ဆရာက သူ့ကို မြင်းအကြောင်း မေးပါတယ်။ သူကမြင်းဆိုတာ ခြေလေးချောင်းသတ္တဝါပါ။ လျင်မြန်စွာ ပြေးနိုင်ပါတယ်လို့ နည်းနည်းပြောပြီးတဲ့အခါ သူ့ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ ခပ်တိုတို ခပ်ပါးပါးအမွေးလေးတွေ ရှိပါတယ်။ အဲဒီအမွေးလေးတွေ ကြားထဲမှာတော့ "သန်း" ရှိတတ်ပါတယ်ဆိုပြီး သန်းအကြောင်းကို အစအဆုံးအပိုင်ပြောတော့တာပါပဲ။ ဆရာက "မင်းပြောတာ ဆိုးတော့ မဆိုးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ခွေးအကြောင်းလေး ဆက်ပြောပါဦး" ဆိုတော့ သူက ခွေးဟာ ခြေလေးချောင်းသတ္တဝါ ဖြစ်ပါတယ်။ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်ဖြစ်ပါတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာလည်း အမွေးအမျိုးမျိုး ရှိတတ်ပါတယ်။ အဲဒီအမွေးတွေကြားထဲမှာ "သန်း" ရှိပါတယ်။ သန်းဆိုသည်မှာ ဆိုပြီး အပိုင်ပြောပြနေရာ။ ဆရာခမျာလည်း အတော်ကြီးကို အီလည်လည်ဖြစ်နေတော့ "အေးကွာ ... ဟုတ်ပါပြီ၊ ဒီတစ်ခါတော့ ငါးအကြောင်း ပြောပြပါဦး" လို့ ပြောတယ်။ ဒီတော့ မောင်ကျောင်းသားကလည်း ခေတာမှ မဟုတ်တာ ပြောတတ်ပါတယ်။ ငါးဆိုတာ ရေထဲမှာ နေပါတယ်။ ပါးဟက်နဲ့ အသက်ရှူပါတယ်။ သူ့ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ အကြေးခွံတွေ ရှိတတ်ပါတယ်။ တကယ်လို့သာ သူဟာ ကုန်းပေါ်က သတ္တဝါလေးဖြစ်ရင် ကြေးခွံတွေအစား အမွေးအမျှင်လေးတွေ ရှိချင်ရှိနေမှာပါ။ အဲဒီအမွေးလေးတွေကြားထဲမှာ "သန်း" တွေ ရှိနေမှာပါ။ "သန်း" ဆိုသည်မှာ ဆိုပြီး သန်းအကြောင်းကိုပဲ အပိုင်ပြောတော့တာပါပဲတဲ့။ အဲဒီလိုပဲ စာဖတ်တဲ့သူကို ကိုယ်ပိုင်နိုင်တဲ့နေရာဒေသ

ဘာသာရပ်ဆီ လှည့်ပတ်ခေါ်လာပြီး လူလည်လုပ်ရေးတာလည်း ရှိတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

ဟုတ်ပါတယ်။ ကျွန်မ လုံးချင်းနှစ်ပုဒ် ရေးဖူးပါတယ်။ ပထမတစ်ပုဒ်က "ပုတ္တ"။ မြန်မာရပ်ကွက်တစ်ခုက လမ်းတိုလေးတစ်ခုမှာ နေကြတဲ့ အိမ်နီးချင်းတွေအကြောင်း၊ ဆရာဝန်၊ ဆရာမ၊ စစ်ဗိုလ်၊ ကျောင်းသား၊ စာရေးမစတဲ့ လူလတ်တန်းစားအလွှာစုံကို လမ်းလေးထဲမှာ စုစည်းပြီး သရုပ်ဖော်ရေးထားတာပါ။ နောက်တစ်ပုဒ်က "ဘဝအိမ်မက်၊ ပန်းအိမ်မက်" ပါ။ ကန်ထရိုက်တိုက်တစ်တိုက်မှာရှိတဲ့ မိသားစုအကြောင်းပါ။ အဲဒီနှစ်ပုဒ်စလုံးဟာ စမ်းချောင်း ဦးဖီးလမ်းလေးကို မြင်ယောင်ပြီးရေးခဲ့တာပါ။ ကျွန်မက "ဦးဖီးလမ်း" မှာပဲ ကြီးပြင်းခဲ့တာဆိုတော့ ဟိုကျောင်းသားက "သန်းဆိုသည်မှာ" ဆိုပြီး အပိုင်ပြောနိုင်သလို ကျွန်မကလည်း ဦးဖီးလမ်းအကြောင်း အပိုင်ပြောနိုင်တယ်လေ။ ကျွန်မရေးတဲ့ ဝတ္ထုတိုတော်တော်များများမှာလဲ၊ ရပ်ကွက်နဲ့ဆိုင်လို့ သရုပ်ဖော်ရမယ်ဆိုရင် စမ်းချောင်းရပ်ကွက်လို့ မပြောပေမဲ့ ဦးဖီးလမ်းကိုပဲ မြင်ယောင်ပြီး ရေးခဲ့တာချည်းပါပဲ။ ဒါကြောင့်မို့ ပရိသတ်များကို ပြောချင်တာက ကိုယ်ရှင်သန်ကြီးပြင်းခဲ့ရတဲ့ လူနေမှုပတ်ဝန်းကျင် ကိုယ်အပိုင်နိုင်ဆုံး ရေးနိုင်တဲ့ ရေးကွက်တွေရှိနေတယ်ဆိုတာကိုပါပဲ။ ဒီတော့ မြင်တတ်၊ တွေးတတ်ဖို့ကလည်း လိုပါတယ်။

ကျွန်မတို့ စက်မှုတက္ကသိုလ်တက်တုန်းက အင်္ဂလိပ်စာအချိန်မှာ အတန်းရှေ့ထွက်ပြီး အကြောင်းအရာတစ်ခုခုကို အင်္ဂလိပ်လို ပြောရပါတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ မိသားစု၊ ကိုယ်ကြည့်ခဲ့ရတဲ့ ရုပ်ရှင်၊ ကိုယ့်ရဲ့ဆရာစသဖြင့် သိပ်ခက်ခက်ခဲခဲကြီး မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ တစ်နေ့ကျတော့ ကျောင်းသားတစ်ယောက်ရဲ့ အလှည့်မှာ ဆရာက သူ့လက်ထဲက ဘောလ်ပင်လေးပြပြီး အဲဒီဘောလ်ပင်လေးအကြောင်း ပြောပြပါတဲ့။ ကျွန်မတို့လဲ "ဟာ ဘောလ်ပင်လေးအကြောင်း၊ ဘာပြောရပါ့မလဲ" လို့ တွေးရင်း အတော်လန့်သွားပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်လို မပြောနဲ့ မြန်မာလိုတောင် ဘယ်လိုပြောရမလဲ ရုတ်တရက် စဉ်းစားလို့ မတတ်ပါဘူး။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျောင်းသားက 'There are so many ball pens in the

www.burmeseclassic.com

world'. လို့ အစချီလိုက်ပါတယ်။ ဟုတ်သားပဲ သူပြောတတ်တယ်။ ဆရာက ပြုံးပြီး ခေါင်းညိတ်ပါတယ်။ သူ ဆက်ပြောပါတယ်။ 'There are black ball pens'. တဲ့။ ဆရာက ခေါင်းညိတ်ပါတယ်။ သူက 'There are red ball pens'. လို့ ဆက်ပါတယ်။ ဆရာက ခေါင်းညိတ်တော့ 'There are blue ball pens'. လို့ ဆက်ပြောပြန်ပါတယ်။ အတန်းထဲက တချို့ရယ်နေကြပါပြီ။ ခပ်ပျော်ပျော်၊ ခပ်နောက်နောက် ကျောင်းသားက ဆက်တိုက် ဆက်ပြောနေပါတယ်။ 'There are white ball pens'. တဲ့။ 'There are green ball pens' တဲ့။ 'There are brown ball pens'. တဲ့။ အားလုံး တအုံးအုံးနဲ့ ရယ်နေပါပြီ။ ဆရာလည်း ရယ်နေပါပြီ။ သူပြီးတော့ ဆရာက နောက်ကျောင်းသားတစ်ယောက်ကို ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီကျောင်းသားကတော့ စဉ်းစားချိန်ရခဲ လို့လား မသိဘူး။ ဆရာပေးတဲ့ ဘောလ်ပင်လေးကို ထောင်ပြုပြီး - 'If I am a ball pen I want to tell you about my life' လို့ စပြီး ပြောပါတယ်။ I was born in a factory far away from my country'. လို့ ဆက်ပြောပါတယ်။ သူမှာ ညီအစ်ကိုမောင်နှမတွေ ရှိတယ်။ အရောင်ရင့်ရင့်တွေကို ညီတွေလို့ သတ်မှတ်ပြီး ခပ်နုနုအရောင်လေးတွေကတော့ သူ့ရဲ့ ညီမတွေဖြစ်တယ်။ မြန်မာပြည်ကို ရောက်လာရတာ ပျော်ပါတယ်။ အခုလို စာသင်ကြားပေးနေတဲ့ ဆရာတစ်ယောက် ပိုင်ဆိုင်တဲ့ ဘောလ်ပင်လေးဖြစ်ရတာ ကျေနပ်ပါတယ်။ စသဖြင့် သူပြောပြသွားတာ စိတ်ဝင်စားစရာပါ။ ခက်ခက်ခဲခဲ အင်္ဂလိပ်စကား လဲတစ်လုံးမျှ မပါပါဘူး။ ဘောလ်ပင်ရောင်စုံအကြောင်းပြောသွားတဲ့ ကျောင်းသားက ခပ်တိုးတိုးရယ်နေပါတယ်။ "သူ့လို စဉ်းစားမိရင် ငါက သူ့လို ပြောတတ်တာပေါ့ကွ" လို့ ပြောပါတယ်။ ကျောင်းသားနှစ်ယောက်ဟာ အခြေခံ အင်္ဂလိပ်စာ မကွာပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ စဉ်းစားမိတာချင်း၊ တွေးမိတာချင်း ကွာသွားတာပါ။ ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်မက ရေးတတ်ဖို့အတွက် တွေးတတ်ဖို့ မြင်တတ်ဖို့ လိုပါတယ်လို့ ပြောခဲ့တာပါ။ အတွေးစူးရှ အမြင်စူးရှဖို့ကတော့ တစ်ဦးချင်းရဲ့ ပါရမီနဲ့လည်း ဆိုင်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

ခုနတုန်းက ကျွန်မ ပြောခဲ့တာက ကိုယ်ရှင်သန်ကြီးပြင်းခဲ့ရတဲ့ လူနေမှု ဝန်းကျင်မှာ ကိုယ့်အတွက်ရေးကွက်တွေ အများဆုံးလို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မ ဆိုလိုတာက တံငါအကြောင်းကို တံငါနဲ့ နီးစပ်တဲ့သူရေးရင် ပိုကောင်းတယ်။ ဆရာကြယ်နီရဲ့ ကိုဒေါင်းစိန်ဝတ္ထုတွေ၊ ဆရာကြီးဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်းရဲ့ အညာတောင်သူ ကိုဆေးရိုးဝတ္ထုတွေ၊ ဒီပြင်လူလိုက်ရေးရင် မိဖို့ ခက်ပါတယ်။ အဲဒီဝန်းကျင်၊ အဲဒီအကြောင်းအရာတွေကို သူတို့လောက် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်သိနိုင် ဖို့မှ မလွယ်တာကိုး။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်ကမသိ၊ သူလည်းမသိတဲ့ လူနေမှုဝန်းကျင် တစ်ခုအကြောင်းကို ရေးမယ်ဆိုရင်တော့ စိတ်ကူးယဉ်ချင်တိုင်းယဉ်ပြီး ရေး လို့ရပါတယ်။ သူ့စိတ်ကူးဆန်းရင် ဆန်းသလို စာဖတ်ပရိသတ်ရဲ့အာရုံကို ဖမ်း စားနိုင်ပါတယ်။ ဆွဲခေါ်နိုင်ပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာမ ဂျေကောရီးလင်းရဲ့ ဟယ်ရီပေါတာ ဇာတ်လမ်းတွေဟာ အဲဒီနည်းကို သုံးထားတာပါပဲ။ စုန်း လောကအကြောင်းကို သူ့လဲမသိ၊ ငါလဲ မသိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ လူတို့ရဲ့သဘာဝမို့ သရဲ တစ္ဆေ၊ စုန်းဆိုတာတွေကို မသိစိတ်ကနေ ယုံချင်နေပါတယ်။ စိတ်ဝင် စားပါတယ်။ စာရေးဆရာမက ယုံလောက်အောင်ရေးတယ်။ ရင်ခန့်မြန်အောင် ရေးတယ်။ ကြည့်နူးစရာ၊ ကြောက်လန့်စရာ၊ အသည်းအေးစရာတွေနဲ့ စာဖတ် သူရဲ့အာရုံကို ဖမ်းစားပါတယ်။ သူ့မှားတယ် မှန်တယ်ဆိုတာ ဘယ်သူက မျှလည်း ထောက်မပြနိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူက စိတ်ကူးကောင်း၊ အရေးကောင်း တော့ ကျွန်မရဲ့ တူကလေးဆိုရင် ဟယ်ရီပေါတာဇာတ်တဲ့ စုန်းကျောင်းကို တက်ချင်လွန်းလို့ ရူးနေတာပဲ။ သူက စုန်းအတတ်ပညာသင်ပေးတဲ့ စုန်း ကျောင်းဆိုတာ တကယ်ရှိတယ်လို့ကို ယုံကြည်နေတာ။ အဲဒီလိုတွေးနိုင် အဲဒီလိုရေးနိုင်ပြီး လူတွေကို အသစ်အဆန်းပေးနိုင်မယ်ဆိုရင် တစ်နည်းအား ဖြင့် အောင်မြင်မှုရနိုင်တာပါပဲ။ မကောင်းတဲ့သူနဲ့ ကောင်းတဲ့သူ၊ နောက်ဆုံး ကောင်းတဲ့သူကသာ အနိုင်ရမယ်ဆိုတဲ့ ဦးတည်ချက်ကောင်းလေးကို ဆုပ် ကိုင်ထားဖို့တော့ လိုတာပေါ့။ ဟယ်ရီပေါတာဝတ္ထုတွေဟာ အဲဒီ ဦးတည်ချက် ကလေးကို မပျောက်မပျက် ဆုပ်ကိုင်ထားတာ တွေ့ရပါတယ်။

www.burmeseclassic.com

ကျွန်မ ပြောတာတွေက ဟိုရောက် သည်ရောက်နဲ့မို့ အဆက်အစပ်မရှိ ရင်တော့ ခွင့်လွှတ်ပါ။ ကျွန်မ သိတာ၊ တတ်တာလည်း သိပ်များများမရှိတော့ သိပ်အများကြီးလည်း လမ်းညွှန်မှုမပေးနိုင်ပါဘူး။

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ ပြောရရင်တော့ ကိုယ်သိတာ ကိုယ်တတ်တာကိုပဲ ရေးပါ။ မသိတာမတတ်တာကို ရေးချင်ပြီဆိုရင်တော့ လေ့လာရပါမယ်။ ဥပမာ - ကျွန်မက ဂျပန်ခေတ်အကြောင်းရေးချင်တယ်ဆိုရင် အဲဒီခေတ် အကြောင်းရေးထားတဲ့ စာအုပ်တွေ ဖတ်၊ ကြုံခဲ့ဖူးတဲ့သူတွေကို မေးနဲ့လုပ်ရ၊ လေ့လာစူးစမ်းရမှာပါပဲ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကိုယ်ထက်ပိုသိ ပိုတတ်တဲ့ သူတွေ ရှိနေတာကိုး။ တကယ်လို့ အကြောင်းအရာအသစ်တစ်ခုကို ရေးမယ် ဆိုရင်တော့ ဘယ်သူမျှမသိ၊ ကိုယ်လည်းမသိတဲ့ အကြောင်းအရာကိုရေးပါ။ စိတ်ကူးချဲ့ချင်တိုင်း ချဲ့ပါ။ ဘယ်သူမျှမသိလို့ ဘယ်သူကမှလည်း မှားတယ်လို့ ထောက်မပြနိုင်ပါဘူး။

အခု ကျွန်မဟာ စာရေးသူတစ်ဦးအနေနဲ့ အောင်မြင်သင့်သလောက် အောင်မြင်ခဲ့ပြီမို့ ကျွန်မ ဘယ်လို ကြိုးစားခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ အတွေ့အကြုံလေး တွေကို မျှဝေပြောပြတာပါ။ စာရေးနည်းကို လမ်းညွှန်ပြောပြနေတာ မဟုတ် ပါဘူး။ ကျွန်မရဲ့ ရေးနည်းက တခြားလူတွေအတွက်လည်း အဆင်ပြေချင်မှ ပြနိုင်မှာပါ။

ပိတ်ထားတဲ့ အခန်းတစ်ခန်းထဲကို ဝင်ချင်ရင် တံခါးပေါက်ကို အရင်ဖွင့် ရပါတယ်။ ကျွန်မရှေ့မှာ ပိတ်နေတဲ့တံခါးပေါက်ကို ကျွန်မ ကြိုးစားပြီးဖွင့်နိုင် ခဲ့ပါတယ်။ အခန်းထဲဝင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ တံခါးကို ကျွန်မ စု၊ တု၊ ပြုသော့နဲ့ ဝီရိယသော့နဲ့ ဖွင့်ခဲ့ရတယ်ဆိုတဲ့ အတွေ့အကြုံလေးကို မျှဝေတာပါ။

အခန်းထဲ ရောက်လာသူမှန်သမျှ သူတို့ရှေ့မှာ ပိတ်နေတဲ့တံခါးကို သူတို့ ဖွင့်ခဲ့ကြတာချည်းပါပဲ။ လွယ်လွယ်နဲ့ ဖွင့်လို့ရတဲ့သူလည်း ရှိမယ်။ ခက်ခက် ခဲခဲနဲ့ မနည်းတုန်းတိုက်ပြီး ဖွင့်ရတဲ့သူလည်းရှိမယ်။ ဒီတံခါးကို ဘယ်လိုဖွင့်ခဲ့ ကြရသလဲဆိုတာ လူတိုင်းလူတိုင်းမှာ အတွေ့အကြုံကိုယ်စီ ရှိကြမှာပါပဲ။ အနည်းနဲ့အများ ကြိုးစားခဲ့ကြမှာကတော့ သေချာပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီအခန်း

ထဲရောက်နှင့်နေတဲ့ သူတွေအနေနဲ့ တံခါးကို ဘယ်လိုဖွင့်ရတယ်လို့ပဲ ပြောပြ နိုင်မှာပါ။ အခန်းထဲရောက်အောင်တော့ ကာယကံရှင်ကိုယ်တိုင်က ကိုယ့် အားကိုယ်ကိုးပြီး ဝင်လာရမှာပါ။ ကျွန်မကို ဆရာညွန့်ဟံ (ကြူတော)က စကားလေးတစ်ခွန်း ပြောပြသွားပါတယ်။ သူ့စကားလေးက ကောင်းလို့မျှဝေ ပါရစေ၊ 'A teacher can teach you how to open the door, but you must enter by yourself' တဲ့။

ဒီမှာရှိနေတဲ့ စာပေဝါသနာရှင်တွေအားလုံး ပိတ်နေတဲ့တံခါးကို ဖွင့်နိုင် ကြပါစေ၊ အနုပညာစာပေခန်းမကြီးထဲကို လျှောက်လှမ်းပြီး ဝင်လာနိုင်ကြ ပါစေ၊ စာပေမိုးကောင်းကင်ကြီးမှာ ထွန်းလင်းတောက်ပသော ကြယ်ပွင့်များ ဖြစ်ကြပါစေလို့ ဆုတောင်းပေးလိုက်ပါတယ်။

မစန္ဒာ

သုတနှင့်ရသနောသော ဝတ္ထုတို/ရှည်ရေးသားနည်း

မနုဿကျော်ဝင်း

ကုန်ကြမ်းကို ဘက်စုံအသုံးချနည်း

မဟော်သဓာဇာတ်တော်တွင် သုခမိန်မဟော်သဓာသည် မိမိအတွက် ကြင်ဖက်သက်နံရှာဖွေရာ၌ “အမရာ” ဆိုသူ အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရသည်။ ထိုအမျိုးသမီးသည် ပညာဉာဏ်ကြီးသူ ဟုတ်မဟုတ် မဟော်သဓာက နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ပညာစမ်းခဲ့၏။ ထိုသို့ ပညာစမ်းခဲ့မှုများအနက် တစ်ခုမှာ အမရာအား ဆန်အနည်းငယ်ပေးပြီး ယာဂုကိုကျိုရန်၊ ပေါက်ပေါက်လှော်ရန်နှင့် ထမင်းချက်ရန် စေခိုင်းခဲ့၏။ အမရာသည် မဟော်သဓာပေးသော ဆန်ထဲမှာ စပါးလုံးများကို ရွေးထုတ်ပြီး ပေါက်ပေါက်လှော်၏။ ဆန်ကွဲများကို ရွေးထုတ်ပြီး ယာဂုကျို၏။ ဆန်ကောင်းကို ထမင်းချက်၏။ မိမိရရှိသော ဆန်တစ်မျိုးတည်းမှ မဟော်သဓာ စေခိုင်းသည့်အတိုင်း အစားအစာအသုံးမျိုးကို ပြုလုပ်ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဤသာဓကသည် စာရေးလိုသူတို့အတွက် နှလုံးသွင်းအပ်သော တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သည့် နမူနာယုဖွယ်ရာတစ်ခု ဖြစ်၏။ မိမိ ရှာဖွေစုဆောင်းရရှိခဲ့သော ကုန်ကြမ်းထဲမှ အကြောင်းအချက်အချို့ကို ဆောင်းပါးရေးသားနိုင်၏။ အချို့ကို သုတရသနောသော ဝတ္ထုတိုရှည် ဖန်တီးရေးသားနိုင်၏။ အချို့အချက်အလက်တို့ကို ကဗျာဖွဲ့လိုက ဖွဲ့နိုင်၏။ ဤကား စာပေရေးသားရန်အတွက် မိမိစုဆောင်းရရှိသော ကုန်ကြမ်းကို ဘက်စုံအသုံးချခြင်းပင် ဖြစ်၏။

အမရာ၏ ထုံးကိုနှလုံးမူ၍ စာပေကုန်ကြမ်းများကို ဘက်စုံ မည်သို့ အသုံးချခဲ့ပုံအကြောင်း မိမိ၏ကိုယ်တွေ့ဖြစ်စဉ်များနှင့်ယှဉ်၍ တင်ပြပါမည်။ မိမိသည် ယဉ်ကျေးမှု ဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ ယဉ်ကျေးမှုဗိမာန်ဦးစီးဌာနတွင် ယဉ်ကျေးမှု အငယ်တန်းအရာရှိအဖြစ် စတင်ဝင်ရောက်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့စဉ်က ကွင်းဆင်း သုတေသနပြုရန် နာဂတောင်တန်းဒေသကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ နာဂတောင်တန်းဒေသသည် ထိုစဉ်က ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအလွန် နောက်ကျလျက်ရှိခြင်း၊ ယခင်က မည်သမျှ ကွင်းဆင်းသုတေသန မပြုသေးခြင်းတို့ကြောင့် ယင်းနယ်မြေဒေသကို ကွင်းဆင်းရန် ရွေးချယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ (၁၉၇၀)ပြည့်နှစ်မတ်လတွင် နာဂတောင်တန်းဒေသသို့ ပဏာမကွင်းဆင်း လေ့လာမှုခရီးကို စတင်ခဲ့ပြီး နောင်နှစ်များတွင်လည်း နှစ်စဉ်ကွင်းဆင်း လေ့လာမှုပြုခဲ့၏။

ပဏာမကွင်းဆင်းလေ့လာမှု ခရီးမှစတင်ပြီး နာဂတောင်တန်းဒေသနှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊ နာဂမျိုးနွယ်စုတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ပတ်သက်လည်းကောင်း အချက်အလက်များ (ဝါ) ကုန်ကြမ်းများကို စုဆောင်းရရှိခဲ့သည်။ ဤကွင်းဆင်း သုတေသနလုပ်ငန်း၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ နာဂမျိုးနွယ်စုကြီးတစ်စု၏ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံများ အကြောင်း ကျွမ်းတစ်စောင် ပြုစုရန်အတွက်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် အဆိုပါကျမ်းကြီးရေးသားပြုစုနေစဉ် ကာလအတွင်းမှာပင် မိမိစုဆောင်းရရှိထားသော ကုန်ကြမ်းများအနက် အချို့ကို ဆောင်းပါးရေးသားခြင်း၊ အချို့အချက်အလက်တို့ကို အသုံးပြု၍ ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်ရေးသားခြင်းများဖြင့် ကုန်ကြမ်းများကို ဘက်စုံအသုံးချနိုင်ခဲ့လေသည်။ မိမိသည် ခန္တီးမြို့နယ်အတွင်းရှိ လိုက်ခေါ်အမည်ရှိ ကျေးရွာကြီးတစ်ရွာတွင် အခြေစိုက်ကာ “နောက်အော်နာဂ” မျိုးနွယ်စုကြီးအကြောင်း အသေးစိတ်သုတေသန ပြုနိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း “နောက်အော်နာဂ” အမည်ရှိ ကျမ်းတစ်စောင်ကို ၁၉၇၃-ခုနှစ်မှစတင် ပြုစုခဲ့ရာ ၁၉၇၆-ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးခဲ့၏။ ယင်းကျမ်းစာအုပ်တွင် နောက်ကျောနာဂတို့ ဓမ္မဗျူဟာချိန်မှ သေဆုံးချိန်အထိ နေထိုင်ကျင့်ကြံပုံ၊ ဝတ်စားစေ့ငယ်

ထုံးစံပုံစံ၊ ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှု၊ ဘာသာစကား၊ အတွေးအခေါ်လေ့စရိုက်၊ လူမှုဆက်ဆံရေးစနစ်၊ ရိုးရာလေ့ထုံးစံများ၊ ရိုးရာအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းစနစ်၊ လက်မှုအနုပညာနှင့် အနုသုခုမပညာ၊ ရိုးရာပုံပြင်များစသည်ဖြင့် ကဏ္ဍစုံတင်ပြခဲ့သည်။ ဤကျမ်းစာအုပ်ကို နိုင်ငံတော်က ၁၉၇၇-ခုနှစ် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်အတွက် အမျိုးသားစာပေဆုချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ မိမိသည် နာဂယဉ်ကျေးမှုကဏ္ဍများအလိုက်သာမက ဒေသဆိုင်ရာလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမှုတို့အတွက်ပါ ရည်သန်ကာ ဆောင်းပါးများကို ရေးသားခဲ့သည်။ အလားတူ ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်များကိုလည်း ဖန်တီးရေးသားခဲ့ပါသည်။ ယင်းတို့အနက် အချို့ကို ထုတ်နုတ်ပုံဆောင်၍ ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်ရေးသားနည်းဆိုင်ရာ အခြေခံအချက်များအတွက် ဖော်ပြပါသည်။

မြိုးနာဂ (ဝတ္ထုတို)

“လေးအတွက်အဖိုးတန် လက်ဆောင်ပါလာသည်။ လေဆိပ်တွင် ဆက်ဆက်ကြို” ဟူသော သံကြိုးစာလေးကို နာဂတောင်တန်းဘက်သို့ ခရီးထွက်ခွာသွားခဲ့ပြီး ရန်ကုန်သို့ပြန်လာတော့မည့် လင်ယောက်ျား၏ ထံမှ ရရှိခဲ့သူ “လေး” အမည်ရှိ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် လေဆိပ်တွင် သိလိုစိတ်စောပြီး စိတ်မောနေရုံဖြင့် အစပျိုးထားသည်။ ဘယ်လိုအဖိုးတန် လက်ဆောင်မျိုးဖြစ်ကြောင်း သိချင်စိတ် မောနေသူ “လေး” သည် “မောင်” နှင့် မိမိတို့၏ အိမ်ထောင်ရေး နောက်ကြောင်းကို ပြန်လည်စဉ်းစားနေမိသည်။ မောင်သည် ယဉ်ကျေးမှုဌာနမှ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု အငယ်တန်းအရာရှိတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ လုပ်ငန်းတာဝန်အရ နာဂတောင်တန်းသို့ အကြိမ်ကြိမ်ကွင်းဆင်းခဲ့ရသည်။ ထိုဒေသသို့ ကွင်းဆင်းသုတေသနပြုရန် ကိစ္စမှာလည်း အထက်ကမောင်ကို အတင်းအကျပ်တာဝန်စေလွှတ်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်။ မောင့်ဘာသာ ဆန္ဒပြုပြီး တင်ပြခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ မောင်သည် ထိုဒေသသို့ ခရီးထွက်ပြီးပြန်လာသည့်အခါတိုင်း ဘာ

လက်ဆောင်ပစ္စည်းမျှ လေးအတွက် ယူဆောင်လာခြင်း မရှိခဲ့။ သူ ယူဆောင်သွားသော အဝတ်အစားနှင့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများပင် အိမ်သို့ပြန်ပါလာခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ နာဂတွေကို လက်ဆောင်အဖြစ် ပေးထားခဲ့ကြောင်း မောင်က ရှင်းပြသည်။ ကြာလာတော့ ယောက္ခမဖြစ်သူကပင် မောင့်ကို မကြည်ဖြူချင်တော့။ ဒေသအချို့သို့ ခရီးထွက်ပြီး ချမ်းသာလာသူတို့ကို အတုယူစေချင်သည်။ သမီးဖြစ်သူကို နားချခိုင်းသည်။ သို့ရာတွင် လင်တော်မောင်အကြောင်း ကောင်းကောင်းသိသူလေးက မောင့်ကို နားမချခဲ့။ သို့ရာတွင် နာဂတောင်တန်းဆီသို့ မောင်နောက်ဆုံးအကြိမ် ခရီးထွက်သည့်အခါ၌ လေးက သူမအတွက် အဖိုးတန်လက်ဆောင်တစ်ခု ယူလာပေးရန် မောင့်ကို တောင်းဆိုသည်။ မောင်ကလည်း ယူလာခဲ့ပါမည်ဟု ကတိပြုသည်။ ယခု ပြန်ရောက်ခါနီးတွင်လည်း မောင့်ထံမှ သံကြိုးစာရောက်ရှိလာရာ လေးအတွက် အဖိုးအတန်ဆုံး လက်ဆောင်ပါလာမည်ဟု သိရသည်။ ထိုလက်ဆောင်သည် ဘာလဲ။ ဘယ်အတွက်ကြောင့် အဖိုးတန်ဆုံးလက်ဆောင်မွန်ဟု မောင်ကမွန်းထားရသနည်း။ ဆန္ဒစောနေသူလေးသည် မောင်တို့ စီးနင်းလိုက်ပါလာသည့် လေယာဉ်ကြီး ဆိုက်ရောက်လာချိန်၌ ရင်ခုန်မှု အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သွားခဲ့ရ၏။ ခရီးသည်တွေ ဆင်းလာသော်လည်း မောင်တစ်ယောက် တော်တော်နှင့် ပေါ်မလာ။

မောင်သည် အထုပ်တစ်ထုပ်ပိုက်ပြီး လေယာဉ်ပေါ်မှ ဆင်းလာရာ လေးက ထိုအထုပ်ကို စိတ်ဝင်တစားငေးမျှော်ကြည့်နေမိသည်။ စိတ်ကူးယဉ်နေမိသည်။ အနားရောက်တော့မှ ဘွားခနဲ တွေ့လိုက်ရသည်ကား မောင့်လက်ထဲမှ ပစ္စည်းသည် သက်မဲ့အရာဝတ္ထုတစ်ခုမဟုတ်။ လသားအရွယ်ကလေးငယ်ကလေးတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့မြင်ရတော့သည်။ မောင်က ရှင်းပြသည်မှာ သူ ကွင်းဆင်းသုတေသနပြုနေသည့် နောက်အော်နာဂတို့၏ ရိုးရာအစွဲအလမ်းတစ်ခုသည်ကား အမြွှားပူးကလေး မွေးဖွားလျှင် နိမိတ်မကောင်းဟု ယုံကြည်ပြီး ထိုကလေးမျိုးတွေကို သတ်ဖြတ်ပစ်လေ့ရှိကြကြောင်း၊ နေ့အစပိုင်းတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာတောင်တန်းသာသနာပြု ဘုန်းတော်ကြီး အချို့က ထို

အမြွှာပူးကလေးများကို သက်ဆိုင်ရာ မိဘထံမှတောင်းယူမွေးစားပြီး ကယ် တင်ခဲ့ကြကြောင်း၊ ယခု မိမိမွေးစားရန် ယူဆောင်လာသော သားယောက်ျား လေးမှာလိုက်ခေါ်ကျေးရွာမှ - "တာမောင်" ဆိုသူနှင့် "ဆောင်းဖယ်" ဆိုသူဇနီး မောင်နှံတို့မှ မွေးဖွားသော အမြွှာပူးသားအကြီးလေးဖြစ်ကြောင်း၊ သားအငယ် လေးမှာ မွေးဖွားစဉ်ကပင် သေဆုံးသွားခဲ့ကြောင်း၊ ဤအမြွှာပူးသားအကြီး လေးကို တောင်တန်းသာသနာပြု ဆရာတော်တစ်ပါးက သူ့မိဘများထံမှ တောင်းယူ မွေးစားထားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိသည် ထိုဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့ရာမှ ဆရာတော်ထံ မေတ္တာရပ်ခံလျှောက်ထားပြီး ထိုကလေးကို မွေးစားရန် ယူဆောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့တွင် သားသမီး တစ်ယောက်မျှ မထွန်းကားသေးရာ ဤနာဂရင်သွေးလေးကို သားအရင်း အဖြစ် မွေးစားစောင့်ရှောက်ပြီး ဆရာဝန်တစ်ဦးဖြစ်လာသည်အထိ ပျိုးထောင် သွားရန် ရည်ရွယ်ထားကြောင်း၊ ဆရာဝန်ဖြစ်လာလျှင် သားကို နာဂတောင် တန်းသို့စေလွှတ်ပြီးနာဂသွေးချင်းများကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုးစေမှုအတွက်ဆောင် ရွက်စေမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သားနာမည်ကိုလည်း "ဖြိုးနာဂ" ဟု အမည်ပေးထား ကြောင်း ရှင်းပြသည်။ သားသမီးငတ်နေသူ လေးသည် မောင့်လက်ထံမှ လသားလေး "ဖြိုးနာဂ" ကို ပွေချီပြီး တဝကြီးမွေးပစ်လိုက်၏။

အထက်ပါ "ဖြိုးနာဂဝတ္ထု" တို့တွင် မောင်ယူဆောင်လာမည့် အဖိုးတန် လက်ဆောင်ဆိုသည် ဘယ်လိုလက်ဆောင်မျိုးဖြစ်သနည်းဟူသော မက်လုံး ပေးပြီး စာဖတ်သူတို့ကို ဆွဲဆောင်ထားခြင်းဖြစ်၏။ ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်တို့၌ "မက်လုံး" ရော "ငြိလုံး" ပါ အရေးကြီး၏။ "မက်လုံး" ဟူသည် ရှေ့တွင် ဘာဖြစ် မလဲ" ဟု သိလိုစိတ်ဖြစ်ပေါ်စေရန် စာဖတ်သူတို့အား စိတ်ဝင်စားအောင် ဆွဲဆောင်ချက်ပင် ဖြစ်၏။ "မက်လုံး" ကိုဖန်တီးတတ်ရန်မှာ မခက်ခဲလှသော် လည်း "ငြိလုံး" များကို ဖန်တီးရန်အတွက်မူကား ခက်ခဲ၏။ ငြိလုံးဟူသည် ဝတ္ထုတိုဖြစ်စေ၊ ဝတ္ထုရှည်ဖြစ်စေ ထိုဝတ္ထုကို ဖတ်ရှုမိပြီး အကြောင်းအချက် အလက်တချို့ (သို့မဟုတ်) ဝေါဟာရတချို့ (သို့မဟုတ်) တင်ပြပုံအဖွဲ့အနွဲ့၊ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် စသည်တို့ကိုစွဲငြိကာ နောက်ထပ်အခါခါ ဖတ်ချင်စိတ်

ဖြစ်ပေါ်စေမှုကို "ငြိလုံး" ဟုခေါ်၏။ မိမိဝတ္ထုတွင် ငြိလုံးများ ပါရှိစေနိုင်ရန်မှာ မိမိ၏ ဖန်တီးနိုင်မှု စွမ်းရည်ထက်မြက်မှသာ ဖြစ်နိုင်၏။ ထိုသို့ထက်မြက်နေ စေရန်အတွက် စာများများဖတ်ဖို့လိုသည်။ စာကောင်းရေးတတ်ဖို့အတွက် စာကောင်းရွေးဖတ်ဖို့လိုသည်။ စာပေဟောပြောပွဲများ၊ စာတမ်းဖတ်ပွဲများကို တက်ရောက်နားထောင်ဖို့ လိုသည်။

ဖြိုးနာဂဝတ္ထုတိုတွင် နာဂတို့၏ ရိုးရာလေ့ထုံးစံများအကြောင်း သုတနှင့် သိင်္ဂါရ ရသတို့ကို အချိုးညီညီ ပေါင်းစပ်ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လှည့် ကွက်ကလေးတစ်ခုဖြင့် တင်ပြခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

တက္ကသိုလ်ဘယ်မှာရှိတယ် (လုံးချင်းဝတ္ထုရှည်)

ပြည်ထဲရေးဌာနမှ အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးတစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးဘကြည်တွင် တင်မောင်ကြွယ်အမည်ရှိ တစ်ဦးတည်းသော သားတစ်ယောက်ရှိသည်။ တင်မောင်ကြွယ်မှာ ဖရက်ဒီနှင့် ကြော့ဟူသော အရင်းနှီးဆုံးသူငယ်ချင်းများ ရှိကြသည်။ အတန်းတူကြသည်။ သုံးယောက်စလုံး စာတော်ကြသည်။ တင်မောင်ကြွယ်သည် ကြော့ကို ချစ်မိသဖြင့် ချစ်ရေးဆိုမိရာ ကြော့က ပရိယာယ်ကြွယ်ကြွယ်ဖြင့် ငြင်းခဲ့သည်။ တကယ်တော့ ကြော့သည် ဖရက်ဒီ အပေါ်တွင် စိတ်ညွတ်နေသူဖြစ်သည်။ ထိုနှစ် (၁၀)တန်းဖြေဆိုကြသည့်အခါ ကြော့နှင့်ဖရက်ဒီတို့က ဂုဏ်ထူးများရရှိပြီး နှစ်ချင်းပေါက် အောင်မြင်သွားခဲ့ ကြသည်။ စိတ်လေနေသူ တင်မောင်ကြွယ် စာမေးပွဲကျသည်။ ပို၍စိတ်လေ သွားပြီး သောက်စားမူးယစ်ရန်ဖြစ်မှုကြောင့် အချုပ်ခံခဲ့ရသည်။ သား၏ စိတ် ဝေဒနာကို နားလည်သူဖခင်က နည်းလမ်းမှန်ကန်စွာဖြင့် တင်မောင်ကြွယ် အား ကုစားပေးသည်။

ဦးဘကြည်က သားဖြစ်သူ တင်မောင်ကြွယ်နှင့် အပေးအယူတစ်ခု ပြုလုပ်သည်။ (၂)နှစ်အတွင်း သူတာဝန်ပေးသမျှကို တင်မောင်ကြွယ်က ကျေနပ်လောက်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်လျှင် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြုခွင့်

တစ်ခု၌ ပညာတော်သင် သွားရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်ဟု ကတိပြုသည်။ ထိုအပေးအယူကိစ္စကို တင်မောင်ကြွယ်က သဘောတူကာ လက်ခံလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် သူ့ဖခင်ပြဋ္ဌာန်းသော စည်းကမ်းချက်များကိုတော့ သူလိုက်နာရမည်ဖြစ်သည်။ သူ့ဖခင်က ဆိပ်ကြီးခနောင်တို၊ ခရမ်းစသည့် မြို့နယ်နှင့် ကျေးရွာများဆီသို့ တင်မောင်ကြွယ်ကို စရိတ်ပေးပြီး စေလွှတ်ခဲ့သည်။ တွေ့ရှိရသည့် ထူးခြားသော အတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတများကို တင်မောင်ကြွယ်က သူ့ဖခင်အား ပြန်၍တင်ပြရသည်။ သူ့ဖခင်၏ တိုက်တွန်းချက်အတိုင်း ထိုဗဟုသုတများအကြောင်း စာနယ်ဇင်းများတွင် ဆောင်းပါးများရေးသားရသည်။ သည်လိုနှင့် အချိန် (၆)လ ကုန်ဆုံးသွားခဲ့ရသည်။ ကျန်သည့် တစ်နှစ်နှင့် မြောက်လအချိန်ကိုမူ နာဂတောင်တန်းတွင် ကုန်ဆုံးရမည်ဖြစ်ကြောင်း တင်မောင်ကြွယ် သိလိုက်ရ၏။ အကြောင်းကား ကျောင်းဆရာလုံးဝ မရှိသော “လိုက်ခေါ်” ကျေးရွာအတွက် သူသွားရောက်ပြီး နာဂရင်သွေးငယ်များကို ပညာသင်ကြားပေးရန် သူ့ဖခင် ဦးဘကြည်က သူ့ကို တာဝန်ပေးအပ်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ လိုက်ခေါ်ကျေးရွာသည် နာဂတောင်တန်းဒေသ ခန္တီးမြို့နယ်တွင် တည်ရှိသည်။ နောက်အော်နာဂမျိုးနွယ်စုများ နေထိုင်သော ကျေးရွာကြီးတစ်ရွာဖြစ်သည်။

တင်မောင်ကြွယ်သည် အခက်အခဲအမျိုးမျိုးကို ကျော်လွှားပြီး လိုက်ခေါ်ကျေးရွာသို့ သွားရောက်ခဲ့ရသည်။ အစဦးပိုင်းတွင် နာဂရင်သွေးငယ်များကို ပညာသင်ကြားပေးရန် သူကြိုးစားသော်လည်း အောင်မြင်မှု မရှိခဲ့။ သို့ရာတွင် ဇွဲရှိရှိ စေတနာပါပါဖြင့် စနစ်တကျ အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်သော အခါ အောင်မြင်မှုများ ရရှိလာသည်။ ထိုကျေးရွာတွင် မူလကတည်းက ရှိနေနှင့်သော သားဖွားဆရာမလေး ညိုညိုလွင်ကလည်း တင်မောင်ကြွယ်ကို တတ်အားသမျှ အကူအညီပေးသည်။ ထို့ကြောင့် လပိုင်းအတွင်းမှာပင် လိုက်ခေါ်ကျေးရွာ၌ သစ်၊ ဝါးစသော ဒေသထွက်ပစ္စည်းများဖြင့် ကိုယ်ထူကိုယ်ထ တည်ဆောက်သော စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်း ပေါ်ထွန်းလာရသည်။ ရွှေပြောင်းတောင်ယာစနစ်ကြောင့် လူနေမှုဘဝ နာလန်မထူနိုင်သူ နောက်အော်

နာဂများသည် သက်ဆိုင်ရာဌာနမှ အကောင်အထည်ဖော်ပေးမည်ဆိုသော လှေကားထစ်လယ်ယာစနစ်ကို စိတ်ဝင်စားနေကြသည်။ တစ်ဆယ့်လေးဒီဂရီဆင်ခြေလျှော့ တောင်ကုန်းနေ ရာမျိုးတွေရှိလျှင် ထိုစနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်၍ ရနိုင်လေရာ လိုက်ခေါ်ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင်တွင် ထိုနေရာမျိုးတွေက အမြောက်အမြားရှိနေသည်။ တင်မောင်ကြွယ်သည် ထိုအခြေအနေများကို လေ့လာသိရှိထားသဖြင့် သက်ဆိုင်ရာဌာနသို့ အကြံပြုသည့် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ရေးသားပြီးသတင်းစာတစ်စောင်သို့ပေးပို့ခဲ့၏။ ထိုဆောင်းပါးသတင်းစာတွင် ပါလာပြီးနောက် လပိုင်းအတွင်း၌ စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူတစ်ဦးလိုက်ခေါ်ရွာသို့ ရောက်ရှိလာသည်။ လှေကားထစ် လယ်ယာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည့် နေရာတစ်ခုကို ရွေးချယ်ပြီး အစမ်းသဘော စတင်ဆောင်ရွက်စေခဲ့သည်။

တင်မောင်ကြွယ်သည် စေတနာ့ဝန်ထမ်းကျောင်းဆရာအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေစဉ်အတွင်း နာဂတောင်တန်းဒေသနှင့် ပတ်သက်သည့် ထူးခြားချက်များ သိသင့်သိထိုက်သည်များကို စာနယ်ဇင်းများ၌ ဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့သည်။ အဆင်းအလှအပကြီး မဟုတ်သော်လည်း သဘောဖြူသော သားဖွားဆရာမလေး ညိုညိုလွင်အပေါ်တွင်လည်း သံယောဇဉ် ငြိတွယ်လာသည်။ ထိုကာလအတွင်း သူတစ်ဖက်သတ်ချစ်ခဲ့မိသော ကြော့တစ်ယောက် ဖရက်ဒီနှင့် ထိမ်းမြားလက်ထပ်လိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း သူ့ဖခင် ဦးဘကြည်ပေးပို့လိုက်သည့် သတင်းစာတစ်စောင်တွင် တင်မောင်ကြွယ်ဖတ်ရှု သိရှိလိုက်ရသည်။

အချုပ်အားဖြင့်ဆိုရသော် တင်မောင်ကြွယ်ရောက်ရှိလာပြီးမှ လိုက်ခေါ်ကျေးရွာတွင် ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုများ မြောက်မြားစွာ ဖြစ်ထွန်းလာခဲ့ရသည်။ ထိုအချက်များကို သတိပြုမိကြသော ဒေသခံ နာဂသွေးချင်းများက တင်မောင်ကြွယ်ကို လေးစားအားကိုးလာကြသည်။ သည်လိုနှင့် သူ့ဖခင်တာဝန်ပေးအပ်လိုက်သည့် အချိန်ကာလကုန်ဆုံးခါနီးလာခဲ့ရသည်။ သူ့ဖခင်သည် အချိန်မီသည့်နေ့တွင် လိုက်ခေါ်ကျေးရွာသို့ ရောက်ရှိလာမည်ဖြစ်ပြီး သူနှင့် အမျိုး

အယူကတိကဝတ် ပြုထားခဲ့သည့်ကိစ္စအတွက် စခန်းသိမ်း ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဖြစ်သည်။ တစ်ရက်သော နံနက်ခင်းတွင် သားဖွားဆရာမလေး ညိုညိုလွင်က တင်မောင်ကြွယ်ရှိရာသို့ အပြေးအလွှားလာရောက်ပြီး ရွာလူကြီးဦးပါဆောင်နှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းတစ်ခုပေးသည်။ ဦးပါဆောင်၏ သမီးဆောင်ဖယ်ဆိုသူသည် အမြွှာပူးသားယောက်ျားလေးနှစ်ယောက်မွေးရာ အငယ်လေးမှာ သေဆုံးသွားပြီး သားအကြီးလေး ကျန်ရစ်ခဲ့ကြောင်း၊ အမြွှာပူးမွေးဖွားလျှင် နိမိတ်မကောင်း ရွာနာသည်ဟု စွဲလမ်းယုံကြည်အယူသီးသူ ဦးပါဆောင်သည် ထိုကလေးငယ်ကို သတ်ပစ်ရန်အတွက် တောထဲသို့ ယူဆောင်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုကိစ္စကို တားမြစ်ပြီး လသားကလေးငယ်လေး၏ အသက်ကိုကယ်တင်ပေးရန် တင်မောင်ကြွယ်ထံ အကူအညီတောင်း၏။

တင်မောင်ကြွယ်သည် တောထဲသို့ ထွက်ခွာသွားသူ ဦးပါဆောင်၏ နောက်သို့ ပြေးလိုက်သွားခဲ့သည်။ မြေကြီးပေါ်တွင် ကလေးငယ်ကို ချထားပြီး ခြေထောက်ဖြင့် နင်းသတ်ရန် ပြင်ဆင်နေသူ ဦးပါဆောင်ကို နောက်မှ ကိုယ်စောင်းဖြင့် ဝင်တိုက်ပြီး မြေကြီးပေါ်မှ လသားကလေးငယ်လေးကို ပွေ့ချီကာ တင်မောင်ကြွယ် ထွက်ပြေးသည်။ သို့ရာတွင် ရှေ့၌ ချောက်ကြီးတစ်ခုခံနေသဖြင့် ရပ်လိုက်ရသည်။ ဦးပါဆောင်က ထိုလသားကလေးငယ်လေးကို သူ့ထံပြန်ပေးရန် တောင်းဆိုသည်။ သို့သော် တင်မောင်ကြွယ်က ပြန်မပေးဘဲ ဆက်လက်ပွေ့ပိုက်ထားသည်။ အနည်းဖြင့် တောင်း၍မရသောအခါ ဦးပါဆောင်က သူ့ခားဖြင့် တင်မောင်ကြွယ်ကို ခုတ်သတ်ရန် လက်ကိုမြှောက်တင်လိုက်သည်။ ထိုစဉ် သူတို့နောက်နားဆီမှ တားဆီးအော်ဟစ်သံကြီးတစ်ခု ပေါ်ထွက်လာသဖြင့် ဦးပါဆောင်က လှည့်ကြည့်လိုက်သည်။ အော်ဟစ်သူမှာ တင်မောင်ကြွယ်၏ဖခင် ဦးဘကြည်ပင် ဖြစ်၏။ ဦးဘကြည်က ဦးပါဆောင်ကို ပြောပြသည်မှာ သူ့ကို ဦးပါဆောင်မှတ်မိလိမ့်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ လွန်ခဲ့သည့် (၁၈)နှစ်ခန့်က ကျေးရွာသို့ မြို့ပိုင်ဘဝဖြင့် လာရောက်ခဲ့သည့် ဦးဘကြည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုစဉ်က ဦးပါဆောင်၏ ဇနီးသည် အမြွှာပူးသား

နှစ်ယောက် မွေးဖွားရာ အငယ်လေးမှာ မီးတွင်းထဲ၌ သေဆုံးသွားခဲ့ပြီး သားအကြီးလေးကို သတ်ဖြတ်ရန် တောထဲသို့ ယူဆောင်လာစဉ် မိမိက ထိုကလေးကို ဦးပါဆောင်ထံမှ လုယူထွက်ပြေးသွားခဲ့ကြောင်း၊ ထိုကလေးကို မိမိက သားအရင်းအဖြစ်မွေးစားပြီး ပြုစုစောင့်ရှောက်ခဲ့ကြောင်း၊ လူလားမြောက်ချိန်၌ ဤကျေးရွာသို့ ဥပါယ်တံမျှင်ဖြင့် မိမိကစေလွှတ်ပြီး နာဂရင်သွေးလေးများကို စာသင်ပေးစေခဲ့ကြောင်း၊ အမြွှာပူးမွေးလျှင် ရွာနာတတ်သည်ဟု အယူသီးခဲ့ကြသော နောက်အော်နာဂတို့၏စွဲလမ်းယုံကြည်မှု မှန် မမှန် ကျောင်းဆရာလေး တင်မောင်ကြွယ်၏ လုပ်ဆောင်ခဲ့ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ကြည့်လျှင် သိနိုင်ကြောင်း၊ သူ့ကြောင့် လိုက်ခေါ်ကျေးရွာကြီး ဘယ်လောက်တိုးတက်လာသည်ကို မိမိပြောပြသည်ထက် လက်တွေ့ကြုံခဲ့ရသူ ဦးပါဆောင်က ပို၍သိနိုင်မည်ကြောင်း၊ ယခုဦးပါဆောင်က ဓားဖြင့်ခုတ်သတ်ရန် ချိန်ရွယ်ထားသူ တင်မောင်ကြွယ်သည် ဦးပါဆောင်၏ အမြွှာပူးသားအကြီးလေး ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြလိုက်ရာ ဦးပါဆောင်သည် လက်ထဲမှ ဓားလွတ်ကျပြီး သတိလစ်သွားခဲ့ရသည်။

ဦးဘကြည်က မိမိနှင့် အပေးအယူပြုခဲ့သည့်ကိစ္စအတွက် တင်မောင်ကြွယ်၏ ဆန္ဒကို မေးမြန်းခဲ့ရာ တင်မောင်ကြွယ်က မိမိသည် ပြည်ပနိုင်ငံသို့ သွားရောက်ရန် ဆန္ဒမရှိတော့ကြောင်း၊ ကျောင်းကြီး ပရိဝုဏ်ကြီးတွေမှာသာ တက္ကသိုလ်ပညာကို ရှာဖွေရရှိနိုင်သည်မဟုတ်ဘဲ မိမိ၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကြည့်တတ်လျှင် မြင်နိုင်သည်။ ရှာတတ်ဖွေတတ်လျှင် တွေ့ရှိနိုင်သည်။ တွေးခေါ်မြော်မြင်တတ်လျှင် မှန်ကန်သော သစ္စာတရားကို ရရှိနိုင်သည်ကို မိမိနားလည် သဘောပေါက်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ယခု ဤကျေးရွာ၌ပင် ကျောင်းဆရာအဖြစ် မိမိဆက်လက်ဆောင်ရွက် နေထိုင်သွားတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြ၏။ ထိုအခါ ဦးဘကြည်ကလည်း နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်ကြီးတစ်ခုခုတွင် တင်မောင်ကြွယ်ကို ပညာသင်ယူနိုင်စေရန် မိမိစီစဉ်ပေးမည်ဟု ဆိုခဲ့ကတိ ပြုခဲ့သည်မှာလည်း တကယ်တော့မက်လုံး ပေးခဲ့ခြင်းသက်သက်မျှသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်သည့် အခွင့်အာဏာမျိုး မိမိတွင်မရှိ

ကြောင်း၊ ယခုတော့ တင်မောင်ကြွယ်သည် “တက္ကသိုလ်ဘယ်မှာရှိတယ်” ဆိုသည်ကို သဘောပေါက်သွားပြီဖြစ်၍ မိမိဝမ်းသာကျေနပ်ကြောင်း၊ အိမ်ထောင်ဖက်ရွေးရာ၌လည်း အဆင်းနှင့်အချင်း ခွဲခြားတတ်ပြီဖြစ်၍ ထိုကိစ္စအတွက်လည်း မိမိမပြန်ခင် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့မည်ဖြစ်ကြောင်း (တင်မောင်ကြွယ်ကို သားဖွားမဆရာလေး ညှိညှိလွင်နှင့် လက်ထပ်ပေးရန် ရည်ရွယ်၍ ပြောခြင်းဖြစ်သည်။) တင်မောင်ကြွယ်သည် ယခုအခါ အများသူငါ ရနိုင်ခဲ့လှသော ကလောင်တစ်ချောင်းကို ပိုင်ဆိုင်နေပြီဖြစ်၍ မိမိဝမ်းသာဂုဏ်ယူမိကြောင်းပြောကြားသည်။

ဦးဘကြည် ရန်ကုန်ပြန်မည့်နေ့တွင် တင်မောင်ကြွယ်က ဦးဘကြည်သည် မိမိ၏ ဖခင်အရင်းမဟုတ်သော်လည်း မိမိ၏အသက်ကို နှစ်ကြိမ်ကယ်တင်ခဲ့သူဖြစ်၍ ကျေးဇူးတရား ကြီးမားလှကြောင်း၊ ထိုကျေးဇူးကို မိမိမည်သို့ ပြန်ဆပ်ရမည် မသိကြောင်း၊ ဦးဘကြည်က နာဂတို့တွင် “ကျေးဇူး” ဟူသော ဝေါဟာမရှိကြောင်း၊ သို့ရာတွင် မိမိအပေါ် ကျေးဇူးပြုသူကို လက်ငင်းလက်တွေ့ကျေးဇူးဆပ်လေ့ရှိကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် တင်မောင်ကြွယ်အနေဖြင့် မိမိကို ကျေးဇူးဆပ်လိုလျှင် ၎င်းပိုင်ဆိုင်ထားသည့် ကလောင်လက်နက်ဖြင့် နာဂတောင်တန်းဒေသတစ်ခုလုံး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားစေလိုကြောင်း ပြန်ပြောကြားခဲ့သည်။

“တက္ကသိုလ်ဘယ်မှာရှိတယ်” ဝတ္ထုတွင် မိမိသည် မြန်မာပြည်တစ်နံတစ်လျားမှ လေ့လာစုဆောင်းခဲ့သော မြန်မာ့ရိုးရာ ကျေးလက်သိပ္ပံဗဟုသုတများ၊ နာဂတို့၏ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ပတ်သက်သည့် ဗဟုသုတများကို သိဂီရိရသ၊ ဝီရရသ၊ အခြားရသများနှင့် သမမျှတအောင် ရောနှော၍ အလှည့်အပြောင်းလေးဖြင့် တင်ပြခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤဝတ္ထုရှည်စာမူကို စာပေဗိမာန်စာမူပြိုင်ပွဲ ၁၉၇၅ တွင် တင်သွင်းယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ ဝတ္ထုရှည်ဘာသာရပ်အတွက် ဆုချီးမြှင့်ခြင်း ခံခဲ့ရပါသည်။

အရေးကြီးသော အချက်များ

သုတနှင့် ရသနှောသော ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည် ရေးသားရာ၌ စာရေးသူသည် မိမိထက်သန်သော ဘာသာရပ်ပိုင်း၊ ပညာရပ်ပိုင်းနှင့် ဗဟုသုတပိုင်းတို့၌ အားသန်သူဖြစ်လျှင် သုတပိုင်းကို ဖော်ပြရာ၌ လွန်ကဲသွားတတ်သည်။ ထိုအခါ စာလေးသွားတတ်ပြီး ဖတ်သူက ပြီးငွေ့ကာ ဆက်မဖတ်ချင်တော့သော စိတ်မျိုးဖြစ်ပေါ်လာတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် မိမိသိတိုင်း တတ်တိုင်း အတိုင်းအဆမရှိ လက်လွန်သွားမိခြင်းမျိုး မဖြစ်စေရန် သတိချပ်ရသည်။ လိုအပ်လျှင် ပညာသားပါသော ဟာသရသမြောက်သည့် အကွက်ကလေးများကို ကြားခပေးသင့်သည်။ ဟာသပိုင်းတွင် မိမိမကျွမ်းလျှင်လည်း လျှို့ဝှက်သည်ဖို့အကွက်ကလေးများဖြင့် ဖြည့်စွက်ပေးသင့်သည်။ “ငြိလုံး”ပိုင်း၌ မိမိမစွမ်းဆောင်နိုင်လျှင်လည်း “မက်လုံး”များကိုအကွက်စေ့စေ့ခွင်ချပြီးရေးသားသွားသင့်ပေသည်။

အချုပ်အားဖြင့် တင်ပြလိုသည်မှာ သုတနှင့် ရသနှောသော ဝတ္ထုမျိုးကို ရေးသားရာ၌ သုတပိုင်းနှင့် ရသပိုင်းကို သဟဇာတဖြစ်အောင် ရောနှောသမနိုင်လျှင် အောင်မြင်သည့် ဝတ္ထုကောင်းများ ဖြစ်လာမည်မှာ မလွဲဖက်ပါ။

မနုဿကျော်ဝင်း

မြန်မာဝတ္ထုတို သမိုင်းအကျဉ်း

မနင်းပွေး

- ခရစ်တော်မပေါ်မီ ၆ ရာစုတွင် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ပွင့်။
- ဘုရားရှင်သည် သူ့အဆုံးအမများကို လူအများနားလည်သဘောပေါက်အောင် နိပါတ်တော် ဇာတ်ဝတ္ထုများဖြင့် ဟောကြားခဲ့။ ငါးရာ့ငါးဆယ် ဇာတ်နိပါတ်တို့သည် ဗုဒ္ဓ၏ ဖြစ်တော်စဉ်ဝတ္ထုတိုများဖြစ်။
- ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးသည့်နောက် သူ၏ နိပါတ်တော်ဝတ္ထုများ အထူးတလည် ခေတ်စားထွန်းကားလာပြီး နေရာဒေသအများအပြားသို့ ပြန့်ပွားရောက်ရှိ။
- မြန်မာအများစုသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဖြစ်၊ ကလေးဘဝကတည်းက အဘိုးအဘွား အမိအဖများပြောပြသော ဇာတ်နိပါတ်တော်များနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခဲ့။
- ပုဂံခေတ်တွင် ဇာတကဝတ္ထု၊ ဓမ္မပဒဝတ္ထု၊ ဗုဒ္ဓဝင်ဝတ္ထုများကို မင်စာ၊ စဉ့်ကင်းစာတို့တွင် မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသားမှုများရှိခဲ့။ အင်းဝခေတ်တွင် အထင်အရှားတွေ့သည့်ဝတ္ထုမှာ ရှင်မဟာသီလဝံသ ရေးသားသော "ပါရာယန" ဝတ္ထုဖြစ်။ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၈၇၃၊ ခရစ်နှစ် ၁၅၁၁ တွင် ရေးသားပြီးစီး။ ဝတ္ထုတိုရှစ်ပုဒ် စုစည်းထားသော ဗုဒ္ဓစာပေဝတ္ထုတိုပေါင်း ချုပ်ဖြစ်။

- ဘာသာရေး အဆုံးအမ မပါသော အဦးဆုံး ခေတ်ပေါ်မြန်မာဝတ္ထုတိုမှာ ဆရာကြီးရွှေခေါင်း ရေးသားပြုစုခဲ့သည်။ "မောင်သိန်းတင်၊ မသိန်းရှင်" ဝတ္ထုဖြစ်။
- ဒုတိယအဦးဆုံးဝတ္ထုမှာ ရွှေခေါင်း၏ "ကြိုးကြာကန် လူသတ်မှု၌ မောင်စံရှားစုံထောက်ပုံ" ဝတ္ထုဖြစ်ပြီး သူရိယမဂ္ဂဇင်း အမှတ်(၂) တွင် ပါရှိခဲ့။
- သူရိယ မဂ္ဂဇင်းက တစ်အုပ်လျှင် ဝတ္ထုတို ၂ပုဒ်ထည့်ရန် စီစဉ်။ တစ်ပုဒ်က အယ်ဒီတာကိုယ်တိုင်ရေးပြီး တစ်ပုဒ်က ပြင်ပမှာ ဖိတ်ခေါ်ရန်ဖြစ်။ ထို့ကြောင့် "ဝတ္ထုရေးသူ ဆရာမည်" ဟု ကြော်ငြာ။ ယင်းကြော်ငြာကြောင့် ဝတ္ထုတို မည်သူမဆို ရေးခွင့်ရှိကြောင်း လူများသိရှိလာ။ မူလက ဝတ္ထုဆောင်းပါးများသည် လူတိုင်းရေးခွင့်မရှိ၊ သက်ဆိုင်ရာ အယ်ဒီတာတို့၏ အလုပ်ဟုသာ ထင်မှတ်ခဲ့။
- သူရိယမဂ္ဂဇင်းတွင် "ဒဂုန်ရွှေများ" လို့ ရေးသားသူများ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့။ ဝတ္ထုရေးချယ်ခံရလျှင် စာမူပေးသော်လည်း ရေးသူ၏အမည်ကို ဖော်ပြပေးလေ့မရှိ။ ဖော်ပြပေးလျှင်လည်း ဝတ္ထုအဆုံးမှာ မထင်မရှားလေးသာ။
- ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းပေါ်လာတော့ ဝတ္ထုရေးသူ၏အမည်ကို ဝတ္ထု၏ ထိပ်ဆုံးတွင် ထင်ထင်ရှားရှား ဖော်ပြရုံမက ရံဖန်ရံခါ ပန်းချီဖာလုံးဖြင့်ပင် ဖော်ပြခဲ့။
- ဝတ္ထုရေးသူဘက်ကလည်း ဝတ္ထုရေးသောအခါ နာမည်ရင်းဖြင့် မရေးဝံ့ဘဲ ကလောင်နာမည်ဝှက်ဖြင့်သာ ရေးလေ့ရှိ။ အကြောင်းမှာ ခေတ်ပေါ်ဝတ္ထုရေးသားသောအလုပ်သည် ကလောင်အဆင့်အတန်း နိမ့်ကျသူတို့၏အလုပ်ဟုပိဋကတ်စာပေရေးသားသောစာရေးဆရာကြီးများကသတ်မှတ်သောကြောင့်ဖြစ်။
- ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် ထုတ်ဝေသော ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်း ပေါ်လာခြင်းကြောင့် ဇေယျ၊ မောင်သစ္စာ၊ ဝိမိုးနင်းစသော ဝတ္ထုတိုဆရာများ၏ ဝတ္ထုတိုများဖြင့် ဖြိုးဖြိုးဝေလာ။
- ၁၉၂၇ တွင် ကပီမျက်မှန်မဂ္ဂဇင်းပေါ်လာတော့ ဝတ္ထုတိုက ပိုကျယ်ပြန့်လာ။ ဝတ္ထုတို၏နေရာသည် မဂ္ဂဇင်းမှာသာ ရှိသောကြောင့် ဖြစ်၏။

www.burmeseclassic.com

- ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းသည် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြန့်ပွားရေးအသင်းမှ ထုတ်ဝေ။ တက္ကသိုလ်အဝန်းအဝိုင်းမှ ပညာတတ်များ ရေးသားသဖြင့် ပထမပိုင်း၌လူသိများ။နောက်ပိုင်းဂန္ထလောကမှဝတ္ထုလက်ရာကောင်းများကို စုစည်း၍ "ခေတ်စမ်းပုံပြင်" အမည်ဖြင့် ထုတ်ဝေလိုက်သောအခါ ဝတ္ထုတိုလောက ပိုမိုမြင့်မားတိုးတက်လာ။
- ဂန္ထလောကမှ သိပ္ပံမောင်ဝ၊ ဇော်ဂျီ၊ မင်းသုဝဏ်၊ သိန်းဖေမြင့်၊ မန်းတင်၊ ကုသ၊ တက်တိုး၊ မောင်ထင်၊ ဒဂုန်တာရာစသော နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာများ ပေါ်ထွန်းခဲ့။
- သူတို့က တက္ကသိုလ်စာပေ အသိုက်အဝန်းသာမက ပြင်ပစာနယ်ဇင်းများအထိ ကလောင်ဖြန့်ခွဲသူများ ဖြစ်သောကြောင့်။
- ထပ်မံ၍ ကလောင်ချွန် ကလောင်ထက်များလည်း ပေါ်လာသေး။ ယင်းတို့မှာ မဟာဆွေ၊ ဇဝန၊ ရန်အောင်၊ မင်းဆွေ၊ မေမြို့မောင်၊ ရဲထွတ်စသဖြင့်။
- အမျိုးသမီးစာရေးဆရာများလည်း ယောက်ျားစာရေးဆရာများနှင့် မရှေးမနှောင်း ထွက်ပေါ်လာသည်။ ဒဂုန်ခင်ခင်လေး၊ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၊ ခင်မျိုးချစ်၊ မမြတ်လေးစသူတို့မှာ မြန်မာအမျိုးသမီးစာရေးဆရာလောကကို ဦးဆောင်ခဲ့သူဖြစ်။
- ယင်းနောက် ခင်နင်းယု၊ ခင်ဆွေဦး၊ စိန်စိန်၊ ကိုကိုယဉ်၊ ကြည်အေးစသဖြင့် - ယင်းနောက် မိုးမိုး(အင်းလျား)၊ မစန္ဒာ၊ စမ်းစမ်းနွဲ့ (သာယာဝတီ)၊ ကြူကြူသင်း၊ ဂျူး၊ နုနုရည် (အင်းဝ)၊ ဝင်းဝင်းလတ်၊ မြနှောင်းညို၊ ခင်လှိုင်ကြူ၊ ခင်မြဇင်၊ ခင်နင်းဦး စသဖြင့်။
- ယင်းနောက် မဝင့် (မြစ်ငယ်)၊ ယဉ်ယဉ်နု (မန္တလေး)၊ မိချမ်းဝေ၊ သန်းမြင့်အောင်၊ ခင်ခင်ထူး စသဖြင့်။
- မြန်မာဝတ္ထုတိုသည် ဖွံ့ဖြိုးဝေစည်သည်ဟု ဆိုနိုင်။ မြန်မာဝတ္ထုရှည်များ ဩဇာကျနေချိန်တွင် မြန်မာဝတ္ထုတိုမှာကား ကမ္ဘာနှင့် ရင်ပေါင်တန်းအဆင့်တွင် ရှိသည်ဟုဆိုနိုင်။ မြန်မာဝတ္ထုတို အများအပြားကို နိုင်ငံခြားဘာသာအမျိုးမျိုးကို ဘာသာပြန်ဆိုခြင်းခံရပြီး သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံအသီးသီးတွင် ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခဲ့။

- ခေတ်ပေါ်အဦးဆုံးမြန်မာဝတ္ထုတိုဖြစ်သော "မောင်သိန်းတင်၊ မသိန်းရှင်" သည် အချစ်ဝတ္ထုဖြစ်။ ဒုတိယအဦးဆုံးမြန်မာဝတ္ထုတိုဖြစ်သော "ကြီးကြာကန် လူသတ်မှု၌ မောင်စံရှား စုံထောက်ပုံ" သည်ကား စုံထောက်ဝတ္ထုဖြစ်။
- မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ယနေ့မြန်မာစာပေလောကတွင် ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတိုများကိုသာ စာဖတ်သူများပို၍ တန်ဖိုးထားလေးစားကြောင်းတွေ့ရ။ ကမ္ဘာက အသိအမှတ်ပြုသည်မှာလည်း မြန်မာလူ့ဘောင်မှ မြန်မာတို့၏ ဘဝကို ထင်ဟပ်သော ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုများသာဖြစ်၏။

ဝတ္ထုတိုဆိုတာ

- ဝတ္ထုတိုဆိုတာဘာလဲ။
- အချို့က တိုတိုရေးထားသောဝတ္ထုသည် ဝတ္ထုတို၊ ရှည်ရှည်ရေးထားသော ဝတ္ထုကို ဝတ္ထုရှည်ဟုပြောကြ။ ယင်းအဖြေမမှန်။ စာမျက်နှာ (၃၀၀) ခန့်ရှိသော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို စာမျက်နှာ ၅ မျက်နှာခန့် အကျဉ်းချုံးရေးသားလျှင် ယင်းကို ဝတ္ထုတိုဟု မခေါ်နိုင်။ ဝတ္ထုရှည်အကျဉ်းချုပ်ဟုသာ ခေါ်ဆိုနိုင်။
- ဝတ္ထုတိုတွင် သီးခြားဂုဏ်ခြပ်၊ သီးခြားဝိသေသရှိ။
- ဝတ္ထုတိုနှင့်ပတ်သက်၍ ပညာရှင်များက အမျိုးမျိုး ဝိသေသပြုကြ။ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ကြ။
- ခေတ်ပေါ်ဝတ္ထုတို စာပေပုံသဏ္ဍာန်၏ မြစ်ဖျားခံရာသည် အနောက်တိုင်း စာပေဖြစ်သဖြင့် အနောက်တိုင်းစာပေဆရာတို့၏ မိန့်ဆိုချက်၊ ဖွင့်ဆိုချက်များကို ပစ်ပယ်လို့မရ။
- အမေရိကန်စာရေးဆရာကြီး အဂ္ဂါအယ်လင်ပိုးက "ဝတ္ထုတိုဆိုတာ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုတည်းနှင့် စပ်ဆိုင်တဲ့အကြောင်းအရာဖြစ်တယ်။ ဒီအဖြစ်အပျက်ဟာ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာနဲ့ ပတ်သက်ချင်ပတ်သက်မယ်။ ရုပ်ပိုင်း

www.burmeseclassic.com

ဆိုင်ရာနဲ့ ပတ်သက်ချင် ပတ်သက်မယ်။ တစ်ထိုင်တည်း ဖတ်နိုင်တဲ့ အတိုင်းအရှည် ရှိရမယ်။ စာရေးသူရဲ့ကိုယ်ပိုင်တွေးခေါ်မှုပါရမယ်။ လင်းခနဲ လက်ခနဲ တောက်ပသွားရမယ်။ အကျိုးသက်ရောက်မှုဟာ တလွဲကို ရောက်မသွားဘဲ အစမှ အဆုံးတိုင် တစ်ဖြောင့်တည်း ဖြစ်နေရမယ်” ဟု ဆိုထား။

- ရှုရှားစာရေးဆရာကြီး ချက်ကော့က “ဝတ္ထုတိုမှာ ဖောင်းပွမနေဘဲ အပိုအလိုမရှိ တိကျသိပ်သည်းကျစ်လျစ်နေရမယ်။ ဝတ္ထုအစမှာ နံရံပေါ်မှာ သေနတ်တစ်လက် ချိတ်ထားတယ်လို့ ရေးထားခဲ့ရင် အဲဒီဝတ္ထုမှာ အဲဒီ သေနတ်ပစ်ကို ပစ်ရမယ်။ သေနတ်မပစ်ဘဲ နံရံပေါ်မှာ သေနတ်ချိတ်ထား တဲ့အကြောင်း ရေးစရာမလို” ဟုဆို။

အလားတူပင် စာရေးဆရာကြီးများ၊ စာပေဝေဖန်ရေးဆရာများ၊ သုတေသီများကလည်း ဝတ္ထုနှင့်ပတ်သက်၍ အမျိုးမျိုးဖွင့်ဆို။

- အချို့က “ဝတ္ထုတိုဆိုတာ မြင်းပြိုင်ပွဲနဲ့ တူတယ်။ မြင်းပြိုင်ပွဲမှာ တာထွက်နဲ့ ပန်းဝင်အရေးကြီးဆုံးဖြစ်သလို ဝတ္ထုမှာလည်း အစနဲ့အဆုံး အရေးအကြီးဆုံးပဲ”

“ဝတ္ထုတိုရေးခြင်းဆိုတာ အထဲက ဘာရှိမှန်းမသိအောင် အထပ်ထပ် ထုပ်ပိုးထားတဲ့ အတတ်ပညာ။

“ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ရဲ့ ကောင်းခြင်းဂုဏ်မှာ ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက် အပေါ်မတည်။ လူ့သဘာဝအဖွဲ့၊ အရေးအသားနဲ့ တင်ပြပုံတင်ပြနည်းပေါ်မှာပဲ မူတည်။ ဇာတ်လမ်းဟာ ဝတ္ထုအတွက် အထောက်အကူ အဖေးအမ သဖွယ်သာ အသုံးပြုတယ်” စသဖြင့်။

- ဝတ္ထုတို၏ပုံစံသည် အတည်တကျမနေ။ အချိန်နှင့်အမျှ ပြောင်းလဲနေသည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ် (၁၀၀) က ရေးခဲ့သော ဝတ္ထုတို တစ်ပုဒ်ကို ယနေ့ ခေတ်အမြင်ဖြင့် ဝတ္ထုတိုဟု ဆိုနိုင်ချင်မှ ဆိုနိုင်မည်။ ရှေးဝတ္ထုတိုတွင် စာရေးဆရာက သူ့အာဘော်ကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ပေါ်လွင်အောင် ရေးခဲ့သော်လည်း ယနေ့ခေတ် ဝတ္ထုတိုသည်ကား စာဖတ်သူကို ကိုယ်တိုင်တွေးယူစေသော အရေးအဖွဲ့စနစ်မျိုးဖြစ်။

- ဝင်းဖေ၏ “မေလလယ်” ဝတ္ထုတိုသည် ဝတ္ထုတိုပီသသော ဝတ္ထုဖြစ်။
- ဤဝတ္ထု၏ကောင်းခြင်းဂုဏ်တို့မှာ -
 - (၁) ဝတ္ထုတိုစံများနှင့်ကိုက်ညီ
 - (၂) လူ့သဘာဝအဖွဲ့၊ ဇာတ်ကောင်စရိုက်ပီပြင်
 - (၃) စာဖတ်သူကို တွေးစရာပေး
 - (၄) တင်ပြပုံ တင်ပြနည်း ပညာသားပါ
 - (၅) စာရေးဆရာပေးချင်သော message စာရေးဆရာ၏စေတနာမှာမှန်ကန်။
- ဝတ္ထုတိုကောင်းများ ရှာဖတ်၍ ရေးနည်းရေးဟန် လေ့လာပါ။

ဝတ္ထုတိုရေးဖွဲ့ခြင်း

- ဝတ္ထုတိုရေးသားခြင်းသည် လွယ်ကူသည်ဟု မဆိုလို၊ သို့သော် အလွန် ကရိုကထနည်းသော အနုပညာဖန်တီးခြင်းတစ်မျိုးဖြစ်၏။
- သို့သော် ဝမ်းစာရှိဖို့လို၊ အတွေ့အကြုံနှင့် အလေ့အလာ ရှိဖို့တော့လို။
- မြန်မာစကားပြေကို ချောနေအောင်ရေးတတ်ဖို့က အခြေခံလိုအပ်ချက်။ မြန်မာသဒ္ဒါကို နားလည်ရန် လိုအပ်။
- ရေးစရာ ဘယ်လိုရှာရမလဲ။
- ရေးစရာကို လူထဲကပဲ ရရှိ၊ နေ့စဉ်ဖြတ်သန်းရင်ဆိုင်ရသော ဘဝအတွေ့အကြုံ၊ နေ့စဉ်တွေ့မြင်ရသော လူများ၏ လူ့သဘာဝ၊ အကျင့်စရိုက်များ ဆီကပဲ ရရှိနိုင်၊ ထူးခြားသည့် အတွေ့အကြုံ၊ ထူးခြားသည့် လူ့သဘာဝ အပေါ် အခြေခံပြီး မိမိ ဘာသုံးသပ်ပြောကြားချင်သလဲ စဉ်းစား။ ယင်း သုံးသပ်ချက်သည် ဝတ္ထုအာဘော်ဖြစ်လာ။ ယင်းအာဘော်ပေါ်လွင်လာ အောင် ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကောင်ကို အဆင်ပြေသလို ထည့်သွင်းလှုပ်ရှား စေလျှင် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်လာ။
- ဥပမာ “ထွက်ပေါက်” ဝတ္ထု။ အိမ်တစ်အိမ်တွင်း ပိတ်မိနေသော ကလေးတစ်ကောင်သည် ပထမပိုင်း အိမ်ခေါင်မိုးဘက်တွင် သူ့မျှသန်း

ရင်း ထွက်ပေါက်ကိုရှာ။ မရသောအခါ အောက်ဆင်းလာကာ အိမ် အောက်ခြေရှိ အပေါက်တစ်ပေါက်မှ ထွက်သွားသည်ကို မြင်တွေ့ပြီး “ထွက်ပေါက်” ဟူသည် အပေါ်တွင်သာ ရှိသည်မဟုတ်။ အောက်ဘက်မှ ထွက်လို့ရလျှင်လည်း ဖြစ်သည်ပဲဟူသော အတွေးကိုတွေးမိခြင်းမှ ရေးဖွဲ့ ဖြစ်ခဲ့။ နိုင်ငံခြားမှ ပြန်ရောက်လာသော လူငယ်တစ်ယောက်ဘာလုပ်လို့ ဘာကိုင်ရမှန်းမသိ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ဖူးသဖြင့် သူ့ကို ဇာတ်ဆောင် နေရာထား၍ ရေးခဲ့။

- ရေးသည့်အခါ သေချာမသိသော အကြောင်းအရာကို မရေးပါနှင့်။ သေချာသိအောင်လေ့လာပြီးမှ ရေးပါ။ စာဖတ်သူကို မထင်မသေးသင့်။
- ရသစာပေဆိုသော်ငြားလည်း မှန်ကန်သော အချက်အလက်ကိုသာ ပေးပါ။
- ဇာတ်ကောင်စရိုက်ပီပြင်အောင် ရေးပါ။
- စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံမှန်ဖို့လည်း အရေးကြီး။
- စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံမှန်ဖို့ မိမိကိုယ်တိုင် အသံထွက်ပီပီသသ ပြော တတ်ဖို့လည်း လို။
- စာရေးမပျင်းပါနှင့်။ အနိမ့်ဆုံး နေ့စဉ်မှတ်တမ်း(Diary) အပြုရေးပါ။
- အကြောင်းအရာတစ်ခုခုကို စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်အောင် စီကာပတ်ကုံး ရေးကြည့်ပါ။ လေ့ကျင့်ပါ။
- ဝတ္ထုရေးခြင်းသည်လည်း ရေကူးသင်သကဲ့သို့၊ စက်ဘီးစီးသင်သကဲ့သို့ လက်တွေ့ရေထဲ ဆင်းကူးမှ၊ လက်တွေ့စက်ဘီးပေါ် တက်စီးမှ တတ် မြောက်နိုင်သော ပညာဖြစ်။
- ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို တစ်ခေါက်တည်း မရေးပါနှင့်။ အခေါက်ခေါက်အခါခါ ပြန်ရေးပါ။ အခေါက်ခေါက်အခါခါ ပြင်ဆင်ပါ။ ထပ်ထပ်ရေးတိုင်း ပို၍ ကောင်းမွန်သော ဝါကျဖွဲ့စည်းပုံ၊ ပိုမိုထိမိသောစကားလုံး၊ ပိုမိုပီပြင်သော အသုံးအနှုန်းများ၊ အဖွဲ့အနွဲ့နှင့် Idea များကို ရလာနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်။

- နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ဆရာဖော်လို့၏ စကား၊ အဆိုအမိန့်ကို ပြောချင်။ “စာကောင်းရေးချင်လျှင်၊ စိတ်ကောင်းမွေးပါ”
- လောဘ၊ ဒေါသ၊ မော၊ မာနကင်းပြီး စိတ်ကောင်းရှိမှ စိတ်ငြိမ်သက် အေးစေးမှ အနုပညာမြောက်သောစာပေများ ထွက်နိုင်သည်ကို မမေ့ သင့်။

မင်းဇွဲ

ရသစာပေ 'ရသစာပေ၏အဓိပ္ပာယ်နှင့် ဖန်တီးမှု'

မောင်စိန်ဝင်း (ပုတီးကုန်း)

- မိမိအတွေ့အကြုံနှင့် မိမိဖတ်ဖူး၊ မှတ်ဖူးသမျှကို ပြန်လည်ဝေငှပေးခြင်းသာဖြစ်။ ကျောင်းသင်ခန်းစာ ပို့ချချက်ကဲ့သို့ အတိအကျ အသေအချာ လိုက်နာမှတ်သားရန်မလို။ ကြိုက်သည်ကိုယူ၍ မကြိုက်သည်ကို ပယ်နိုင်ပါသည်။
- ရသစာပေ အဓိပ္ပာယ်နှင့် ရသစာပေ၏ သဘောတရား။
ဆရာဇော်ဂျီ၏ -
(၁) ရသစာပေနိဒါန်း
(၂) ရသစာပေအဖွင့်
စာအုပ်များမှ ဖတ်မိသမျှကို ပြန်လည်ပြောပြခြင်း
- ရသစာပေတစ်ခု ဖန်တီးရန်
(၁) ဝေဒနာ
(၂) စေတနာ
(၃) အတတ်ပညာ
ဟု အကြမ်းဖျင်း (၃) ချက်လိုအပ်ကြောင်း
- (၁) ဝေဒနာ
ဝေဒနာသည် ပတ်ဝန်းကျင်အရိုက်အခတ်ကြောင့်ရသော ခံစားမှုဖြစ်။ ပတ်ဝန်းကျင်သည် မိမိနှင့် ပတ်သက်နေသော သက်ရှိ၊ သက်မဲ့၊ ခေတ်ကာလ စသည်တို့ပါဝင်။

- (၂) စေတနာ
ထိုပတ်ဝန်းကျင် အရိုက်အခတ်မှရရှိသော ခံစားမှုများမှ တစ်ဆင့် အခြားသူ (ဝါ) စာဖတ်သူများကို မိမိက ခံစားစေချင်၊ သိစေချင်သော စေတနာ (ဝါ) လှုံ့ဆော်မှု။ ၎င်းသည် စာရေးသူ၏ (Theme) အဓိကရည်ရွယ်ချက်။
- (၃) စာရေးသားခြင်းအတတ်ပညာ
(ဝင်းငြိမ်း "နှစ်ကြောင်းရေး၊ တစ်ကြောင်းခြစ်" စာအုပ်ကို မှီငြမ်းပြီး မှတ်မိသမျှရှင်းပြ)

အထက်ပါ (၃) ချက်ဖြင့် ရေးသားထားသည့် စာများ ဥပမာပေး။

ဆရာကြီးမင်းသုဝဏ်၏ ပျဉ်းမငုတ်တိုကဗျာ -

- (၁) ဒုတိယကမ္ဘာစစ်၏ အရိုက်အခတ်ကြောင့် ရရှိသော ခံစားမှု။
- (၂) အမိမြန်မာပြည်ကြီးသည်လည်း ပျဉ်းမငုတ်တိုကဲ့သို့ အခက်အလက်အရွက်များ ဝေဆာလာစေရမည်ဆိုသော စိတ်ဖြင့် အားမာန်သစ်များ ပေါ်ထွက်လာရန်။
- (၃) ကဗျာရေးခြင်းအတတ်ပညာ။

ရသစာပေနှင့် အတွေ့အကြုံ

- အတွေ့အကြုံ (Reality)
 - ဖန်တီးမှု (Creation)
- အတွေ့အကြုံချည်းသက်သက် ဖော်ပြလျှင် ဆောင်းပါး အသိပညာပေးဆန်တတ်။
ဖန်တီးမှုချည်းသက်သက်ဖြစ်လျှင် တကယ့်လက်တွေ့နှင့်ဝေးပြီး စိတ်ကူးယဉ်ဖြစ်တတ်။
၎င်းတို့နှစ်ခုကို သမမျှတစွာ ရောစပ်နိုင်မှုမှ အနုပညာမြောက်ခြင်း၊ မမြောက်ခြင်း ဖြစ်လာနိုင်။
(ဥပမာများနှင့် ရှင်း)

ရသစာပေနှင့် တွေးထောင့်

တူညီသော အတွေ့အကြုံ၌ ကွဲပြားသော ရသစာပေများ ထွက်လာခြင်း မှာ တွေးထောင့်မတူသောကြောင့်။

တွေးထောင့်သည် ရေးသူ၏ ရပ်တည်မှု၊ ခံယူမှုများပေါ် အဓိကတည်ရှိနေ တတ်။

တွေးထောင့်ဆန်းလျှင် ပို၍စွဲမက်စရာဖြစ်လာတတ်။

(ဥပမာများ)

ရသစာပေထဲမှ နိမိတ်ပုံများ

(ဥပမာများနှင့် ရှင်းပြခြင်း)

ရသစာပေထဲမှ ငြိလုံးများ

(ဥပမာများနှင့် ရှင်းပြခြင်း)

လူ၏ အာရုံ (၆)ပါးမှ အနည်းဆုံး တစ်ပါးပါးကို လွှဲဆော်စေသော ရေးသားမှုများ

(ဥပမာများနှင့် ရှင်းပြခြင်း)

အချိန်နှင့်နေရာကို ဖြတ်ကျော်နိုင်သော ရသစာပေများ

(ဥပမာများနှင့် ရှင်းပြခြင်း)

နိဂုံး

ရသစာပေသည် -

နှလုံးသားမှ အလိုလိုစီးကျလာသော အရည်။

နှလုံးသားမှ အလိုလိုပေါက်ထွက်လာသော ချော်စက်ဟု ဆရာဖော်ဂျီ၏ အဆို။

ရသစာပေသည် -

ဥဒါန်း (ဥဒါန)အလိုလို ထွက်လာသော ခံစားမှုစကား။ (Inspiration) ဆိုသော အဓိပ္ပာယ်နှင့် သဘောချင်းတူသည်ဟု ဆရာကြီးမင်းသုဝဏ် ရေး သော ဆောင်းပါး။

အဆိုပါ ရရှိလာသော ဝေဒနာခံစားမှုများကို စာဖတ်သူအတွက် ခံစားမှု၊ ခံစားမှုကပေးသော အသိတစ်စုံတစ်ရာ မျှဝေပေးလိုသော စေတနာတရားဖြင့် ရေးသားရန်။

မောင်စိန်ဝင်း (ပုထိုးတုန်း)

ဝတ္ထုတိုရေးနည်း

လယ်တွင်းသားစေချစ်

ဝတ္ထုဆိုသည်မှာ လူ့သဘာဝအဖြစ်အပျက်တို့ကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် ရေးသားထားသောစာဟူ၍ မြန်မာအဘိဓာန်တွင် ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

လူ့သဘာဝအဖြစ်အပျက်တို့ကိုစိတ်ဝင်စားဖွယ်ရေးသားထားသည့်ဝတ္ထုတွင် ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်၊ လုံးချင်းဝတ္ထုဟူ (၃)မျိုး ခွဲခြားသတ်မှတ်ကြသည်။

ဝတ္ထုဆိုသည်မှာ ဖြစ်ရပ်တစ်ခု၊ အကြောင်းအချက်တစ်ခုကို အခြေပြု၍ စာရေးသူ၏ စေ့ဆော်မှု စေတနာတွန်းအားဖြင့် နှလုံးသားခံစားမှုမှတစ်ဆင့် ဦးနှောက်ကိုစွဲမြဲသော အသိပေးခြင်းဖြစ်သည်။

ဝတ္ထုတိုရေးရာတွင် စာဖတ်သူသို့တစ်စုံတစ်ခုသော အသိကိုပေးလိုခြင်းနှင့် ထိုအသိမှတစ်ဆင့် ဘဝမှာ ရှောင်သင့်သည်များ၊ ဆောင်သင့်သည်များ၊ သိမှတ်စရာများ၊ ဘဝသင်ခန်းစာအသိပညာများကို ရစေလိုခြင်းဖြစ်သည်။

စာရေးသူသည် ကိုယ်တိုင်က စိတ်ကောင်းကို အခြေခံသည့် ကောင်းသော လောကအမြင်ရှိသင့်သည်။ ထိုစိတ်ကောင်းကို အခြေပြု၍ စာဖတ်သူအပေါ် စိတ်ကောင်းစေတနာကောင်းထားပြီး ကြိုးစားမှသာ စာကောင်းကို ရေးသားနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဝတ္ထုတိုရေးရာတွင် ကိုယ်တိုင်ဇာတ်ကောင်နေရာမှ ပါဝင်၍ ပြောပြနေဟန် ရေးသားနည်း (First person) ကျွန်တော်၊ ကျွန်မ စသည်ပြောပြဟန်နှင့် ရေးသားနိုင်ပါသည်။

သူတစ်ပါး၏ ဖြစ်ရပ်ဇာတ်လမ်းကို ဘေးလူအမြင်နှင့် ရေးသားတင်ပြနည်း။ ဥပမာ ညီ၏အဖြစ်ကို အစ်ကိုဖြစ်သော စာရေးဆရာက ပြောပြဟန်၊ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်အကြောင်းကို သူ့သူငယ်ချင်းက ပြောပြဟန် စသည်တို့ဖြစ်နိုင်သည်။

ဇာတ်ကောင်များကိုဖန်တီးပြီး ဖြစ်ရပ်ဇာတ်လမ်းရေးဖွဲ့တင်ပြသော နည်းဖြင့်လည်း ရေးသားနိုင်ပါသည်။ ဇာတ်ကောင်များ၏ သက်ဝင်လှုပ်ရှားမှုကို စာရေးဆရာက လိုက်လံမှတ်တမ်းတင်သော ရေးနည်းဖြစ်ပါသည်။

ဝတ္ထုတိုရေးရာတွင် တစ်ပုဒ်တည်းနှင့် အကြောင်းအရာများစွာ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းရန် မသင့်ပါ။ "ငါးသိုင်းများဟင်းဟန်" ဆိုသကဲ့သို့ ပေးချင်သည်တို့များလျှင် ဘယ်အချက်မျှ ထိထိမိမိမရှိ ဖြစ်တတ်သည်။ ဝတ္ထုတိုတွင် စာရေးသူက သုံးသပ်ချက်များ အသိပညာပေးခြင်းများ ဖော်ပြရန် မသင့်ပါ။ ဝတ္ထုထဲဝင်၍ စာရေးဆရာက ဆရာမလုပ်မိအောင် သတိထားသင့်သည်။

ဝတ္ထုတိုသည် ဖြစ်ရပ်မှန်ဆိုသော်လည်း ဓာတ်ပုံရိုက်သလို တကယ့်ဖြစ်စဉ်များအတိုင်း ထင်ဟပ်ပြခြင်း မဟုတ်ပါ။ လူတစ်ယောက်၏ ဘဝအဖြစ်ကို မိတ္တူကူးပြု၍ မရပါ။ ဝတ္ထုရေးခြင်း၏အတတ်ပညာ၊ အနုပညာနှင့် ဖန်တီးသော ဇာတ်ကောင်စရိုက်၊ အချိတ်အဆက်၊ အမြှုပ်အဖော်၊ ဇာတ်စပုံ၊ ဇာတ်တည်ဆောက်ပုံ၊ ဇာတ်သိမ်းပုံတို့ အချက်ကျရန်လည်း လိုပါသည်။

ဝတ္ထုရေးရာတွင်ကောင်းသောအသိပညာ၊ သင်ခန်းစာပေးနိုင်သင့်သည်။ ဘဝထဲမှ တကယ့်အဖြစ်အပျက်မှန်ဖြစ်သော်လည်း အတုယူအမှား၊ သင်ခန်းစာအမှားကို ဖြစ်စေမည့်အကြောင်းအရာများကို ရေးသားဖော်ပြခြင်း မပြုသင့်ပါ။

ဝတ္ထုတိုရေးရာတွင် ဝတ္ထုတိုဆိုသည့်အတိုင်း ဖော်ပြလိုသည့် ဖြစ်ရပ်အကြောင်းအရာကို သိပ်သည်းမှု အရှိဆုံးနှင့် အတိုဆုံးဖြစ်ရန် ကြိုးစားသင့်သည်။ ဝါကျကျစ်လျစ်ရမည်။ စကားလုံး ဖောင်းပွခြင်းမရှိစေရ။ မလိုအပ်သော အပိုအရေးအပြများ မပါစေသင့်ပါ။ စာရေးရာတွင် အကြမ်းရေးပြီး အနောက်ပြန်

ပြင်လျှင် ပိုကောင်းပါသည်။ အနုပညာပစ္စည်းဆိုသည်မှာ အကြိမ်ကြိမ် အချောသတ် ပြုပြင်လေ ကောင်းလေဖြစ်ပါသည်။

စာရေးဆရာဖြစ်လိုလျှင် ဝမ်းစာပြည့်စုံရန် လိုသည်။ စာရေးဆရာ၏ ဝမ်းစာမှာ စာများများဖတ်ရမည်။ ဘဝထဲမှ အတွေ့အကြုံများကို စိတ်ဝင်စားရမည်။ လေ့လာဆည်းပူးမှု ရှိရမည်။ ထိုဝမ်းစာနှင့် ဘဝအတွေ့အကြုံတို့ကို အခြေပြုပြီး များများတွေး များများရေးပါ။ တွေးပြီးမှ ရေးရခြင်းဖြစ်သည်။ အတွေးထဲမှာ ဦးစွာတည်ဆောက်ပါ။ ရလာလျှင် ရေးချပါ။ တစ်ပိုင်းတစ်စနှင့် ရပ်မထားသင့်ပါ။ ပြီးအောင်ရေးရမည်။ များများတွေး များများရေးလျှင် ပိုမိုချောညက်၍ အရေးအသားများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာပါလိမ့်မည်။

ဝတ္ထုတစ်ခုတွင် ခေါင်းစဉ်သည် အရေးကြီးပါ၏။ အချို့သောဝတ္ထုမှာ ခေါင်းစဉ်က အလျင်ရသည်။ အချို့သော ဝတ္ထုများမှာ ခေါင်းစဉ်နှင့် ဝတ္ထုတွဲလျက်ရသည်။ အချို့သော ဝတ္ထုများမှာ ခေါင်းစဉ်ကို နောက်မှ တပ်ရသည်များ ရှိ၏။ ခေါင်းစဉ်ကို ဖြစ်ကတတ်ဆန်း မတပ်သင့်ပါ။ အကြောင်းအရာဝတ္ထုကောင်းပါလျက် ခေါင်းစဉ်ညံ့နေလျှင် မသင့်ပါ။ ဝတ္ထုခေါင်းစဉ်သည် ဝတ္ထုအကြောင်းအရာနှင့် ကိုက်ညီရမည်။ သို့သော် တိုက်ရိုက်ကြီးလည်း မဖြစ်သင့်ပါ။ ဆီသည်မ လက်သုတ်ဖတ်ကဲ့သို့ ဖန်တစ်ရာတေနေသော ရိုးလွန်းသည်လည်း မဖြစ်သင့်ပါ။ ကျစ်လျစ်စွာလှပသော ခွန်အားရှိသည့် စကားစု ဖြစ်၍ အနုပညာမြောက်ရန် လိုသည်။

ဝတ္ထုသည် ရသမြောက်ရန်လိုသည်။ ရသ (၉)မျိုးကို သင့်လျော်စွာ အသုံးချခြင်းဖြင့် ရသမြောက်သောဝတ္ထု ဖြစ်စေသည်။ ချစ်၊ ရွှင်၊ သနား၊ တည်အား၊ ကြမ်းကြုတ်၊ စက်ဆုပ်ကြောက်ရွံ့၊ ရဲဝံ့အံ့ဩနော အရသာဟု ဆိုသည်။ သိင်္ဂီရ၊ ရသ ချစ်စဖွယ်ဖြစ်အောင် ရေးနိုင်ခြင်း၊ ဟာသရသ ရယ်ရွှင်ဖွယ်ဖြစ်အောင် ရေးနိုင်ခြင်း၊ ကရုဏာရသ သနားကြင်နာဖွယ်ရေးနိုင်ခြင်း၊ သန္တရသ တည်ကြည်မှုကိုဖြစ်စေအောင် ရေးသားနိုင်ခြင်း။ ရုဒ္ဓရသကြမ်းကြုတ်ဖွယ် ရေးသားခြင်း၊ ဝိဘန္တရသ စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာဖွယ်ဖြစ်အောင် ရေးနိုင်ခြင်း၊ ဝီရ ရသ သတ္တိသွေးကို ဖြစ်အောင်ရေးခြင်း၊ ဘယာနကရသ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်

အောင် ရေးနိုင်ခြင်း၊ အမျှတရသ တအံ့တဩဖြစ်အောင် ရေးနိုင်ခြင်းစသည့် ရသ (၉)မျိုးဖြစ်ပါသည်။

ဝတ္ထုတိုရေးလိုသူသည် သူများရေးသည့် ဝတ္ထုတိုများကို ဖတ်ရမည်။ ဝတ္ထုတိုရေးသော စာရေးဆရာစုံ၏ ဝတ္ထုတိုများစွာကို ဖတ်သင့်သည်။ ကောင်းလျှင် ဘယ်လို ကောင်းသည်၊ ဘာကြောင့်ကောင်းသည်ကို ဆန်းစစ်ဝေဖန်သောစိတ်ဖြင့် လေ့လာပြီး အတုယူသင့်သည်။ မကောင်းသောဝတ္ထု မကြိုက်သောဝတ္ထုတိုကိုလည်း ဘာကြောင့်မကောင်းသည်ကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်သင့်သည်။

စု၊ တု၊ ပြုဆိုသော မြန်မာမှု စကားရှိပါသည်။ စာရေးသူသည် စာအများကြီး ဖတ်ပြီး သူများရေးသည်တို့မှ ကောင်းသည်တို့ကို စုရမည်။ အတုယူရမည်။ ထိုအခြေခံမှတစ်ဆင့် ကိုယ်တိုင်ရေးသောစာများကို ပြုစုရမည်။ တုရင်းနှင့် ကြိုက်သည့် စာရေးဆရာတို့၏ အဘော်များ ကိုယ့်ကိုလွှမ်းမိုးတတ်သည်။ စိတ်ပျက်စရာမရှိပါ။ ဆက်ရေးဖန်များလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဟန်နှင့် ရေးသောစာများ ဖြစ်လာလိမ့်မည်။ သူ့ဟန်ပျောက်သွားပါလိမ့်မည်။

စာရေးရာတွင် စာဟန်နှင့်ရေးခြင်း၊ စကားပြောဟန်ရေးခြင်းတို့မှာ ရေးဟန် ပုံသဏ္ဍာန်ကိစ္စသာဖြစ်ပါသည်။ ကြိုက်ရာဟန်နှင့် ရေးနိုင်ပါသည်။ ကိုယ်အသိပေးလိုသော အတွင်းသရုပ်ကို ပေါ်လွင်စွာ ဖော်ပြနိုင်ရန်သာ အရေးကြီးပါသည်။ အချို့သော ဖြစ်ရပ်များမှာ စာဟန်နှင့်ရေးမှ စန့်သည်၊ တည်သည်၊ တင်ပြပုံ ကောင်းပါသည်။ အချို့သောအကြောင်းအရာများမှာ စကားပြောဟန်နှင့်ရေးလျှင် အချက်အလက်ရှင်းလင်း၍ ပိုမိုကိုက်ညီကောင်းမွန်ပါသည်။ နှစ်မျိုးလုံး ရေးနိုင်ပါသည်။ အတွင်းသရုပ်နှင့် လိုက်ဖက်သည့်ပုံသဏ္ဍာန်ကို သုံးလျှင် ပို၍အံ့ဝင်ခွင့်ကျ ဖြစ်ပါသည်။ သတိထားသင့်သည်မှာ စာရေးဟန်နှင့် စကားပြောဟန်ကို ရောနှော မရေးမိရန်ဖြစ်ပါသည်။

စာရေးဟန်နှင့် ရေးသည်ဖြစ်စေ၊ စကားပြောဟန်နှင့် ရေးသည်ဖြစ်စေ ဇာတ်ကောင်များမှပြောသော စကားများကို ဖော်ပြရာတွင် မျက်တောင်ပုံ (") မျက်တောင်ပိတ် (') အတွင်း သွင်း၍ဖော်ပြရမည်။

စာရေးရာတွင် သဒ္ဒါမှန်အောင် ရေးနိုင်ရန်နှင့် သတ်ပုံမှန်အောင်လည်း ကြိုးစားသင့်သည်။ စာပိုဒ်ခွဲ၍ရေးသင့်သည်။ စာပိုဒ်အကြီးကြီး မရေးသင့်ပါ။ အကြောင်းအရာစုံ ပါဝင်နေသော စာပိုဒ်ကြီးများမှာ ဖတ်ရသူကို ငြီးငွေ့စေသည်။ အကြောင်းအရာပြောင်းလျှင် စာပိုဒ်ပြောင်းသင့်သည်။

စာရေးရာတွင် ရန်ရင်းကြမ်းတမ်းရိုင်းပျသော အသုံးအနှုန်းများနှင့် ညစ်ညမ်းသောဖြစ်စဉ်များ အသေးစိတ်ဖော်ပြခြင်းတို့ကို ရှောင်ကြဉ်သင့်သည်။

ဖန်တီးသော အနုပညာပစ္စည်းဖြစ်သော်လည်း ယုတ္တိရှိရန်လိုသည်။ သဘာဝကျစေသင့်သည်။ ယုတ္တိမရှိ၊ သဘာဝမကျသည်ကို စာရေးသူက အတင်းဖန်တီးလျှင် စာဖတ်သူ လက်ခံသဘောကျမည် မဟုတ်ပါ။

စာရေးရာတွင် ကိုယ့်အကြောင်း၊ ကိုယ့်မိသားစုအကြောင်း၊ ကိုယ့်မိဘအကြောင်း၊ ညီအစ်ကိုမောင်နှမအကြောင်းတို့ကို ရေးရာ၌ ကိုယ်ရည်သွေးမှုများ လုံးဝမပါအောင် ရှောင်ကြဉ်သင့်ပါသည်။ သူတစ်ပါးအကြောင်းကို ရေးသည့်အခါမှာလည်း အမနာပ ရှုတ်ချဝေဖန်သော အတင်းပြောဟန်မျိုးမှာ အရပ်ဆိုး၍ရှောင်ကြဉ်သင့်ပါသည်။

ကိုယ်တိုင် အသေအချာမသိသည်တို့ကိုလည်း မလေ့လာဘဲ ရမ်းသန်းရေးခြင်းမျိုး မဖြစ်သင့်ပါ။ ကားလမ်း၊ ရေလမ်းလွဲခြင်း၊ မြို့အစဉ်လွဲခြင်း၊ ဒေသဖော်ပြပုံလွဲခြင်း စသည်တို့မှာ အရပ်ဆိုးသော အမှားဖြစ်၍ ဝတ္ထုကို အားလျော့စေသည်။

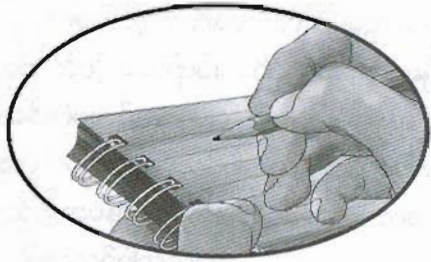
သဘောကျသော သူတစ်ပါး၏စာကို ခိုးယူ၍ အနည်းငယ်ပြုပြင်ခြင်း၊ ခေါင်းစဉ်ပြောင်းခြင်းဖြင့် ကိုယ့်စာဖြစ်အောင် မပြုသင့်ပါ။ ထိုနည်းမျိုးဖြင့် အောင်မြင်သော စာရေးဆရာ မဖြစ်နိုင်ပါ။ နိုင်ငံရပ်ခြားဝတ္ထုတိုကလေးများကို သဘောကျလျှင် သူ့ထံမှရသော အနှစ်သာရကိုယူပြီး ကိုယ့်ရေ ကိုယ့်မြေ သဘာဝ၊ ကိုယ့်အတွေ့အကြုံတို့ကို အခြေပြုရေးနိုင်ပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်ကောင်း၊ အနှစ်သာရကောင်းကိုသာ ယူခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဘာသာပြန်ဝတ္ထု၊ အစိုးဝတ္ထုဖြစ်လျှင် သက်ဆိုင်ရာစာရေးသူနှင့် မူရင်းဝတ္ထုကို ဖော်ပြရပါမည်။ လူမျိုးရေးထိခိုက်စေသော ရေးသားမှု၊ ဘာသာရေး

ထိခိုက်စေသော ရေးသားမှု၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးထိခိုက်စေသော ရေးသားမှုများကို ရှောင်ကြဉ်ရပါမည်။ နိုင်ငံတော်နှင့် လူမျိုးရိုးရာယဉ်ကျေးမှုတို့ကို ထိခိုက်သော ရေးသားခြင်းမျိုးများကို ရှောင်ကြဉ်ရပါမည်။

အောင်မြင်လိုသော စာရေးဆရာဖြစ်လိုလျှင် အောင်မြင်ရမည်ဟူသော စိတ်ကိုမွေးမြူ၍ ဇွဲကောင်းစွာနှင့် ကြိုးစားရေးလျှင် အခက်အခဲမှန်သမျှ ကျော်လွန်၍ အောင်မြင်ပါလိမ့်မည်။

လယ်ထွင်းသားစောချစ်

ဆောင်းပါးရေးနည်း

စီးပွားရေးသတင်း၊ စီးပွားရေးဆောင်းပါးများရေးလျှင်

ခင်မောင်ညို (ဘောဂဗေဒ)

အခြေခံဘောဂဗေဒလောက်တော့ တတ်ထားရန် လေ့လာထားရန်လိုပါသည်။ ကိုယ့်နိုင်ငံတွင်း ဘယ်ဘာသာရပ်တွေ သင်ကြားပို့ချနေသလဲ ဆိုသည်ကိုလည်း သိသင့်ပါသည်။ တစ်ခါက သတင်းထောက်တစ်ဦးနှင့် တွေ့ရာသူ ညွှန်းသော စီးပွားရေးဘာသာရပ်များကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် သင်ကြားပို့ချသင့်ကြောင်း အကြံပြုပါသည်။ “အဲဒီဘာသာရပ်တွေ သင်ကြားနေတာ မိသလောက်တော့ ငါ့တစ်သက်ရှိပြီ၊ ဒီမတိုင်ခင် ဘယ်လောက်ကြာကြာက သင်နေသလဲဆိုတာတော့ ငါမသိပါ” ဟု ပြောဖူးပါသည်။ ပြည်ပ အရောက်အပေါက်များနေသော လူငယ်အချို့က အချို့ဘာသာရပ်တွေ ပြည်တွင်းတွင် သင်ကြားနိုင်သည်၊ သင်ယူနိုင်သည်ကို သဘောမပေါက်ကြပါ။ တစ်ခါတစ်ရံလည်း ခေတ်အားလျော်စွာ အခြေအနေအချိန်အခါအရ အလျော့အတင်းလုပ်ရသောသဘောတွေ ရှိပါသည်။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံမှ မဟာဘွဲ့ရလာသူ တစ်ဦးက စီးပွားရေး အတိုင်းအတာပညာ (Econometrics) သင်ယူခွင့်ရခဲ့၍ အကျိုးရှိကြောင်း ပြောပြရာ မိမိကျောင်းသားဘဝက အထူးနှစ်ခြိုက်ခဲ့သော ဘာသာရပ်ဖြစ်ပြီး၊ ယခုအထိ အချို့စာတွေ အလွတ်ရနေသေး၍ ဒီဘာသာရပ်များ ဒီကတတ်သွားတာ မဟုတ်လားဟု မေးမိမှ သူတို့ကျောင်းသားဘဝတွင် မသင်ဖြစ် မသင်ရကြောင်း ပြန်ပြောကြပါသည်။

ပထမဦးစွာ - ဘောဂဗေဒ (သို့မဟုတ်) စီးပွားရေးပညာ (Economic) နှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းပညာ (Business) တို့ကို ကွဲပြားစေလိုပါသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းပညာ မဟာဘွဲ့ (MBA) ရရှိသူသည် စီးပွားရေးပညာရှင်သာ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နိုင်ငံလုံး၏ စီးပွားရေးတွင် ကျွမ်းကျင်သူမဟုတ်ပါ။

အခြားရောထွေးတတ်ကြသော အသုံးအနှုန်းတစ်ခုမှာ နိုင်ငံအဆင့်စီးပွားရေး (Macroeconomics) နှင့် လုပ်ငန်းအဆင့်စီးပွားရေး (Microeconomics) တို့ ရောထွေးကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ (a) နှင့် (i) တစ်လုံးလွဲလိုက်ရုံဖြင့်၊ အဓိပ္ပာယ်လုပ်ငန်း ကွဲပြားသွားပါသည်။

စီးပွားရေးဝေါဟာရများကို ဘာသာပြန်ဆိုရာတွင် ယေဘုယျပြန်ဆိုမှုနှင့် မတူညီပါ။ ဥပမာ - Target ကို ပစ်မှတ်၊ Inflation Target ကို ငွေဖောင်းပွမှု ပစ်မှတ်ဟု ပြန်ဆိုတတ်ကြရာ၊ တကယ်တော့ Target သည်၊ လျာထားချက် ငွေဖောင်းပွမှုလျာထားချက်တို့ကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ Interest ကို စိတ်ပါဝင်စားမှုဟု ယေဘုယျပြန်ဆိုလေ့ရှိရာ စီးပွားရေးပညာနယ်ပယ်တွင် အတိုးနှုန်း၊ အကျိုးစီးပွားဟူသော အဓိပ္ပာယ်များဖြင့် သုံးနှုန်းပါသည်။

စီးပွားရေးဆောင်းပါးများရေးရာတွင် ပညာရှင်နှင့် လုပ်ငန်းရှင် မကွဲပြားဘဲ လုပ်ငန်းရှင်များ၏ ပြောဆိုချက်၊ သူ့အကျိုးစီးပွားဘက်က ရပ်တည်၍ ပြောဆိုမှုများကို မည်သည့်အကျိုးစီးပွားဘက်ကမျှ မရပ်တည်ဘဲ မျှမျှတတ ပြောဆိုတတ်သူ ပညာရှင်များ၏ ပြောဆိုမှုများနှင့် ရောထွေးဖော်ပြသည်များကို မကြာခဏ တွေ့ရပါသည်။

အခြားသတိထားစရာတစ်ခုမှာ ရန်ကုန်မြို့စွန့် ဆိုင်လေးတစ်ဆိုင်တွင် ဖြစ်နေသည့် တစ်ခါတလေ ရောင်းချတတ်သည့် ဈေးနှုန်းကို ရန်ကုန်ပေါက်ဈေး၊ ရန်ကုန်ဈေးကွက်ကို ကိုယ်စားပြုသည်ဟု ယူဆ၍ မရနိုင်ပါ။

ရှေ့တွင်ဖြစ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာတစ်ခုနှင့် နောက်တွင်ဖြစ်သော အကြောင်းအရာတစ်ခုတို့ကို ဆွဲစေပြီး ရှေ့ကအကြောင်း၊ နောက်ကအကျိုးဟု ဆွဲစေတတ်ကြသည်။ တစ်နေရာရာတွင် ဖြစ်နေသည့်ကိစ္စနှင့် တွဲပြတတ်

ကြသည်။ စီးပွားရေးပညာသဘောအရ ထိုကိစ္စတွေသည် ဆက်စပ်မှုရှိချင်မှ ရှိမည်။ အကြောင်းနှင့် အကျိုးလည်းဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်မည်။

ဘောဂဗေဒသမားတွေက ယတိပြတ်အဖြေပေးလေ့ မရှိပါ။ ယူဆချက်အပေါ် အခြေခံပြီး အဖြေပေးလေ့ရှိပါသည်။ တခြားအကြောင်းတရားတွေ မပြောင်းလဲလျှင် ဒေါ်လာဈေးနှုန်း ထပ်ကျနိုင်သည်ဟု ပြောတတ်ပါသည်။ တခြားအကြောင်းတွေ ပြောင်းသွားလျှင် ဈေးနှုန်းတက်ခြင်းကြောင့် သူ့ကို အပြစ်တင်၍ မရပါ။

အလားတူပင် တစ်ယောက်အတွက် ကောင်းသော၊ အကျိုးရှိသောကိစ္စကို အများအတွက် ကောင်းသည်၊ အကျိုးရှိသည်ဟု ယူဆ၍မရပါ။ ဥပမာ - ဒေါ်လာ ဈေးကျနေခြင်းသည် မြန်မာငွေဈေးတက်သလို ဖြစ်နေ၍ မြန်မာငွေ ကိုင်ထားသူအတွက် အကျိုးရှိနိုင်သော်လည်း ဒေါ်လာငွေကိုင်ထားသူအတွက် အကျိုးမရှိနိုင်ပါ။ အားလုံးအကျိုးရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။

ဘောဂဗေဒစာပေများ ဖတ်ရှုပြီး ဘာသာပြန်ပြီး ရေးသားပြီဆိုလျှင် သိထားသင့်သည့်အချက်တွေ ရှိပါသေးသည်။

ပညာရှင်တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက်တန်ဖိုးထားမှုချင်း မတူညီကြပါ။ အချို့က တိုးတက်မှုကို ဦးစားပေး၍ အချို့က ညီမျှမှုကို အားသန်သည်။

အခြေခံသတ်မှတ်ချက်လည်း မတူညီကြပါ။ လမ်းပေါ်တွေသည့် သူတွေက ကိုယ့်ကိုပိုဝလာသည်၊ ပိန်သွားသည်ဟု ပြောကြခြင်းမှာ လမ်းပေါ်လျှောက်နေသည့် ခဏတာအတွင်း ပိန်လိုက်လို့ဖြစ်နေ၍ မဟုတ်။ သူတို့ တွေဖူးထားသော အခြေခံနှင့်တိုင်းတာကာ သူမြင်သော အပိန်အဝတွေကို ပြောနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ဖန်အချိန်ကာလကိုတွက်၍တက်ခြင်း၊ ကျခြင်း၊ ကောင်းခြင်း၊ ဆိုးခြင်းတွေကို ပြောလေ့ရှိပါသည်။ အချိန်ကိုလုံလျှင် လိုသလိုဆွဲယူကာ အတက် - အကျတွေ ပြောတတ်ကြသည်ကိုလည်း သတိထားရပါမည်။

ဘောဂဗေဒဘာသာရပ်၊ စီမံခန့်ခွဲမှုပညာရပ်တို့တွင် ဂိုဏ်းခွဲများရှိပြီး အိမ်ထောင်စုအယူအဆနှင့်ကိုယ် ရှိတတ်ကြပါသည်။

အချက်အလက်တစ်ခုတည်းအပေါ်မှာပင် ကိုယ်ထင်ချင်သလို ထင်တတ်ကြပါသေးသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ပတ္တနားလေဆိပ်မှ မဟာဗောဓိစေတီတော်နှင့် ဗောဓိပင်ရှိရာဗုဒ္ဓဂယာသို့ ခရီးသည်တင်ကားတစ်စီးတည်းကို စီး၍သွားသော မြန်မာဂျာနယ်လစ်(၂၅)ဦးက သုံးနာရီကြာသည်၊ လေးနာရီကြာသည်၊ ငါးနာရီကြာသည်ဟု အမျိုးမျိုးရေးကြသည်။

အခြားအချက်တစ်ခုမှာ လူစိတ်ဝင်စားမှုဖြစ်ပါသည်။ လောလောဆယ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံသားများအရေးထက် ဓနသဟာယအဖွဲ့အားကစားပြိုင်ပွဲက ပိုအရေးကြီး၊ ပိုပြီး လူစိတ်ဝင်စားနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ခြုံငြိမ်းပြောရလျှင် ဘောဂဗေဒသည် ကာလ၊ ဒေသ၊ ပယောဂ၊ ဗုဒ္ဓိလ်၊ ဂိုဏ်းဂဏတို့ကို လိုက်၍သာ မှန်ကန်သော "သမုတိသစ္စာ" ဖြစ်သည်ကို သတိထားရေးသားဖတ်ရှုကြဖို့ အကြံပြုလိုပါသည်။

ခင်မောင်ညို (ဘောဂဗေဒ)

စာရေးသားနည်းအခြေခံ

ချစ်နိုင် (စိတ်ပညာ)

ရေးသားခြင်း၏ ကြီးမားသော စွမ်းအား

တစ်နေ့က မင်္ဂလာအခမ်းအနားတစ်ခုမှာ အငြိမ်းစားအရာရှိကြီး တစ်ဦးက မင်္ဂလာစကား ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။ မင်္ဂလာဦး သတို့သားနဲ့ သတို့သမီးတို့ဟာ တစ်ဦးက မဟာသိပ္ပံဘွဲ့၊ တစ်ဦးက ဝိဇ္ဇာဘွဲ့၊ ပညာတတ်လူငယ်များ ဖြစ်ကြလို့မို့ အထူးအကျယ်မပြောတော့ပါဘူးတဲ့။ လောကပြင်ကျယ်ခရီးကို လက်တွဲပြီး အနာဂတ်ခရီး ဆက်ကြတဲ့အခါမှာ ပညာကိုတော့ မရပ်မနားရှာကြပါလို့မှာချင်တယ်တဲ့။ ဘဝတက္ကသိုလ်ကျောင်းတော်ကြီးမှာ Life-Long Learning ဘဝတစ်သက်တာထာဝရ သင်ယူဆည်းပူးကြမယ်လို့ ခံယူစေလိုတယ်တဲ့။ ပညာရှာတဲ့နေရာမှာ အထိရောက်ဆုံးနည်းနာ ရှစ်ခုကတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းခြောက်ရာလောက်က ရေးသားထားခဲ့တဲ့ စာဆိုအကျော်ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရရဲ့ "သု၊ စိ၊ ပု၊ ဘာ၊ ဝိ၊ လိ၊ သိ၊ ဓာ"ဆိုတာ ကျင့်သုံးကြည့်ပါတဲ့။ သိပြီးသားမို့ အကျယ်မရှင်းတော့ပါဘူးလို့ ပြောသွားတယ်။

တိုတိုနဲ့ ထိထိမိမိ လှလှပပရှိလှတဲ့ မင်္ဂလာစကားပါပဲကွယ်။ သဘာပတိ မိန့်ခွန်းနဲ့ အမျိုးသမီးစကပ်ဆိုတာမျိုးဟာ တိုလေလေ ကောင်းလေလေပဲလို့ ဟာသစာရေးဆရာ အိန္ဒြာကွေးကြီး ဟောပြောတာ ကြားရဖူးတယ်။ စကားဆိုတာ ရှည်တိုင်းကောင်းတာမဟုတ်ဘူး။ တိုပေမဲ့လည်း မှတ်သားလေ့ရှိစရာပါရင် နားစွဲတယ်ကွယ်။ သိပ်ကောင်းတာပဲ။ မင်္ဂလာစကား။

ကျွန်တော်ကတော့လိ = လိကွေယျ = ရေးရမည်၊ ရေးသားပါဆိုတဲ့အချက်ကိုဆက်ပြီး စဉ်းစားနေမိတယ်။ ရေးတဲ့လူများဟာ သူတကာနဲ့ ယှဉ်လိုက်ရင် ခေါင်းတစ်လုံးပိုမြင့်အောင် သိသာထင်ရှားတယ်လို့ ပြောချင်တယ်။ တခြားမကြည့်နဲ့၊ မြန်မာရုပ်ရှင် ဒါရိုက်တာတွေကို ကြည့်လိုက်။ ရေးသားပြီး စီစဉ်ညွှန်ကြားတဲ့ ဒါရိုက်တာများရဲ့ ဇာတ်ကားတွေက စကားလုံးတိကျတယ်။ ထိရောက်တယ်။ ရေးသားပြုစုထားတာမရှိဘဲ ညွှန်ကြားတဲ့ ဒါရိုက်တာအချို့ရဲ့ ဇာတ်ကားတွေမှာတော့ ပြောတဲ့စကားတွေက ဘေးချော်၊ ကြမ်းတမ်း၊ အချိတ်အဆက်မမီ၊ မဆီလျော်၊ သဘာဝမကျစသည့် ချို့ယွင်းချက်တွေ သိပ်များပြားတာပဲ။ ရေးသားထားတဲ့ ဇာတ်ညွှန်းမရှိကြဘူးတဲ့ဗျာ။ (မတင်ပြနိုင်ကြဘူး)။

ကျွန်တော်က အကယ်ဒမီဆု ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့မှာပါတော့ မြန်မာရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားတိုင်းကို တစ်ကားမျှမလွတ်ဘူး။ နှစ်စဉ်ကြည့်လာခဲ့ရတာ ၅ နှစ်ကျော်ရှိပြီ။ တစ်နှစ်ပျမ်းမျှကားပေါင်း ၂၀ လောက်ထားဦး။ ဇာတ်ကား ၁၀၀ ကျော်ကို အထပ်ထပ်အခါခါ ပြီးငွေလောက်အောင် ကြည့်လာရတဲ့အခါ ရေးသားပြီး ရိုက်ကူးတဲ့ ဒါရိုက်တာရဲ့ စေ့စပ်တိကျမှုနဲ့ မရေးသားဘဲ ရိုက်တဲ့ဒါရိုက်တာရဲ့ ဖရိုဖရဲပရမ်းပတာဖြစ်မှုတွေကို မမြင်ချင်အဆုံး နှိုင်းယှဉ်တွေ့ရှိနေရတော့ ကွာခြားချက်ကို သိတယ်။ ထင်ထင်ရှားရှား ကွာခြားလှပါတယ်။ ရေးသားခြင်းရဲ့ အရေးပါပုံ။

ဗိုလ်အောင်ဒင်ဇာတ်ကားနဲ့ ထင်ရှားတဲ့ ဒါရိုက်တာ ရွှေခုံးဘိအောင်ဆိုတာ စာရေးဆရာ။ ဝတ္ထုနဲ့ ဇာတ်ညွှန်းနဲ့ သေသေချာချာကိုင်ပြီး ရိုက်ကူးတာ။ ကောင်းတာလည်း ရှိမယ်။ မကောင်းတာလည်း ရှိမယ်။ သို့သော် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် စေ့စပ်တိကျတဲ့ လက်ရာကိုတော့ ကြည့်ရမယ်။ “ဤလူ့ဘောင်တွင်” တို့ “အတွေ့” (မူရင်းပထမ) ဇာတ်ကားတို့ကို ကြည့်ရင် သိနိုင်တယ်။

ဘဝသံသရာ၊ ချစ်အမှု၊ ရွှေချည်ငွေချည်တန်းပါလို့၊ ဘယ်သူပြိုင်လို့ လှပါတော့နိုင်စတဲ့ ဇာတ်ကားများကို ရိုက်ကူးတဲ့ အကယ်ဒမီဆု ၆ ခု ရရှိခဲ့တဲ့ ဆရာကြီးသုခ (ဂုဏ်ထူးဆောင် ဒေါက်တာဘွဲ့၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ချီးမြှင့်ခြင်းခံရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်) စာရေးဆရာဘဝမှ လာခဲ့တာ။ စာရေးဆရာအဖြစ် ယခုထိ

ရေးတုန်း၊ ဟောတုန်းပဲ။ ရုပ်ရှင်မရိုက်ခင် ရေးသားထားလေ့ရှိရဲ့။ ရေးတော့ တိကျတာပေါ့။

- ဒါရိုက်တာ သာဓု၊ စာရေးဆရာ။
- ဒါရိုက်တာ ရှုမဝဦးကျော်၊ စာရေးတာပဲ။
- ဒါရိုက်တာ ဝင်းဦး၊ စာရေးဆရာ။
- ဒါရိုက်တာ မောင်နေမျိုး၊ စာရေးဆရာ။
- ဒါရိုက်တာ မောင်ဝဏ္ဏ၊ စာရေးဆရာ။
- ဒါရိုက်တာ ကြည်စိုးထွန်း၊ စာရေးဆရာ။

ရေးတဲ့လူဟာ မရေးဘဲမသားဘဲ ရိုက်ကူးတဲ့သူထက်တော့ စေ့စပ်တိကျတဲ့ နေရာမှာ သာတာပဲ။ လူပုဂ္ဂိုလ်ခွဲခြားပြောဆိုနေခြင်း မဟုတ်ပါဘူး။ မူအနေနဲ့ ရေးသားခြင်းကြောင့် ထူးခြားတဲ့ အကျိုးကျေးဇူးရှိတာကို သိသာအောင် ဥပမာ သာဓကဆောင်တာပါ။ စာရေးဆရာမှ မဟုတ်ပါဘူး။ ရေးသားသူမှန်သမျှ သူ့ဘဝအတွက် ရေးတဲ့ အကျိုးတရားကို ခံစားရရှိကြရမှာချည်းပေါ့။ ရေးသာရေး။

- မရေးရင် မတိုးတက်ဘူး။
- ဘာရေးရမှာလဲ။ ရေးစရာ မရှိဘူး။
- ဗျာ - ဘယ့်နယ်မရှိရမှာလဲ။ ဖတ်သမျှစာတွေထဲက မိမိကြိုက်နှစ်သက်တာရှိရင် ကူးရေးလေ။ ကူးတာဟာလည်း ရေးတာပဲပေါ့။ ရေးမှတ်ပါလေ့။
- နေ့စဉ်မှတ်တမ်း ရေးပါလေ။ ဒိုင်ယာရီရေးတာနဲ့များ ဘာအကျိုးထူးမှာလဲလို့ မေးစရာရှိသပေါ့။ ထူးသပေါ့ဗျာ။
- နမူနာပြုစရာ သက်ရှိထင်ရှားရှိတာပဲ။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်ကျော်လောက်က လူဆိုးလူပေတစ်ယောက် ရှိသတဲ့။ သူဟာ ဆိုးတဲ့အပြစ်တွေကြောင့် ထောင်လည်း သုံးခါကျခဲ့ဖူးသတဲ့။ ကုသိုလ်ကံထူးချင်တော့ ထောင်ထဲမှာ သူဟာ စာလေးပေလေး ဖတ်မိလာတယ်။ စာအုပ်တွေကို အဖော်လုပ်ခဲ့မိတယ်။ စာဆိုတာ ဖတ်တော့ သိသပေါ့။ သိလာလေတော့ မဆိုးချင်း မမိုက်ချင်တော့ဘူး။ သတိသံဝေဂရောက်တယ်။

လေ။ ဒါနဲ့ ထောင်ကထွက်ရင် ငါ လူကောင်းဘဝ လုံးလုံးပြောင်းလိုက်မယ်လို့
စိတ်ကတုံးတုံးချလိုက်ပါတော့တယ်။

ထောင်ကထွက်လာတော့ အရက်လည်း မသောက်တော့ဘူး။ ဖဲလည်း
မရိုက်တော့ဘူး။ ဓားပြလည်း မတိုက်တော့ဘူး။ စာအုပ်တွေနဲ့ပဲ ဖတ်ကာ
မှတ်ကာနဲ့ နေတော့တာကိုး။ ရွာကလူတွေက သူ့ကို မုန်းတီးကြောက်ရွံ့ရာ
ကနေ လေးစားကြည်ညိုလာကြတယ်။ တိုတိုပြောကြစို့။ သူ့ကို သူကြီးရွေးပွဲ
မှာ တိုက်နယ်သူကြီးဆိုပြီး မဲထည့်ကာ ရွေးချယ်တင်မြှောက်လိုက်ကြတယ်။
ဓားပြ၊ ထောင်ထွက်တစ်ယောက်ဟာ ဘဝကိုပြောင်းလဲပြီး တိုက်နယ်သူကြီး
ဖြစ်လာပြီ။ အသက် ၃၀။

နယ်ပိုင်ဝန်ထောက်က သူ့ကို သတိပေးတယ်။

“သူကြီး၊ ခင်ဗျားဟာ ရပ်ရွာမှာ လူကြီးဖြစ်ပြီ။ သို့သော်ရဲမှုခင်း ရာဇဝင်မှာ
တော့ ခင်ဗျားရဲ့ လက်တွေ့နဲ့ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းက ရှိနေဆဲပဲ။ ဓားပြမှု၊ ခိုးမှု
တစ်ခုခုပေါ်ပေါက်လာရင် ဦးစွာခင်ဗျားကိုလာမေးဦးမှာပဲ။ ဒီတော့ သူကြီးက
နေ့စဉ်မှတ်တမ်း မှန်မှန်ရေးထားဖို့ရာလိုမယ်”

လူပါးဆိုတော့ ရေးသားခြင်းရဲ့အကျိုးတရားကိုချက်ချင်းနားလည်တယ်။
ကောင်းပါပြီ။

တစ်မြို့တစ်နေရာမှာ ဓားပြတိုက်ခံရလို့ဆိုပြီး ဒီကသူကြီးကို ခေါ်စစ်ရင်
ရဲဌာနက မသင်္ကာတာကို သင်္ကာရှင်းအောင် ခိုင်ယာရီကိုင်ပြီး သူဘယ်မှာ
ဘယ်သူနဲ့ ထိုနေ့၊ ထိုအချိန်က ရှိနေပါတယ်ဆိုတာ အထင်အရှား သူက သက်
သေပြနိုင်ရမှာကိုး။ နေ့စဉ် ခိုင်ယာရီရေးသားတော့တာပဲ။ တစ်ရက်မျှ မပျက်
ကွက်ဘူး။ ၁၉၃၅၉ မျက်နှာကျော်ခဲ့ပြီ။

၅၃ နှစ်လုံးလုံး အဆက်မပြတ် ခိုင်ယာရီကို ရေးသားမှတ်တမ်းတင်လာ
တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ နောင်သောအခါမှာ သိန်းတစ်ရာ ဆေးပေါင်းရုံပိုင်ရှင် သူဌေး
ကြီး ပခုက္ကူဦးအုံးဖေ ဖြစ်လာပါတော့တယ်။ ၁၉၅၀၀ မျက်နှာ နေ့စဉ် နေ့စဉ်
ရေးသားခဲ့တဲ့အကျိုးဟာ အလုပ်အကိုင် အပြောအဆို၊ အတွေးအမြင်၊ အကြံ
အစည် အရာရာကို တိုးတက်သထက် တိုးတက်စေခဲ့ပြီ။ စာမျက်နှာပေါင်း

တစ်သောင်းကိုးထောင်ကျော်ရေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ထိုကဲ့သို့ စေ့စပ်တိကျတဲ့
အချက်အလက်တွေကြောင့်စာရေးဆရာကြီးပင်ဖြစ်လာပါသေးဗျာ။ စာပေဆု
ရန်ပုံငွေ ၇၆ သိန်းကျော်၊ ပညာရေးရန်ပုံငွေ ၅၄ သိန်းကျော်၊ မြို့ပေါ်ရွာပေါ်ရှိ
လူမှုရေးအလှူအတန်းတွေကိုထည့်ဝင်တာအပါအဝင် သိန်းပေါင်း ၂၅၀ကျော်
ရက်ရောစွာ လှူဒါန်းပေးစေခဲ့တဲ့ အလှူရှင်ပခုက္ကူ ဦးအုံးဖေဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
တစ်ဦးဟာ ရေးသားခြင်းဖြင့် ဘဝကို ထူးချွန်တိုးတက်ခဲ့သူပဲပေါ့။

ကူးတာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ မှတ်တာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ရေးသမျှကတော့ အကျိုးထူးတာပဲ။
များများရေးရင် များများတိုးတက်တယ်။ အများကြီးရေးရင် အတိုင်းအဆများ
စွာ တိုးတက်တယ်။ အထင်ရှားဆုံး Key Point အချက်တစ်ခုကတော့ လူငယ်
လူရွယ်နဲ့ ရည်မှန်းချက်မှာ ရေးတဲ့လူက အောင်မြင်မှာသေချာပြီး ရေးထားခြင်း
မရှိတဲ့ လူကတော့ မရေမရာမို့ မသေချာပါ။ မအောင်မြင်ပါ။

လူမှုတိုးတက်ရေး အကြံပေးစိတ်ပညာရှင်တွေက လူငယ်တွေကို မိမိရဲ့
ဘဝရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ဟာ ဘာလဲဆိုတာ တိတိကျကျ ရေးသားမှတ်တမ်း
ပြုထားကြပါလို့ မကြာခဏရေးခဲ့ကြတာပဲ။ ဖတ်ဖူးရဲ့မဟုတ်လား။

ရေးမှတ်ထားတဲ့ လူဟာခိုင်မာတယ်။ ထို့ကြောင့် သူ့ရဲ့ခိုင်မာတဲ့ ဦးတည်
ချက်ဟာ အောင်မြင်ဖို့များတယ်။ ရေးသားခြင်းရဲ့အကျိုးများပုံတွေဟာ အံ့အား
သင့်စရာကောင်းအောင်များမြှောင်လှပါတယ်။

စာမေးပွဲ ရမှတ်တွေကိုကြည့်။ ယှဉ်ကြည့်။

ရေးသားပြီး လေ့ကျင့်ခဲ့သူ၊ များများရေးပြီး ကျက်မှတ်ခဲ့သူဟာ ရေးတာ
နည်းပြီး ဖတ်ရုံ၊ မှတ်ရုံမျှပဲလုပ်ခဲ့တဲ့ ကျောင်းသားကျောင်းသူထက် အပြတ်
အသတ်အမှတ်သာတာပဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။ ရေးခဲ့လို့ပါ။

စာမေးပွဲဆိုတာ ရေးပြီး ဖြေရတာ

ရေးပြီး လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်တဲ့ လူကသာမှာပဲ။

ရေးတာ ပျင်းတဲ့လူက အောက်တန်းကျနေမှာပဲ။

ရှင်းရှင်းလေးပေါ့ကွယ်။ ရေးစမ်းပါ။

အနည်းဆုံး ဒိုင်ယာရီဖြစ်စေ၊ ရေးဖြစ်အောင်ရေးပါ။ ရေးချင်တာရေးပါ။ ဒိုင်ယာရီစာမျက်နှာများက ထူးခြားတဲ့အကျိုးကျေးဇူးကို ပေးပါလိမ့်မယ် ... ဟေင်။

စာရေးတော့မည်လား

“စာရေးဆရာဖြစ်မယ့်လူနဲ့ ကျန်တဲ့သူတွေနဲ့ ဘာကွာသလဲ။ စာရေးဆရာ ဖြစ်မယ့်သူက တခြားသူတွေထက် ထူးပြီးဉာဏ်ကောင်းတဲ့သူ မဟုတ်ပါဘူး။ သူလည်း လူထဲက လူပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျန်တဲ့လူနဲ့ ဘာကွာခြားသလဲဆိုတော့ Sensitivity သူ့ရဲ့ အာရုံစာရေးတွေက တခြားသူတွေထက် ထက်မြက်တတ် တယ်။ သူများ နားမထောင်မိတာကို သူက နားထောင်မိတတ်တယ်။ သူများ မခံစားတတ်တာကို ခံစားတတ်တယ်။ သူများ မမြင်မိတာကို မြင်မိတတ်တယ်။ ဒါကို ဆရာတို့က အာရုံစာရေးထက်မြင်တယ်လို့ခေါ်တယ်။”

တက္ကသိုလ် ဘုန်းနိုင် (၁၉၉၀-၂၀၀၂)

ကျွန်တော်ဟာ ၁၉၉၆ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၁ ခုနှစ်လောက်သော (၁၀) နှစ် ကာလ အတောအတွင်းမှာ လူမှုရေးအသင်းအပင်းတစ်ခုရဲ့ “စာပေဆု ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့” မှာ စေတနာ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ထမ်းရွက်ခဲ့ရဖူးပါ တယ်။ အဲဒီ ကောင်းမှုကုသိုလ်စေတနာရဲ့ အကျိုးပေးကတော့ ၁၉၉၆ ခုနှစ်မှ ၉၈ ခုနှစ်အထိ ဆရာမြသန်းတင့် မကွယ်လွန်မီ မကြာခဏ ထိတွေ့ဆုံစည်း ရပြီး ဆရာကြီးရဲ့ စာပေရေးရာအမြင်များကို ကြားနာခွင့်ရခဲ့တယ်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်မှာ ၂၀၀၂ ခုနှစ်အထိ ဆရာကြီး တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင် မကွယ်လွန်မီ မကြာခဏဆုံစည်းကြပြီး စာပေရေးရာအမြင်များကို ကြားနာခွင့်ရခဲ့တယ်။

မိမိဘာသာနေရင် အဲဒီစာရေးဆရာကြီးတွေနဲ့ ယခုလိုစားပွဲဝိုင်းတစ်ခု တည်း ဘယ်ဆုံဖြစ် တွေ့ဖြစ်ပါ့မလဲ။ အဖြော်အမြင်ကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အချို့၏ စေတနာ့ဝန် ထမ်းကြိုးပမ်းထူထောင်တဲ့ စာပေဆုကို တရားမျှတဖြောင့်မတ်

စွာ အကဲဖြတ်ရွေးချယ်ဖို့ ဆရာမြသန်းတင့်၊ ဆရာတက္ကသိုလ် ဘုန်းနိုင်၊ ဆရာ မောင်စိန်ဝင်း၊ ဆရာမ နနရည်နဲ့ မိမိတို့ကို မေတ္တာရပ်ခံတာဝန်ပေးခဲ့တယ်။

တကယ်တော့ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာ မိမိဟာ ပါမ္မာများသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကဗျာဝတ္ထု ဖန်တီးမှုတစ်ခုခုပါတဲ့ အနုပညာကို မရေးနိုင်တဲ့သူပါ။ သို့သော် စာဖတ်တဲ့ အရေးအတွက်အနေနဲ့တော့ မိမိဟာ စာပေမြတ်နိုးသူ၊ စာဖတ် ဝါသနာကြီးသူအဖြစ် အနစ်လေးဆယ်နီးပါးကို ဖြတ်သန်းခဲ့တာ အမှန်ပဲ။ စာဖတ်ပရိသတ်ကို ကိုယ်စားပြုတဲ့အနေနဲ့ ထည့်သွင်းခဲ့တာဆိုရင် မမှား ပါဘူး။ စာတည်းမှူးချုပ် အလုပ်တာဝန်အတွေ့အကြုံလည်း ရှိခဲ့ဖူးတော့ အကဲ ဖြတ် အရည်အချင်းအနည်းငယ်တော့ ရှိသလောက်ပေါ့ကွယ်။ အကူအညီတောင်းလာ တော့ မငြင်းမပယ်ဘဲ တက်ကြွစွာထမ်းဆောင်ခဲ့ပါတယ်။

ယခုလည်း မြန်မာနိုင်ငံ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းက ထုတ်ဝေတဲ့ “မေတ္တာစမ်းရေးမဂ္ဂဇင်း” အတွက် စာတည်းတာဝန်ကို စေတနာ့ ဝန်ထမ်း ဆောင်ရွက်ပေးနေဆဲပါ။ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်က ဝတ္ထု၊ ကဗျာ၊ ကာတွန်း၊ ဆောင်းပါးစတဲ့ ရာနဲ့ချီပြီးပေးပို့ကြတဲ့ စာမူများကို ဖတ်ရှုစိစစ်နေရ ဆဲပါ။ စာပေရေးသားဖို့ ဝါသနာပါသူ ရေးချင်သူများကိုပြောချင်တဲ့ စကားတွေ မိမိရင်ထဲမှာ ရှိနေတယ်။ အမှန်အတိုင်းပြောရရင် စာတည်းရဲ့စာပွဲပေါ် ရောက် ရှိလာကြတဲ့ စာမူတွေအနက် မဂ္ဂဇင်းစာမျက်နှာပေါ် ရွေးချယ်ဖော်ပြခံရတဲ့ စာမူက အနည်းငယ်ပဲ။ ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းလောက်က ပယ်တဲ့အထဲ ရောက် သွားတာပေါ့။

အေးဈာ ... အယ်ဒီတာ စာတည်းတွေက ရွေးချယ်အောင်၊ မဂ္ဂဇင်း စာမျက်နှာပေါ်တက်လာပြီး စာဖတ်သူတွေနဲ့ တွေ့ဆုံရအောင် ဘယ်လိုရေး မလဲ။ ဘာတွေ ရေးမလဲ။ ဘာတွေလိုအပ်သလဲ။ စေတနာနဲ့ ယခုအချက်တွေ ကို အမြဲတမ်းမျှအကြံပေးရေးသားလိုပါတယ်။

၁။ များများဖတ်

စာရေးချင်ရင်တော့ ဦးစွာပထမ စာအုပ်စာပေကို များများဖတ်ရမယ်။ မဖတ်ရင် ဘာဖြစ်သလဲ။ မဖတ်ရင်တော့ အရည်အသွေးပြည့်ဝတဲ့စာမူမရေး

www.burmeseclassic.com

နိုင်ပါဘူး။ အရှင်းဆုံးပြောတာပဲ။ ဖတ်ရုံသာမက ကျက်လည်းကျက်။ မှတ်လည်းမှတ်။ ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြီး ပွားများ ယူတတ်မယ်ဆိုရင်အောင်မြင်တဲ့ စာရေးသူဖြစ်လာပါမယ်။

၂။ ရေးထုံးလေ့လာ

စာရေးမယ်ဆိုရင် စာ၊ တု၊ ပြုဆိုတဲ့ အဆင့်သုံးခုကို ဖြတ်သန်းရမယ်။ ဦးစွာ ပထမ စုဆောင်းလေ့လာမှတ်သားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအထဲမှာ စကားလုံး ဝေါဟာရတွေကို ရွေးချယ်သီကုံးတတ်အောင် လေ့လာရမယ်။ အနက်တူ/ အနက်ကွဲ၊ နှစ်ခွဲအနက်စတဲ့အချက်တွေကို သေချာစွာနားလည်သင့်တယ်။

ဝါကျဖွဲ့ထုံး၊ ကဗျာရေးထုံးတွေကိုလည်း သိရှိနားလည်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ပန်းထိမ်မတတ်ခင်က ရွှေခိုးသင်ဆိုသလို ရေးနည်းရေးထုံးကို ဘာမျှပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင် မရှိသေးခင် ဆန်းသစ်တီထွင်ချင်တဲ့ လူစားတွေလည်း ရှိကောင်း ရှိတတ်တယ်။ စာပေခရီးမှာ အဲသလို ဖြတ်လမ်းမရှိတာ သေချာတယ်။ မအောင်မြင်နိုင်ဘူး။ တကယ်တမ်း တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်သူများရဲ့ ဖန်တီး တီထွင်မှုများသာလျှင် စာဖတ်ပရိသတ်က နှစ်သက်လက်ခံတတ်ပါတယ်။ စာဖတ်သူကို ညာလို့မရပါ။

၃။ စေတနာထက်သန်

စကားလုံးလည်း ကြွယ်ဝတယ်။ ရေးနည်းရေးဟန်ကလည်း ကျွမ်းကျင် တယ်။ ပြီးပြီလား။ မပြီးသေး။ စာပေအရေးအသား ချောပေ့ညက်ပေ့၊ သွက် ပေ့၊ ရွှင်ပေ့၊ ဖတ်သူမှာ ဘဝင်ခွေလောက်ပါရဲ့။ သို့ပေမဲ့ ရသဖြစ်စေ သုတ ဖြစ်စေ တစ်ခုခုမပါရင်တော့ အခွံပဲရှိမယ်။ အနှစ်ပါဖို့ လိုသေးတယ်။ စေတနာ ထက်ထက်သန်သန်နဲ့ စာဖတ်ပရိသတ်ကို ဘာပေးချင်တာလဲ။ ပေးချင်တဲ့ အဓိကဦးတည်ချက် THEME ကောင်းမွန်ရမယ်။ အနှစ်သာရ ရှိရမယ်။ ပေါ့ရွတ်ရွတ် မဖြစ်ရဘူး။

၄။ လက်ရေးနှင့်သတ်ပုံ

နာမည်ကျော် စာရေးဆရာအချို့ပင်လျှင် လက်ရေးလက်သား အင်မတန် ညံ့ဖျင်းတာမျိုးလည်း ရှိတော့ ရှိပါတယ်။ သို့သော် အများစုကတော့ သေသေ သပ်သပ်နဲ့ လှလှပပရှိကြတာ တွေ့ရတတ်ပါတယ်။ ဖြစ်နိုင်ရင် မလှချင်နေ ပါစေ ဖတ်ရတာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပီပီသသတော့ ဖြစ်စေချင်ပါတယ်။ လက် နှိပ်စက်၊ ကွန်ပျူတာတို့နဲ့ ရိုက်တာစီတာဆိုရင်တော့ ပိုကောင်းတာပေါ့။ အယ်ဒီတာက ကျေးဇူးတင်တာပေါ့ကွယ်။ လက်ရေးညံ့ဖျင်းပြီး ဖတ်ရခက်ရင် အယ်ဒီတာ စိတ်ညစ်ရတယ်။

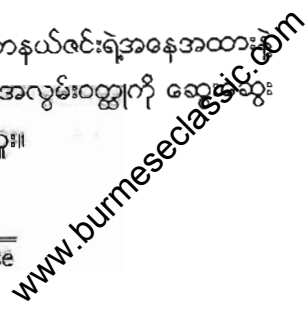
သတ်ပုံလည်း အမှားနည်းအောင် ရေးသင့်ပါတယ်။ မှားရင် အယ်ဒီတာတို့ စာပြင်ဆရာတို့က ပြင်ကြပါလိမ့်မယ်။ မမှားတာကတော့ အကောင်းဆုံးပေါ့။ မိမိတာဝန်ကို အလေးထားရာရောက်အောင် သတ်ပုံစာအုပ်ကို စားပွဲပေါ်မှာ ဆောင်ထားပေါ့။ ရေးနေရင်းနဲ့ သံသယရှိရင် သတ်ပုံစာအုပ်ကို ကြည့်ရုံပါပဲ။ ဒီလိုလေးလေးစားစား လုပ်သင့်တာပေါ့။

၅။ အတိုအရှည် အတိုင်းအဆ

စာရေးတဲ့နေရာမှာ ဘယ်ပရိသတ်ကို ဦးတည်သလဲဆိုတာ စိတ်ထဲမှာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းနဲ့ သတ်မှတ်ချက်ရှိရမယ်နော်။ Target Audience ပစ်မှတ် ပရိသတ် တိတိကျကျမျက်နှာမူပြီးတော့ ရေးရမယ်။ ယေဘုယျနဲ့ ယောင်ဝါးဝါး ဆိုရင် သိပ်ပြီးမထိရောက်ချင်ဘူးဗျ။

စာဖတ်ပရိသတ်ရဲ့ စိတ်နေစိတ်ထား၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာ၊ ထုံးစံ၊ အလေ့ အထ၊ အားသာချက်၊ အားသန်မှု၊ ပညာရည်အဆင့်၊ အသက်၊ ကျားမလိင်၊ အတွေ့အကြုံစတဲ့ အချက်များပါ ထည့်သွင်းစဉ်းစားသင့်တယ်။ ဥပမာ - ကလေးတွေအတွက် ပုံပြင်ရေးရင် ကလေးရဲ့ အတွေးအခေါ်နဲ့ ဆီလျော်ဖို့ လိုတယ်။ မဟုတ်ဘူးလား။

မိမိရဲ့စာကို ဖော်ပြမယ့်နေရာ Platform စာနယ်ဇင်းရဲ့အနေအထားနဲ့ ဆီလျော်ဖို့လည်း လိုပါတယ်။ ဟာသဂျာနယ်မှာ အလွမ်းဝတ္ထုကို ဆွေးနွေး မြည့်မြည့်သွားပြီး ရေးဖွဲ့ပေးပို့နေရင် မသင့်တော်ဘူး။

၆။ အမြင်အကြားထက်မြက်ရမည်

စာရေးချင်ရင် သူများတကာထက် နားပါးရမယ်။ သူများမကြားတာကို ကြားလိုက်အောင် သေသေချာချာ နားစိုက်ထောင်ပြီး စဉ်းစား။ သူများတကာ ထက် မျက်စိလျင်ရမယ်။ သူများမမြင်မိတာကို မြင်အောင် ကြည့်ပြီး တွေးတော ကြည့်လိုက်ပါ။ သူများမသိတာကို သိအောင် အဖြေရှာကြည့်ပါ။ Perception အာရုံသိမှု ထက်မြက်အောင် မိမိကိုယ်ကို သီလနဲ့ သမာဓိထူထောင်လေ့ကျင့် ရမယ်နော်။ ကြီးကျယ်တာ မဟုတ်ဘူး။ အခြေခံနိယာမလေ။

ရေးစရာတွေ ရှိနေသေးပေမဲ့ အကျဉ်းပြရင် အကျယ်မြင်တဲ့ လူငယ် လူရွယ်များအတွက် အတိုချုပ်သိခိုက်ကိုသာ ဖော်ပြလိုက်ပါတယ်။ လက်တွေ့ နယ်ပယ်မှာ ထိရောက်စွာ အထောက်အကူ ရစေပါလိမ့်မယ်။

စာရေးမည်ဆိုလျှင်

စာရေးချင်သူများအတွက် စာရေးနည်းကိုညွှန်ပြသော စာပေများ၊ နည်းပေး လမ်းပြဆောင်းပါးများ ရှိနေပါတယ်။ စာရေးဆရာသိပ္ပံမောင်ဝ၊ လူထု ဦးလှ၊ ရွှေဥဒေါင်း၊ သော်တာဆွေ၊ တင့်တယ်၊ လှသမိန်၊ ရွှေကူမေနှင့်၊ တက်တိုး အစရှိသော စာရေးဆရာများ ရေးသားခဲ့ဖူးကြပါတယ်။ မြန်မာလိုသာမက အင်္ဂလိပ်လိုလည်း ဝတ္ထုတိုရေးနည်း၊ ဝတ္ထုရှည်ရေးနည်း၊ စောင်းပါးရေးနည်း စာအုပ်များ ရှိနေသည်ကို တွေ့ဖူးပါတယ်။ စာပေရေးသားပြုစုခြင်းဟာ အတတ်ပညာ တစ်ရပ်ဖြစ်လို့ နည်းသိပြီး ကြိုးစားသူဟာ နည်းနာနိဿယ မသိဘဲ ကြိုးစားနေသူထက် ပိုမိုအကျိုးရှိမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

စာရေးချင်သူဟာ ထင်ရှားအောင်မြင်သော စာရေးဆရာကြီးများ မည်ကဲ့သို့ ရေးသားကြသလဲဆိုတာကို သိအောင်စာကောင်း ပေးကောင်းများကို လည်း ရှာဖွေပြီး ကြိုးစားဖတ်ရှုရမည် ဖြစ်ပါတယ်။ ဂန္ထဝင်စာပေများကို လေ့လာခြင်းအားဖြင့် နည်းနာနိဿယတိကျကျ သိထားပြီဖြစ်စေ၊ မသိသေးသည် ဖြစ်စေ၊ အတုယူစရာ နည်းမှီစရာတော့ရှိမှာပါ။ စာရေးသားခြင်းနဲ့ ထင်ရှား

ကျော်ကြားသူများဟာ စာများများဖတ်ထားခဲ့ကြသည်ဆိုတဲ့အချက်ကို အထူး ပြောဖို့မလိုပါဘူး။ စာများများ ဖတ်လေလေ စာပေရေးသားခြင်းအတတ်ကို အထောက်အကူရလေလေပါပဲ။ အရသာခံပြီးသာမန်ဖတ်ရှုရုံမျှမက ဤနေရာ ဤအကြောင်းအရာကို လှပအောင် ဖော်လှင်အောင် စာဖတ်သူ ရင်ထဲအထိ စွဲငြိအောင် ဘယ်လိုရေးသားထားတာပါလားဟု စိစစ်သုံးသပ်သော သတိနဲ့ လည်း ဖတ်သင့်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ မြဝတီစာပေတိုက်တွင် စာတည်းမှူး ချုပ်အဖြစ် သုံးနှစ်ခန့်၊ ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာနတွင် ဆယ်နှစ်ကျော် စုစုပေါင်း ၁၃ နှစ်ကာလအတွင်း ဓာတ်ပုံဖြင့်ပွဲပေါင်းများစွာ ကို ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ဒါမှမဟုတ်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် (အကြိမ်လေးဆယ်ကျော်) အကဲဖြတ်ရွေးချယ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဆရာသွားကြသော ဓာတ်ပုံဆရာများဟာ ဓာတ်ပုံထောင်ပေါင်းများစွာ ရိုက်ကူးခဲ့ကြသော ပညာရှင်များဖြစ်ကြပါတယ်။ သူများထက်ခေါင်းတစ်လုံး ပိုမြင့်ပြီးဆရာများဆွတ်ခူးခဲ့ကြခြင်းမှာ သူတို့ရိုက်ကူး သည့် ဓာတ်ပုံဟာ ဓာတ်ပုံအကဲဖြတ်အမှတ်ပေးကြသော အချက်အင်္ဂါရပ်နှင့် ကိုက်ညီခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပဲဖြစ်ပါတယ်။

ဓာတ်ပုံတစ်ပုံဖြင့်ပွဲဝင်ဖို့ ရိုက်ကူးတယ်ဆိုရင် ပြိုင်ပွဲအကဲဖြတ်အဖွဲ့က မည်သည့် အမှတ်ပေးစည်းမျဉ်းတွေနှင့် အကဲခတ် ရွေးချယ်လိမ့်မည်ဟု သိရှိ နားလည်ထားပြီး သူက အမှတ်ပေးရာတွင် စဉ်းစားမည့်အချက်များကို လုံးဝ မသိသူထက် တစ်ပန်းသာမှာ သေချာပါတယ်။ စင်စစ်အမှတ်ပေး စည်းမျဉ်း ဆိုတာကလည်း ဓာတ်ပုံကောင်းတို့၏ အင်္ဂါရပ်တွေထက် ဘာများပိုပါဦးမည် နည်း။ ဘယ်ပွဲမှာမဆို ဒါတွေ ဒါတွေချည်းပါပဲ။ ဘယ်အချိန်ဘယ်အခါမဆို ဤအခြေခံသဘောများသာလျှင် ပါစေမူ။ ဥပမာ ဆိုပါဖို့ -

- (၁) ဖွဲ့စည်းမှု အထားအသိုကောင်းခြင်း
- (၂) အလင်းအမှောင်အရောင်အသွေးမှန်ကန်မှုတခြင်း
- (၃) ရှုထောင့်ကြည့်ချင်စဖွယ်ရှိအောင် ဆွဲဆောင်ခြင်း
- (၄) စည်းလုံးမှု သဟဇာတဖြစ်ပြီး
- (၅) မူလသဘာဝဖြစ်ခြင်း

- (၆) ကန့်သတ်မဲ့တွေးခေါ်စေခြင်း
- (၇) ရှုမဝကြည့်မဝဆွဲဆောင်ခြင်း Repose
- (၈) ဦးတည်ချက် (ကိုက်ညီဆီလျော်)ကောင်းခြင်း
- (၉) ခေါင်းစဉ်နှင့် အဝင်ခွင်ကျဖြစ်ခြင်း
- (၁၀) အကြောင်းအရာကိုပေါ်လွင်စေခြင်း၊ စိတ်ကူးကောင်းခြင်း၊ စသည်...

အကဲဖြတ်သည့် ဦးအဖွဲ့ဝင်များသည် ဓာတ်ပုံပညာရှင်များ၊ စာရေးဆရာများ၊ အနုပညာရှင်များ ဖြစ်ပါတယ်။ ယင်းတို့၏ အတွေ့အကြုံနှင့် ဂုဏ်သတင်းအရ မျက်နှာလိုက်ခြင်းမရှိဘဲ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံချင်းစီကို မွေမိဋ္ဌာန်ကျစွာ ကြည့်ရှုအကဲဖြတ်ကြပါတယ်။ အကဲခတ်ရာတွင် အထက်ဖော်ပြပါစံ Criteria မျိုးကို အခြေခံထား၍ အမှတ်ပေးကြစမြဲ ဖြစ်ပါတယ်။

စာပေပြိုင်ပွဲဝင်ရန် ရေးတာဖြစ်ဖြစ်၊ စာအုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေရောင်းချဖို့ ရေးတာဖြစ်ဖြစ်၊ စာရေးသူက စာရေးတော့မည်ဆိုရင် စာဖတ်သူကို ဖတ်ချင်စဖွယ် စာကောင်းပေကောင်းအဖြစ် တင်ဆက်သင့်ပါတယ်။ “စိတ်ထဲပေါ်လို့ ရေးတာ ရေးချင်လို့ရေးတာ၊ ဘယ်သူကြိုက်ကြိုက် မကြိုက်ကြိုက် အရေးမကြီးပါဘူး” ဆိုသော စာရေးသူမျိုးလည်း ရှိကောင်းရှိနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလို ရေးချင်လို့ရေးတာဆိုသည့် ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးအတွက် ဆက်လက်နားထောင်ရန် မလိုအပ်တော့ပါ။

စာရေးချင်တယ်။ စာဖတ်သူ နှစ်သက်လက်ခံလာအောင်ရေးမယ်။ စာကောင်းပေကောင်းဖြစ်အောင်ရေးမယ်။ စာကောင်းပေကောင်းအဖြစ် စာဖတ်သူများက အသိအမှတ်ပြုအားပေးချင်အောင် သေသေချာချာကြိုးစားပြီး အားထုတ်ရေးမည်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် ဆက်လက်ပြောပြပါရစေ...

စာရေးသူများ စွဲမြဲစွာ သိရှိထားရမည်မှာ စာဖတ်သူများထံတွင် မိမိထက် ပိုမိုတတ်ကျွမ်းသော ပညာရှင်အနုအရင့် အရွယ်အမျိုးမျိုးပါဝင်နေကြသည် ဟူသော အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ စာရေးသူက ကြိုတင်သိရှိနားလည်ရမည့် အောက်ပါအချက်များကို စာဖတ်သူအချို့ကလည်း သိမြင်ပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။ အခြားသော စာရေးနည်းစာအုပ်များ၊ ဆောင်းပါးများမှာလည်း ဖတ်ဖူးခဲ့ပြီး ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

၁။ ခေတ်အခြေအနေ Situation။ မိမိရေးသောစာပေသည် မိနစ်ပိုင်းအတွင်း ဖြစ်ပျက်သော ဝတ္ထုတိုဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာသော နော်ဗယ်ဝတ္ထုရှည်ကြီး ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ စာဖတ်သူအား မိမိရေးသားဖော်ပြသည့် ကာလနှင့် ဒေသကိုတော့ ထင်ရှားအောင်ပြဆိုရမှာပါ။ ဘယ်မှာလဲ (နေရာ)၊ ဘယ်အချိန်လဲ (အချိန်) ဖော်ပြရပါမယ်။ ထို့နောက်ခံကား အခြေအနေ၏ အဓိပ္ပာယ်အသက်၊ အနံ့အရောင်၊ အဆင်အသွေးတို့ကို ပေါ်လွင်အောင် ရေးပြသင့်ပါတယ်။

၂။ ရည်ရွယ်ချက် Intention ။ ဤစာအုပ်ကို မည်သည့်ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ရေးတာလဲ။ ဘာကြောင့်ရေးတာလဲ။ ဘာကိုဆိုလိုချင်တာလဲ။ သဲသဲကွဲကွဲ၊ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရှိသင့်ပါတယ်။ ထိုရည်ရွယ်ချက်ကို ထမြောက်အောင်မြင်အောင် ရေးနိုင်စွမ်းရှိပါမယ်။

၃။ အကြောင်းအရာ Matter ။ ဘာအကြောင်းအရာကို ဖွဲ့သနည်း။ အခြေခံအကြောင်းရပ်ရှိရပါမယ်။ ပီပီသသပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ဖော်ပြရပါလိမ့်မယ်။ ရင်းနှီးပိုင်နိုင်သော အကြောင်းအရာ ဖြစ်သင့်ပါတယ်။

၄။ ချဉ်းကပ်ပုံ Approach ။ အကြောင်းအရာကို အတူတူရွေးချယ် ရေးသားကြသည်ခြင်း တူစေကာမူ ရှုထောင့်မတူက ရေးဖွဲ့ပုံမတူ၊ ရှုမြင်ပုံမတူ၊ စဉ်းစားပုံမတူ၊ ချဉ်းကပ်ပုံမတူ၊ ချဉ်းကပ်ပုံသည် စာရေးသူအလိုကျ ရွေးချယ်နိုင်ပါတယ်။ ဘယ်လိုရှုထောင့်ကနေပြီး သရုပ်ဖော်မလဲဆိုတာကို မရေးမီ စဉ်းစားရပါမယ်။ ရေးနေစဉ် သုံးသပ်ရပါမယ်။ ရေးပြီးလျှင် ပြန်လည် စိစစ်ဝေဖန်သင့်ပါတယ်။

၅။ အကြောင်းအကျိုးဆီလျော်မှု Consistency ။ စာရေးဆရာက ရေးသားဖွဲ့သီသမျှသည် အကြောင်းယုတ္တိခိုင်လုံပြီး အကြောင်းအကျိုးဆက်စပ်မှု ရှိပါမယ်။ ရှေ့နောက်ညီညွတ်ရပါမယ်။ မဆီမလျော်၊ အချို့အငေါ့မတည့်ပါက စာဖတ်သူက လက်ခံမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ဝတ္ထုတိုဖြစ်ဖြစ်၊ ဝတ္ထုရှည်ဖြစ်ဖြစ်၊ ကဗျာလင်္ကာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဆောင်းပါးဖြစ်ဖြစ် ယေဘုယျအားဖြင့် ခုနကပြောခဲ့တဲ့ အင်္ဂါရပ် (၅)ချက် (အချို့ကောက်

SIMAC ဟု မှတ်သားလေ့ရှိကြပါသည်)ကို အခြေခံထားလျက် စာဖတ် ပရိသတ်က အကဲဖြတ်လေ့လာကြပါတယ်။ အဲဒီအချက်တွေဟာ စာရေးချင်သူများအတွက် မရေးမီက သိရှိသင့်ပါတယ်။ ရေးနေစဉ်မှာလည်း တွေးတောသင့်ပါတယ်။ ရေးပြီးသောအခါတွင်လည်း ပြန်လည်စိစစ်သုံးသပ်လျှင် ပြုပြင်နိုင်ပါတယ်။ ကောင်းသည်ထက် ကောင်းအောင် မွမ်းမံနိုင်ပါတယ်။

အဲဒီလို မူဘောင်သဘောများဟာ ယခုခေတ်သစ်စာပေမှာ မလိုအပ်တော့ပါ။ လိုက်နာနေစရာလည်း မလိုပါ။ စဉ်းစားနေစရာ မဟုတ်တော့ပါဟု အချို့သော စာပေဝါသနာရှင်တို့က ပြောကောင်းပြောကြပါလိမ့်မယ်။ စာရေးဆရာမှာ ဘာပုံသေနည်းမျှ မရှိပါဘူး။ ဘာပုံသေဖော်မြူလာမျှ လိုက်နာနေစရာမလိုပါဘူး။ ရေးချင်သလို ရေးလိုက်ပါဟု အကြံပေးသူများ ရှိကောင်းရှိနိုင်ပါတယ်။

မိမိဘာသာ ရေးချင်လို့ရေးသားခြင်းကို မတားပါ။

အားပေးပါတယ်။

ဘယ်လိုရေးရေး ကြိုက်သလိုရေးနိုင်ပါတယ်။

စာဖတ်သူက လက်ခံနှစ်သက်အားပေးအောင် ကလောင်တစ်ချောင်းအဖြစ် ချစ်ခင်လေးစားအောင်ရေးသားမယ်လို့ ရည်ရွယ်ရင်တော့ အထက်ဖော်ပြပါအချက်များကို သိရှိစဉ်းစားအပ်ပါတယ်။ ပုံသေနည်းမရှိဆိုတာ ဟုတ်ပါတယ်။ ကြက်သားဟင်းချက်ရာမှာ ဆီပါသင့်တယ်။ ဆားပါသင့်တယ်ဟုသာ အကြံပေးနိုင်ပါတယ်။ ကြက်၏ အခြေအနေ၊ အရွယ်၊ အလေးချိန်ကို မသိဘဲ ဆီဘယ်နှစ်စက် ထည့်ရမယ်၊ ဆားဘယ်နှဖွန်းထည့်ရမယ်လို့ ပုံသေတိတိကျကျ ပြောလို့မရဘူး။ ဆီမပါ ဆားမပါသောဟင်းထက် အချိုးချင့်ချိန်၍ ဆီနှင့်ဆားနှင့် ချက်ထားသော ကြက်သားဟင်းက ပိုမိုအရသာရှိမည်ကား အထူးပြောစရာ မလိုပါဘူး။

ဆရာဆရာများ စာရေးနည်းတွေကို ရေးခဲ့လှပါပြီ။ အတုယူစရာ နည်းမှီးစရာ စာကောင်းပေကောင်းတွေလည်း စာကြည့်တိုက်မှာ ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ပါတယ်။ လေ့ကျင့်မှုဖွဲ့ကောင်းသူများ စာရေးသူဖြစ်လာကြပါတယ်။ အချိန်

ကို အရင်းတည်ကာ များများဖတ်ပါ။ များများမှတ်ပါ။ များများရေးပါ။ ထိုသို့ လက်တွေ့ကျင့်သုံး လိုက်နာသူသည် နိုင်ငံကျော်ရုံမျှသာမက ကမ္ဘာကိုပါ ကျော်ဦးမည့် စာရေးသူအဖြစ် ထွက်ပေါ်လာပါလိမ့်မယ်။ အထူးသဖြင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်ပါ ရေးသားနိုင်အောင် ကြိုးစားကြစေချင်ပါတယ်။ နိုင်ငံတကာထိအောင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဂုဏ်ကိုဆောင်ကာ စာပေဖြင့် အကျိုးပြုမည်ဟု ရည်ရွယ်ချက် ထားရှိကြစေချင်ပါတယ်။ ထက်သန်သော ဆန္ဒဖြင့် မဆုတ်မနစ်သော ဇွဲဖြင့် ကြိုးစားသူအားလုံးတာ အောင်ပွဲဆင်ကြပါလိမ့်မယ်။ မုချ မလွဲပါဘူး။

၂၅-၁၁-၂၀၀၇

မှတ်ချက်

တစ်ချိန်နှစ်ချိန်သင်ပြီး-

- (၁) ဖတ်ခဲ့ဖူးသော စာအုပ်တစ်အုပ်အကြောင်း Book Review ရေးစေခြင်း၊
- (၂) နှစ်သက်ရာဆောင်းပါး၊ စာတမ်း၊ စာညွှန်တစ်ခုခုရေးလာစေခြင်း Home Work ပေး၍ လေ့ကျင့်စေရပါမည်။

စာရေးသားနည်း

စာရေးကြပါ။

စာရေးဖို့ရာ မခက်ပါ။

စာရေးမယ်ဆိုရင်

- ၁။ ရည်ရွယ်ချက် mission ရှိရပါမယ်။
- ၂။ ရည်ရွယ်ချက်နှင့်သက်ဆိုင်သော အမြင် vision ရှိရပါမယ်။
- ၃။ အတွေးရှင်းရမယ်။ (ရှင်းရှင်းတွေးမှ ရှင်းရှင်းရေးနိုင်မှာပါ။)
- ၄။ အရေးရှင်းရမယ်။ (ဥပမာ - ဝါကျများကို တိုတိုရှင်းရှင်းရေးသင့်တယ်)

၅။ အရေးအသားဟာ အနိမ့်ဆုံးအဆင့် readability ဖတ်ချင်စဖွယ်ရှိရပါ တယ်။ ဖတ်သူကို အဆုံးအထိဖတ်ချင်အောင် ဆွဲဆောင်ရေးသားရပါ မယ်။

၆။ သတ်ပုံမှန်ကန်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

၇။ စကားလုံးရွေးချယ်သုံးနှုန်းမှု ဆီလျော်ရပါမယ်။

၈။ သဒ္ဒါရေးထုံးမှန်ကန်ရမယ်။

၉။ ဖတ်သူကို စိတ်ချမ်းပူးကပ်နိုင်အောင် ဆွဲဆောင်မှု၊ ရေးဟန်၊ လေသံ၊ စကားလုံး၊ စာပိုဒ်ဖွဲ့စည်းမှုနဲ့ အစီအစဉ်ရှေ့နောက် ပြေပြစ်ညီညွတ်မှုရှိဖို့ လိုပါတယ်။

၁၀။ ဆောင်းပါးသည် သတင်းကဲ့သို့ အဓိကအကျဆုံးအရာကို ရှေ့ဆုံးက ဖော်ပြပြီး ပေါ်လွင်အောင် မီးမောင်းထိုးနိုင်ရပါမယ်။

၁၁။ ဝတ္ထုရေးမယ်ဆိုပါက စာဖတ်သူကို ဆက်ဖတ်ချင်အောင် ဆွဲဆောင်နိုင် ရပါမယ်။

၁၂။ အထက်ပါအရည်အသွေးတွေတိုးတက်အောင် သဒ္ဒါ၊ သတ်ပုံ၊ အဘိဓာန်၊ ပုံပြင်၊ နိပါတ်၊ ဓမ္မပဒ၊ ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့၊ ထင်ရှားကျော်ကြားသော စာအုပ်များ၊ လူကြိုက်များသော ဝတ္ထုများကို ကြိုးစားပြီး ဖတ်သင့် ပါတယ်။

၁၃။ စာများများ ရေးရမယ်။ ခိုင်ယာရီ ရေးရမယ်။ စိတ်ကူးထဲပေါ်ရာကို မှတ် စုရေးရမယ်။ တစ်နေ့တစ်နေ့ အချိန်ရသမျှ ရေးနေရပါမယ်။ ရေးစရာ စဉ်းစားလို့ မရရင် မိမိနှစ်သက်ရာ စာအုပ်ထဲက အကြိုက်ဆုံးစာပိုဒ်၊ ဝါကျ၊ ကဗျာလင်္ကာစသည်တို့ကို ကူးရေးနေခြင်းဖြင့် လေ့ကျင့်နေသင့် ပါတယ်။

အပြေးလေ့ကျင့်နေသူ၊ ရေကူး လေ့ကျင့်နေသူ၊ အားကစား လှုပ် ရှားမှုတစ်ခုခုကို တစိုက်မတ်မတ်နေ့စဉ် အဆက်မပြတ် လေ့ကျင့်နေသူ သည် သက်လုံကောင်းသည်ထက်ကောင်း စံချိန်တက်လာသကဲ့သို့

စာရေးသောသူသည်လည်း များများဖတ်ရင်း၊ များများရေးရင်း မိမိရေး သည့်စာက အရည်အသွေးတိုးတက်လာလိမ့်မယ်။

၁၄။ စာရေးချင်တဲ့သူမှာ သတင်းစာ၊ စာစောင်၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းများမှာပါသော စာတို့ကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်သော အတွေးဖြင့် လေ့လာသုံးသပ်နေရပါမယ်။ အကောင်းအဆိုး၊ အကျိုးအပြစ်ကို စိစစ်ဝေဖန်နေရပါမယ်။

၁၅။ စာရေးရာမှာ မိမိအသိဆုံး၊ အကျွမ်းဆုံး၊ အပိုင်အနိုင်ဆုံး အကြောင်း အရာမျိုးကို ရွေးချယ်ပြီး စရေးသင့်ပါတယ်။ မသေချာတဲ့ မသိနားမလည် တဲ့ အချက်တွေကို ငြီး၊ ဖြန်း၊ ခန့်မှန်း(ထင်မြင်)ပြီး မရေးသင့်ပါဘူး။ အကြောင်းအချက်အလက်ခိုင်လုံ၊ မှန်ကန်ရပါမယ်။ ယုံကြည်ရာကိုသာ ယုံယုံကြည်ကြည်နဲ့ ရေးရပါမယ်။

၁၆။ မိမိရေးသောစာကို မိမိတာဝန်ယူရပါမယ်။ စာအမှားမပါအောင် ပြန်စစ် ရပါမယ်။ စစ်ရာတွင် အသံထွက်ဖတ်ပြီး စာလုံးကို လက်ထောက်ပြီး သေသေချာချာစစ်နိုင်ရင် ပိုကောင်းပါတယ်။

၁၇။ သူတစ်ပါးကို မထိခိုက် မနှစ်နာစေရပါဘူး။ မပုတ်ခတ်ရပါဘူး။

၁၈။ စာရေးရာတွင် အမှန်း၊ ဒေါသ မပါစေရ။ မဝေငါ့ရ။ မထွေရ။ မလှောင်ရ။ (စာဖတ်သူကို မေတ္တာလွန်စေသည်)

၁၉။ စာဖတ်သူကို ကျေနပ်နှစ်သက်မှု၊ ပျော်ရွှင်ကြည်နူးမှု သို့မဟုတ် ရသ တစ်စုံတစ်ခု၊ အသိပညာ တစ်စုံတစ်ရာရပါစေဟူသော စေတနာကောင်း ပါရပါမယ်။

၂၀။ စာမရေးမီ စိတ်ကောင်းမွေးပါ။ စာရေးနေစဉ် စိတ်ကောင်း စိတ်မြတ် ထားပါ။ ပြီးလျှင် ဖြူစင်ရိုးသားသော စိတ်ရင်းကောင်းဖြင့် အစအဆုံး ပြန်စစ်ပြီး ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်ပါ။ ဖြုတ်စရာကို ဖြုတ်လိုက်ပါ။ ဖြည့်စရာ ကို ဖြည့်ပါ။ တိုရမည့် အရာကိုချုံ့ပါ။ အကျယ်ချဲ့သင့်သည်ကို လိပ်ပတ် လည်အောင် ရှင်းလင်းရေးသားပါ။ စစ်လေလေ၊ ပြင်လေလေ၊ ကောင်း မှန်သော စာဖြစ်လေလေပင်။ အားစိုက်၍ အာရုံစိုက်၍၊ မိမိ၏ အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် အခါခါပြင်ဆင်ပါ။

www.burmeseclassic.com

ရေးသမျှစာသည် -

- ၁။ မှန်ကန်ရမည်။ (သစ္စာ)
- ၂။ ဖတ်သူအပေါ်မေတ္တာပါရမည်။ (မေတ္တာ)
- ၃။ တရားမျှတရမည်။ (ဓမ္မ)
- ၄။ အနုပညာရသပါရမည်။ (ရသ)
- ၅။ ရိုးသားရမည်။ (သီလ)
- ၆။ ကြီးစားအားထုတ်မှု ရရှိမည်။ (ပယောဂ)
- ၇။ အကျိုးလိုလားရမည်။ (စေတနာ)
- ၈။ စာပေဂုဏ်ရည် ရှိသင့်သည်။ (ဂုဏ်)
- ၉။ အခြေအနေအချိန်အခါနှင့် ကိုက်ညီဆီလျော်စေရမည်။ (ကာလ၊ ဒေသ၊ ပုဂ္ဂလ)
- ၁၀။ ရေးဟန် (သို့မဟုတ်) လေသံသည် သိမ်မွေ့၍ နိုင်ငံကြီးသားပီသရမည်။ (ယဉ်ကျေးမှု)

**မဖတ်ဖူးသေးလျှင်
ဖတ်စေချင်သော စာအုပ်များ (နမူနာ)**

- ၁။ ပီမိုးနင်း နေရီရီ
- ၂။ ရွှေဥဒေါင်း စုံထောက်မောင်စံရား
- ၃။ တင့်တယ် ကမ္မဗလ
- ၄။ တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင် သူငယ်ချင်းလို့ပဲဆက်၍ ခေါ်မည်ခိုင်
- ၅။ သာဓု အတာ
- ၆။ မြသန်းတင့် ဓားတောင်ကိုကျော်၍
မီးပင်လယ်ကိုဖြတ်မည်
- ၇။ ခင်နှင်းယု ပွေး
- ၈။ မင်းလူ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်အကြောင်း
- ၉။ အောင်လင်း အရိုင်းစပယ်

- ၁၀။ နန္ဒာသိန်းဇံ ခရောင်းလမ်းကို ဖြတ်ကျော်ခြင်း
- ၁၁။ ချစ်ဦးညို လင်္ကာဒီပချစ်သူ
- ၁၂။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာ
- ၁၃။ ဂျူး အမှတ်တရ
- ၁၄။ ဒဂုန်ဦးထွန်းမြင့် ပါဠိသက်ဝေါဟာရအဘိဓာန်
- ၁၅။ သုခ သုခမှတ်စု
- ၁၆။ သော်တာဆွေ ကျွန်တော့်ဘဝဇာတ်ကြောင်း

စာရေးခြင်းအတတ်ဟာ သင်တန်းတက်ရုံမျှနှင့် အများက အသိအမှတ်ပြု ခံရသော စာရေးကောင်းသူဖြစ်မလာ။ စာရေးရာတွင် ထူးချွန်သော စာရေး ဆရာများသည် မည်သည့်စာရေးနည်းသင်တန်းမှ မတက်ခဲ့ဖူးကြပါ။ သို့ လက်မှတ်ဖြင့် တိုင်းတာ၍မရပါ။ ပီမိုးနင်း၊ ရွှေဥဒေါင်း၊ ဇေယျ၊ သုခ၊ လူထုဦးလှ၊ ဒီကြာကွေး၊ အကြည်တော်တို့သည် ဘယ်တက္ကသိုလ်မျှ မတက်ခဲ့ဖူးကြ၊ ဘာသင်တန်း ဘာဘွဲ့မျှလည်း မရရှိခဲ့ကြပါ။ ဖတ်ခြင်း ရေးခြင်း၊ ကိုယ်တိုင် ဖြည့်ဆည်းပြုပြင်ခြင်းဖြင့် အောင်မြင်ထူးချွန်ခဲ့ကြခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ မိမိ ကိုယ်တိုင် ပါရမီကို ဆည်းပါးရပါမယ်။

ချစ်နိုင် (စိတ်ပညာ)

စာပေအတွေး ဆောင်းပါးအရေး

ညွှန်ဟံ (ကြူတေ)

ခေတ်အဆက်ဆက် မဂ္ဂဇင်းဂျာနယ်သတင်းစာ စာနယ်ဇင်းအဖုံဖုံတွင် ကဗျာ၊ ဝတ္ထုဆောင်းပါး စာညွှန်စာပဒေသာစသည့် အရေးအဖွဲ့များစုံလင်အောင် ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။ ဝါသနာနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုအလျောက် ဆောင်းပါးကဗျာဝတ္ထုများ ပြုစုကြခြင်းဖြစ်၏။ ပေါက်မြောက်ခြင်းအောင်မြင်ခြင်းတို့သည် ကြိုးစားမှု၊ ဝီရိယထားမှု အတွေးအမြင်ဖြန့်ကြက်မှု၊ ဗဟုသုတပြည့်ဝမှု၊ ပါရမီရှိမှု၊ အခွင့်အခါသင့်မှု၊ ကံကြမ္မာ၏ ပဲ့ကိုင်မှုစသည့် အကြောင်းများစွာရှိနိုင်၏။ သို့ရာတွင် စနစ်ကျသော အရေးအသားအတတ်ပညာစူးစမ်းမိလျှင် ဆုပ်ကိုင်မိလျှင် အဆင်ပြေ၏။ ဝါသနာက အရင်းခံကျသည်ဟု ဆိုချင်၏။

ညောင်ရမ်းခေတ်စာဆို ဝန်ကြီးပဒေသရာဇာ၏ ခံယူချက်အတိုင်း...
“စာပေဝတ္ထု၊ ရတုကဗျာ၊ ပျို့လင်္ကာနှင့်၊ သာသည့်သီချင်း၊ အံ့စောင်းငြင်းနှင့်၊ မကင်းမပြတ်၊ ရွတ်ဖတ်လျက်သာ၊ နေကောင်းစွာ”

ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ခေတ်စကားနှင့်ပြောရပါက “ကြက်ကောင်းကြီးနှင့် မကွာစေရ” ဟူသော သဘောပင်ဖြစ်၏။

ဆောင်းပါးအရေးအသားနှင့် ပတ်သက်၍ လမ်းညွှန်မှုထက် သဘောသဘာဝ၊ အတွေးအယူ၊ စာပေအဆိုအမိန့်ကိုသာ ရည်စူးပါသည်။ ဆောင်းပါးအမျိုးမျိုးရှိရာတွင် နိုင်ငံရေးဆောင်းပါး၊ စီးပွားရေးဆောင်းပါး၊ လူမှုရေးဆောင်းပါး၊ ယဉ်ကျေးမှုဆောင်းပါး၊ စက်မှုသိပ္ပံဆောင်းပါး၊ စာပေဆောင်းပါး၊ နည်း

ပညာ အတတ်ပညာဆောင်းပါး၊ အနုပညာဆောင်းပါး၊ ဂီတသဘင်ရှပ်ရှင်ဆောင်းပါး စသည်တို့ဖြင့် ရေတွက်၍ မကုန်နိုင်။ စာရေးသူအနေဖြင့် စာပေဆောင်းပါးကဏ္ဍ သဘောသဘာဝကို ရှင်းပြဖို့နှင့် ရေးသားမှုအတွေးအယူများကို တင်ပြဖို့အားထုတ်ထားပါသည်။ သင့်မြတ်ဖွယ်ရှိမည်ဟု ယူဆပေသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် “ဆောင်းပါးဆိုသည်မှာ” ဟူ၍ပင် ခေါင်းစီးတပ်ချင်၏။ တိကျသော အဖြေပေးခြင်းထက် စာပေအတွေး၊ အရေးများကို စုစည်းပြလိုခြင်း ဖြစ်၏။ ထုတ်နုတ်သုံးစွဲပါက အကျိုးယုတ်ဖွယ်မရှိဟု ဇကန်ဆိုချင်ပေသည်။

ဝေါဟာရအကြံအဆ (အဓိပ္ပာယ်)
- သတင်းစာဂျာနယ်မဂ္ဂဇင်းတို့တွင်ဖော်ပြသည့် ဗဟုသုတဆိုင်ရာစာတမ်း (မြန်မာအဘိဓာန်အကျဉ်းချုပ်)

- Article in a newspaper or magazine (မြန်မာအင်္ဂလိပ် အဘိဓာန် - မြန်မာစာအဖွဲ့)

မြန်မာစာပေလောကတွင် ဆောင်းပါးစတင်ရေးသားသူများ

- စိန္တကျော်သူဦးဩ (ကုန်းဘောင်ခေတ်)
- ဆောင်းပါးမောင်တိုး (ကုန်းဘောင်ခေတ်)

ဆောင်းပါးဝေါဟာရသုံးစွဲမှုအစ
ရေးအခါက ဆောင်းပါးဆိုသည့် ဝေါဟာရရှိပြီးဖြစ်သည်။ စူးစမ်းမိသမျှ စာကိုးအဖြစ် ဖော်ညွှန်းပါသည်။

စာဆိုရှင်သူရဲ - အင်းဝခေတ် (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၈၀၀ - ၈၅၀) ခန့်

“ဖြေဆည်စကား၊ ဆောင်းပါး စာခွေ၊ ကျွန်သာစေ၍ သက်ဝေကျိုင်းထွတ်၊ နေဘိတတ်ခဲ့။ (ကြာမည်မထင်ချီရတု)

ပြည်နဝဒေး (တောင်ငူခေတ်) (၈၆၀ - ၉၅၀)

“စစ်ကိုင်းထောင်သင်း၊ စလင်းလက်ယာ၊ ပြည်မှာ နဝဒေးဟု အမည်အရည်ရှိသူ”

“အုံးမွေရာ၌၊ ခွေစာဆောင်းပါး၊ လက်ရွှေသားနှင့်၊ သနားဖွယ်ရာ၊ ဖွေရာ
စိစစ်၊ ပေးသည်ဖြစ်ကို (သွန်းမြူး တန်ချီရတ)

“ဆောင်းပါးစာစောင်၊ နောင်လက်ဆောင်ကို၊ နေရောင်မထိုး၊ တောင်ပံ
မိုး၍ (မိုးပုံကာချီရတ)

ဇင်းမယ်မိဖုရား

လွမ်းသည်မြားမြောင်၊ စာစောင်ဆောင်းပါး၊ နွေကားကုန်လှ၊ (ကဆုန်
လချီရတ)

ပဲခူးမိဖုရား

ဖူးမည်မှာထား၊ ဆောင်းပါးခွေစာ၊ ချစ်ခြင်းရာမျှ၊ မလာစေကျွန်း၊ ကြာဟန်
ဝေးကျူး (ဘဝဂ်ကျော်ခေါင်ချီရတ)

ရှေးကအစဉ်အလာနှင့် ယခုမတူတော့ပါ။ ရှေးအခါ စာခွေ၊ စာပေလွေ
ဆောင်းပါးစာခွေ စသည်ဖြင့် အသုံးအနှုန်းများ၏။ ထန်းဖူးစာခွေသည် ရုံးသုံး
လွှတ်တော်သုံးပစ္စည်းများဖြစ်သည်။

မင်းရာဇာရတ

- ကေသာထုံးပြီး၊ သမီးမက၊ ရည်ရပင်ထွက်၊ လှသည်ရွက်ကို၊ စုံမက်မြတ်
လေး၊ မယ့်လက်ရွေး၍၊ ရပ်ဝေးမြေတာ၊ ခွေစာမမြောက်၊ သင့်လျောက်
တော်လှ၊ ခွေထုံးကျသည်၊ နန်းမှတစ်ထွာ၊ လွှတ်မှာတစ်ညို၊ ရုံးကို တစ်
မိုက်၊ ထိုက်လိုက်သိမြင်၊ သို့ရာတွင်မူ၊ ထိပ်တင်တို့မှာ၊ မတ်ကြီးလျာဟု၊
ခွေစာကျစ်လျစ်၊ ခုနစ်သစ်နှင့်၊ ရစ်သည်အစ၊ ကြောက မသတ်၊ လက်
မှတ်ထိုးဟန်၊ ပြောင်းပြန်မနေ၊ ဆက်လှာစေရှင့်။

(လျှောက်လာစေသည် ရတ)

ဤသို့ဆိုလျှင် ဆောင်းပါးဝေါဟာရနှင့်ပတ်သက်၍

- ဆောင်းပါး - ဆောင်ယူခြင်း၊ ပါးခြင်း
- အဝေးတစ်နေရာသို့ လူကြိုလူလွှတ်ပေးပို့ခြင်း

- စာပို့စနစ်မရှိသေးချိန်က အသုံးအနှုန်းဖြစ်ခြင်း
- တစ်ချိန်က ပေစာဖြင့် ရေးသားခြင်းဖြစ်ရာ ဝသဇ္ဇနီမထည့်ဘဲ ဆောင်ပါး
ဟု ရေးသားရာမှ ဆောင်းပါးဖြစ်လာသည်ဟု အမှတ်အသားရှိပေသည်။

ကုန်းဘောင်ခေတ်ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက် စာတော်ပြင် ဦးပညာဆုံးမစာ

“ပါဠိဂါထာ၊ ပျို့ကဗျာနှင့်၊ တေးတျာတျာ၊ မနောရွှင်မှု၊ ရတုရကန်၊
အဲအန်လူးတား၊ ဆောင်းပါးစကားပြေ၊ အထွေအရာ၊ မင်းမှာ မင်းမိန်း၊
သာအိမ့်ဝေငေါင်၊ အကြောင်းလျော်အောင်၊ အာဘော်ကောင်းစွာ၊ ဖတ်
ရွတ်ရာသည်” ဟု အရေးအသားပေါ်မူတည်ကာ ရွတ်ဖတ်သင့်ပုံကို
တိုက်တွန်းထားပြီး ဆောင်းပါးသည် စကားပြေအရေးအသား၌ အကျိုး
ဝင်ကြောင်း ပေါ်လွင်ပေသည်။

သို့ရာတွင် ပေ၊ ပုရပိုက်ထံ၌ ရှားရှားပါးပါးတွေ့ရသော “အဖက သား
ကို ပေးသော ဆောင်းပါးလင်္ကာရိုဖူး၏။ အချုပ်ငံတိုင်းတွင် “ဆောင်းပါး
လင်္ကာသားတော်စာ” ဟု ရေးဖွဲ့ထား၏။ ကောက်သင်းစာအဖြစ်တွေ့ရပေ
သည်။

သို့ဖြစ်၍ ဆောင်းပါးဆိုသည့် ဝေါဟာရသည် မြန်မာစာပေလောကတွင်
ရှေးမဆွကပင် တွင်ကျယ်စွာ သုံးနှုန်းခဲ့ကြောင်း ယခုပေါ်သည့် ရွှေကြာပင်
မဟုတ်ကြောင်း၊ ရင်းမြစ်ဝေါဟာရက စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပေ
သည်။

ဆောင်းပါးရေးသူတို့ ခံယူသိမှတ်ကျင့်သုံးအပ်သည့် ပညာရှင်တို့၏ အယူအဆများ။

မှော်ဘီဆရာသိန်း - ငန်းဆေးကြောင့် အဖျားတက်သည်၊ ကျမ်းရေးတော့
အသွားခက်သည်။ (စာပေပရိသတ်ကြားအမြင်အားဖြင့်
ကာ ဝေဖန်မှု၊ မခံရအောင်သတိထားရေးဖို့ဖြစ်၏)

- ဒဂုန်နတ်ရှင် - စာပေကို အချိန်ယူ၍ စုံလင်အောင် လေ့လာလိုက် စားသင့်ပါသည်။ စာမစုံလျှင် ကိုယ့်ယုံကြည်ချက်ကို ဖွတ်မှိတ်မြတ်နိုးတတ်ပါသည်။ (စာမစုံလျှင် မြဲ၍ နေပါ။)
- ဟံသာဝတီဦးဘရင် - အခံရှိမှ အမှန်သိမည်။ အခြေခံရှိပြီး အမှန်သိရန် မူမှန်မူကောင်းစာပေတို့ကို ကြည့်ရှုခြင်း၊ ဆရာ ကောင်း ဆရာမြတ်တို့ထံ ခယဆည်းကပ်နည်းယူ ခြင်းပြုရပေမည်။ သို့မှသာ အမှန်ကို ရနိုင်ပေသည်။
- သင်္ဃာတေသောင်း - စာရေးရာတွင် မိမိကိုယ်တိုင် ကောင်းစွာနားမလည် သော စာလုံးများကိုမသုံးပါနှင့်။
- ဆရာဇော်ဂျီ - စာရေးခြင်းနှင့် စကားပြောခြင်းသည် အတူတူဖြစ် သည်။ တစ်ဖက်သား၏ နားနှင့်စိတ်ကို ရောက် အောင်ပို့ဆောင်ချင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။
- ဆရာမင်းသုဝဏ် - မြန်မာစကားနှင့် ရှင်းရှင်းထွေး၊ မြန်မာစကားနှင့် ရှင်းရှင်းရေး၊ သဒ္ဒါ ဝါကျဖွဲ့ထုံး၊ ပင်ရစ်သတ်ပုံတတ် ရမည်။ ဝေါဟာရကြွယ်ရမည်။ ပတ်ဝန်းကျင်လောက ကို မြင်တတ်ကြားတတ်အောင် လေ့လာရမည်။ (စု-တု-ပြု)
- ဆရာဇေယျ - စာရေးဆရာ စာဖတ်သလား။ (သတိထားရန်ဖြစ်၏) နာနာရေး၊ နာနာတွေး၊ နာနာဖတ်။
- သိန်းဖေမြင့် - အတွေးသက်သက်ဖြင့် မရှာနှင့်၊ လူထုကြီးထံမှ ချဉ်းကပ်ရှာဖွေဖို့လိုအပ်သည်။ (ပြန်သူကြားမှာ အမှန်ရှာ)
- ဒဂုန်ဦးလှဖေ - အကြောင်းအရာ အနှစ်သာရ ကောင်းရုံမဟုတ်။ ဖွဲ့စည်းမှုပုံသဏ္ဍာန် ကောင်းဖို့လိုသည်။
- ဒဂုန်ဦးစန်းဓဋ္ဌ - ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်သည် အကောင်းဘက်သို့ ရွယ်စူး ဦးခိုက်လျက်၊ စာဖတ်သူအားစွဲလမ်းဥပါဒါန်ဖောက်

- ပို့ဆောင်နိုင်လျှင် အကျိုးပြုစာပေ အစိုးတန်ဥပါဒါန် စာပေဖတ်အပ်မှတ်အပ်၏။
- မြဝင်း - တတ်သိရမည့် အကြောင်းအရာများပိုင်နိုင်ရမည်။
- ဆောင်းပါး အချက်အလက် အဆိုအမိန့် အရည် အသွေးကောင်းပြီး တိကျခိုင်မာရမည်။
- စိတ်ကူးဟန်စိတ်ကူးဉာဏ်အဆင့်မြင့်မားရမည်။
- အနုပညာ အဆင့်အတန်း မြင့်မားစေရန် ဦးတည် ရမည်။
- အမြင်ကျယ်ဖို့ ညွှန်ပြနိုင်ရမည်။
- လူကိုပဓာနပြု၍ ဦးတည်ရမည်။
- ဇေန - အလွမ်းအသော သည်းထိတ်ရင်ဖိုခံစားချက်များဖြင့် ထုံမွမ်းပေးခြင်းအားဖြင့် သတင်းစာဆောင်းပါး ဖြစ် လင့်ကစား ရသစာပေဝင်ကာ ဂုဏ်မြောက်စေ သည်။
- မောင်ချိုပြုံး - ဖတ်ချင့်စဖွယ် ရှင်းလင်းလွယ်ကူစွာဖြင့် ခေတ်မီမှန် တန်အောင်ရေးပါ။
- မောင်ထင် - လွယ်လွယ်နှင့် ရိုးသားသော အဖွဲ့အနွဲ့ ဖြစ်ရမည်။ ကိလိဋ္ဌတို့ကို ရှောင်၍ ထင်လွယ်မြင်လွယ်သိလွယ် သော စကားများတန်ဆာဆင်ကာ ရိုးရိုးစင်းစင်းဖွဲ့နွဲ့ နိုင်ရမည်။
- ဒဂုန်ရွှေမျှားအတွေးအယူ သတင်းစာဆောင်းပါး - အချိန်မီဖြစ်ခြင်း၊ စာဖတ်သူမျှော်လင့်ချိန်ဖြစ်ခြင်း
- မဂ္ဂဇင်းဆောင်းပါး - ကျယ်ပြန့်ခြင်း၊ ခိုင်ခံ့ခြင်း၊ ရေရှည်အသုံးပြုနိုင်ခြင်း အင်္ဂါရပ်များနှင့် ပြည့်စုံသည်။
- ဝတ္ထုသည် စားဆေးနှင့်တူပြီး ဆောင်းပါးသည် ဝတ္ထုရည်စိတ်ကူးဖြစ်၏။ ခေါင်းစဉ်ဆေးနှင့်တူ၏။ ဝတ္ထုရည်စိတ်ကူးဖြစ်၏။ ဆောင်းပါး

www.burmeseclassic.com

က အကျိုးအကြောင်းအချက်အလက် တိကျရပေသည်။

မဂ္ဂဇင်းဆောင်းပါးအင်္ဂါပညာရပ်

- ၁။ Anticipative - ကြိုတင်မြော်မြင်မှုရှိခြင်း
- ၂။ Interpretative - ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်ပြည့်ဝစုံလင်ခြင်း
- ၃။ Provocative - တိတိကျကျရေးရခြင်း၊ အစဉ်အမြဲသေချာပါစေ။

ဆောင်းပါးရေးသားမှုပုံစံကြမ်း

အိမ်တစ်လုံးဆောက်သည်နှင့်တူပြီး ပုံပန်းကျနရသည်။ အောက်ပါအတိုင်းစီစဉ်သင့်သည်။

- (၁) အစီအစဉ်မှန်ကန်ခြင်း
- (၂) အရေးကြီး၊ မကြီးအခြေအနေအရ အဆင်ပြေအောင် ထားရှိခြင်း။
- (၃) အရေးမကြီးသည့် အချက်များကို နောက်ဆက်တွဲသဘောဖြင့် သီးသန့်နေရာချထားခြင်း။
- (၄) ပင်စည်ကို "မူ"ထား၍ ၎င်းမှအကိုင်းအခက်များ၊ ယင်းတို့မှ အဖူးအပွင့်များဖြင့် ဝေဝေဆာဆာဖြစ်စေခြင်း။
- (၅) နောက်ဆုံးတွင် စာဖတ်သူအား တစ်ခုတည်းသော လမ်းကလေးဖြင့် ခေါ်ဆောင်သွားခြင်း။

သတိပြုရန်

- စကားလုံးကြွယ်ဝခြင်း၊ ရွေးချယ်မှုမှန်ကန်ခြင်း
- နက်နဲပါစေ၊ တိကျပါစေ။
- ရိုးသားစွာတင်ပြပါ။
- စာဖတ်ပရိသတ်ကိုဆွဲဆောင်နိုင်ရန်ကြိုးစားပါ။
- စာရေးသူ၏ဆောင်းပါးရေးသားမှု အတွေ့အကြုံအရ ဖော်ပြပါအကြောင်း

အချက်များသည် မဖားယွင်းနိုင်သည့် အတွေးအမြင်များဟု ဆိုချင်ပါသည်။ သဘောချင်းမျှပါက ယူနိုင်ပါသည်။ အထက်တွင် ပညာရှင်များ၏ အယူအဆလမ်းညွှန်ချက်များ တင်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ယခုကိုယ်ပိုင်ဟန်အတွက် ဖော်ညွှန်းမှုဝေမှု ဖြစ်ပါ၏။ (စာပေဆောင်းပါးအတွက် ရည်စူးပါသည်။)

- နည်းလမ်းမှန်သော ဗဟုသုတပေးခြင်း
- ဂန္ထဝင်စာပေ၊ ခေတ်သစ်စာပေလေ့လာစုဆောင်းကျမ်းဝင်ခြင်း
- စံပြုသင့်သည့်အရေးအသားလက်ရာကိုနည်းမီခြင်း
- အတွေးသစ်အမြင်သစ်ဖန်တီးဖို့ အားထုတ်ခြင်း
- လမ်းရိုးဟောင်းတွင် ဆင့်ကာထွင်သည့်ရေးဟန်နှင့် အတွေးဖော်ထုတ်ခြင်း
- စာပေမျိုးစုံဖတ်ရှုရုံသာမကဘဲ နားထောင်တတ်သည့် အလေ့အကူးနှင့် ပျိုးထောင်ခြင်း
- မှတ်တမ်းမှတ်ရာထားရှိ အသုံးပြုခြင်း
- စကားလုံးအသုံးအနှုန်းတိကျခြင်း၊ တီထွင်ခြင်း၊ ဝေါဟာရကြွယ်ဝဖို့ ကြိုးစားခြင်း
- ဆွဲဆောင်နိုင်သည့် ခေါင်းစီးအသုံးပြုခြင်း
- စာပေသုတေသန၊ ကျမ်းများကို ယဉ်ပါးစေခြင်း
- အကိုးအထောက်စုံလေလေ၊ ခိုင်ခိုင်မာမာရှိလေဆိုသည့် သဘောထားကို ခံယူသိမှတ်ထားခြင်း။

ဤသို့ဆိုလျှင် ဆောင်းပါးရေးသားမှု နည်းပညာအတွက်အတော်ပင် ချောမွေ့ဖွယ်ရှိမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ရေးဆရာကြီးများ၏ ဟင်းစားပေးခြင်းသာမကဘဲ ကွန်ချက်ကိုပါ ပြခြင်းကို အတွေ့အကြုံများဖြင့် ရင်းလျက်စူးစမ်းပြခြင်းမျှသာဖြစ်ပါ၏။

ဆောင်းပါး ရေးသားနည်း ဆောင်းပါးအမိပ္ပာယ်

တက္ကသိုလ် တင်ခ

မြန်မာအဘိဓာန် စာမျက်နှာ ၁၂၂ တွင် -

- ၁။ လူလွတ်၍ဖြစ်စေ၊ လူကြံ့တွင်အပ်၍ဖြစ်စေ ရပ်ဝေးသို့ပေးပို့လိုက်သော ပစ္စည်း၊ စာ
- ၂။ သတင်းစာ၊ မဂ္ဂဇင်းစသည်တို့တွင် ဖော်ပြသည့် ဗဟုသုတဆိုင်ရာ စာတမ်း။

ဆောင်းပါးနှင့် စာတမ်းငယ် (မောင်ခင်မင် - ဓနဖြူ)၏ အယူအဆ

စဉ်	ဆောင်းပါး	စဉ်	စာတမ်းငယ်
၁။	ဦးနောက်မှလာ၏	၁။	နလုံးသားမှလာ၏
၂။	သုတပေး၏	၂။	ရသပေး၏
၃။	ခပ်စိမ်းစိမ်းပြော၏	၃။	ရင်းရင်းနီးနီးပြော၏
၄။	အေးစက်စက်နိုင်၏	၄။	နွေးနွေးထွေးထွေးရှိ၏
၅။	အကြောင်းအရာထင်ပေါ်၏ စာရေးသူပျောက်နေ၏	၅။	အကြောင်းအရာကိုကျော်ပြီး စာရေးသူကိုမြင်နေရ၏

ဆောင်းပါးအမျိုးအစား [လှထွန်း (တွံတေး)]

- ၁။ နိုင်ငံရေးဆောင်းပါး

- ၂။ လူမှုရေးဆောင်းပါး
- ၃။ ယဉ်ကျေးမှုဆောင်းပါး
- ၄။ စီးပွားရေးဆောင်းပါး
- ၅။ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာဆောင်းပါး
- ၆။ သတင်းဆောင်းပါးဟူ၍ အကြမ်းဖျင်းခွဲခြားနိုင်ပါသည်။

ဆောင်းပါးစိစစ်ရေး

- ၁။ မူဝါဒရေးရာစိစစ်ခြင်း
 - (က) အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်ထားသော မူဝါဒများနှင့် စိစစ်ခြင်း
 - (ခ) ဦးတည်ချက်ကိုစိစစ်ခြင်း
 - (ဂ) အကြောင်းအရာကိုစိစစ်ခြင်း
 - (ဃ) အရေးအသားပိုင်းစိစစ်ခြင်း
 - (င) ကိုးကားသည့်အချက်အလက်များစိစစ်ခြင်း
 - (စ) ဘာသာဆိုင်ရာစိစစ်ခြင်း
 - (ဆ) ညီညွတ်မှုကို ဖျက်ပြားစေသော အရေးအသားများစိစစ်ခြင်း
 - (ဇ) အချိန်အခါအရစိစစ်ခြင်း
 - (ဈ) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာထိန်းသိမ်းရမည့်အချက်များ
 - (ည) အသုံးများပြီးမှားတတ်သော အသုံးအနှုန်းများ

စာပေဆောင်းပါး အမျိုးအစားများ (ဆရာမြဝင်၏ အယူအဆ)

- (က) စာအုပ်ထုတ်ဝေကြောင်း အသိပေးဆောင်းပါး
- (ခ) စာအုပ်သုံးသပ်ရေးဆောင်းပါးတို
- (ဂ) စာအုပ်သုံးသပ်ရေးဆောင်းပါးရှည်
- (ဃ) စာပေဝေဖန်ရေးဆောင်းပါး
 - (၁) ဝေဖန်ရေးသဘောတရားနှင့် ဥပဒေသများ
 - (၂) လက်တွေ့ဝေဖန်ရေး

(င) စာပေလေ့လာရေးဆောင်းပါးများ

(၁) သခိုင်းနှင့်ခေတ်ကိုလေ့လာသောဆောင်းပါး

(၂) နိုင်ငံရေးသဘောတရားကိုလေ့လာသောဆောင်းပါး

(၃) လူမှုရေးကိုလေ့လာသောဆောင်းပါး

(၄) စိတ်ကိုအခြေခံ၍လေ့လာသောဆောင်းပါး

(၅) စာပေအနုပညာကိုလေ့လာသောဆောင်းပါး

(၆) စာ၏အဓိပ္ပာယ်ကိုလေ့လာသောဆောင်းပါး

(၇) စာ၏ပုံစံကိုလေ့လာသောဆောင်းပါး

(၈) စာ၏အရည်အသွေးကိုလေ့လာသောဆောင်းပါး

(၉) စာရေးသူကိုလေ့လာသောဆောင်းပါး

(စ) စာပေရေးရာဘာသာပြန်ဆောင်းပါးများ

စာပေရေးရာဆောင်းပါးများတွင် ပါဝင်ရမည့်အချက်ကြီးလေးချက် (မောင်မြင့်ကြွယ်)

- တိုကျဉ်း ၁။ တိုတိုကျဉ်းကျဉ်းရေးဖွဲ့ရမည်။
- ကိုးမှန် ၂။ အကိုးအကားမှန်ရမည်။
- ရေးထုံးမှန် ၃။ ရေးထုံးမှန်ရမည်။
- အားခွန်ရှိရမည် ၄။ ခွန်အားရှိသောစာဖြစ်ရမည်။
- ပိုင်နိုင် (က) အကြောင်းအရာပိုင်နိုင်ရမည်။
- ချက်ကျ (ခ) အချက်ကျကျရေးတတ်ရမည်။
- သင့်တော်မှ (ဂ) သင့်လျော်သောအသုံးအနှုန်းရွေးချယ်ရမည်။
- ဝါကျကျစ်လျစ်မည် (ဃ) ကြံ့ခိုင်ကျစ်လျစ်သောဝါကျဖြစ်ရမည်။

စာပေဆောင်းပါးရေးရာတွင် အခြေခံရမည့်အချက် (၅)ချက်

- ပိုင်နိုင် (က) မိမိသိသည်ကိုသာပိုင်နိုင်စွာရေးရမည်။
- ကိုးကား (ခ) အကိုးအကား၊ အဆိုအမိန့်၊ အဆင့်မြင့်ရမည်။

- စိတ်ကူးများ (ဂ) စိတ်ကူးဟန်အဆင့်မြင့်ရမည်။ မြင့်မားရပေမည်။
- အနုပညာအဆင့် (ဃ) အနုပညာ မြင့်သည့်ဘက်သို့သာ ညွှန်ပြရမည်။
- အမြင်မြင့် (င) အမြင်ကျယ်သောဘက်ကိုသာ ညွှန်ပြရမည်။ အမြင်ကျယ်သင့်လှပေသည်။

ဆောင်းပါးရေးသူကို ညွှန်ကြားချက် (၄)ချက်

- ရွေးချယ် (က) အကြောင်းအရာ ရေးတတ်ရမည်။
- ရှာတတ် (ခ) ရေးလိုသည့်အချက်များရှာတတ်ရမည်။
- သုံးသပ် (ဂ) သုံးသပ်နိုင်ရမည်။
- ရှင်းနိုင်စေ (ဃ) စာဖတ်သူနားလည်အောင်ရှင်းပြနိုင်ရမည်။

ရေးသူတွင်ရှိသင့်သော အာသိသ (၅)ချက်

- (က) စာဖတ်သူကိုအသိပေးရန်
- (ခ) စာပေဩဇာဖြင့်ပဲ့ကိုင်ရန်
- (ဂ) ဖတ်ပျော်စေရန်
- (ဃ) ဆင်ခြင်တွေးတောတတ်စေရန်
- (င) မိမိ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်ကို သိသာထင်ရှားစေခြင်းဖြင့် လက်ခံလာစေရန်။

ဆောင်းပါးရှင်တစ်ဦး၏ လိုက်နာရမည့် အချက် (၆)ချက်

- (က) မယုံကြည်လျှင်မရေးနှင့်
- (ခ) မဆိုင်သောစကားလုံးဝမပါစေနှင့်
- (ဂ) ပိုင်လောက်သောအချက်များကိုသာဖော်ပြပါ
- (ဃ) ပြင်းထန်စွာမဝေဖန်ပါနှင့်

- (င) ဝါလုံးရှည်နှင့် မယမ်းနှင့်
- (စ) မသိသော အကြောင်းအရာကိုမရေးနှင့်

ဆောင်းပါးအနှစ်ချုပ်သဘော (တက္ကသိုလ်မြတ်သူ)

- ၁။ ဆောင်းပါးသည် အကြောင်းအရာသိလိုရေးလိုသည့် ပို့ဆောင်ရေးပြရန် Message ပို့ရန် သိလိုရေးလိုသည့်အချက်အလက် သတင်းပို့၊ စကားပြန် ရန်။
- ၂။ ရည်ရွယ်ချက် Theme ကို ရှင်းလင်းပြတ်သားရန်လိုသည် (Themeသည် ဆောင်းပါး၏ ဝိညာဉ်ဖြစ်သည်။)
- ၃။ စကားပြေကောင်းလက္ခဏာများနှင့် ပြည့်စုံဖို့လိုသည်။
 - (မောင်ခင်မင် - ဇနဖြူ)
 - (က) ရှင်းလင်းမှု (ခ) တိကျမှု
 - (ဂ) သိပ်သည်းမှု (ခွန်အားရှိသော စာဖြစ်ရန်)
 - (ဃ) ပြေပြစ်မှု (င) လိုက်ဖက်မှု
- ၄။ နိဒါန်း - အကြောင်းအရာကို တိုက်ရိုက်ရေးချရန်၊ အကျယ်ရှင်းရန်မလို
 - စာကိုယ် - အချက်အလက်အထောက်အထား အကိုးအကားမှန် ကန်တီကျခိုင်လုံရန်
 - နိဂုံး - အသစ်တစ်ဖန်ပြန်မရေးရန် အနှစ်ချုပ်သည်မှန်ရန်
- ၅။ ပြည်သူ့သို့အသိပေး တာဝန်ကျေရန် စကားပြန်စံယူချက်ပြုရန်။

တက္ကသိုလ် စာင်ခ

'ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးရေးသားနည်း'

ဦးကျော်ဝင်း (ပဒုဿကျော်ဝင်း)

“ယဉ်ကျေးမှု” (Culture) ဟူသောဝေါဟာရ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်နားလည်ရန်လိုအပ်သည်။ လူမျိုးတစ်မျိုး၏ယဉ်ကျေးမှုဆိုသည်မှာ ထိုလူမျိုးတို့ မွေးဖွားချိန်မှ သေဆုံးချိန်အထိ ပြုလုပ်သုံးစွဲခဲ့သော ပစ္စည်းမှန်သမျှ၊ သူတို့၏ ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှု၊ ပြောဆိုသောဘာသာစကား၊ ဝတ်စားဆင်ယင်ထုံးစံများ၊ လူမှုဆက်ဆံရေးစနစ်၊ အတွေးအခေါ်ဓလေ့စရိုက်၊ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများ၊ လက်မှုအနုပညာနှင့် အနုသုခုမပညာတို့ ပေါင်းခြုံထားခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ယဉ်ကျေးမှုကို အမျိုးအစားအားဖြင့် “ဒြပ်ရှိယဉ်ကျေးမှု (Material Culture)” နှင့် “ဒြပ်မဲ့ယဉ်ကျေးမှု (Non-Material Culture)” ဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စား ခွဲခြားထားသည်။ ဒြပ်ရှိယဉ်ကျေးမှုအမျိုးအစားတွင် လူသားတို့ပြုလုပ်သုံးစွဲခဲ့သော ထိတွေ့ကိုင်တွယ်၍ရသမျှ ပစ္စည်းတို့ပါဝင်ကြသည်။ ဥပမာ- ရှေးဟောင်း ကျောက်လက်နက်ကိရိယာပစ္စည်းများ၊ နေအိမ်အဆောက်အအုံများ၊ အဆင်တန်ဆာပစ္စည်းများ၊ အဝတ်အထည်အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ၊ ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာ ဆင်းတုရုပ်တုများ၊ လှုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းကိရိယာများ၊ တူရိယာပစ္စည်းများနှင့် လက်မှုအနုပညာပစ္စည်းများစသည်တို့ အကျုံးဝင်ကြ၏။ ဒြပ်မဲ့ယဉ်ကျေးမှု အမျိုးအစားတွင် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာနာမ်သဘောသဘာဝင်ဖြစ်သော ဘာသာစကား၊ ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှု၊ အစေ့အခေါ်

လေ့စရိုက်၊ လူမှုဆက်ဆံရေးစနစ်၊ ရိုးရာလေ့ထုံးစံများ၊ လက်မှုအနုပညာ၊ အနုသုခုမပညာတို့အကျုံးဝင်ကြ၏။

ဒြပ်ရိုယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဒြပ်မဲ့ယဉ်ကျေးမှုတို့ကို အလွယ်ကူဆုံးရှင်းပြရပါမူ၊ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်သည် ဒြပ်ရိုယဉ်ကျေးမှုဖြစ်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာယုံကြည်ကိုးကွယ်မှုသည် ဒြပ်မဲ့ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်၏။ မြန်မာ့တူရိယာစောင်းကောက်သည် ဒြပ်ရိုယဉ်ကျေးမှုဖြစ်ပြီး စောင်းတီးခြင်းအတတ်ပညာသည် ဒြပ်မဲ့ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်သည်။ လည်ဆွဲသည် အဆင်တန်ဆာပစ္စည်းတစ်မျိုးဖြစ်ပြီး ဒြပ်ရိုယဉ်ကျေးမှုတွင် အကျုံးဝင်သည်။ လည်ဆွဲပြုလုပ်မှု ပန်းထိမ်ပညာ သို့မဟုတ် လက်မှုအနုပညာသည် ဒြပ်မဲ့ယဉ်ကျေးမှုအမျိုးအစားတွင် အကျုံးဝင်၏။ ငှက်ကြီးတောင်စားသည် ဒြပ်ရိုယဉ်ကျေးမှုဖြစ်ပြီး စားထုသောပန်းပဲပညာသည် ဒြပ်မဲ့ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်၏။

ယဉ်ကျေးမှုကို (က) လူတို့ထုတ်လုပ်သုံးစွဲသော ပစ္စည်းများ (Products)၊ (ခ) ကိုယ်နှုတ်ဟန်အမူအရာများ (Behaviour) နှင့် (ဂ) ယဉ်ကျေးမှုတန်ဖိုးထားပုံစံများ (Cultural value systems) ဟူ၍ ကဏ္ဍများခွဲခြားထားသည်။

(က) လူတို့ထုတ်လုပ်သုံးစွဲသော ပစ္စည်းများ (Products)

ကမ္ဘာဦးလူသားတို့ ထုတ်လုပ်သုံးစွဲခဲ့သော ရှေးဟောင်းကျောက်လက်နက် ကိရိယာများမှသည် မျက်မှောက်ခေတ်လူသားတို့ ထုတ်လုပ်သုံးစွဲလျက်ရှိကြသည့် ပစ္စည်းများအားလုံးသည် ထုတ်လုပ်သုံးစွဲသော ပစ္စည်းများ (Products) များ ဖြစ်ကြ၏။ မြန်မာပြည်ဟူသော ဤမြေတွင်မည်သည့်အချိန်မှစတင်၍ ယဉ်ကျေးမှုပေါ်ထွန်းခဲ့သနည်းဟု တစ်စုံတစ်ဦးက မေးမြန်းလာသည်ဆိုပါစို့။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း (၄၀၀၀၀၀) လေးသိန်းခန့်က စတင်ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်ဟု ဖြေဆိုရပေလိမ့်မည်။ အထောက်အထားပြပါဟုဆိုလျှင် ဧရာဝတီမြစ်၏မြစ်ကမ်းဆင့်အဟောင်းများ (Old River Terraces) မှ တူးဖော်တွေ့ရှိခဲ့ရသည့် ရှေးဟောင်းကျောက်လက်နက်ကိရိယာများ (ဂ) ထိုခေတ်လူသားတို့ ထုတ်လုပ်သုံးစွဲခဲ့သော ပစ္စည်းများကို အထောက်အထားပစ္စည်းများ အနေ

ဖြင့် ပြသရမည်ဖြစ်သည်။ ဤပစ္စည်းများကို နိုင်ငံခြားသားသုတေသီများက တူးဖော်တွေ့ရှိခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုပစ္စည်းတို့ တိမ်မြုပ်လျက်ရှိသည့် မြေလွှာတို့မှာ သက်တမ်းအားဖြစ် နှစ်ပေါင်း (၄၀၀၀၀) (လေးသိန်း) ခန့်ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း ဘူမိဗေဒပညာရှင်များက သက်တမ်း တွက်ချက်ဖော်ပြခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း အဆိုပါပစ္စည်းများသည် သက်တမ်းအားဖြင့် နှစ်ပေါင်း (၄၀၀၀၀) ခန့် ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း သိရှိနိုင်ခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုကျောက်ခေတ်ဟောင်းလက်နက်ကိရိယာများကို ချောက်၊ ရေနံချောင်း၊ ပုဂံညောင်ဦးစသည့် ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းဆင့်ဟောင်းများ တည်ရှိရာနေရာတို့မှ တူးဖော်တွေ့ရှိခဲ့ရခြင်းဖြစ်၍ ထိုနိုင်ငံခြားသားသုတေသီများက “အညာဒေသဆိုင်ရာ ကျောက်လက်နက်ကိရိယာများ” (Anyathean Tools) ဟု အမည်ပေးခဲ့ကြ၏။ ထိုသူတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုကိုလည်း “အညာသားယဉ်ကျေးမှု” (Anyathean Culture) ဟု ကင်ပွန်းတပ်ခဲ့ကြလေသည်။ မြန်မာပြည်ဟူသော ဤမြေတွင်လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၄၀၀၀၀) လေးသိန်းခန့်မှစတင်၍ ယဉ်ကျေးမှု စတင်ပေါ်ထွန်းခဲ့ကြောင်း ထိုခေတ်လူသားတို့ ထုတ်လုပ်သုံးစွဲခဲ့သည့် ပစ္စည်းများ (ဂ) အညာဒေသဆိုင်ရာ ကျောက်လက်နက်ကိရိယာများက ခိုင်ခိုင်မာမာသက်သေပြလျက် ရှိနေကြပေသည်။

(ခ) ကိုယ်နှုတ်ဟန်အမူအရာများ (Behaviour)

လူမှုဆက်ဆံရေးနယ်ပယ်တွင် ကိုယ်နှုတ်ဟန်အမူအရာတို့သည် အရေးကြီးသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ကြ၏။ ကိုယ်နှုတ်ဟန်အမူအရာနှင့် ပတ်သက်၍ ဖွယ်ရာခြင်း၊ မဖွယ်ရာခြင်းတို့ကို သတ်မှတ်ပုံမှာ လူမျိုးတစ်မျိုးနှင့် တစ်မျိုးတူသည်များ ရှိသလို မတူညီမှုများလည်း ရှိကြ၏။ ခေါင်းညိတ်ခြင်းကို သဘောတူ လက်ခံသည်ဟူသော ကိုယ်ဟန်အမူအရာတစ်ရပ်အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး၊ ခေါင်းခါခြင်းကို သဘောမတူမှု ငြင်းပယ်မှုအဖြစ် သတ်မှတ်ကြပုံမှာ လူမျိုးအတော်များများ၌ တူညီကြ၏။ တစ်ဦးမှ တစ်ဦးထံသို့ ပစ္စည်းတစ်ခုခုပေးအမ်းရာ၌ လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ပေးကမ်းခြင်းကို ဖွယ်ရာသော ကိုယ်ဟန်အမူအရာ

အဖြစ် မြန်မာတွေက လက်ခံသတ်မှတ်ထားကြသည်။ အများသူငါ ထိုင်နေသော နေရာရှေ့မှ ဖြတ်သန်းသွားလျှင် မြန်မာတွေက ခါးကို ကိုင်းညွတ်ပြီး သွားလာခြင်းကို ဖွယ်ရာသော ကိုယ်ဟန်အမူအရာအဖြစ် သတ်မှတ်သော်လည်း အနောက်တိုင်းရင်းသားတို့ကမူ ထိုသို့သတ်မှတ်ကြသည် မဟုတ်ချေ။ ခါးထောက်၍ စကားပြောဆိုခြင်းကို မြန်မာတွေက မဖွယ်မရာရိုင်းပျသော ကိုယ်ဟန်အမူအရာအဖြစ် သတ်မှတ်သော်လည်း အနောက်တိုင်းသားအတော်များများတို့က ထိုသို့သတ်မှတ်ကြသည် မဟုတ်ချေ။ တစ်စုံတစ်ရာကို ညွှန်ပြရာ၌ ခြေထောက်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို မဖွယ်မရာရိုင်းပျသည့် ကိုယ်ဟန်အမူအရာအဖြစ် မြန်မာတွေက သတ်မှတ်ကြသော်လည်း လူမျိုးခြားအချို့ကမူ ထိုသို့သတ်မှတ်ကြသည် မဟုတ်ချေ။

မြန်မာတို့က အိမ်ပေါ်၌ လေချွန်ခြင်းကို မဖွယ်ရာသော ကိုယ်နှုတ်ဟန်အမူအရာတစ်မျိုးအဖြစ် သတ်မှတ်သော်လည်း လူမျိုးခြားအချို့ကမူ ထိုသို့သတ်မှတ်ကြသည် မဟုတ်ချေ။

(ဂ) ယဉ်ကျေးမှုတန်ဖိုးထားပုံစံနစ်များ (Cultural value systems)

လူမျိုးတစ်မျိုးနှင့် တစ်မျိုးယဉ်ကျေးမှုတန်ဖိုးထားပုံ စနစ်များတူညီသည်များရှိသကဲ့သို့ ကွဲပြားခြားနားမှုများလည်းရှိကြသည်။ အချို့က စစ်မက်လိုလားခြင်းကို တန်ဖိုးထားကြသည်။ အချို့ကမူ သည်းခံခွင့်လွှတ်ခြင်းကို တန်ဖိုးထားကြသည်။ အချို့က ရက်ရောခြင်းကို တန်ဖိုးထားကြသည်။ အချို့ကမူ စိစစ်ချွေတာလွန်းခြင်းကို တန်ဖိုးထားကြ၏။ အချို့က တစ်ဦးကောင်း တစ်ယောက်ကောင်း စွမ်းဆောင်နိုင်မှု လုပ်ဆောင်နိုင်မှုတို့ကို တန်ဖိုးထားကြသည်။ အချို့ကမူ စုပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းကို တန်ဖိုးထားကြ၏။ လူမျိုးအလိုက် ယဉ်ကျေးမှုတန်ဖိုးထားပုံ စနစ်များရှိကြသကဲ့သို့ ထိုစနစ်များပေါ်တွင်မူတည်ပြီး ထိုသူတို့၏ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ ပေါ်ထွန်းလာရသည်။

မြန်မာပြည်တွင် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၂၀၀၀) (နှစ်ထောင်) ပျံ့စေ့ကာလကတည်းက မြို့ ပြယဉ်ကျေးမှု (Civilization) စတင် ထွန်းကားခဲ့

သည်။ ဤနေရာ၌ “မြို့ ပြယဉ်ကျေးမှု” ဆိုသည်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းလင်းရန်လိုပေသည်။ မြို့ ပြည်ထောင်နေထိုင်နိုင်ပြီး လူဦးရေအထိုက်အလျောက်များပြားမှုရှိကာ စာပေတတ်မြောက်မှု၊ လက်မှုအနုပညာနှင့် အနုသုခုမပညာတို့ထွန်းကားမှုရှိနေပြီဆိုလျှင် ထိုယဉ်ကျေးမှုတို့ကို မြို့ပြယဉ်ကျေးမှုဟု သတ်မှတ်သည်။ ပျူလူမျိုးတို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာယုံကြည်ကိုးကွယ်သူများ ဖြစ်ခဲ့ကြရာ ထိုခေတ်မှစ၍ ယဉ်ကျေးမှုပိုင်း၌ ဗုဒ္ဓအဆုံးအမ၏ ဩဇာသက်ရောက်မှုများ လွှမ်းမိုးခဲ့ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ပုဂံခေတ်၌မူကား အဆင့်မြင့်သော မြို့ပြယဉ်ကျေးမှု ထွန်းကားခဲ့ရုံသာမက ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ထွန်းကားရာ အချက်အချာလည်း ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓအဆုံးအမ ဩဇာသက်ရောက်သော မြန်မာတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုတန်ဖိုးထားပုံစံနစ်များ မွေးဖွား ရှင်သန်ကြီးထွားခဲ့ရသည်။ ထိုစနစ်တို့သည် ပင်းယ၊ အင်းဝ၊ တောင်ငူ (ဟံသာဝတီ)၊ ညောင်ရမ်း၊ ကုန်းဘောင်၊ ရတနာပုံ စသော သမိုင်းစဉ် ခေတ်အဆက်ဆက်ကို ဖြတ်သန်းပြီး မျက်မှောက်ခေတ်တိုင်အောင် ရှင်သန်လျက်ရှိနေ၏။ မြန်မာတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုတန်ဖိုးထားပုံစံနစ်များမှာ -

- (က) ရဲစွမ်းသတ္တိရှိခြင်းကို တန်ဖိုးထားမှု၊
- (ခ) ရက်ရောခြင်းနှင့် ဧည့်ဝတ်ကျေပွန်ခြင်းကို တန်ဖိုးထားမှု၊
- (ဂ) ငြိမ်းချမ်းခြင်းကို တန်ဖိုးထားမှု၊
- (ဃ) သနားကြင်နာတတ်ခြင်းကို တန်ဖိုးထားမှု၊
- (င) သည်းခံခွင့်လွှတ်တတ်ခြင်းကို တန်ဖိုးထားမှု၊
- (စ) ကျေးဇူးတရားသိတတ်ခြင်းကို တန်ဖိုးထားမှု၊
- (ဆ) တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားကျေပွန်ခြင်းကို တန်ဖိုးထားမှု၊
- (ဇ) ဟိရိဩတ္တပ္ပတရား (အရှက်အကြောက်တရား) စောင့်ထိန်းခြင်းကို တန်ဖိုးထားမှု၊
- (ဈ) ကိုယ်ချင်းစာတရားထားရှိခြင်းကို တန်ဖိုးထားမှု၊
- (ည) စုပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းကို တန်ဖိုးထားမှု၊
- (ဋ) သစ္စာစောင့်သိခြင်းကို တန်ဖိုးထားမှု . . . တို့ဖြစ်ကြ၏။

မြန်မာတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုတန်ဖိုးထားပုံစနစ်များကို အခြေပြု၍ မြန်မာတို့၏ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ ပေါ်ထွန်းလာရသည်။ ယင်းလက္ခဏာတို့မှာ -

- (က) သတ္တိရှိသည်။
- (ခ) ဖွဲ့နပဲကြီးသည်။
- (ဂ) စိတ်ရှည်သည်။
- (ဃ) သည်းခံသည်။
- (င) ခွင့်လွှတ်တတ်သည်။
- (စ) စိတ်ဆိုးလျှင် ခဏသာဖြစ်သည်။
- (ဆ) ကျေအေးလွယ်သည်။
- (ဇ) အပြိုးကြီးသူများ မဟုတ်။
- (ဈ) အညှာလွယ်သူများ မဟုတ်။
- (ည) အမျိုးကိုစောင့်ရှောက်သည် - ဟူ၍ ဖြစ်ပါ၏။

ကုန်ကြမ်းရှာဖွေနည်း။

မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများကို ရေးသားလိုလျှင် စာနယ်ဇင်းနှင့် စာအုပ်စာပေတို့ကို လေ့လာဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် ကုန်ကြမ်းရှာဖွေရရှိနိုင်သည်။ ကွင်းဆင်းလေ့လာရှာဖွေခြင်းဖြင့်လည်း ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်သည်။ နေ့စဉ်ထုတ်သတင်းစာများကို ဖတ်ရှုရာမှလည်း ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ပေရာ သတင်းစာကို သာမန်ကာလှုံကာ ဖတ်သွားခြင်းမျိုးမပြုဘဲ ထူးခြားသည့် သတင်းမျိုးကို ဂရုပြုဖတ်ရှုတတ်ဖို့ လို၏။ ဥပမာ- နေရာဒေသတစ်ခု၌ ရှေးဟောင်း ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်များကို မတော်တဆ တူးဖော်တွေ့ရှိရသည့် အကြောင်း သတင်းတစ်ပုဒ် သတင်းစာတွင် ပါလာသည်ဆိုပါစို့။ ထိုသတင်းကို အစအဆုံး အသေးအစိတ် ဖတ်ရှုပြီးလိုအပ်ပါက ဖြတ်ညှပ်ကပ်၍ မှတ်တမ်းပြုလုပ်ထားရမည်။ သွားရေးလာမှုလွယ်ကူသော နေရာမျိုးဖြစ်ပါက မိမိကိုယ်တိုင် ထိုနေရာသို့ သွားရောက်ပြီး ယင်းရှေ့ဟောင်း ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်များ

ကို မည်ကဲ့သို့တွေ့ရှိပုံ၊ မည်သည့်ခေတ်မှ လက်ရာများဖြစ်ကြသည် တွေ့ရှိခဲ့ခြင်းကြောင့် မည်သို့အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ရှိစေသည်တို့ကို လေ့လာစုံစမ်းမှတ်တမ်းတင်ပြီး၊ လိုအပ်လျှင် ဓာတ်ပုံများရိုက်ကူးခဲ့ရမည်။ မိမိစုဆောင်းရရှိခဲ့သော ထိုကုန်ကြမ်းတို့ကို သတင်းစာဆောင်းပါး သို့မဟုတ် ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းဆောင်းပါး တစ်မျိုးမဟုတ် တစ်မျိုးရေးသားနိုင်၏။ ဤကား သတင်းစာပါ သတင်းတစ်ပုဒ်ကိုအကြောင်းပြု၍ ဆောင်းပါးရေးသားနိုင်ပုံအကြောင်း သာဓကပြခြင်းမျှသာ ဖြစ်၏။ စာအုပ်စာပေတို့တွင် ပါရှိသော မှတ်သားဖွယ်ရာကောင်းသော မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာဆိုင်ရာအကြောင်းအချက်တို့ကို လည်းကုန်ကြမ်းပြု၍ မိမိအမြင် မိမိအတွေး၊ မိမိ၏ သုံးသပ်ချက်တို့ဖြင့် ဆောင်းပါးများ ရေးသားမည်ဆိုပါက စာဖတ်သူတို့အတွက် အကျိုးရှိစေမည့် အဖိုးတန်ကုန်ချောများ ဖြစ်လာနိုင်ပေမည်။

ပြည်ထောင်စုဖွား တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတစ်မျိုး၏ ယဉ်ကျေးမှုအကြောင်း ရေးသားလိုသည်ဆိုပါစို့။ ထိုဒေသသို့ မိမိကိုယ်တိုင် ကွင်းဆင်းလေ့လာရပါမည်။ ချဉ်းကပ်မှုဆိုင်ရာ နည်းလမ်းမှန်ကန်စွာဖြင့် သက်ဆိုင်ရာဒေသခံ တိုင်းရင်းသားတို့ကို ချဉ်းကပ်လေ့လာမှုပြုရပါမည်။ လေ့လာရာ၌ တိုက်ရိုက်လေ့လာနည်း (Direct Observation) ရော၊ တစ်ဆင့်ခံလေ့လာနည်း (Indirect Observation) တို့ကိုပါ အသုံးပြုရပါမည်။ မိမိကွင်းဆင်းသည့် ဒေသတစ်ခု၌ မိမိရောက်ရှိနေစဉ်အတွင်း ဒေသခံတိုင်းရင်းသားတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုကဏ္ဍတစ်ခုခုကို အကောင်အထည်ဖော်နေမှုနှင့် ကြုံကြိုက်လျှင် ယင်းကဏ္ဍကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ တိုက်ရိုက်လေ့လာနိုင်၏။ ဥပမာ - မိမိရောက်ရှိနေခိုက် ရိုးရာနှစ်သစ်ကူး ပွဲတော်ကျင်းပနေသည်နှင့် ကြုံကြိုက်လျှင် ထိုပွဲတော် တစ်ရပ်လုံးကို စ၊ လယ်၊ ဆုံး မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ တိုက်ရိုက်လေ့လာနိုင်၏။ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ဆင်နွှဲခြင်းဖြင့် အတွင်းကျကျ လေ့လာသိရှိနိုင်၏။ ရုပ်သေရုပ်ရှင်များ ရိုက်ကူးပြီး မှတ်တမ်းတင်နိုင်သလို အသံသွင်းစက်ဖြင့်လည်း အသံသွင်းမှတ်တမ်းတင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်၏။ ဤကား တိုက်ရိုက်လေ့လာနည်းပေတည်း။

www.burmeseclassic.com

ဒေသတစ်ခုသို့ မိမိရောက်ရှိနေခိုက် ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံတစ်ခုခုအကြောင်း မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ တိုက်ရိုက်လေ့လာ မှတ်တမ်းတင်လိုသော်လည်း ကြုံကြိုက်မှုမရှိလျှင် တစ်ဆင့်ခံလေ့လာနည်းကို အသုံးပြုရ၏။ ဥပမာ - မိမိက တိုတိုင်းရင်းသားတို့၏ အသုဘဓလေ့အကြောင်း မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ တိုက်ရိုက်လေ့လာလိုသော်လည်း မိမိရောက်ရှိနေသည့် ကာလအတွင်း ထိုကျေးရွာ၌ သေဆုံးသူမရှိခဲ့လျှင် တစ်ဆင့်ခံလေ့လာနည်းဖြင့်သာ လေ့လာမှတ်တမ်း တင်ရပေတော့မည်။ ဤနည်းမှာ မိမိစခန်းချနေသည့် ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဧရှေးမိ နောက်မိပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဗဟုသုတပြည့်စုံသူများကို “ဖြေကြားသူ” များအဖြစ် ရွေးချယ်ပြီးလိုအပ်သည့် မေးခွန်းများကို မေးမြန်းရန်ဖြစ်၏။ ဓလေ့ဖြစ်စဉ်တစ်ခုနှင့် ပတ်သက်၍ မေးခွန်းများကို စနစ်တကျမေးမြန်းသွားမည်ဆိုပါက ဖြေကြားသူတို့ထံမှ မိမိသိရှိလိုသည့် အချက်အလက်များ ပေါ်ထွက်လာလိမ့်မည်။ ထိုအချက်အလက်များကို ဆက်စပ်ပေါင်းစုလိုက်ပါက ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ မိမိသိလိုသောကဏ္ဍတစ်ခုလုံး ရှုပ်လုံးပေါ်လာမည်ဖြစ်သည်။ ဤကား တစ်ဆင့်ခံလေ့လာနည်းပင်တည်း။

တိုင်းရင်းသားယဉ်ကျေးမှုအကြောင်း လေ့လာလျှင် တိုက်ရိုက်လေ့လာနည်းတွင်ဖြစ်စေ၊ တစ်ဆင့်ခံလေ့လာနည်းတွင်ဖြစ်စေ မိမိသည် ဒေသခံတို့၏ ဘာသာစကားကို တတ်ကျွမ်းသူမဟုတ်ပါက စကားပြန်ကို အသုံးပြုရမည်ဖြစ်၏။ မိမိအသုံးပြုသော စကားပြန်သည် ဒေသခံတို့၏ ဘာသာစကားကို ကျွမ်းကျင်ရုံသာမက ဘာသာပြန်ဆိုပေးရမည့် ဘာသာစကားတွင်လည်း နိုင်နင်းသူဖြစ်ဖို့လိုအပ်၏။ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း တိုက်ရိုက်လေ့လာနည်းနှင့် တစ်ဆင့်ခံလေ့လာနည်းတို့ဖြင့် လေ့လာသိရှိခဲ့ရသော အချက်အလက်တို့ကို စနစ်တကျပေါင်းစည်းလိုက်မည်ဆိုပါက မိမိကွင်းဆင်းလေ့လာသည့် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုလုံး ပီပီပြင်ပြင်ရှုပ်လုံးပေါ်လာပေလိမ့်မည်။ ထိုအချက်အလက်များ ရေးသားနိုင်ပေသည်။ ကျမ်း သို့မဟုတ် သုတေသနစာတမ်းများ၊ စာအုပ်များရေးသားမည်ဆိုကလည်း ရေးသားနိုင်ပေသည်။

ထိရောက်သော ရေးသားတင်ပြမှု

ခေါင်းစဉ်ကိုမြင်ရုံမျှဖြင့် အတွင်းစာသားတို့ကို ဖတ်ရှုချင်စိတ်ပေါ်လာသော ထိရောက်စွာ ဆွဲဆောင်နိုင်သော ခေါင်းစဉ်မျိုး ဖြစ်ဖို့လိုအပ်၏။ ဆောင်းပါးကောင်းတို့၏ အဓိကဂုဏ်အင်္ဂါဖြစ်သော ပီပြင်အကျိုးရှိသည့် ဦးတည်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ရေးသားကြောင်း ပေါ်လွင်မှုရှိရမည်။ စ၊ လယ်၊ ဆုံးသုံးပါးစလုံးတင်ပြမှု အချို့အဆက်မိရမည်။ ရေးသားတင်ပြရာ၌ ဝါကျတိုတိုရေးရမည်၊ ရှည်ရှည်ရေးရမည် စသည်ဖြင့် အကြံမပြုလိုပါ။ ဝါကျတိုတိုရေးရေး ရှည်ရှည်ရေးရေး မိမိဆိုလိုရင်းကို ပေါ်လွင်ဖို့သာ လိုအပ်၏။ ထို့အတူ စာမထောင့်ဖို့ကိုလည်း သတိပြုရပေမည်။

ဦးကျော်ဝင်း (မနုဿကျော်ဝင်း)

စာရေးနည်းအခြေခံလမ်းညွှန်

မောင်ကျေးရှူး

စာရေးလိုသော်လည်း မရေးဖူးသေးသောဝါသနာရှင်များအတွက် စာရေးနည်းအခြေခံကို သရုပ်မှန်အောင် မျှဝေအကြံပေးဆွေးနွေးလိုပေသည်။

အဓိပတိလေးပါးလက်ကိုင်ထား

ရှေးဦးစွာဘုရားဟော ပဋ္ဌာန်းဒေသနာပါ အဓိပတိတရားလေးပါး လက်ကိုင်ထားဖို့လိုပေသည်။

- (၁) ဆန္ဒာဓိပတိ = စာရေးဆရာ ဖြစ်ရမည်ဟူသော ရည်မှန်းချက် ရှိခြင်း
- (၂) ဝီရိယာဓိပတိ = စာရေးဆရာဖြစ်ရန် ကြိုးစားအားထုတ်မှုရှိခြင်း
- (၃) စိတ္တာဓိပတိ = စာရေးဆရာဖြစ်ကို ဖြစ်ရမည်ဟူသော စိတ်ဓာတ် ပြင်းပြရမည်။
- (၄) ဝီမံသာဓိပတိ = စာရေးနည်း အခြေခံသရုပ်မှန်အောင် ပညာဦးစီးရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အခြေခံသဒ္ဒါစည်းကမ်း၊ ဝါကျဖွဲ့ထုံးနှင့် သတ်ပုံ

ပစ္စမတန်းမှ ဒသမတန်းထိ ပြဋ္ဌာန်းထားသော မြန်မာစာအဖွဲ့က ထုတ်သည့် မြန်မာသဒ္ဒါစာအုပ်များကို လေ့လာဖို့လိုသည်။ မြန်မာစာလုံးပေါင်း

သတ်ပုံကျမ်းလည်း ဆောင်ထားရမည်။ အမှားများသော စာလုံးပေါင်းများ သတိထားရမည်။ ဥပမာ-ပဲနှင့်ဘဲ၊ ဖူးနှင့် ဘူး၊ ပစ်နှင့် ပြစ်၊ စည်းနှင့် ဆည်း၊ ခြေကျင်နှင့် ခြေလျင် စသဖြင့်။ မှနှင့် က၊ ရမှာနှင့် ကမှာ အသုံးမှားမှုမျိုးလည်း သတိထားရှောင်ရှားရမည်။ စာဟန်နှင့် စကားပြောဟန်ရောထွေးရေးသားခြင်း မပြုရ။ စကားလုံး → ဝါကျ → စာပိုဒ် → စာပုဒ် → စာအုပ် အဆင့်ဆင့်ဖြစ်ပေါ်ပုံကို နားလည်သဘောပေါက်ရမည်။

စာတွေ့လေ့လာရေးနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်း

ကိုယ်တိုင်ဝမ်းစာပြည့်အောင် စာများဖတ်ရမည်။ ကွင်းဆင်းလေ့လာ သုတေသနပြုရမည်။ ကိုယ်တိုင် ဖတ်ရှုလေ့လာ သုတေသနမပြုဘဲ ထင်ကြွေးနှင့် မရေးသားရပေ။

စာရေးလိုသူများသည် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ သီကုံးပန်းသွင်ကို နေ့တိုင်းဆင် သင့်ပါသည်။ နေ့စဉ်ပန်သင့်ပန်းရစ်ပွင့်ဟူ၍လည်း ခေါ်ပြီး သု၊ စိ၊ ပု၊ ဘာ၊ ဝိ၊ လိ၊ သိ၊ ဓာဟုအတိုမှတ်ကြပါသည်။ အကျယ်အားဖြင့် -

- (၁) သု - သုဏေယျ = ကြားနာရာ၏ (Hearing OR Listening)
- (၂) စိ - စိန္တေယျ = ကြံစည်ရာ၏ (Thinking)
- (၃) ပု - ပုစ္ဆေယျ = မေးမြန်းရာ၏ (Asking OR Questioning)
- (၄) ဘာ - ဘာသေယျ = ပြောဆိုရာ၏ (Speaking OR Telling OR Conversation)
- (၅) ဝိ - ဝိစာရေယျ = စူးစမ်းဆင်ခြင်ရာ၏ (Investigating)
- (၆) လိ - လိက္ခေယျ = ရေးသားရာ၏ (Writing)
- (၇) သိ - သိက္ခေယျ = လေ့ကျင့်ရာ၏ (Practising)
- (၈) ဓာ - ဓာရေယျ = နှုတ်ငုံဆောင်ရာ၏ (Relating from memory OR Reciting by heart) တို့ဖြစ်ပါ၏။

Sir Francis Bacon ၏ စကားကိုလည်း မှတ်သားနာယူသင့်သည်။

“Reading makes a full man; conference a ready man and writing an exact man.”

“စာဖတ်များတော့ဝမ်းစာပြည့်ဝသူဖြစ်စေတယ်၊ဆွေးနွေးရမယ်ဆိုတော့ အဆင်သင့်ဖြစ်စေတယ်၊ စာရေးတဲ့အခါကျတော့ တိကျသူဖြစ်စေတယ်” ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်ပါ၏။

ဘဝအတွေ့အကြုံပြည့်စုံအောင် ရှာမှီးဆည်းပူးရေး

အတွေ့အကြုံသည် အကောင်းဆုံးဆရာ (Experience is the best teacher.) ဟူသော ဆိုရိုးစကားကို ရင်ဝယ်ပိုက်ထား၍ အတွေ့အသိကိုဘဝ အတွေ့အကြုံနှင့် ပေါင်းစပ်ရန်လိုသည်။ စာဆားနှင့် တကယ့်ဆား၊ စာသကြားနှင့် တကယ့်သကြား ကွာခြားပုံကိုသိဖို့လိုသည်။ သညာသိ (Perceptual Knowledge) မှ ပညာသိ (Conceptual Knowledge) ဖြစ်ဖို့လည်း အထူးလိုအပ်ပေ၏။ ကြံစဉ်မှ မြင်ဖူးမှယုံစဖွယ်ဟူ၍ မြန်မာဆိုရိုးရှိသလို (Seeing is believing) ဟူ၍လည်း အင်္ဂလိပ်ဆိုရိုးစကားလည်း ရှိသည်။

စာရေးနည်းအခြေခံ

အခြေခံစာရေးနည်းလေးမျိုးရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ

- (၁) သရုပ်ဖော်ရေးနည်း (Description)
- (၂) ဖြစ်စဉ်ပြရေးနည်း (Narration)
- (၃) ဖွင့်ဆိုရှင်းပြရေးနည်း (Exposition)
- (၄) ကြောင်းကျိုးပြရေးနည်း (Argument)

ဟူ၍ ဖြစ်၏။ အကြောင်းအရာလိုက်၍ အဆင်ပြေဆီလျော်အောင် အလျဉ်းသင့်သလို ရေးသားနိုင်ပါသည်။

အခြားရှုထောင့်မှ တင်ပြသည့်စာရေး နည်းသုံးနည်း (Writing 3 H Method) ကိုလည်း သိထားသင့်ပါ၏။

- (၁) လက်ဖြင့်ရေးခြင်း (Writing by Hand)
- (၂) ဦးခေါင်းဖြင့်ရေးခြင်း (Writing by Head)
- (၃) နှလုံးသားဖြင့် ရေးခြင်း (Writing by Heart)

သုတရသစာပေနှစ်မျိုး

မြန်မာအဘိဓာန်က

- (၁) သုတစာပေ = ဗဟုသုတဖြစ်ဖွယ် ရေးသားထားသော စာပေ
- (၂) ရသစာပေ = ရသပေါ်အောင် ဖွဲ့နွဲ့ရေးသားထားသော လင်္ကာ၊ စကားပြေစသည်ဟူ၍ ဖြစ်ပါ၏။

မြန်မာ့ရိုးရာ ရသ ဉာဏ်ပါးရှိသည်။

- (၁) သိင်္ဂီရသ = ချစ်ခင်မှု
- (၂) ဟဿရသ = ရယ်ရွှင်မှု
- (၃) ကရုဏာရသ = သနားမှု
- (၄) ရုဒ္ဓရသ = ကြမ်းကြုတ်ခက်ထန်မှု
- (၅) ဝိရရသ = ရဲရင့်မှု
- (၆) ဘယာနကရသ = ကြောက်ရွံ့မှု
- (၇) ဝိဘစ္ဆရသ = စက်ဆုပ်မှု
- (၈) အတ္တတရသ = အံ့ဩမှု
- (၉) သန္တရသ = တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု

“ချစ်၊ ရွှင်၊ သနား၊ တည်ကြား၊ ကြမ်းကြုတ်၊ စက်ဆုပ်၊ ကြောက်ရွံ့၊ ရဲဝံ့၊ အံ့ဩနောအရသာ” ဟူ၍ ရသ ဉာဏ်ကို အတိုမှတ်ကြပါသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် ဆောင်းပါးများသည် သုတစာပေ။ ဝတ္ထု၊ ကဗျာ၊ ပြဇာတ်များသည် ရသစာပေမှာ အကျုံးဝင်သော်လည်း ပေါင်းစပ်ရေးထွေးရေးသည့် သိပ္ပံမောင်ဝ၏ “ဝတ္ထုဆောင်းပါး” မျိုးလည်းရှိသည်။

အလင်္ကာမြောက်အောင် တန်ဆာဆင်ခြင်း

မြန်မာ့ရိုးရာအလင်္ကာ ၅ မျိုးရှိပါ၏။

- (၁) ရူပကအလင်္ကာ = ထပ်တူပြုအဆင်တန်ဆာ
- (၂) ဥပမာအလင်္ကာ = ခိုင်းနှိုင်းအဆင်တန်ဆာ
- (၃) မြည်သံစွဲအလင်္ကာ = မြည်သံအစွဲပြုအဆင်တန်ဆာ
- (၄) ဝက်ဝုတ္တိအလင်္ကာ = သွယ်ဝိုက်အဆင်တန်ဆာ
- (၅) အတိသယဝုတ္တိအလင်္ကာ = လွန်ကဲဖွဲ့အဆင်တန်ဆာ

စာကိုရိုးရိုးမရေးဘဲ အလင်္ကာတန်ဆာဆင်တင်စား၍ ရေးသားလျှင် စာလှသဖြင့် စာဖတ်သူနှစ်သက်သည့် အနက်အဓိပ္ပာယ်လည်း ပို၍ ပေါ်လွင်သဖြင့် နားလည်သဘောပေါက်လွယ်စေပါ၏။

ဂုဏ်မြောက်အောင်ရေးဖွဲ့ခြင်း

မြန်မာ့ရိုးရာဂုဏ်ဆယ်ပါးရှိသည့်အနက် အရေးကြီးသော ဂုဏ်အချို့မှာ -

- (၁) ပသာဒဂုဏ် = ဖတ်၍ ရှင်းလင်းအောင် ရေးသားဖွဲ့ဆိုမှု၊ ဒေါသလွတ်မှု
- (၂) ဩဇာဂုဏ် = ကျစ်လျစ်သိပ်သည်းလေးနက်မှု
- (၃) မဂုရတာဂုဏ် = ဖြေပြစ်မှု၊ ချီသာနာပျော်ဖွယ်ရှိမှု
- (၄) သမာဓိဂုဏ် = သက်မဲ့ကိုသက်ရှိ ဟန်တင်စားမှု၊ မရှိသည်ကိုရှိသကဲ့သို့ တင်စားမှု
- (၅) သမတာဂုဏ် = အသံညီမျှမှု (နဘောထပ်ဂုဏ်)

တို့ဖြစ်ပါသည်။ စကားပြေရာ ကဗျာပါစာပေ ဂုဏ်မြောက်အောင် ရေးဖွဲ့ရန်လိုပေ၏။

မျက်မှောက်ခေတ်ဂန္ထဝင်ဆရာကြီးများလမ်းညွှန်

စာရေးလိုသူများသည် ဆရာကြီးမင်းသုဝဏ်၏ စု → တု → ပြု လမ်းညွှန် စကားအလေးထားသင့်ပါသည်။ သူတစ်ပါးစာအရေးအသားကို စုဆောင်း

လေ့လာ၍ရေးပုံရေးနည်းအတုယူရပါမည်။ ပြီးလျှင်ကိုယ်ပိုင်ဟန်ဖြင့်ရေးသားပြုစုရပါမည်။

ဆရာဇော်ဂျီဟောပြောချက် "စာရေးဆရာနှင့် ရေးစရာအကြောင်းအရာ" ကို ဖတ်ရှုလေ့လာသင့်ပါ၏။ စာကောင်းရေးလိုပါက စိတ်ကောင်းမွေးဖို့လိုသည်ဟုလည်း ဆရာက လမ်းညွှန်ပါသည်။ ဆရာအနေဖြင့် မည်သည့်စာကိုမျှ လက်တန်းမရေးကြောင်း၊ အထပ်ထပ် ပြင်ဆင်ရေးသားကြောင်းလည်း မှတ်သားရဖူးပါ၏။

ဆရာကြီး ရန်အောင်က ကိုယ်ပိုင်တီထွင်ဖန်တီးရေးသားခြင်း မပြုလျှင် စာရေးဆရာဖြစ်မလာဘဲ စာကူးဆရာ၊ စာပြောင်းဆရာသာ ဖြစ်သွားမည်ဟု သတိပေးရေးသားခဲ့သည်။

ဆရာကြီး သုခအလိုအရ စာ ၃ မျိုးရှိသည်။

- (၁) ကွမ်းယာလိုအရည်မရ အဖတ်မရသောစာမျိုး
 - (၂) ကြံရည်ကဲ့သို့အရည်သောက်၍ အဖတ်လွင့်ပစ်ရသော စာမျိုး
 - (၃) ဖာလူဒါကဲ့သို့ အရည်လည်းသောက်၊ အဖတ်လည်းစားနိုင်သောစာမျိုး
- အများပြည်သူကို အကျိုးပြုသည့် ဖာလူဒါကဲ့သို့ စာမျိုးရေးသားရန်၊ ထိုစာမျိုး ရွေးဖတ်ရန် ဆရာကြီးသုခက တိုက်တွန်းခဲ့ပါသည်။

ဆရာကျော်အောင်က "အိမ်ပြတင်းပေါက် ဖွင့်လိုက်တာနဲ့ စာရေးစရာတွေ တစ်ပုံကြီးပါဗျာ" ဟု ပြောကြားခဲ့ဖူးသည်မှာ မှတ်သားစရာပင်။

ပညာရေးတက္ကသိုလ်တွင် သင်နည်းအမျိုးမျိုးကို သင်ကြားပေးပြီးနောက် ဆရာကြီး ဒေါက်တာဦးဘက တပည့် ဦးသောင်းထွဋ် (ပါမောက္ခချုပ်-ငြိမ်း) အား ဘယ်သင်နည်း အကြိုက်ဆုံးလဲဟုမေးရာ "သောင်းထွဋ်သင်နည်း အကြိုက်ဆုံးပါ" ဟု ဖြေကြားပုံအတုယူသင့်သည်။ စာရေးမည့်သူများလည်း ကိုယ်ပိုင်ရေးဟန် အကြိုက်ဆုံးဖြစ်အောင် တီထွင်ဖန်တီးကြိုးပမ်းသင့်ပေ၏။

ပညာတန်ဆောင် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဝင် ဦးမြင့်ဟန် (မောင်ဟန်ဝင်းထန်းတပင်)က "ကောင်းအောင်ရေးဖို့မြင်အောင်ကြည့် ထိအောင်တွေ့ရန် အကြံပေးတိုက်တွန်းထားသည်။

လက်တွေ့ ရေကူးစက်ဘီးစီးသင်သလို စာရေးနည်းလေ့ကျင့်ကြပါကုန်။
Practice makes perfect (လေ့ကျင့်မှုသာပြည့်စုံရာ၏) ဟူ၍ လမ်းညွှန်စကား
ရှိပြီး မဟုတ်ပါလော။

(မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့၊ စာရေးဆရာအလွှာက ကြီးမှူး
ကျင်းပသော စာရေးနည်းအခြေခံလမ်းညွှန်သင်တန်း အမှတ်စဉ် ၁/၂၀၁၀
တွင် မောင်ကျေးဇူးပို့ချချက်ကို အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)

မောင်ကျေးဇူး

**စာရေးနည်းလမ်းညွှန်သင်တန်း
၁/၂၀၀၉ တွင် ဆွေးနွေးပို့ချချက်**

မောင်ခင်မင် (ဝနုပြု)

နိဒါန်း

ဆောင်းပါးရေးသူတစ်ဦးအဖြစ် အများဆုံးကြုံတွေ့ခဲ့သော မိမိ၏ စာရေး
သားမှု အတွေ့အကြုံကိုအခြေပြု၍ ဆောင်းပါးရေးသားမှုဆိုင်ရာ သိကောင်း
စရာများကို ဆွေးနွေးပါမည်။

ဆောင်းပါး

ဆောင်းပါးသည် ပဓာနအားဖြင့် သိစရာမှတ်စရာသုတများကို စကားပြေ
ဖြင့်ရေးသော စာဖြစ်သည်။ စာရေးသူက စာဖတ်သူကို သုတပေးရာ၌ ဖတ်ချင်
စဖွယ်ဖြစ်အောင် ရေးသားလျှင် စာဖတ်သူအဖို့ သိစရာမှတ်စရာသုတသာမက
စိတ်ထဲတွင် နှစ်သက်ရသော ရသပါတစ်ပါတည်း ရရှိခံစားရနိုင်သည်။ ဆောင်း
ပါးကို သုတစာသက်သက်အဖြစ်သော် လည်းကောင်း၊ သုတရသရောယုက်
နေသော စာအဖြစ်သော်လည်းကောင်း မှတ်ယူနိုင်ပါသည်။

အကြောင်းအရာ

စာရေးသူတစ်ဦးအတွက် ပထမဆုံးလိုအပ်ချက်မှာ ရေးစရာအကြောင်း
အရာရှိခြင်း ဖြစ်သည်။ အကြောင်းအရာဆိုရာ၌ အာရုံငါးပါးထင်ဟပ်ရေး
သိရသော အာရုံသိ၊ ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်မှုအရ သိရသော ဆင်ခြင်စာ၊ စာပေ

မိန့်ဆိုချက် ဆိုထုံးစသည်တို့ကို ဖတ်ရှုကိုးကား၍ သိရသော ကိုးကားသိတို့ ပါဝင်သည်။ အချုပ်ဆိုရလျှင် အကြောင်းအရာသည် စာရေးသူ၏ ကိုယ်နှုတ် နှလုံးအတွေ့အကြုံပင် ဖြစ်သည်။

ရည်ရွယ်ချက်

အကြောင်းအရာကို ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုခုဖြင့် ပုံဖော်ရသည်။ စာရေးသူ တွင် အဓိကအားဖြင့် -

- (၁) အကြောင်းအရာတစ်ခုခုကို စာဖတ်သူသိအောင် အသိပေးလိုသော ရည်ရွယ်ချက်နှင့်
- (၂) စာဖတ်သူ၏ စိတ်ထဲတွင် စေတနာတစ်ခုခုနိုးကြားလာအောင် နှိုးဆော်ပေးလိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဟူ၍ ၂ မျိုး ရှိသည်။ အသိပေးရည်ရွယ်ချက် ဖြင့် ရေးသောအခါ သိစရာအချက်အလက်များ (ခုနစ်၊ ကိန်းဂဏန်း၊ ဖြစ်ရပ်၊ အမည် စသည်)တို့ကို ပဓာနထား၍ ရေးသည်။ ခေတ်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ရေးသောအခါ စေတနာနိုးကြားစရာ လူအမှုအရာအဖြစ်အပျက်တို့ကို ပဓာနထား၍ ရေးသည်။
 - အသိပေးရည်ရွယ်ချက် = ရွှေတိဂုံစေတီတော်သည် ၃၂၆ ပေ မြင့်သည်။
 - စေတနာရည်ရွယ်ချက် = ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးသည် ရွှေတုံးရွှေစိုင်းကြီးကဲ့သို့ အရောင်တဝင်းဝင်းဖြင့် ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းလှသည်။

အသိပေးရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ရေးသောစာကို သုတစာပေဟုခေါ်၍ စေတနာရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်ရေးသော စာကိုရသာစာပေဟုခေါ်သည်။

နယ်နိမိတ်ကန့်သတ်ခြင်း

အကြောင်းအရာတစ်ခုကို သိသမျှအားလုံးချရေးသည်မဟုတ်ဘဲ နယ်နိမိတ်ကန့်သတ်၍ ရေးရခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာမင်းယုဝေ၏ “ပထမမြန်မာများ”

ဟူသော စာအုပ်ခေါင်းစဉ်သည် နယ်နိမိတ်ကန့်သတ်ထားသော ခေါင်းစဉ် ဖြစ်သည်။ စာပေ၊ အနုပညာ၊ ဆေးပညာ ရှုပ်ရှင်စသည့်နယ်ပယ်များတွင် ပထမဆုံးပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ပေါ်ထွက်လာသော မြန်မာများအကြောင်း “ပထမ” ဟူသော စကားဖြင့် နယ်နိမိတ်ကန့်သတ်ရေးခြင်းဖြစ်သည်။ ပထမဆုံးပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်သူများကို ဤကန့်သတ်ချက်အရ ထည့်ရေးစရာမလိုပါ။ နယ်နိမိတ်ကန့်သတ်ရာတွင် စာရေးသူ၏ရည်ရွယ်ချက်၊ ရည်ရွယ်သည့်စာဖတ်ပရိသတ်၊ စာအရည်ပမာဏစသည်တို့ကို ချင့်တွက်ကာ ကန့်သတ်ရခြင်းဖြစ်သည်။

ကျယ်ပြန့်သော နယ်နိမိတ်ကို လိုအပ်သလို အဆင့်ဆင့်ကျဉ်းယူပုံ သာကေပြပါမည်။

- မြန်မာဝတ္ထု → လွတ်လပ်ရေးခေတ်မြန်မာဝတ္ထုများ → လွတ်လပ်ရေးခေတ် အမျိုးသမီး စာရေးဆရာများ၏ ဝတ္ထုများ → ခင်နှင်းယု၏ ဝတ္ထုများ → မွှေးဝတ္ထု
- ဦးသိန်းဖေမြင့်အကြောင်းကို ဝိသေသအမျိုးမျိုးဖြင့် နယ်နိမိတ်ကန့်သတ်နိုင်သည်။
 - ပုံစံ - နိုင်ငံရေးသမား သိန်းဖေမြင့်
 - စာရေးဆရာသိန်းဖေမြင့်
 - သတင်းစာဆရာသိန်းဖေမြင့်
 - စကားပြေဆရာသိန်းဖေမြင့် စသည်

ရှုထောင့်အမြင်

အကြောင်းအရာတစ်ခုတည်းကို ရှုထောင့်အမျိုးမျိုးမှ ရေးသားနိုင်သည်။

- ပုံစံ - မီးလောင်စဉ်မြင်ကွင်းတစ်ခု
- (က) မီးဘေးဒုက္ခသည်တစ်ဦး၏ ရှုထောင့်
- (ခ) မီးသတ်သမားတစ်ဦး၏ ရှုထောင့်
- (ဂ) ဘေးပရိသတ်တစ်ဦး၏ ရှုထောင့်

- ဆေးရုံသို့တစ်ခေါက် (က) လူနာတစ်ဦး၏ ရှုထောင့်
- (ခ) ဆရာဝန်တစ်ဦး၏ ရှုထောင့်
- (ဂ) လူနာရှင်၏ ရှုထောင့်
- (ဃ) သတင်းလာမေးသူ၏ ရှုထောင့်
- ညစာစားပွဲတစ်ခု (က) ခံတွင်းပျက်နေသော လူမဟာ၏ ရှုထောင့်
- (ခ) ဆာလောင်မွတ်သိပ်နေသူ၏ ရှုထောင့်

ဤသုံးရှုထောင့် အမြင်ကွဲပြားပုံအရ ရေးသောစာသူလည်း အသွင်ကွဲပြားမည် ဖြစ်သည်။ ဦးသိန်းဖေမြင့်၏ ဆရာလွန်း အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် ဇော်ဂျီ၏ သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ဋီကာတို့သည် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအကြောင်းပင် ဖြစ်သော်လည်း ဆရာလွန်းအတ္ထုပ္ပတ္တိမှာ နိုင်ငံရေးရှုထောင့်မှရေးသောစာဖြစ်ပြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း ဋီကာမှာ စာပေရှုထောင့်မှ ရေးသောစာဖြစ်ကြောင်း နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်သည်။

ရွေးချယ်စဉ်မှု

ရည်ရွယ်ချက်၊ နယ်နိမိတ်ကန့်သတ်မှုနှင့် ရှုထောင့်အမြင်တို့ကို အခြေပြုပြီး ရေးသည့်အကြောင်းအရာထဲက အချက်အလက်များကို ရွေးချယ်ကာ အစီအစဉ်ချရာမြဲ ဖြစ်သည်။ စာဖြင့်ချမရေးမီမှာပင် စိတ်ထဲမှာ အကြမ်းအားဖြင့် အစီအစဉ်ချပြီးလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ အချက်အလက်များကို နိဒါန်း၊ စာကိုယ်၊ နိဂုံး (အစ၊ အလယ်၊ အဆုံး) အစီအစဉ်ချရာန် ဖြစ်သည်။

စီစဉ်ပုံအမျိုးမျိုး

- ကာလစဉ် (ကျိုက်ထီးရိုးခရီးစဉ်တစ်ခေါက်)
- အစိတ်အပိုင်းစဉ် (ဟိုတယ်သစ်တစ်ခု၏ အခန်းများကို သရုပ်ဖော်ခြင်း)

- ယုတ္တိစဉ် (ကြပ်ကြပ်အိတ်သုံးခြင်း၏ ဆိုးကျိုးများ)
- အရေးပါမှုအစဉ် (လူသတ်မှုဖြစ်ရသည့် အကြောင်းများမှ လူသတ်မှုဖြစ်ပွားပုံအထိ အဆင့်ဆင့်ရေးသားခြင်း)
- စိတ်ဝင်စားမှုအစဉ် (အဓိကအကြောင်းအရာကို ရှေ့ပိုင်းမှာ မြှုပ်ထားပြီး နောက်ဆုံးတွင်မှ ဖော်ပြခြင်း)

အစီအစဉ်ကောင်းလက္ခဏာများ

- စည်းလုံးညီညွတ်မှု = ရေးသည့် အကြောင်းအရာ ပေါ်လွင်လာအောင် အချက်အလက်အားလုံးက တစည်းတလုံးတည်း ဦးတည်နေမှု
- အဆက်အစပ်ပြေပြစ်မှု = အချက်အလက်ချင်း၊ စကားအသုံးချင်း၊ ဝါကျချင်း စာပိုဒ်ချင်း ရှေ့နောက်အဆက်အစပ်ပြေပြစ်မှု
- အနေအထားမှန်ကန်မှု = အလေးအပေါ့ အလင်းအမှိန် အချိုးကျမှု အဓိကအချက်က ထင်းခနဲပေါ်လွင်နေမှု

စကားပြေဖြင့် ရေးသားခြင်း

စာပေကိုဘာသာစကားဖြင့် ရေးသားပုံဖော်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ဘာသာစကားကို အသုံးပြု၍ ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထု၊ ကဗျာ စသည်တို့ကို ရေးသားရခြင်းဖြစ်သည်။ ဖွဲ့ထုံးစည်းကမ်းနှင့်အညီ ပြေပြစ်စွာစီစဉ်ရေးသားသော ဘာသာစကားကို စကားပြေဟု ခေါ်သည်။ စကားပြေဖြင့် ရေးရာတွင်

- စကားလုံးများကို ဝါကျဖြစ်အောင်
- ဝါကျများကို စာပိုဒ်ဖြစ်အောင်
- စာပိုဒ်များကို စာတစ်ပုဒ်လုံးဖြစ်အောင် အဆင့်ဆင့်ဖွဲ့စည်းပုံဖော်ရသည်။ သို့ဖြစ်သည်နှင့်အညီ ဆောင်းပါးအပါအဝင် စကားပြေတစ်ပုဒ်တွင်
- စကားအသုံးအနှုန်းအဆင့်

www.burmeseclassic.com

- ဝါကျအဆင့်
- စာပိုဒ်အဆင့်
- စာပုဒ် (စာတစ်ပုဒ်လုံး)အဆင့်ဟူ၍ အဆင့် ၄ ဆင့်ရှိသည်။

စကားအသုံးအနှုန်းအဆင့်

စကားအသုံးအနှုန်းမှန်ကန်မှု

- စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံမှန်ကန်မှု (မြန်မာစာအဖွဲ့ကပြုစုသော မြန်မာစာလုံးပေါင်း သတ်ပုံကျမ်းကို လက်ကိုင်ထားရန်)
- အသံတူများ၊ ဆင်တူယိုးမှားများဖြစ်သော ယပင့်နှင့် ရရစ်၊ ငြ နှင့် ည၊ ယ နှင့် ရ၊ ဗ နှင့် ဘ၊ ပ-ဖ-ဘ၊ -တ်နှင့် -ပ်၊ -န်နှင့် -မ် (ကံ)၊ -င်နှင့် -ဉ်၊ -ီနှင့် -ည် တို့ မှားတတ်ခြင်းဖြစ်၍ သတိပြုမှတ်သားရန်။ နေ့လယ်ကို နေ့လည်၊ အိပ်ရာကို အိပ်ယာ၊ သင်္ဂြိုဟ်ကို သင်္ဂြိုဟ်စသည်ဖြင့် မှားရေးလေ့ရှိကြသည်။ တောင်ဘက် မြောက်ဘက်နှင့် နှစ်ဖက်လေးဖက်၊ သူပဲ ဝါပဲနှင့် မလုပ်ဘဲ မစားဘဲ၊ ရောက်ဖူးတယ်နှင့် မရောက်ဖူးဘူး စသည် တို့ကိုယှဉ်တွဲမှတ်သားနိုင်သည်။ စနှင့်ဆမပီ၍မှားသော အမှားများလည်း တွင်ကျယ်နေသည်။ ဆူပါကို စူပါ၊ ဆီးရီးကို စီးရီး၊ ဆောက်လုပ်ကို စောက်လုပ်စသည်ဖြင့် မှားပြောနေကြသည်။ တစ်နှင့် တ-ရောထွေးမှု များရှိသည်။ ကိန်းဂဏန်းကိုပြလျှင် တစ် (တစ်ခါ)၊ အထူးပြုစကားများ တွင် တ (တမိုင်မိုင်၊ တညီတညွတ်) စသည်တို့ ခွဲခြားမှတ်သားရန်။
- သဒ္ဒါအသုံးအနှုန်းမှန်ကန်မှု၊ မှန်ကန် က၊ ကိုနှင့် အား၊ လည်းကောင်း၊ လည်း ကောင်းနှင့် သော်လည်းကောင်း၊ သော်လည်းကောင်း၊ စသောနှင့်ဟူ သော တို့မှားသုံးကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဦးသာထွန်းမှ ဆွေးနွေးသည် (မှား)၊ ဦးသာထွန်းက ဆွေးနွေးသည် (မှန်)၊ အခမ်းအနားအား ကျင်းပ သည် (မှား)၊ အခမ်းအနားကို ကျင်းပသည် (မှန်)၊ ဘုရားတရားသံသာ စသော ရတနာသုံးပါး (မှား)၊ ဘုရားစသော ရတနာသုံးပါး (မှန်)၊ ဘုရား တရား သံသာဟူသော ရတနာသုံးပါး (မှန်)၊ ဘုရားတရားသံသာ ရတနာ

သုံးပါး (မှန်)၊ လူ ၃၀ ယောက် (မှား) လူအယောက် ၁၀ (မှန်)၊ လူ ၃၀ (မှန်) "မှ" နှင့် "အား" သည် စာသုံးသက်သက်ဖြစ်သည့်အတွက် ရှောင်သုံးနိုင် သည်။ "က" နှင့် "ကို" ကိုသုံးလျှင် မှားခဲ့သည်။ နာမ်စားသုံးရာတွင် "သူ" ဟု ယောက်ျားရော မိန်းမပါသုံးသည်။ "သူမ" အသုံးမသင့်။

စကားအသုံးအနှုန်းရှင်းလင်းမှု

- အသိခက်သော စာသုံးပေသုံး စကားလုံးကြီးများကို ရှောင်ရန် (မဆွ ရှေးဦးပကတူးက ဟုမသုံးဘဲ ရှေးကဟု ရိုးရိုးသုံးရန်၊ တေရသမအကြိမ် ဟုမသုံးဘဲ ၁၃ ကြိမ်ဟု ရိုးရိုးသုံးရန်)
- အဓိပ္ပာယ်တစ်ခုထက်ပိုသော စကားလုံးများကို အဆက်အစပ်ရှင်း အောင် ရေးရန် ("ဆေးသွားဝယ်မလို့" ဆိုလျှင် အဓိပ္ပာယ် အမျိုးမျိုး ထွက် နိုင်သဖြင့် အဖေနေမကောင်းလို့၊ နံရံကို သုတ်မလို့၊ ဆေးလိပ်ခုံကိုပို့မလို့ စသည်ဖြင့် အဆက်အစပ်ရှင်းအောင်ရေးရန်)
- အကောင်အထည်ထင်ရှားသော စကားလုံးများကို များသုံးရန် (အကျိုး ပြောရေးခြင်းထက် အပြောရောင်ဆွယ်တာအကျိုးဟု ရေးခြင်းက ပို၍ထင်ရှား သည်။)

စကားအသုံးအနှုန်းကျစ်လျစ်မှု

- လိုတိုရှင်းရေးရန်၊ စကားမဖောင်းပွရန် (ငယ်စဉ်တောင်ကျေးကလေး ဘဝ၊ မှီတင်းနေထိုင်၊ ကျေးဇူးတင်ရှိသည်ဖြင့် အဆင်သင့်တွဲပြီးသား စကားလုံးများကို ကျစ်လျစ်အောင်ချုံ့ရေးရန်၊ "မီးရထားလမ်းသွယ်တန်း ဖောက်လုပ်သည်" ကို "မီးရထားလမ်းဖောက်သည်" ဟု လိုရင်းရေးနိုင် ပုံကို သတိပြုရန်။

စကားအသုံးအနှုန်းလိုက်ဖက်မှု

- အလေးအပေါ့ အခုံအပြက် သူ့နေရာနှင့်သူ လိုက်ဖက်အောင် သုံးရန်၊ အပြောသုံးစကားနှင့် စာသုံးစကား သူ့နေရာနှင့် သူ့ခွဲခြားသုံးစွဲရာ ကျန်

www.burmeseclassic.com

တော့ထံ သူလာတယ်” ဟု အပြောထဲမှာ စာစကားရောသုံးပုံမျိုး ရှောင်ရန်။ ကျွန်တော့်ဆီကို သူလာတယ်ဟုရေးရန်။ “ထို့ကြောင့် သူငိုပါတယ်” ဟု စာသုံးမရောဘဲ “ဒါကြောင့် သူငိုပါတယ်” ဟု အပြောသုံးသုံးရန်။

ဝါကျအဆင့်

တိကျမှန်ကန်မှု

- ပုဒ်ထားမှားဝါကျမဖြစ်အောင် အဓိပ္ပာယ်အရ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာပုဒ်ချင်း ကပ်ထားရန်

ပုံစံ-

- ၁၉၄၈ ခုနှစ် တွင် လွတ်လပ်ရေးဆုံးရှုံးခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံသည် လွတ်လပ်ရေးပြန်လည်ရရှိသည်။ (မှား)

လွတ်လပ်ရေးဆုံးရှုံးခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် လွတ်လပ်ရေးပြန်လည်ရရှိသည်။ (မှန်)

- လေးဘာသာဂုဏ်ထူးရှင်ဦးလှ၏သားမောင်ဖြူကို ဆုချီးမြှင့်သည်။ (မှား) ဦးလှ၏သား လေးဘာသာဂုဏ်ထူးရှင် မောင်ဖြူကို ဆုချီးမြှင့်သည်။ (မှန်)

- ဆရာတော်သည် သဘောပေါ်တွင် အမဲသားမစားရန် တရားဟောသည်။ (မှား)

ဆရာတော်သည် အမဲသားမစားရန် သဘောပေါ်တွင် တရားဟောသည်။ (မှန်)

- ပုဒ်ထားပြောင်းပြန်ဝါကျများရှောင်ရန်

ပုံစံ-

- ဦးလှမြင့်၊ မန်နေဂျာ၊ အထည်ချုပ်ငှာနသည် ရုတ်တရက် ကွယ်လွန်သွားသည်။ (မှား)

အထည်ချုပ်ငှာန မန်နေဂျာ ဦးလှမြင့်သည် ရုတ်တရက် ကွယ်လွန်သွားသည်။ (မှန်)

ဝါကျရှင်းလင်းမှု

ပုဒ်ထားရှုပ်ဝါကျမဖြစ်အောင်ရေးရန်

ပုံစံ -

- ကျွန်တော်သည် တိတ်ဆိတ်သောမြို့ကလေး၏ ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်မှာ နေထိုင်သည်။ (မရှင်း)

- ကျွန်တော်သည် မြို့ကလေး၏ တိတ်ဆိတ်သော ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်မှာ နေထိုင်သည်။ (ရပ်ကွက်တိတ်ဆိတ်သည်)

- ကျွန်တော်သည် တိတ်ဆိတ်သော မြို့ကလေး၏ တောင်ဘက်ပိုင်းရှိ ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်တွင် နေထိုင်သည် (မြို့ကလေးတိတ်ဆိတ်သည်)

ဝါကျလိုက်ဖက်မှု

- အပြောစကားမှာ အပြောဝါကျပီပီသသရေးရန်

ပုံစံ - ကျွန်တော်ပြောချင်တာကတော့ ဒါလောက်ပါပဲ။

- စာမှာ စာသုံးဝါကျပီပီသသရေးရန်

ပုံစံ - ကျွန်တော်ပြောလိုသည်မှာ ဤမျှသာဖြစ်သည်။

- ဝါကျအတိုအရှည် သူ့နေရာနှင့် သူလိုက်ဖက်အောင်ရေးရန်။ ဘောလုံးပွဲအကြောင်း၊ ၁၇ ဦးလိုက်ဖမ်းသည့်အကြောင်းမျိုးတွင် ဝါကျတိုများဖြင့်ရေးရန်။ ရှင်းလင်းဆွေးနွေးချက်မျိုး၊ မင်္ဂလာဩဘာစကားမျိုးတွင် ဝါကျရှည်များဖြင့် ရေးရန်။

စာပိုဒ်အဆင့်

- ဆိုလိုချက်တစ်ချက်လျှင် စာတစ်ပိုဒ်ခွဲ၍ ရေးရန်

ပုံစံ - လူသတ်မှုသတင်းတစ်ပုဒ်ကို ရေးလျှင်

၁။ လူသတ်မှုဖြစ်ပွားကြောင်းကြားသိရပုံ (နီဒါန်း)

၂။ စုံစမ်းရာမှ သိရသောလူသတ်မှုဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်း

www.burmeseclassic.com

- ၃။ လူသတ်မှုဖြစ်ရပ် (ဘယ်လိုသတ်သည်)
 - ၄။ ဖြစ်ပြီးအခြေအနေ (မြင်ကွင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်အပြောအဆိုစသည်)
 - ၅။ သုံးသပ်ချက်ဟူ၍ စာပိုဒ် ၅ ပိုဒ်ခွဲပြီး (နိဂုံး)
- ရေးနိုင်ပုံ၊ လိုအပ်လျှင် စာပိုဒ်များ အသေးစိတ်ထပ်ခွဲနိုင်သည်။
- ဦးဆောင်ဝါကျကို မူတည်၍ အသေးစိတ်ချဲ့ခြင်း၊ အသေးစိတ်အချက်များကို ရေးပြီး ဦးဆောင်ဝါကျဖြင့် ပြန်ချုပ်ခြင်းတို့ဖြင့် စာပိုဒ်များ ဖွဲ့နိုင်သည်။
- ပုံစံ - ယဉ်ကျေးမှုပစ္စည်းများသည် ရှေးကျလေလေ တန်ဖိုးရှိလေလေ ဖြစ်၏။ (ဦးဆောင်ဝါကျ)
- ရွှေတိဂုံစေတီက ကမ္ဘာအေးစေတီထက်
 - ရှေးကျောက်စာတစ်ချပ်က ယခုခေတ်စာမူတစ်ခုထက်
 - ရှေးပန်းချီကားတစ်ချပ်က ယခုခေတ်ပန်းချီကားတစ်ချပ်ထက်
 - ရှေးခေတ်ပန်းပုရုပ်တစ်ရုပ်က ယခုခေတ် ပန်းပုရုပ်တစ်ရုပ်ထက်
- ယဉ်ကျေးမှုတန်ဖိုးရှိကြောင်း စာတစ်ပိုဒ်စီခွဲ၍ ရေးရန် (သို့မဟုတ်) အသေးစိတ်အချက်များကို ဝါကျတစ်ခုစီဖြင့် အရင်ရေးပြီးမှ ဦးဆောင်ဝါကျဖြင့် ပြန်ပိတ်ရန်

စာပုဒ် (စာတစ်ပုဒ်လုံး)အဆင့်

- စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ချင်း၏ အကြောင်းအရာများကို ချိတ်ဆက်၍ စာပုဒ် (စာတစ်ပုဒ်လုံး) ပြီးဆုံးသည်အထိရေးရန်။
- ပုံစံ - ရှေးခေတ်မြန်မာဂန္ထဝင်စာပေ
- ၁။ နိဒါန်း (ရှေးခေတ်မြန်မာဂန္ထဝင်စာပေအကြောင်းကို ရေးသားမည် ဖြစ်ကြောင်း)
 - ၂။ ရှေးခေတ်ကို ကာလသတ်မှတ်ခြင်း
 - ၃။ ဂန္ထဝင်စာပေ၏အဓိပ္ပာယ်ကိုဖွင့်ဆိုခြင်း
 - ၄။ မြန်မာ့ဂန္ထဝင်စာပေပေါ်ပေါက်လာသည့် အခြေခံအကြောင်းမှာ

- (က) ဗုဒ္ဓသာသနာနှင့် ဗုဒ္ဓစာပေ
 - (ခ) မြန်မာပဒေသရာဇ်စနစ်
 - (ဂ) မြန်မာစာပေကိုလမ်းခင်းပေးသော ပါဠိစာပေအဖွဲ့များ
- ၅။ မြန်မာ့ဂန္ထဝင်စာပေအမျိုးအစား
- (က) ဗုဒ္ဓသာသနာနှင့် ဗုဒ္ဓစာပေကို အခြေခံသော မြန်မာ့ဂန္ထဝင်စာပေ
 - (ခ) ထီးနန်းဝန်းကျင်ကို အခြေခံသော မြန်မာ့ဂန္ထဝင်စာပေ
 - (ဂ) အများပြည်သူဝန်းကျင်ကို အခြေခံသော မြန်မာ့ဂန္ထဝင်စာပေ
- ၆။ မြန်မာ့ဂန္ထဝင်စာပေအကြောင်းအရာနှင့် အရေးအဖွဲ့
- (က) သုတနှင့် ဩဝါဒအဖွဲ့
 - (ခ) ဩကာသ လောကဝန်းကျင်အဖွဲ့
 - (ဂ) လူ့အမူအရာအဖွဲ့
- ၇။ သုံးသပ်ချက် (နိဂုံး)

မောင်ခင်မင် (မနုဖြူ)

စာရေးချင်သူများ ဖတ်ရှုသင့်သည့် စာအုပ်နှင့်ကျမ်းများ

မောင်ခေတ်ထွန်း

စာရေးနည်းလမ်းညွှန်သင်တန်း (၁/၂၀၁၀)ကို ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင်များက အချိန်တိုကာလအတွင်း အိတ်သွန်ဖာမှောက်ပို့ချခဲ့ရာမှာ မကြာမီ သင်တန်းပြီးဆုံးတော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သင်တန်းသို့ တက်ရောက်လာသူ သင်တန်းသား၊ သင်တန်းသူတွေအနေနဲ့လည်း ပညာရှင်များရဲ့ ပို့ချချက်တွေကို ဆည်းပူးမှတ်သားရတဲ့အတွက် များစွာအကျိုးကျေးဇူးရှိလိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ သင်တန်းပို့ချခဲ့တဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမတွေဟာလည်း ဆိုင်ရာဘာသာရပ်တွေမှာ ကျွမ်းကျင်နဲ့စပ်တဲ့သူတွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ဝတ္ထု၊ ကဗျာ၊ ဆောင်းပါးစတဲ့ စာရေးနည်းလမ်းညွှန် သင်တန်းတက်ရောက်လာသူများအတွက် ဖတ်သင့်၊ လေ့လာသင့်တဲ့ စာအုပ်တွေ၊ ကျမ်းတွေကို သင်တန်းချိန် တစ်နာရီအတွင်းမှာ အညွှန်းသဘောနဲ့ ထုတ်နုတ်တင်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစာအုပ်၊ ကျမ်းတွေဟာ စာရေးချင်သူတွေ၊ စာပေသမားတွေ ဖတ်သင့်၊ လေ့လာသင့်တဲ့ စာအုပ်တွေပါပဲ။ ဒီစာအုပ်တွေ၊ ကျမ်းတွေကမှတစ်ဆင့် နည်းယူစရာ၊ အတုယူစရာတွေနဲ့ ဖြန့်ကျက် အတွေးအမြင်တွေ ထွက်ပေါ်လာမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ယခုတင်ပြမယ့် စာအုပ်တွေ၊ ကျမ်းတွေဟာ ကျွန်တော် လက်လှမ်းမီသမျှ ရှာဖွေမိသမျှ စာအုပ်တွေ၊ ကျမ်းတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ လေ့လာဖတ်ရှုသင့်တဲ့ တခြားစာအုပ်တွေ၊

ကျမ်းတွေလည်း များစွာကျန်ရှိဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါတွေကိုလည်း ရှာဖွေဖတ်ရှုကြပါလို့ ပြောကြားလိုပါတယ်။

ဒီစာအုပ်နဲ့ကျမ်းတွေမှာ ကဗျာရေးရာသဘောတရားတွေ၊ တွေးပုံ၊ ဖွဲ့နွဲ့ပုံတွေ၊ ဆောင်းပါးရေးရာမှာ နည်းမှီးစရာတွေ၊ ရေးစရာအကြောင်းတွေ၊ ရေးကွက်တွေကွက်တွေ၊ တင်ပြပုံ နည်းနီသယတွေ၊ ဝတ္ထုရေးရာမှာ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ရဲ့ရည်ရွယ်ချက်ဘာလဲ၊ အကြောင်းအရာ၊ ပုံသဏ္ဍာန်ကို ဘယ်လိုရွေးချယ်ရမလဲ။ အတတ်ပညာပိုင်းကို ဘယ်လိုအသုံးပြုမလဲ။ စာရေးသူရဲ့ ခံစားမှုအင်အားအလိုက်၊ ခံစားသူရဲ့စိတ်ကူးအင်အားအလိုက်၊ သူခံစားတွေ့ကြုံရတဲ့ လူ့ဘဝ၊ လူ့လောကကြီးက သူရဲ့ ခံစားမှုအပေါ် ထင်ဟပ်မှုအင်အားအရ အနုပညာပုံသဏ္ဍာန်၊ စိတ်ကူးပုံသဏ္ဍာန် ဖြစ်ပေါ်ဖွဲ့စည်းသွားပုံ စသည်ဖြင့် စာရေးချင်သူတွေအတွက် စာရေးနည်း အခြေခံသဘောတရားတွေကို ဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ပြင် ဒီစာအုပ်၊ ကျမ်းတွေမှာပါရှိတဲ့ စာဆိုတို့ရဲ့ စာပေနဲ့ဘဝပုံရိပ်လွှာတွေ၊ စာဆိုရဲ့ ဖြတ်သန်းခဲ့ရတဲ့ စာပေခရီး၊ စာဆိုဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားအားထုတ်ရပုံတွေကိုလည်း ဖတ်ရှုကာ အားကျအတုယူနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သင်တန်းချိန် တစ်နာရီအတွင်းမှာ ပို့ချရမှာ ဖြစ်တဲ့အတွက် စာအုပ်၊ ကျမ်းပေါင်းတစ်ရာကျော်ကို အညွှန်းသဘောမျှ အကျဉ်းချုပ် တင်ပြသွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အကျယ်ကိုတော့ ရှာဖွေဖတ်ရှုကြပါလို့ ပြောကြားလိုပါတယ်။

ကဗျာဥယျာဉ် [ဇော်ဂျီ၊ မင်းသုဝဏ်၊ ဦးဘ ရွေးချယ်တည်းဖြတ်သည်။]

ဤစာအုပ်တွင်ပါဝင်တဲ့ တေးကဗျာများဟာ မြန်မာ့ဘဝအမျိုးမျိုးကို ကြေးမုံသဖွယ်ဖော်ပြထားတဲ့ တေးကဗျာများ ဖြစ်ကြပါတယ်။ မိုးဥတု၊ ဆောင်းဥတု၊ နွေဥတု ဥတုသုံးပါးကို အခြေခံထားကာ ရေးစပ်ထားတဲ့ ရှေးတေးကဗျာနဲ့ ခေတ်တေးကဗျာများ ပါဝင်ထားပါတယ်။

www.burmeseclassic.com

ကဗျာစပ်ပုံဖွဲ့နည်းစုံ [မြင်းမူမောင်နိုင်မိုး]

ဤစာအုပ်တွင် သံပေါက်၊ လေးလုံးစပ်၊ ဒွေးချိုး၊ တြိချိုး၊ လေးချိုး၊ သံချိုး၊ တျာချင်း၊ လွမ်းချင်း၊ တေးထပ်၊ ရတု၊ အိုင်ချင်း၊ ရှစ်လုံးဖွဲ့၊ ကာချင်း၊ အဲချင်း၊ ညည်းချင်း၊ မှာတမ်း၊ ကဗျာစပ်ပုံဖွဲ့နည်းစုံ၊ ဘောလယ်စသည်ဖြင့် မြန်မာကဗျာ ဖွဲ့ဆိုပုံ၊ ဖွဲ့ဆိုနည်းကို စည်းကမ်း၊ နည်းလမ်းကျနစွာ ဖွဲ့ဆိုလိုသူများအတွက် အခြေခံသဘောမျှ အထောက်အကူရရန် စုစည်းထားတဲ့ ကဗျာကျမ်း ဖြစ်ပါတယ်။

ကိုဆေးရိုးဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် [ဆင်ဖြူကျွန်း အောင်သိန်း]

တောင်သူလယ်သမား ဇနီးမောင်နှံ ကိုဆေးရိုးနဲ့ မကျီးဒန်တို့ကို ဇာတ်ကောင်ထားကာ အညာဒေသ၌ မိရိုးဖလာ အစဉ်အဆက် တောရွာများတွင် ဆင်းရဲသားဘဝ လုပ်ကိုင်စားသောက်ပြီး ဖြစ်ရာဘဝ၌ ပျော်ကြရကုန်သော တောင်သူလယ်သမားတို့ရဲ့ ဘဝအကြောင်းကို ရေးဖွဲ့ထားတဲ့ဝတ္ထုတိုများဖြစ်ပါတယ်။ အညာဒေသ နောက်ခံကား စာပန်းချီမှာ အတော်ပင် ပြည့်စုံမြိုင်ဆိုင်၍ တောင်သူလယ်သမားတို့ရဲ့ ရိုးသားသော၊ စိတ်ကောင်းရှိသော၊ ငြိမ်းချမ်းရေး စိတ်ဓာတ်ရှိသော ဘဝမျက်နှာပြင်များကိုပါ ပေါ်လွင်အောင် ရေးဖွဲ့ထားတာကို လေ့လာဖတ်ရှုရမှာဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးသားစာပေ၊ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်ဆု ၂ ကြိမ်တိုင်ရရှိခဲ့တဲ့ စာအုပ်များလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ကမ္ဘာဂန္ထဝင် ၁၀ [ကျော်အောင်]

Somerset Maugham ရဲ့ The Ten Novels and their Authors စာအုပ်ကို ဘာသာပြန်ထားတဲ့ ကျမ်းစာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာကျော် ဝတ္ထု ၁၀ ပုဒ်အကြောင်းကို စာရေးဆရာရဲ့ ဘဝဖြစ်စဉ်တို့နှင့် ထင်ဟပ်ကာ ဝေဖန်ဆန်းစစ် တင်ပြထားပါတယ်။ စာရေးဆရာနှင့် သူ့စာဟာ ဘယ်လိုဆက်စပ်မှု ရှိတယ်၊ စာရေးဆရာဟာ မည်ကဲ့သို့သော သတ္တဝါ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကိုပါ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ကိုးပွင့်တစ်ခိုင် (ရွှေသဇင်)

ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် (၉)ဦးဖြစ်သာ အလင်္ကာကျော်စွာ အဝမ်းဦးတင်မောင်၊ အလင်္ကာကျော်စွာ စောင်း ဦးဘသန်း၊ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန်း၊ ခေတ်ဆန်းကဗျာဆရာကြီး မင်းသုဝဏ်၊ အလင်္ကာကျော်စွာ မြို့မငြိမ်း၊ အလင်္ကာကျော်စွာ ဒဂုန်ဆရာတင်၊ စာရေးဆရာကြီးဦးတင်ဖတ်(မောင်ထင်)၊ အမျိုးသားဂီတစာဆို ရွှေတိုင်ညွန့်တို့၏ ရာပြည့်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဘဝဖြစ်စဉ် လက်ရာများကို ဖော်ပြထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။

ကမ္ဘာစာပေအညွှန်း [မောင်ထင်]

အနာဂတ် မြန်မာ့စာပေအကျိုးကို ရည်မြော်၍ ပွင့်သစ်စအနုပညာရှင်များအတွက် ကမ္ဘာ့စာပေနှင့် အကျွမ်းတဝင်ဖြစ်စေရေးကို အခြေခံကာ စုံလင်သမျှ စုံလင်အောင်၊ နားလည်စေနိုင်သမျှ နားလည်စေအောင် အချိန်ယူအားထုတ် ပြုစုခဲ့တဲ့ မြန်မာစာပေနယ်မှာ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ အိန္ဒိယ၊ အီရန်၊ အာရပ်၊ တရုတ်၊ ဂျပန်၊ ဟေဗရူး၊ ဂရိ၊ ရောမ၊ အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန်၊ အီတာလျံ၊ ဂျပန် စသည်ဖြင့် နိုင်ငံတကာ စာပေအညွှန်းကျမ်းစာအုပ်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ကမ္ဘာကျော် ဝတ္ထု ၁၀ ပုဒ်တွင် အင်နရီဖီးလဒင်းရဲ့ တွမ်ဂျွန်း၊ ဂျိန်းအော် စတင်ရဲ့ မာနနှင့်အာယာတ၊ စတင်ဒယ်ရဲ့ အနီနှင့်အနက်၊ ဗားလဇက်ရဲ့ ဖခင်ဂိုရီယိုး၊ ချားဒစ်ကင်းရဲ့ ဒေဗစ်ကော့ပီဖီး၊ ဖလော့ဝဲယားရဲ့ မဒမ်ဗိုဗာရီ၊ ဟာမင်မဲလဗီးရဲ့ မိုဗီဒစ်၊ အယ်မီလီဗရွန်တီရဲ့ လေထန်ကုန်း၊ ဒေါစတာယက်စကီးရဲ့ ကာရာမာဇော့ ညီအစ်ကိုများ၊ တော်စတိုင်းရဲ့ စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး စာအုပ်များ ပါဝင်ပါတယ်။

ကြေးမုံရိပ်သွင် [ခင်နှင်းယု]

ကြေးမုံ သို့မဟုတ် မုန်ပြင်ဟာ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ အဆင်းအသွင် အကျဉ်းတန် အရုပ်ဆိုးမှုနဲ့ အလှအပတို့ကိုပါ အထင်းသားပေါ်လွင်သကဲ့သို့ ခေတ်ရာမ

ကြီး၏ ကြေးမုံရိပ်သွင်ဝတ္ထုတိုများဟာလည်း သူ့ခေတ်နဲ့ သူ့ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ အလှအပကိုရော အကျည်းတန်မှုကိုပါ ပေါ်လွင်အောင် ဖော်ပြထားတယ်လို့ ဆိုထားပါတယ်။ လူ့လောက ဇာတ်ခုံကို နံဘေးက၊ နောက်က တဝကြီးကြည့် ပြီး တွေ့ရသမျှကို ဝတ္ထုတိုများအဖြစ် အန်ချထားခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ခံစားသူအကြိုက်မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုတိုများ ၂၀၀၅-၂၀၀၆ [ဥတ္တရလမင်းစီစဉ်]

ခေတ်ပြိုင်ဝတ္ထုတိုရေးဆရာ၊ ဆရာမများဖြစ်ကြတဲ့ ဦးဆွေ (ဒဿနိက)၊ မင်းယွန်း(ခေတ္တရာ)၊ မြဆင့်ချယ်၊ ညီဘွား၊ နန္ဒာစိုး (ဆင်ဖြူကျွန်း)၊ မင်းဝေဟင်း၊ နတ်မှူး၊ မြတ်သင်း၊ ခင်ခင်ထူး၊ ကြည်ဇော်ဝင်း၊ မြူမြူ၊ တင်နှင်းလွင်၊ ရဲဘုန်းခေါင်၊ ကိုမောင်ဌေးသိန်း(ပွေးလှ)၊ ဂျီဇော်၊ ရွှေသဏ္ဍာ၊ ကျော်ညိုလွင် (ကျောက်ဆည်)၊ စုသဲမှူး၊ အောင်ထိပ်နှင့် ဆွန်အဲလူတို့ရဲ့ဝတ္ထုတိုတွေကို စုစည်းဖော်ပြထားတဲ့စာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဝတ္ထုတိုရေးဖွဲ့လိုမှုတွေ လေ့လာသင့်တဲ့စာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

ခံစားသူအကြိုက် မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုတိုများ ၂၀၀၇-၂၀၀၈ [ဥတ္တရလမင်းစီစဉ်]

မဂ္ဂဇင်းအသီးသီးမှာ ဖော်ပြခြင်းခံရတဲ့ ဝတ္ထုတိုဆရာများဖြစ်ကြတဲ့ ဘုန်းလတ်၊ မောင်ရင့်မာ (ကျောင်းကုန်း)၊ ကြည်ဝင်းဖြူ၊ ကျော်မောင်မောင်ဟန်၊ ဂျီဇော်၊ မြကြာဝံ၊ ငြိမ်းအေးအိမ်၊ သာလွန်ကျော်၊ ခါးရှားဒင်အောင်၊ ညီငယ်လေး၊ လက်ာ်ရည်ကျော်၊ နတ်မှူး၊ ဖူးသစ်မောင်၊ သုမောင်၊ ရွှေသဏ္ဍာ၊ ကိုဦး(သင်္ချာ)၊ မောင်နှင်းပန်း၊ မြတ်သင်း၊ အဖြူရောင် (ရွှေ)၊ သာထပ်ဖေ၊ ချောအိမာန်၊ ငွေဇင်ပေါဦး (မိုးကုတ်) နော်နန်းငြိမ်းငြိမ်း၊ သရဝင် (ပြည်)တို့ရဲ့ ခေတ်ပြိုင်ဝတ္ထုတိုများ ဖြစ်ကြပါတယ်။

ခေတ်စမ်းပုံပြင်များ(ခေါ်)ခေတ်စမ်းဝတ္ထုများ [ဦးဖေမောင်တင်တည်းဖြတ်]

လူတိုင်း နားလည်ခံစားနိုင်တဲ့အကြောင်းအရာ၊ အတွေးအယူကို လူတိုင်း နားလည်နိုင်၊ နည်းမှီးနိုင်သော အရေးအသားဖြင့် ခေတ်ကိုစမ်းသပ်ရာမှ မားမားမတ်မတ် ဖွံ့ဖြိုးလာတဲ့ ခေတ်စမ်းစာပေခေတ်စတင်ခဲ့တဲ့ သိပ္ပံမောင်ဝ၊ ပါမောက္ခဦးဖေမောင်၊ ဇော်ဂျီ၊ မင်းသုဝဏ်နှင့် ကုသတို့ရဲ့ စာပေလက်ရာတွေကို စုစည်းထားတဲ့စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ခေတ်သစ်ကဗျာမိတ်ဖွဲ့ [တက္ကသိုလ်ဝင်းမွန်]

ကဗျာလောကတွင် ထင်ရှားသော ဇော်ဂျီ၊ မင်းသုဝဏ်၊ ဒဂုန်တာရာ၊ နုယဉ်၊ ငွေတာရီ၊ ထွန်းကျော်၊ ဝင်းမောင်ညိုနွဲ့၊ မိုးစည်၊ ကြည်အေး၊ မင်းယုဝေနှင့် ဒေါင်းနွယ်ဆွေတို့ရဲ့ ကဗျာများအနက် ထင်ရှားတဲ့ကဗျာ ၅ ပုဒ်စီကို ကဗျာဆရာ တစ်ဦးစီရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းနုတကွ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုဝေဖန်ရင်း စာဖတ်သူနဲ့ မိတ်ဖွဲ့ပေးထားတဲ့စာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

ဂန္ထလောကဝတ္ထုတိုအချို့ [စိတ်ကူးချိုချိုစာတည်းအဖွဲ့]

ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းတွင် ပါဝင်ခဲ့တဲ့ ဇော်ဂျီရဲ့ သူမယား၊ နွယ်စိုးရဲ့ စက်မှုကိရိယာ၊ တင်မောင်လှရဲ့ နာနာဘာဝ၊ သတိုးနွယ်ရဲ့ မှားလွန်းတယ်၊ ဖြိုးဖြိုးရဲ့ ခေတ်ကာလ ဝါဆိုဥပုသ်၊ သာဂရဝစိုးရဲ့ ဆွေးတမြေမြေ၊ ဝတ္ထုတို ၆ ပုဒ်ကို စုစည်းထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ဂန္ထဝင်စာဆိုပညာရှိလေးဦး [တိုက်စိုး]

ဂန္ထဝင်စာဆိုဟာ ပညာရှိလေးဦးဖြစ်ကြတဲ့ မှော်ပီဆရာသိန်း၊ ပီမိုးနင်း၊ ဦးဖိုးကျား၊ ဒီးဒုတ်ဦးဘချိုတို့ လေးဦးရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးသားထားကာ အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာပေရေးသားနည်းကိုပါ ညွှန်ပြပေးတဲ့စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

စကားတစ်ခွန်း အညွှန်းများစွာ [မြဝင်း-ဒဿန]

ပုခွဲမြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ဒေသနာတော်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆရာတော်ဘုရားကြီးများ မိန့်ကြားတော်မူသော စကားတော်များဟာ တစ်ခွန်းမျှ ဖြစ်စေကာမူ ညွှန်းဆိုချက်တွေ အမြောက်အများ ဖြာထွက်နေတာကို တွေ့ရမှာဖြစ်ကြောင်း ရေးသားခဲ့တဲ့ဆောင်းပါးတွေကို စုစည်းထုတ်ဝေထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ဝံပယ်တစ်ကုံးဂမုန်းတစ်ပွင့် ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် [ကြူကြူသင်း]

လူတို့ရဲ့အကြောင်းအကျိုး၊ အဆိုးအကောင်းတို့ကို ရှုမြင်ကာ သနားဖွယ်၊ ရင်နှင့်ဖွယ်၊ မုဒိတာပွားဖွယ်၊ အတုယူဖွယ်၊ ရှောင်ရှားဖွယ် စသည်တို့ကို လူ့သဘာဝ၊ လူ့စွဲရိုက်များ ထင်ဟပ်ကာ ရေးဖွဲ့ထားသော ဝတ္ထုတိုများကို စုစည်းထားတဲ့စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ အမျိုးသားစာပေဆရာတွေ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

စာပဒေသာ (မောင်ဖြူ)

ဆောင်းပါး၊ ကဗျာ၊ ပြဇာတ်၊ စာညွန့်၊ ဝတ္ထု၊ ပေးစာ၊ သျှင်ဥတ္တမကျော်တော်လား စသည်ဖြင့် ဆရာမောင်ဖြူရေးခဲ့သည့် စာများကို ကဏ္ဍခွဲဖော်ပြထားပါတယ်။

စာဆိုတော်များ အတ္ထုပ္ပတ္တိ [မောင်သုတအမည်ခံ ဝိလ်မှူးဘသောင်း]

စာဆိုတော်ပေါင်း ၁၆၃ ဦးတို့ရဲ့အကြောင်းကို ဖော်ပြထားပါတယ်။ အနန္တသူရိယ (၄၇၄ - ၅၃၅) မှ ဂျာနယ်ကျော် ဦးချစ်မောင် (၁၂၇၄ - ၁၃၀၇) ထိ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို ဖော်ပြထားတဲ့စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

စာဆိုနှင့်စာ ပထမတွဲ၊ ဒုတိယတွဲ [မောင်ခေတ်ထွန်း စီစဉ်]

စာရေးဆရာကြီးများနှင့် ခေတ်ပြိုင်စာရေးဆရာများရဲ့ စာပေဆောင်းပါးများကို စုစည်းထားတဲ့စာအုပ်များ ဖြစ်ပါတယ်။

စာရေးချင်သောသူများသို့ [တက္ကသိုလ်နန္ဒမိတ်]

ဤစာအုပ်တွင် ဉာဏ်၊ ဝီရိယထုတ်ပြီး ရေးလိုသူ၊ ဖတ်ရှုလေ့လာကာ စာရေးကျင့်လိုသူများအတွက် ညွှန်ကြားချက်များကို ဖော်ပြထားပြီး နာမည်ကျော် စာရေးဆရာကြီးများရဲ့ ဝတ္ထုဖော်စပ်ပုံကို အကြမ်းဖျဉ်းတင်ပြကာ စာရေးချင်သူ တစ်ယောက်ဟာ မည်သည့်အချက်အလက်တွေကို သတိမူသင့်၊ လေ့လာသင့်တဲ့အကြောင်း တတ်နိုင်သမျှ တင်ပြထားတဲ့ ကျမ်းဖြစ်ပါတယ်။

စာရေးဆရာတစ်ယောက် [တင့်ဆန်း]

တက်သစ်စ စာဖတ်လူငယ်လူရွယ်တို့ စိတ်ဝင်စားအားကျကာ ဘဝရဲ့ လှိုင်းဒဏ်၊ မုန်တိုင်းဒဏ်တို့ကို ကြုံကြုံခံပြီး မိမိတို့ရဲ့ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်သို့ အရောက်ချီတက်လိုစိတ်ဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ရေးဖွဲ့ခဲ့သော ဆရာကြီးတင့်ဆန်းရဲ့ ဘဝရုပ်ပုံလွှာစာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ အနိမ့်ဆုံးအဆင့်မှ အောင်မြင်သော စာရေးဆရာတစ်ယောက်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် ရုန်းကန်ကြိုးပမ်းရပုံများ၊ အခက်အခဲများကို ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားခဲ့ရပုံများ၊ ဘဝရဲ့ လှိုင်းဒဏ်၊ မုန်တိုင်းဒဏ်တွေကို ကြုံကြုံခံရပုံများကို ရေးဖွဲ့ထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

စာဆိုနှင့်သုတေသီ [တိုက်စိုးနှင့်မင်းယုဝေ]

မောင်းထောင်ဦးကျော်လှ၊ မှော်ဘီဆရာသိန်း၊ ဂျိမ်းလှကျော်၊ ဦးလတ်၊ သဘင်ဝန်ဦးနု၊ သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ ဦးမြ၊ ပီမိုးနင်း၊ ဦးဖေမောင်တင်၊ ရွှေဥဒေါင်း၊ ဦးဖိုးကျား၊ ဦးဘသန်း (ဘီအေ)၊ သိပ္ပံမောင်ဝ၊ ဇေယျ စသည့် ၂၀ ရာစုဝင် စာပေပုဂ္ဂိုလ် သုတေသီတို့ရဲ့အကြောင်းကို ရေးသားထားတဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

စာဆိုဘဝ၊ စာဆိုစေတနာ၊ စာဆိုလက်ရာ [မောင်ခင်မင်-ခနဲဖြူ]

ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရရဲ့ ဇာတ်ဆောင်အဖွဲ့၊ ရှင်ဥတ္တမကျော်တော်အား ပြုသာနာ၊ မုံရွေးဆရာတော်၏ စစ်ပျို့တစ်စောင်၊ ဦးခြံနှင့် မောင်ခင်မင်တို့၏

စလေဦးပုည၊ ဆတိုင်းမွတ်ဦးကူး၏ကဗျာများ၊ ယောမင်းကြီး၏ ဘာသာစကား အမြင်၊ ဆင်ဖြူကျွန်းဆရာသင်၏အာဝဇ္ဇန်း၊ ဆရာကြီးဦးလင်း၏ ကဗျာနှစ်ပုဒ်၊ စကားပြေဆရာပီပိုးနှင့်၊ အဝေးရောက် မင်းနှင့် သိပ္ပံမောင်ဝ၊ ဇေယျ၏ စာပေ ဆောင်းပါးများ၊ စကားပြေဆရာ ဦးဖိုးကျား၊ ငွေတာရီ၏ ကဗျာသုံးပုဒ် စသည် ဖြင့် စာပေရေးရာ ဆောင်းပါး ၄၆ ပုဒ်ကို စုစည်းထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

စာပေဂုဏ်ဆင့်ကိုးမျက်ပွင့် ကြူကြူသင်း]

စာရေးသူနှင့်တွေ့ဆုံရင်းနှီးခဲ့ရသော စာရေးသူလေးစားကြည်ညိုရသော စာဆိုငွေတာရီ၊ ဒဂုန်ခင်ခင်လေး၊ တင့်တယ်၊ ရေနံမြေစု၊ ဒေါင်းနွယ်ဆွေ၊ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၊ ကျော်အောင်၊ ခင်မျိုးချစ်၊ သင်္ခါစသည့် စာရေးဆရာ၊ စာပေပညာရှင်ကြီးများထံမှ ရရှိခဲ့တဲ့ လူ့သဘော၊ လူ့သဘာဝ အဖွဲ့အနွဲ့များ၊ အတွေးအခေါ် ဒဿနများ၊ မျိုးချစ်စိတ် အားမာန်နိုးဆွမှုများကို ဖော်ညွှန်း တင်ပြထားတဲ့ စာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

စာပေယဉ်ကျေးမှုရေစီးကြောင်း [ပါရဂူ]

နေရာအနံ့၊ ဒေသအနံ့၊ စီးဆင်းနေတဲ့ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာ တရား ရေစီးကြောင်းဟာ မိမိရောက်ရာ ရေခံ၊ မြေခံ၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု ဘာသာတရားနှင့် ရောနှောသွားပေမဲ့ မိမိရဲ့ မူသဘာဝကို လုံးဝစွန့်ပယ်လေ့ မရှိပဲ၊ ဒါ့ကြောင့် ကမ္ဘာ့စာပေ၊ ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှု၊ ကမ္ဘာ့ဘာသာတရားများ၌ အသွင်အပြင်ဆင်တူနေတဲ့ အချက်အလက်များစွာကို တွေ့နေရပုံတို့ကို သာဓကဆောင်၍ ရေးသားထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

စာပေရေးရာဆောင်းပါးများ [အောင်သင်း]

ရွှေဥဒေါင်းရဲ့ တစ်သက်တာမှတ်တမ်း၊ ဇော်ဂျီရဲ့ တွေးပုံရေးပုံ၊ ကြည်အေး ရဲ့ သစ္စာသစ်၊ မင်းသုဝဏ်ရဲ့ သူ့မှာတမ်း၊ ဇာတ်လမ်းဆိုတာ ဘာလဲ၊ ဇာတ်လမ်း ရဲ့ ခွန်အား၊ စရိုက်သေရဲ့ ခွန်အား၊ ဦးပုညရဲ့ ဝိဇယမင်းသားစရိုက်၊ ရေးသူနှင့်

ဝတ္ထုအက္ခရာအဝေး၊ မမေ့သော ဝတ္ထုများ၊ ဝတ္ထုထဲက ငြိလုံး၊ ပုံသဏ္ဍာန်နှင့် လေ့လာမှု၊ အလင်္ကာနှင့် ဝတ္ထုအန္တရာယ် စသည်ဖြင့် တွေးပုံ၊ ရေးပုံ၊ ဘာသာ စကားနှင့် စာပေ၊ ဝတ္ထုကဏ္ဍများခွဲ၍ ဖော်ပြထားတဲ့ စာပေရေးရာဆောင်းပါး ၂၆ ပုဒ်ကို စုစည်းထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

စာပေလောက [၁၃၄၁-ခု အမျိုးသားစာဆိုတော်နေ့အထိမ်းအမှတ်]

နတ်နွယ်ရဲ့ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်မြောက်ခြင်း၊ ဘဝင်းရဲ့ ကဗျာဆရာကြီးသခင် ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ ငွေမောင်ရဲ့ ကလောင်သစ်တို့ ဖူးပွင့်ရေး၊ မောင်ထင်ရဲ့ ကျွန်တော် ဘာကြောင့်စာရေးရသလဲ၊ ညွန့်ကြူးရဲ့ ကဗျာကို စောင်းဥကြည့် ခြင်း၊ မလိခရဲ့ စာရေးဆရာရာပုံတော်၊ ဇဝနရဲ့ ကလောင်ရင်သွေး၊ ဖေမြင့်ရဲ့ ဝတ္ထုတိုလမ်းကြောင်း၊ နေမျိုးထွန်းရဲ့ ကမ္ဘာကို ကိုင်လှုပ်ခဲ့သော စာရေးဆရာ၊ ငြိမ်းကျော်ရဲ့ အိုမောတို့ (သို့မဟုတ်) တို့တိုင်းပြည်ကိစ္စစသည့် စာပေ ဆောင်းပါးပေါင်း ၄၀ ပါဝင်ထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

စာပေလောက [ဇော်ဂျီနှင့် မင်းသုဝဏ်]

ဒီစာအုပ်မှာ ဆရာကြီးဇော်ဂျီရဲ့ မြစေတီကျောက်စာ၊ တောရကျောင်း ပျော် ရှင်ဥတ္တမကျော်၊ ရခိုင်စာဆို ဦးကာဗျာန်၊ (ဥက္ကာပျံလို့လည်း ခေါ်ဝေါ် ရေးသားကြတယ်)၊ မွန်ဝန်ကြီးနှင့် မြန်မာစကားပြေ၊ နတ်သျှင်နောင်နှင့် ကူလီ သဘင်၊ အရေးတော်ပုံစာဆို စိန္တကျော်သူဦးဩ၊ မန္တလေးခေတ် တေးကဗျာ များ၊ ဦးလတ်နှင့် ရွှေပြည်စိုးဝတ္ထု၊ ဇာတ်မာန်စာဆို ဦးလွန်း၊ ထားဝယ်တေး ဟောင်းများနှင့် ဆရာကြီးမင်းသုဝဏ်ရဲ့ မြင်စိုင်းရွှေပြည်၊ သူဟောင်းတို့၏ စကားစဉ်၊ ဤစာကိုးခန်းပုလဲပန်း (ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရရဲ့ ပျို့လင်္ကာများ အကြောင်း) ခရီးသည် နဝဒေး၊ သန်လျင် ရောက်စာဆိုကြီး (စာဆိုအမတ်ကြီး ပဒေသရာဇာ)၊ ကောက်စိုက်မတေးသံ၊ ရကန်ဦးတိုး၊ ဇာတ်ဆရာကြီး ဦးကြင်ဥ၊ ရှင်ပုညာဘိဓဇ (စလေဦးပုည)၊ ပိုးတောင့်တဲ၊ ဆရာယုဒသန်နှင့် မြန်မာအဘိဓာန်ဆောင်းပါးတို့ ပါဝင်ထားတဲ့ စာပေဆိုင်ရာစာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

စာပေလောက [သော်တာဆွေ]

စာရေးဆရာဖြစ်ချင်သော တူတော်မောင်သို့၊ သူ့ရဲကောင်း စာဆိုတော်များ၊ အနုပညာသည်တို့၏ သဘောတရား၊ စာရေးနည်းရေးဟန်၊ ဝတ္ထုအမျိုးအစား၊ တင့်တယ်နှင့်ကျွန်တော်၊ ကိုယ့်ဇာတ်ကောင် ကိုယ်သတ်ရခြင်း၊ ဒီဝတ္ထုမျိုးတွေ ဘာကြောင့် လူကြိုက်များနေသနည်း၊ သုမောင်နှင့် သူ့ဇာတ်ကောင်များ၊ စာရေးဆရာအတတ်သင်ကျောင်း၊ စာရေးဆရာ ဖြစ်ချင်ကြရင်၊ စာရေးဆရာစာရေးတဲ့အခါမှာ ကျွန်တော်ဝတ္ထုတိုသမားစသည်ဖြင့် ဆရာကြီးသော်တာဆွေ ဖြတ်သန်းတွေ့ကြုံခဲ့ရတဲ့ စာပေနယ်အတွေ့အကြုံ အတွေးအမြင်တွေကို စုစည်းထုတ်ဝေထားတဲ့စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ စာပေဆောင်းပါး ၃၈ ပုဒ် ထည့်သွင်းထားပါတယ်။

စာပေသမိုင်း ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအတွေးအမြင်များ [မောင်လေယျာ]

သခင်ဘသောင်းနှင့် ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းခေါင်းကြီးများ၊ ဒဂုန်တာရာနှင့် တာရာမဂ္ဂဇင်း၏ဩဇာ၊ ဒေါက်တာ မောင်ဖြိုးနှင့် မြန်မာကဗျာ၊ ဂျာနယ်ကျော်ဦးချစ်မောင်နှင့် အယ်ဒီတာဝတ္ထရား၊ ဇော်ကျီနှင့် မျိုးချစ်စိတ်၊ ဇေယျနှင့် မြန်မာမှုစသည့် စာပေအတွေးအမြင်၊ သမိုင်းအတွေးအမြင်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအတွေးအမြင်ဆောင်းပါး ၂၃ ပုဒ် စုစည်းထားခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

စာဖတ်သူများ [ဦးရွှေအောင်]

စာကို နောက်ကလိုက်၍ဖတ်သူ၊ ရင်ဘောင်တန်း၍ ဖတ်သူ၊ ရှေ့ကကြို၍ဖတ်သူဟူ၍ သုံးမျိုးသုံးစားရှိရာ စာ၏ သဒ္ဒါအနက်ကိုသိပြီး သဒ္ဒါအနက်အတိုင်း ခံယူကျင့်သုံးသူဟာ စာကိုနောက်ကလိုက်၍ ဖတ်သူဖြစ်ပုံ၊ စာရေးသူ၏ စေတနာ၊ ရည်ရွယ်ချက်၊ နှလုံးသွင်းကိုသိပြီး ယင်းအတိုင်းခံယူကျင့်သုံးသူဟာ စာကို ရင်ဘောင်တန်းဖတ်သူဖြစ်ပုံနှင့် စာရေးသူ၏ စေတနာ၊ ရည်ရွယ်ချက်၊ နှလုံးသွင်းတို့ကို ထွင်းဖောက်၍ စာ၏ အနတ္တအနက်တိုင်အောင် သိပြီး ယင်းအတိုင်း ခံယူကျင့်သုံးသူသည် စာကို ရှေ့ကကြို၍ ဖတ်သူဖြစ်ပုံတို့ကို ရေးသားထားတဲ့စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

စာဝင်္ကပါ [ကြီးမောင်]

မြန်မာ့ဗျူဟာဂျာနယ်၊ မြန်မာ့အလင်းမဂ္ဂဇင်း၊ အောင်မြန်မာသတင်းစာ၊ ဇေယျသတင်းစာ၊ ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်၊ ပြဇာတ်များစာရင်း၊ ရွှေတောင်ဆရာလွန်းရဲ့ ပြဇာတ်ဥပုဒ်၊ ဖိုမင်ကြီးဆရာခ၊ စာရေးဆရာဇေယျ၊ ဒဂုန်မောင်စံသူ၊ ပန်းချီဆရာ ဦးဘဉာဏ်၊ ဆရာမိုင်းရဲ့အတ္ထုပ္ပတ္တိမှ မြုပ်ကွက်တစ်ရပ်နဲ့ စာနယ်ဇင်းအမှတ်အသားတံဆိပ်များစသည်တို့ပါဝင်ပါတယ်။

စာအုပ်နှင့်စာ [မောင်ထင်]

ပုဂံခေတ်ဦးမြန်မာစာအရေးအသား၊ ပုဂံခေတ်စကားပြေ၊ ပင်းယခေတ်မြန်မာစကားပြေ၊ အင်းဝခေတ် စာပေ၊ မြန်မာစကားပြေအကြောင်း၊ ကဗျာဟူသည် လူထုနှင့်ဆက်စပ်နေသော ကဗျာ၊ ကဗျာစပ်ချင် ကာရန်သင်၊ စာရေးခြင်း အတတ်ပညာ၊ မြန်မာစာထုံးစံမှု စသည်တို့ပါဝင်သော စာပေဆောင်းပါး ၁၇ ပုဒ်ကို စုစည်းထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

စာအုပ်စာပေ၊ ပထမတွဲ၊ ဒုတိယတွဲ၊ တတိယတွဲ [နိုင်ငံတကာစာအုပ်နှစ်စုပေါင်းဟောပြောပွဲတွင် တင်သွင်းခဲ့သောစာတန်းများ]

မင်းကျော်၊ ကျော်အောင်၏ မြန်မာဝတ္ထုရှည်၊ မောင်သိန်းဆိုင်ရဲ့ မြန်မာဝတ္ထုရှည်ရေးဟန်နှိုင်းယှဉ်ချက်၊ သုခရဲ့ စစ်ကြိုခေတ် မြန်မာဝတ္ထုတိုများ၊ မောင်အောင်မွန်ရဲ့ စစ်ပြီးခေတ် မြန်မာဝတ္ထုတိုများ၊ မောင်ဆွေတင့်ရဲ့ ဝတ္ထုတိုရေးနည်း ရေးဟန်များ၊ သော်တာဆွေရဲ့ဝတ္ထုတိုများ၏ ဇာတ်ကောင်များ၊ မင်းယုဝေရဲ့ ၁၉၄၂ ခုနှစ်မတိုင်မီ မြန်မာ ကဗျာ၊ မင်းလှညွန့်ကြူးရဲ့ ၁၉၄၂ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း မြန်မာကဗျာ၊ မြဝင်ရဲ့စာပေဆောင်းပါး၊ ဇနရဲ့လေ့လာရေးဆောင်းပါး၊ မောင်ချိုပြုံးရဲ့ သိပ္ပံဆောင်းပါး စသည်တို့ပါဝင်ထားတဲ့ ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်၊ ကဗျာ၊ ဆောင်းပါး၊ ပြဇာတ်၊ ဘာသာပြန်၊ စာဖတ်သူ၊ စာအုပ်သမားဖော်၊ ပုံနှိပ်သူ၊ ထုတ်ဝေသူ ကဏ္ဍအလိုက် စာတန်းပေါင်း ၃၇ နေရာကို စုစည်းထုတ်ဝေထားတဲ့ ကျမ်းဖြစ်ပါတယ်။

www.burmeseclassic.com

စာအုပ်ဟူသည် [မောင်ဆုရှင်၊ မောင်ပေါ်ထွန်း]

ဆရာကြီးဇေယျ၊ ဆရာကြီးမဟာဆွေ ရာပြည့်အထိမ်းအမှတ် စာတမ်း ဖတ်ပွဲနှင့် ဒုတိယအကြိမ် ဝါမိုးအောင် ဝတ္ထုတိုဆုပေးပွဲ [မောင်ခေတ်ထွန်း၊ မောင်ရန်ရှင်]

စာအုပ်စာပေအပေါ် ပညာရှင်တို့ရဲ့ အဆိုအမိန့်များ၊ ဇေယျရဲ့ စာအုပ်နှင့် လူသား၊ ဇော်ဂျီရဲ့ ကျွန်တော်နှင့် စာအုပ်စင်၊ စာအုပ်ဟူသည်၊ အယ်ဒီတာ ဟူသည်၊ ဝတ္ထုဟူသည်၊ ကဗျာဟူသည်၊ စာမူမှလျှင် စာအုပ်စင်သို့၊ မြန်မာ ဝန္တဝင် လက်ရွေးစင် စသည်တို့ ပါဝင်ထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာကြီးဇေယျ၊ ဆရာကြီးမဟာဆွေ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းနှင့် စာစုစာရင်း၊ ပါရဂူရဲ့ ဒို့မေမေ၊ မြသန်းတင့်ရဲ့ ကျွန်တော် ဆက်၍ရေးချင်သော ဝတ္ထုများ-၅၊ မောင်ခေတ်ထွန်းရဲ့ မဟာဆွေနှင့် သူ့စာ၊ ထီလာစစ်သူရဲ့ စာပေပညာရှင် စာရေးဆရာကြီးဇေယျ၏ စာကဗျာ၊ တိုက်စိုးရဲ့ ဇေယျ၊ မြဝင်း (ဒဿန)ရဲ့ ဇေယျ၏ ရသပညာ၊ မောင်ထင်ရဲ့ မဟာဆွေ၏ ဘဝနှင့်စာပေ၊ ခင်ဆွေဦးရဲ့ မဟာဆွေ သို့မဟုတ် လူငယ်ရှေ့ဆောင်တို့ ပါဝင်ထားပါတယ်။

ဆရာကြီးရန်အောင် ရာပြည့်အထိမ်းအမှတ် ၁၉၀၄-၂၀၀၄ [မောင်ခေတ်ထွန်း]

ဆရာကြီးရန်အောင်ရဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်း၊ စာစုစာရင်း၊ ဆရာကြီး ရန်အောင်အပေါ် စာရေးဆရာများရဲ့အမြင်၊ ဂုဏ်ပြုစာများနဲ့ ဆရာကြီးရန် အောင်ရဲ့အတွေးနှင့်အရေးတို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ဆရာဇော်ဂျီစာပေါင်းချုပ် ပထမတွဲမှ အဋ္ဌမတွဲ [မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့]

မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့၏ တာဝန်ပေးချက်အရ ဆရာ ဇော်ဂျီ စာပေါင်းချုပ်ဖြစ်မြောက်ရေးအဖွဲ့က ဆရာဇော်ဂျီ၏ အကျိုးပြုစာပေ များ ပြန့်ပွားရေးအတွက် ဆရာဇော်ဂျီတစ်သက်တာဘဝ ရေးခဲ့သမျှသော

ကဗျာများ၊ ဆောင်းပါးများ၊ ဘာသာပြန်ဝတ္ထု၊ သမိုင်းပုံပြင်၊ အမှာစာ၊ စာပေ ဝေဖန်ချက်၊ ပြဇာတ်၊ မြန်မာစာပေ၊ မြန်မာဝတ္ထု၊ ဇာတ်သဘင်၊ အက်ဆေး၊ ပန်းချီ၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားချက်၊ စာတမ်းငယ် စသည်တို့ ပါဝင် ထားပါတယ်။

ဆုရ မြန်မာဝတ္ထုတိုများမိတ်ဆက် [ဟိန်း]

အမျိုးသားစာပေဆု၊ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်ဆုရစာအုပ် ၃၀ ကို လေ့လာ ဆန်းစစ်ထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဝတ္ထုတို များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စာပေ အမြင်တရားကို အမှာစာအဖြစ် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါတယ်။

ညီသစ်ဆင်းကဗျာစု [ဇော်ဂျီ]

“ငါ့ညီပြောင်ဝင်း၊ မောင်သစ်ဆင်း” အမည်တပ်၍ ရေးဖွဲ့ခဲ့သော ကဗျာ ၂၄ ပုဒ်ကို စုစည်းထားတဲ့ကဗျာစာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

၁၃၂၉ နတ်တော်လဆန်း ၁

[၂၁ ရာစု မြန်မာစာပေသမိုင်း၏ မှတ်တိုင်သစ်]

ပုဂံမှ ကဗျာ၊ မောင်ဆွေတင့်ရဲ့ စိတ်ကူးယဉ်စာပေ၊ မောင်သိင်္ခရဲ့ စာရေး ဆရာ တစ်ပိုင်းဘဝ၊ မာန်အောင်ပီယရဲ့ မြန်မာဝေါဟာရတွေ ဆန်းကြယ်လှ ပါသည်၊ ဂျာနယ်ကျော်မမလေးရဲ့ ရသစာပေအာနိသင်၊ မလိခရဲ့ ဝတ္ထုလောက၊ မင်းယုနိုင်ရဲ့ သူ့အလွှာ၊ သူ့စာပေ၊ သူ့စိတ်၊ လေးမြိုင်ရဲ့ စာရေးဆရာနှင့် အယ်ဒီတာ၊ ရွှေဂူစိုးမြင့်ခင်ရဲ့ စာပေနှင့် စိတ်ဓာတ်၊ ရွှေဒဂါးရဲ့ စာရေးဆရာနှင့် ပြည်သူ၊ နယဉ်ရဲ့ လေးလုံးစပ်မှ လေးချိုးစပ်သို့၊ ဇေယျရဲ့ ဗမာကဗျာဟူသည်၊ မင်းကျော်ရဲ့ ဝတ္ထုအတတ်ပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာ၊ ညွန့်ကြူးရဲ့ ကဗျာနှင့် ပတ်သက်၍၊ သော်တာဆွေရဲ့ စာရေးဆရာ ဟူသည်၊ မောင်ထင်ရဲ့ မြန်မာ ဝတ္ထုရှည် စသည်ဖြင့် စာရေးဆရာများရဲ့ စာပေအမြင်၊ အယူ၊ အလေ့အလမ်း များ၊ သဘောထားများကို တင်ပြထားတဲ့ စာပေဆောင်းပါးများကို စုစည်းထား တဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

တစေတစောင်းအမှတ်ရချက်စာစုများ [မောင်သန်းဆွေ-ထားဝယ်]

ကိုကိုလေးနှင့် မှော်ဆရာမှတ်တမ်း၊ ဒဂုန်ခင်ခင်လေးနှင့် ကျွန်တော်၊ မြသန်းတင့်နှင့် သူဆက်ရေးချင်သော ဝတ္ထုများ၊ မြသန်းတင့်နှင့် သူပုန်အိမ်၊ စာထဲမှာ တကယ်ရှိသည့် ဇာတ်ကောင်များနှင့် ကျွန်တော် စသည်ဖြင့် ဆောင်းပါး (၂၇)ပုဒ်ကို စုစည်းထားတဲ့စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

တစ်သက်တာမှတ်တမ်းနှင့် အတွေးအခေါ်များ [ရွှေဥဒေါင်း]

ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေနဲ့ ပြုပြင်မှုအတွက်ကြောင့် ကောင်းသော အခြင်းအရာများနဲ့ မကောင်းသော အခြင်းအရာတွေကို ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ဝင်လာကြပုံ၊ မိဘတွေထံမှ ဆက်ခံရပုံ၊ ဘဝအစဉ်အဆက်မှ ပါလာပုံရတဲ့ အခြင်းအရာတွေလည်း ရှိပုံ၊ ယင်းတို့အား ပေါင်းစပ်ပြီးကာမှ ယခုလက်ရှိ ရွှေဥဒေါင်းဆိုတဲ့ အဘိုးကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်လာပုံအကြောင်းများကို ခရေ ဖေတွင်းကျ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ထုံဝတ်ရွာ [နယဉ်]

ကဗျာပုဒ်ရေ ၁၃၀ ပါဝင်ပြီး နေ့ထူးနေ့မြတ်နှင့် ပွဲတော်ဆိုင်ရာ ကဗျာများ၊ တပ်မတော်သားဘဝ ဘဝသရုပ်ဖော် ကဗျာများနဲ့ တောဘွဲ့၊ ရွာဘွဲ့၊ ကဗျာများ၊ လောကအမြင်ကို ဖော်ကြားတဲ့ကဗျာများ ပါဝင်ထားပါတယ်။

ထိုင်း-မြန်မာ မီးရထားလမ်းကိုယ်တွေ့ ချွေးတပ်မှတ်တမ်း [လင်းယုန်သစ်လွင်]

ဂျပန်ခေတ်ကာလ သံဖြူရေပဲသို့ ဆေးဖြန့်ချိရေးမှူးအဖြစ် ပါသွားခဲ့တဲ့ လင်းယုန်သစ်လွင်ရဲ့ကိုယ်တွေ့ချွေးတပ်မှတ်တမ်းဖြစ်ပါတယ်။ သံဖြူရေပဲခေါ် ယိုးဒယား-မြန်မာမီးရထားလမ်း ဖောက်လုပ်ရာဒေသတွင် ဖက်ဆစ်ဂျပန် တို့ရဲ့ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်ပုံတွေ၊ ချွေးတပ်သားတွေရဲ့ ငတ်ပြတ်မွဲတေ မရှု မလှသေရပုံတွေ စတဲ့ အနိဗ္ဗာန်တွေကို မှတ်တမ်း ရေးထိုးထားတဲ့စာအုပ် ဖြစ် ပါတယ်။

နှစ်ဆယ်ရာစု မြန်မာစာရေးဆရာများနှင့် စာစုစာရင်း [စာတည်းအဖွဲ့၊ ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး ဦးစီးဌာနရုံးချုပ်]

မြန်မာနိုင်ငံ၌ ၂၀ရာစု (၁၉၀၁ - ၂၀၀၀)အတွင်း ပေါ်ထွန်းခဲ့သည့် စာဆို ပညာရှင်များရဲ့ ဘဝအတ္ထုပ္ပတ္တိနဲ့ ရေးသားခဲ့တဲ့စာမူများအကျဉ်းကို စာဆိုရှင် ဇာတ်ပုံနှင့်တကွ ဖော်ပြထားတဲ့ စာရေးချင်သူများ လေ့လာဖတ်ရှုသင့်တဲ့ စာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ပထမတွဲမှ သတ္တမတွဲအထိ ပြုစုထုတ်ဝေထားပြီးဖြစ် ပါတယ်။

၂၀ ရာစု အထူးခြားဆုံး မြန်မာစာအုပ်များ [မြန်မာစာအုပ်စာတည်းအဖွဲ့က စီစဉ်]

၁၉၀၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း ထွက်ပေါ်ခဲ့တဲ့ ဘာသာပြန်နှင့် မှီငြမ်းပြု အပါအဝင် မြန်မာစာအုပ်များထဲမှ စာဖတ်သူ၊ စာရေးသူတို့အပေါ် တစ်ချိန်တစ်ခါက သိသိသာသာ ဩဇာလွှမ်းမိုးခဲ့တဲ့ စာအုပ်များ၊ ယနေ့ခေတ် မြန်မာစာဖတ်သူလူငယ်တို့ ဖတ်ရှုသင့်ဆဲ၊ ဖတ်၍နှစ်သက်ဆဲ စာအုပ်များနှင့် မြန်မာစာလေ့လာသူတို့လက်စွဲပြုစရာစာအုပ် ၁၀၀ခန့်ကို ရွေးထုတ်ဖော်ညွှန်း ထားတဲ့စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဂျိမ်းလုကျော်ရဲ့ မောင်ရင်မောင်မမယ်မ (၁၉၀၄) မှသည် ဇော်ဇော်အောင်ရဲ့ စာပေသဘောတရားအခြေခံကျမ်း (၁၉၉၈) ထိ ပါဝင်ထားပါတယ်။ ကံထွန်းသစ်၊ ကိုညို၊ ကြည်နိုင်၊ စိုးမြင့်လတ်၊ စိုးမြင့်သိန်း၊ ညီခွန်း၊ တော်ဘုရားလေးအောင်ဇေ၊ ထင်လတ်၊ ထွန်းဝေမြင့်၊ ဖေမြင့်၊ မောင်ခေတ်ထွန်း၊ မောင်ဇေယျာ၊ မောင်တင်ဆင့်၊ မောင်မောင်မြင့်သိန်း၊ ယဉ်မင်းပိုက်၊ ရန်နောင်ဦး၊ လေးကိုတင်၊ အောင်မိုးဆောင်း၊ ဦးအောင်သိန်း (ပြည်) တို့ပြုစုကြပါတယ်။

၂၁ရာစု လူမှုဝေါဟာရများ ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄ [မောင်ဆုရှင်]

နေ့စဉ်လူမှုဘဝနယ်ပယ်၌ လူမှုဝန်းကျင်နဲ့ မျက်မှောက်ရေးရာများနဲ့ ဆက်စပ်ပတ်သက်နေသော စကားလုံး ဝေါဟာရများကို စုစည်းထုတ်

ဝေထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဝေါဟာရတစ်ခုချင်းအပေါ် သဒ္ဒါ၊ ဗျူဟာ၊ ရင်းမြစ်ကို ဖော်ပြသည်ထက် မိမိကိုယ်တွေ့နှင့် ခေတ်ပြိုင်အချက်အလက်များ အပေါ် အခြေပြုလျက်အက်ဆေး Essays ခေါ် ရသစာတမ်း သို့မဟုတ် စာမွန်အသွင်ဖြင့် တင်ဆက်ထားပါတယ်။

နင်လားဟဲ့ချစ်ဒုက္ခနှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ(နိဗ္ဗာန်ဆရာရေးဆရာများနှင့် သူတို့၏ ကမ္ဘာကျော် ဝတ္ထုတိုများ) [ဇော်ဂျီ ဘာသာပြန်ဆိုသည်]

နိဗ္ဗာန်ဆရာရေးဆရာများရဲ့ သူတို့ရေးတဲ့ဝတ္ထုတိုများကို ဝတ္ထု၏နောက်ခံ ကား၊ ဝတ္ထုရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်၊ စာရေးသူရဲ့ စေတနာ၊ စာရေးသူရဲ့ ရုပ်ပုံလွှာ စသည်ဖြင့် တင်ပြထားတဲ့ ဝတ္ထုတိုများ ပါဝင်ထားပါတယ်။

နေဦးကျက်သရေနှင့်ကျွန်တော် ရသစာတမ်းငယ်များ [ဇော်ဂျီ]

ကဗျာဝိုင်း၊ စာဝိုင်းနှင့် ကျွန်တော်၊ စာအုပ်စင်နှင့်ကျွန်တော်၊ ဆေးရုံနှင့် ကျွန်တော်၊ နေဦးကျက်သရေ၊ ပုဂံ မြို့ဟောင်းနှင့် ကျွန်တော်၊ ပြည်ထောင်စုနှင့် ကျွန်တော်၊ ရွှေပြည်စိုးနှင့် ကျွန်တော်၊ အမျိုးသားအောင်ပွဲနေ့နှင့် ကျွန်တော်၊ ပြောက်ကျားစာရေးဆရာ၊ စာရေးဆရာနှင့် စာရေးစရာ စသည့် ရသစာတမ်း ငယ် ၁၁ ပုဒ်ကို စုစည်းထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ပထမနှစ်ပင်ရင်းမြန်မာစာ [ဒဂုံတက္ကသိုလ်မြန်မာစာဌာန]

ဦးဩဘာသရဲ့ ဝေဿန္တရာ၊ ဇာလီ၊ ကဏ္ဍာစိန်၊ လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီးရဲ့ အမျိုးနှင့် အမျိုးစောင့်တရား၊ ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်ရဲ့ စကားခြောက်ခွန်းလှည့်ထွန်း၊ ပီမိုးနင်းရဲ့ အလုပ်ဂုဏ်၊ ဆားတုံဆရာတော်ရဲ့ ပုထွောဝါဒ ဆုံးမစာ၊ ဇေယျရဲ့ အလှနှင့်ရသာ၊ တက္ကသိုလ်မောင်မောင်ကြီးရဲ့ နိုင်ငံတော် မျက်နှာ၊ သိန်းဖေမြင့်ရဲ့ နေရီရီ၊ တက်တိုးရဲ့ စာဖတ်သူနှင့်စာပေ၊ မင်းယုဝေရဲ့ ကျန်စစ်သား၊ မြကေတုရဲ့ ပန်းပုဆရာများ၏ အပြုံးကဗျာ၊ ဒဂုန် တာရာရဲ့ မတ်လ တော်လှန်ရေးကဗျာ၊ ဒေါင်းနွယ်ဆွေရဲ့ မာနလွန်ပြီး ကာလ၏ မေတ္တာကဗျာ စသည်တို့ ပါဝင်ပါတယ်။

ပလေးတိုးနီဒါန်း [ဇော်ဂျီ]

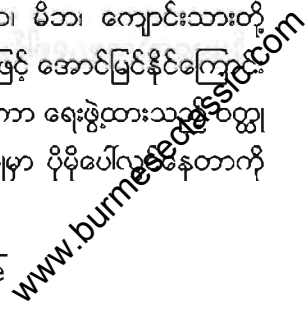
လောကကို စောင့်တတ်သော အကျင့်စရိုက်ကောင်း၊ လောကကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အကျင့်စရိုက်ဆိုးတို့ကို ဖွင့်ဆိုထားတဲ့ ဥရောပယဉ်ကျေးမှုကို တည်ထောင်ခဲ့သော ရှေးခေတ်ဂရိစာဆိုကြီး ပလေးတိုး၏ စာများကို ပြန်ဆို ထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိုပါစာများဟာ ဉာဏ်ပွားရာပွားကြောင်း၊ ယုတ်ဆွအဆုံး ကိုယ့်စိတ်ကို ပြန်မြင်ပြီး ခြေရာကောက်တတ်စရာအကြောင်း ရှိသည်ဟု မှတ်ယူ၍ ဘာသာပြန်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်လို့ ဆိုထားပါတယ်။ ဆရာကြီး ဇော်ဂျီရဲ့ ဘာသာပြန်အတတ်ပညာကိုပါ လေ့လာနိုင်တဲ့စာအုပ်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ပီမိုးနင်းစာပေါင်းချုပ် ပထမတွဲ၊ ဒုတိယတွဲ၊ တတိယတွဲ [မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့်စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့က ထုတ်ဝေ]

ဆရာကြီးပီမိုးနင်းဟာ ကာလပေါ်ဝတ္ထု၊ ဘာသာပြန်များ၊ အောင်မြင်ရေး လမ်းညွှန်တက်ကျမ်း၊ လူငယ်ပြုပြင်ရေးကျမ်း၊ နိုင်ငံရေးဗဟုသုတပေးစာအုပ်၊ နိုင်ငံရေးအခြေပြကျမ်း စသည်ဖြင့် စာစုံရေးသားခဲ့သူဖြစ်ရာ ပီမိုးနင်း စာပေါင်း ချုပ် အတွဲများတွင် ဆရာကြီးရဲ့ လက်ရာစုံ၊ အကြောင်းစုံပါဝင်၍ ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားပါတယ်။ ကဗျာ၊ ဆောင်းပါး၊ ကျမ်း၊ ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည် စသည်ဖြင့် ကဏ္ဍအလိုက် ပါဝင်ထားပါတယ်။

ပန်းမြိုင်လယ်မှညယျာဉ်မှူး [လယ်တွင်းသားစောချစ်]

၁၉၇၈ ခုနှစ်က စာပေဗိမာန်စာမူဆရာစာအုပ်ဖြစ်ကာ ကျောင်းသား လူငယ်ကလေးများ ပညာတတ်မြောက်ပြီး လိမ္မာရေးခြားရှိစေရန်၊ တိုင်းပြည် နှင့် လူမျိုးအကျိုး သယ်ပိုးလိုစိတ်ရှိစေရန်၊ ဆရာ၊ မိဘ၊ ကျောင်းသားတို့ လက်တွဲပြီး တက်ညီလက်ညီ လုပ်ဆောင်ကြခြင်းဖြင့် အောင်မြင်နိုင်ကြောင်း “ငြိမ်းချမ်း” ကို စံနမူနာပြု ဇာတ်ဆောင်အဖြစ်ထားကာ ရေးဖွဲ့ထားသည့် ဝတ္ထု ဖြစ်ပါတယ်။ အရေးအသား ရှင်းလင်းပီသ၍ ဝတ္ထုမှာ ပိုမိုပေါ့လွယ်နေတာကို

လေ့လာသိရှိရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပန်းမြိုင်လယ်မှ ဥယျာဉ်မှူး အမည်ဖြင့် ရုပ်ရှင် ကားတစ်ကား ရှိသော်လည်း ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းကို ရိုက်ကူးထားခြင်းမဟုတ်ဘဲ ဝတ္ထုအမည်ကိုသာ သုံးထားခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ပြည်သူ့အတွက် မြန်မာစကားပြေ [မောင်ခင်မင်(ခနုဖြူ)]

စကားပြေရေးရာတွင် စကားလုံးများကို ဝါကျဖြစ်အောင်ဖွဲ့ပြီး မိမိဆိုလိုချက်ကို ဝါကျများဖြင့် ဖော်ပြကြရာ အမှားအယွင်း၊ ပျော့ကွက် ဟာကွက်တွေကို ရှောင်ရှားပြီး စာရေးသူဆိုလိုတဲ့အတိုင်း စာဖတ်သူနားလည်အောင် စကားသုံးနှုန်းမှု၊ ဝါကျဖွဲ့နိုင်အောင် စကားသုံးနှုန်းမှု၊ ဝါကျဖွဲ့မှုဆိုင်ရာ ဂရုပြုဖွယ်ရာများကို သာဓကများဖြင့် တင်ပြထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

မစန္ဒာဝတ္ထုတိုများ [မစန္ဒာ]

ဆရာမ မစန္ဒာဟာ သူကျင်လည်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်မှ ဝမ်းမြောက်ကြည်နူးစရာ၊ ရွံရှာစက်ဆုပ်စရာ၊ စံပြနမူနာ ယူစရာ ရှောင်ရှားဖယ်ခွာစရာစတဲ့ အကြောင်းအရာများကို ဇာတ်လမ်းဖွဲ့ ရေးသားထားတဲ့ ဝတ္ထုတိုတွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဝတ္ထုတိုအတွဲများ ဖြစ်ကြပါတယ်။

နိဗ္ဗာန်စာရေးဆရာများနှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ (နိဗ္ဗာန်စာရေးဆရာများနှင့် သူတို့၏ ကမ္ဘာကျော် ဝတ္ထုတိုများ) [ဇော်ဂျီပြန်ဆိုသည်။]

နိဗ္ဗာန်စာရေးဆရာများရဲ့ သူတို့ရေးတဲ့ ဝတ္ထုတိုများကို ဝတ္ထုရဲနောက်ခံကား၊ ဝတ္ထုရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်၊ စာရေးသူရဲ့ စေတနာ၊ စာရေးသူရဲ့ ရုပ်ပုံလွှာ စသည်တို့ဖြင့် တင်ပြထားတဲ့ ဝတ္ထုတိုတွေကို စုစည်းထားတဲ့ စာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

မင်းသုဝဏ်ကဗျာပေါင်းချုပ် [မင်းသုဝဏ်]

၁၉၂၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၄ အတွင်း ရေးဖွဲ့ခဲ့သမျှ ကဗျာတွေကို စုစည်းထားတဲ့ ကဗျာစာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ယခုစာအုပ်တွင် စစ်ကြိုခေတ်ကဗျာများ၊ သပြေညိုကဗျာများ၊ ပျဉ်းမငုတ်တိုကဗျာများ၊ အထွေထွေကဗျာများ၊ ကလေးကဗျာများ၊ ငှက်ကဗျာများ ဟူ၍ ကဏ္ဍခွဲခြားကာ ဖော်ပြထားပါတယ်။ ကဗျာပုဒ်ရေ ၃၅၀ ကျော် စုစည်းထားပါတယ်။

မင်းသုဝဏ်၏ဝတ္ထုတိုများ [မင်းသုဝဏ်]

ဒွေးနှစ်ဖော်၊ ရှေးခေတ်ဟောင်း၊ မောင်နှမ၊ ကွန်ဂဒူး၊ ဥဩ၊ ဘကြီးအောင်ညာတယ်၊ သင်္ကြန်တုန်းက၊ မောင်ချိုနှင့်မောင်ညို၊ ရန်ရှင်း၊ သားသက်ဝေခင်ဖြူလို မပူပါရစေနဲ့၊ ဝံ့ဖုလွေနှင့်သိုးငယ်၊ ပေါ်တော်မူ၊ ဗေဒင်ဆရာ၊ လက္ခဏာဆရာ၊ ဘောဒေဝပုတ္တာ၊ နားသမင်္ဂလာ၊ ဝါသနာ၊ သူနီဗွာန်၊ အမှောင်ပယောဂ၊ ကိုရင်ခုံးဝေသရဲပုးတုန်းက စသည့် ပင်ကိုရေးဝတ္ထုတို ၂၀ ပုဒ်နဲ့ ဘာသာပြန်ဝတ္ထုတို ၃ ပုဒ်ကို စုစည်းထားတဲ့စာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များ-၁ [မောင်ကိုယု]

မဂ္ဂဇင်းများတွင် ရေးသားခဲ့သော မနေ့ကလရောင်အောက်မှာ၊ မောင်မောင် သိပ္ပါဖုရာ၊ ချစ်ကြွေး၊ စံပယ်ဖြူ တုံးပြီမို့ ဝတ္ထုရှည် ၄ ပုဒ်ကို စုစည်းထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

မောင်စိန်မန်း၏အစမ်းစာများ [ဒေါက်တာကျော်စိန်]

ဤစာအုပ်တွင် ထူးခြားသော ဓမ္မစကြာအဖွင့်ကျမ်းတစ်စောင်၊ ဝတ္ထုဖြစ်သွားသော ကျမ်းတစ်စောင်၊ စူပါမားကတ်နှင့် ကလက်တိုမေးနီးယက်၊ ဖိုးဗီးယား Phobia အကြောက်လွန်ခြင်း၊ ရေးလည်းရေးနိုင်တဲ့ ကိုယ်တော်၊ စာအုပ်ချစ်သူ၊ သတင်းထောက်တစ်ဦးရေးသည့် မြန်မာစာပေသမိုင်း၊ နတ်ရှင်နောင်စကောလာ၊ နာမည်၊ ရာမ (၃)မျိုး အကျိုး (၅)ပါး၊ ပိုးမျိုး (၈၀)၊ သီအိုရီတစ်ခု တီထွင်သူနှစ်ဦး၊ ငါပြောသလိုလုပ် အယူအဆ၊ အလွန်ခြင်း စသည့် ပေါ့ပျော်လွတ်လပ်တဲ့ စိတ်ကူးပွားကာ အတွေးကွန်ရက် ဖြန့်ကျက်ကွန်မြူးအိတ် အစမ်းစာများကို ဖတ်ရှုရမည် ဖြစ်ပါတယ်။

မောင်ထင်၏ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် (မောင်ထင်)

၁၉၅၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၇ ခုနှစ်အထိ ရေးခဲ့သမျှသော ဝတ္ထုတိုများအနက် ဝတ္ထုတို ၁၆ပုဒ်ကို ရွေးချယ်စုစည်းထားသည့် စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာစကားနှင့်မှားတတ်သောသတ်ပုံ (ဦးရဲဝေ-မြန်မာစာ)

အများပြည်သူမှားတတ်တဲ့ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံများ၊ သတိထားလေ့လာသင့်တဲ့ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံတွေကို ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ ဆစ်ပိုင်းခွဲခြား၍ မြန်မာစာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကျမ်းနဲ့အညီ ပြုစုထားကာ မြန်မာအဘိဓာန်များ၊ မြန်မာသဒ္ဒါကျမ်းများ၊ သတ်ပုံသတ်ညွှန်းကျမ်းများ၊ ပျို့ကဗျာလင်္ကာများကို လိုအပ်သလို ကိုးကားထားတဲ့ လက်စွဲစာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာစကားပြေသမိုင်း (ပါမောက္ခဦးမောင်မောင်ကြီး)

မြန်မာစကားပြေကို ပေါ်ဦးအချိန်မှစပြီး မည်သို့မည်ပုံ အခြေအနေရှိခဲ့တယ်၊ မည်သည့်အခက်အခဲမျိုးနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရတယ်၊ မည်သို့ ကြိုးစားအားထုတ်ခဲ့ရတယ်၊ အရေးအသား မည်သို့စီမံလာတယ်၊ စနစ်ကျလာ တိုးပွားလာတယ်၊ မည်သို့ ကျယ်ပြန့်လာတယ်၊ တစ်ခေတ် မည်သို့ဆန်းသစ်လာတယ်၊ ပြောင်းလဲလာတယ်၊ မည်သို့ ခက်လက် ဝေဖြာလာခဲ့တယ်၊ မည်မျှ အဆင့်အတန်း မြင့်မားလာခဲ့တယ်ဆိုတာတွေကို သမိုင်းကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားပါတယ်။

မြန်မာစာ၊ မြန်မာမှု (မင်းသုဝဏ်)

စာရဲ့လေးနက်ခြင်း၊ ယဉ်ကျေးမှုရဲ့သိမ်မွေ့ခြင်း၊ အနုပညာရဲ့တည်ငြိမ်ခြင်းနှင့် ယင်းတို့အား စူးစမ်းရှာဖွေဖော် ထုတ်တင်ပြထားတဲ့ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုနှင့် စာပေရေးရာ ဆောင်းပါးဟောပြောချက်၊ စာတန်းများကို ဖော်ပြထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာစာ မြန်မာမှုကို ပြုစုပျိုးထောင် ခေါင်းဆောင်ခဲ့ကြသူများ (တက္ကသိုလ်တင်ခ)

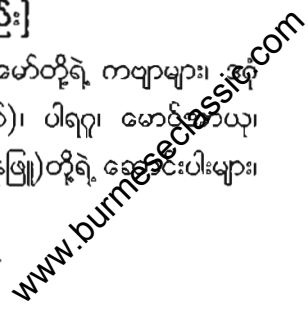
မြန်မာစာပေနှင့် မြန်မာမှုကို ပြုစုခဲ့ကြသူ စာဆိုရှင်ကြီးများအကြောင်းကို ပြုစုတင်ပြထားတဲ့စာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာစာပေ-၁ [ညွှန်းတမ်း-ကြူတော၊ မောင်ခေတ်ထွန်း၊ မောင်မြင့်ကြည် (စာပေဗိမာန်) စီစဉ်တည်းဖြတ်]

ဤစာအုပ်တွင် ခေတ်သစ်ပိုင်း၌ ပေါ်ထွန်းခဲ့တဲ့ ဆရာတို့ရဲ့ လက်ရာတွေကို ရွေးချယ်တင်ပြထားရာ ပခုက္ကူ ဦးအုံးဖေ တစ်သက်တာစာပေဆုရရှိသူ ဆရာတက်တိုးရဲ့ ပြန်ကြားချက်၊ တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်ရဲ့ မြတ်မိခင် စာမူရွေးချယ်သူ၏ ခံစားချက်၊ သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၏ ဆရာမှိုင်းနှင့် ခါသကြံနဲ့ မြဲမျိုးလွင်ရဲ့ခြင်းပွဲဝတ္ထုတို၊ သိပ္ပံမောင်ဝရဲ့လှည်းသမား၊ ထိလာစစ်သူရဲ့လှဆိုသည်ကား ကဗျာ၊ ဦးဖိုးကျားရဲ့ ကျောင်းသားများနှင့် အလုပ်၊ မင်းယုဝေရဲ့ သူငါ့ညီမျှမရှိကြသော ကဗျာ၊ ဇော်ဂျီရဲ့ ဆေးရုံနှင့်ကျွန်တော် သို့မဟုတ် တတိယအတွေး၊ ဘုတလင်ချစ်လေးရဲ့ ကချေသည် ကဗျာ၊ မင်းသုဝဏ်ရဲ့ အလှမပျက်အနက်မယွင်းပြန်ဆိုခြင်း၊ နွယ်စိုးရဲ့ ကုသိုလ်ဆက် စာတမ်း၊ မင်းကျော်ရဲ့ခေါင်ဝတ္ထုတို၊ မောင်နေဝင်းရဲ့ မငွေရီ၏ ဘဝအမြင်ဝတ္ထုတို၊ သိန်းဖေမြင့်ရဲ့ ပီပိုးနှင့်၊ တက်တိုးရဲ့ ဦးဖိုးဆိပ် ဝတ္ထုတို၊ တင်စ (ရှမ်းပြည်)ရဲ့ ပြည်ထောင်စုကလေး တက္ကသိုလ်၊ ဇဝနရဲ့ စာဆိုတော်ပွဲအစ၊ တိုက်စိုးရဲ့ ကျောင်းသစ်စသည်ဖြင့် ပါဝင်ထားပါတယ်။

မြန်မာစာပေ-၂ [မောင်ဆုရှင်၊ ဦးအေးချို(မဟာဝိဇ္ဇာ)၊ မောင်ခေတ်ထွန်း၊ ဒီဇင်ဘာမွန်၊ မောင်ရန်ရှင်း ရှာဖွေစုစည်း]

ကြည်အေး၊ နွယ်(စစ်တွေ)၊ တက္ကသိုလ်မင်းမော်တို့ရဲ့ ကဗျာများ၊ ဦးထွန်းမြင့်၊ ဇေယျ၊ ဆန်းထွန်း (မန်းတက္ကသိုလ်)၊ ပါရဂူ၊ မောင်အောင်ယု၊ လင်းယုန်သစ်လွင်၊ မောင်ဆုရှင်၊ မောင်ခင်မင်(နေဖြူ)တို့ရဲ့ ဆောင်းပါးများ

မောင်စည်သူ၊ သော်တာဆွေ၊ မင်းရှင်၊ ထင်လင်း၊ သိပ္ပံစိုးလှ၊ ညိုမြ(အညာ)၊ မောင်သိက္ခာ၊ မင်းကျော်၊ မန်းတင်၊ ငြိမ်းကျော်၊ အောင်စိုး၊ စောဦး၊ ခင်လေးမောင်၊ တက္ကသိုလ်မောင်မောင်ခင်၊ ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း၊ ရန်အောင်တို့ရဲ့ဝတ္ထုတိုများပါဝင်ပါတယ်။

မြန်မာစာပေများအကြောင်းစာစုများ [သိပ္ပံမောင်ဝ]

၁၉၂၈ - ခုနှစ် သူရိယသတင်းစာ၌ သိပ္ပံကျောင်းသားမောင်မြသွင်အမည်ဖြင့် ရေးသားခဲ့တဲ့ မြန်မာစာပေ ဆောင်းပါးများကို စုစည်းထားတဲ့စာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာစာပေအကြောင်း (၃) မှ (၆၃)၊ ပုဂံဝန်ထောက်မင်း၊ ပါမောက္ခဦးဖေမောင်တင်၊ တက္ကသိုလ်ဆရာကြီးဦးပွား၊ ဦးကျော်ခွန်း၊ စန္ဒရားကိုကျော်၊ သိပ္ပံမောင်ဝရဲ့ ၁၀၀ဖြစ်စဉ်၊ သိပ္ပံမောင်ဝရဲ့ ဆောင်းပါးများ စသည်တို့ ပါဝင်ပါတယ်။

မြန်မာစာပေအဘိဓာန် [မလိခ]

ထင်ရှားသောကျမ်းများ၊ စာအုပ်များ၊ ရှေး ယခု စာရေးဆရာကြီးများ၊ စာပေအရေးအခင်းများ၊ စာပေအယူ အဆများ၊ စာပေအမျိုးအစားများ၊ စာပေပုံသဏ္ဍာန်များ စသည်ဖြင့် စာပေနဲ့ပတ်သက်သမျှ အကြောင်းအရာစုံ စွယ်စုံကျမ်းဖြစ်ပါတယ်။ စာပေသုတေသီတိုင်း စာပေမြတ်နိုးသူတိုင်း စာပေနဲ့မကင်းကွာသူတိုင်း စာအုပ်စင်တွင် ထားရှိရမည့် ကျမ်း ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာမှု - ပထမတွဲ

[တက္ကသိုလ်များ စာအုပ်ပြုစုထုတ်ဝေရေးကော်မတီ]

ဦးဝန်ရဲ့မြန်မာစကား၊ ဦးသိန်းဟန် (ဖော်ဂျီ)ရဲ့မြန်မာစကားပြေ၊ ဦးမောင်မောင်ကြီးရဲ့ မြန်မာပြဇာတ်စာပေ၊ ဦးဝင်းမွန်နှင့် ဦးဖော်မြင့်ရဲ့ မြန်မာကဗျာ၊ ဦးကျော်အောင်၊ ဦးကျော်ဆွေ၊ ဦးမောင်မောင်ညွန့်တို့ရဲ့ မြန်မာဝတ္ထုတို၊

ဦးဟုန်ဝမ်၊ ဦးခင်အေးတို့ရဲ့ မြန်မာဝတ္ထု၊ ဦးဖိုးကျော်မြင့်ရဲ့ မြန်မာသတင်းစာ၊ ဦးခင်မောင်ထွန်းရဲ့မြန်မာမဂ္ဂဇင်းတို့ပါဝင်ပါတယ်။

မြန်မာ့မျက်ပွင့် [လေယျ]

မြန်မာ့တောရွာများရဲ့ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး၊ ဓလေ့ထုံးစံ၊ ပွဲလမ်းသဘင်ကျင်းပကြပုံ၊ သဘာဝအလျောက် ပေါက်ရောက်ကြတဲ့ သစ်ပင်၊ ပန်းပင်တွေ အကြောင်းနဲ့မြန်မာစာပေနယ်မှ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များအကြောင်း တစေ့တစောင်းလေ့လာချက်များ ပါဝင်ထားပါတယ်။

မြန်မာဝတ္ထုတို ၁၀၀

[လေးကိုတင်၊ မောင်ခေတ်ထွန်း၊ ရာပြည့်စိုးညွန့် ရွေးချယ်စီစဉ်]

၂၀ရာစုခေတ်ပြိုင် စာရေးဆရာများရဲ့ဝတ္ထုတို ၁၀၀ကို စုစည်းဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာဝတ္ထုတို ၁၉၁၂-၁၉၆၄ [စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်တိုက်က စီစဉ်]

၁၉၁၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၄ ခုနှစ်အတွင်း ထုတ်ဝေခဲ့သော မြန်မာမဂ္ဂဇင်းများမှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ ဝတ္ထုတိုတွေထဲက ကောင်းနိုးရာရာ ဝတ္ထုတိုတွေကို ရွေးချယ်စုစည်းထားတဲ့ ဝတ္ထုတိုစာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဝတ္ထုတိုစုစုပေါင်း ၆၇ ပုဒ် ပါဝင်ထားပါတယ်။

မြန်မာဝတ္ထုတို(၁၉၆၅-၁၉၈၈)ပထမအုပ်

[စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်တိုက် စီစဉ်]

၁၉၆၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်အတွင်း ထုတ်ဝေခဲ့သော မြန်မာမဂ္ဂဇင်းများမှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ ဝတ္ထုတိုတွေထဲက ကောင်းနိုးရာရာကို ရွေးချယ်ထည့်သွင်းဖော်ပြထားတဲ့ ဝတ္ထုတိုစာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဝတ္ထုတို စုစုပေါင်း ၆၅ ပုဒ်ပါဝင် ထားပါတယ်။

**မြန်မာဝတ္ထုတို (၁၉၆၅-၁၉၈၈) ဒုတိယအုပ်
[စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်တိုက် စီစဉ်]**

၁၉၆၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်အတွင်း ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ မြန်မာမဂ္ဂဇင်းများတွင် ဖော်ပြခဲ့တဲ့ ဝတ္ထုတိုများမှ ကောင်းနိုး ရာရာဝတ္ထုတို ၈၈ ပုဒ်ကို စုစည်းဖော်ပြ ထားတဲ့ဝတ္ထုတိုစုစာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာဝတ္ထုတို (၁၉၈၉-၂၀၀၀) [စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်တိုက်စီစဉ်]

၁၉၈၉ခုနှစ်မှ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ မြန်မာမဂ္ဂဇင်းတွေ မှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ဝတ္ထုတိုများမှ ကောင်းနိုးရာရာဝတ္ထုတို ၁၁၉ ပုဒ်ကို ရွေးချယ် စုစည်းထားတဲ့ဝတ္ထုတိုစုစာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာဝတ္ထုတို ၂၀၀၁-၂၀၀၅ [စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်တိုက်က စီစဉ်]

၂၀၀၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၅ ခုနှစ်အတွင်း ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ မြန်မာမဂ္ဂဇင်းတွေမှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ ဝတ္ထုတိုများမှ ကောင်းနိုးရာရာ ဝတ္ထုတို ၉၆ ပုဒ်ကို စုစည်းထားတဲ့ ဝတ္ထုတိုစုစာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာဝတ္ထုတို ၂၀၀၈ [စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်တိုက်စီစဉ်]

၂၀၀၈ ခုနှစ်အတွင်း ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ မြန်မာမဂ္ဂဇင်းတွေမှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ ဝတ္ထုတိုတွေထဲက ကောင်းနိုးရာရာ ဝတ္ထုတို ၅၄ ပုဒ်ကို စုစည်းထားတဲ့ ဝတ္ထု တိုစုစာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာဝတ္ထုအညွှန်း ၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄၊ ၅ [မလိခ]

၁၄၀၀ ခုနှစ်ခန့်မှ ယနေ့တိုင်ပေါ်ထွက်ခဲ့သော စံမီမြန်မာဝတ္ထုရှည်အုပ်စု ၁၀၀ ရဲ့ ဇာတ်လမ်းအကျဉ်းနဲ့ ဇာတ်ဆောင်စရိုက်၊ ဝတ္ထုနဲ့ ဝတ္ထုရေးသူအပေါ် သုံးသပ်ချက်၊ ဝတ္ထုရေးသူရဲ့ ၁၀ထုပွတ်တို့ကို ညွှန်းဆိုထားတဲ့ ကျမ်းများ ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာစကားပြေစာတမ်းများ ပထမတွဲနှင့် ဒုတိယတွဲ

မြန်မာစကားပြေစာတမ်းများ ပထမတွဲမှာ ဆရာဦးခင်အေး (မောင်ခင် မင် - ဓနုဖြူ) က ရှေးခေတ်မြန်မာစကား ပြေစာတမ်းနဲ့ ဆရာကြီးမောင်ထင်က ကိုလိုနီခေတ် မြန်မာစကားပြေစာတမ်းတို့ပါဝင်ကြပါတယ်။

မြန်မာစကားပြေစာတမ်းများ ဒုတိယတွဲမှာ ဆရာလင်းယုန်နီရဲ့ စစ်ပြီး ခေတ် မြန်မာစကားပြေနဲ့ ဒေါ်စီစီဝင်းရဲ့ မျက်မှောက်ခေတ် မြန်မာစကားပြေ စာတမ်းတို့ပါဝင်ထားပါတယ်။

မြန်မာစာပေဟာ ခေတ်အဆက်ဆက်ကို ဖြတ်သန်းလာတဲ့အလျောက် စာပေအရေးအသားတွေဟာ ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုး၊ ဟန်အမျိုးမျိုးပြောင်းလဲ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပုံ၊ စကားပြေရဲ့ သဘောသဘာဝ၊ စကားပြေကောင်းတို့ရဲ့ အင်္ဂါ ရပ်စသည်တို့ကို လေ့လာနိုင်ပါတယ်။

မှော်ပီဆရာသိန်းစာပေါင်းချုပ်

[မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့စီစဉ်]

ဆရာကြီးမှော်ပီဆရာသိန်းရဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်အကြောင်း၊ သမိုင်းဝင်နေရာ ဒေသအကြောင်း၊ ဘုရားစေတီသမိုင်းနဲ့ စာတိုကဗျာတို၊ ဇာတ်သဘင် အကြောင်း၊ ဆယ့်နှစ်ရာသီ စသည်ဖြင့် ကြီးပွားတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ၊ စာပေ ရေးရာ၊ ဒေသန္တရဗဟုသုတဆိုင်ရာ၊ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ၊ ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ ထုံးစံဆိုင်ရာ၊ ရာဇဝင်မှတ်တမ်းဆိုင်ရာ လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိဆိုင်ရာ ဆောင်းပါး ၃၄ ပုဒ်ကို စုစည်းစာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ရသစာပေအဖွင့်နိဒါန်း [ဇော်ကျော်]

ရှေးခေတ်မြန်မာစာပေ၊ မျက်မှောက်ခေတ်မြန်မာစာပေ၊ စာရေးမှုနှင့် ရသသဘော၊ မြန်မာ့အနုပညာ စသည်ဖြင့် အခန်း ၄ - ခန်းခွဲ၍ ဖော်ပြထားတဲ့ ဆောင်းပါးအပုဒ် ၄၀ ပါဝင်ထားပါတယ်။ စာရေးမှုနှင့် ရသ သဘော အခန်း ၁၊ သူတို့စာရေးကြပုံ၊ စာအုပ်စင်နှင့် ကျွန်တော်၊ စာရေးဆရာနှင့် စာရေးဆရာ၊

ကဗျာသဘောနှင့် ကဗျာရည်ရွယ်ချက်၊ အလွမ်းအဆွေး အသောနှင့် စာရေးဆရာ၊ ရသစာပေပုံသဏ္ဍာန် ပြဿနာစသည့် ဆောင်းပါးများ ပါဝင်ထားပါတယ်။

ရသစာပေ၏ရသ [ဦးရွှေအောင်]

မြန်မာစာပေအတွက် အသုံးပြု၍ ရကောင်းတဲ့ ရသသဘောကို သက္ကတ အလင်္ကာရကျမ်းများမှ ထုတ်နုတ်၍ တင်ပြထားသောကျမ်းဖြစ်ပါတယ်။

ရာပြည့်အကြိုဆရာကြီးဇေယျအထိမ်းအမှတ်ပထမအကြိမ်ဝါမိုးအောင် ဝတ္ထုတိုပြိုင်ပွဲ ဆုရဝတ္ထုတိုများ [ဝါမိုးအောင်စာတည်းအဖွဲ့စီစဉ်]

မောင်မွန်မြတ် (ကျေးလက်)၊ တွင်းကြီးဝမ်းမောင်၊ ထက်ငြိမ်းဝေ၊ ကိုနေ (ကောလင်း)၊ မောင်အေးဝင်း (ရေနံချောင်း)၊ ငှက်တောင်ပျံ (ဇင်းကျိုက်)၊ သာလွန်ကျော်၊ သားလတ်၊ မျိုးသူရ (စစ်ကိုင်း)၊ ဝုကောကံစိမ်း (ကလေးဈေး)၊ ဦးဦးမြတ်ဦး၊ ဆွေစစ်၊ မင်းဟိန်းထိပ်၊ ရင်ငြိမ်းပန်း (ဟင်္သာတ) တို့ရဲ့ဆုရဝတ္ထုတိုများကို ဝတ္ထုရေးသူတို့ရဲ့ ကိုယ်ရေးအကျဉ်းနှင့်တကွ ဖော်ပြထားတဲ့ စာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

ဧရာဝတီချိန်ကဗျာများ [မင်းယုဝေ]

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကဗျာများ၊ မွန်မြန်မာတို့ သွေးစည်းကာ ကျူးကျော်စစ်ကို တွန်းလှန်အောင်မြင်ပုံကို စပ်ဆိုတဲ့ကဗျာများ၊ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ သဘာဝအလှ၊ ရှမ်းကရင်စတဲ့ တိုင်းရင်းသားတို့ရဲ့ အလှ၊ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု သရုပ်ဖော်ကဗျာများ၊ မြန်မာသူရဲကောင်းနှင့် မျိုးချစ်သူရဲကောင်းတို့ကို ဂုဏ်ပြုဖွဲ့ဆိုသောကဗျာများ၊ မြန်မာစာဆိုပညာရှင်တို့အကြောင်း ရေးဖွဲ့သောကဗျာများ ပါဝင်ထားပါတယ်။

ရန်အောင်စာရန်အောင်ဘဝ [ရန်အောင်]

ရန်အောင်တည်းဟူသော လူသားတစ်ဦးရဲ့မေတ္တာ၊ စေတနာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာနဲ့ အဆိုပါ ရန်အောင်တည်းဟူသော လူသားတစ်ဦးရဲ့ ဖောက်ပြန်မှု၊ မတည်ငြိမ်မှု၊ ပြောင်းလဲမှုတို့ကို ဖော်ပြထားတဲ့စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ရည်ညွှန်းစာအုပ်ဟူသည် [ဦးသော်ကောင်း]

စာအုပ်များကဲ့သို့ အစမှအဆုံးတိုင်ဖတ်ဖို့မလိုဘဲ သိလိုတဲ့ အချက်အလက် ဗဟုသုတကို တိုတောင်းတဲ့အချိန် အတွင်းအလွယ်တကူ ရှာဖွေလေ့လာနိုင်အောင် စီစဉ်ထားတဲ့ သုတစာပေတွင် အရေးကြီး အသုံးဝင်တဲ့ စာအုပ်အမျိုးအစားဖြစ်ကြောင်း ရေးသားထားတဲ့ကျမ်းဖြစ်ပါတယ်။

ဒီကျမ်းမှာ ရည်ညွှန်းစာအုပ်ရဲ့ ကြွယ်ဝလက်ကား၊ ရည်ညွှန်းစာအုပ်ဟူသော ဝေါဟာရအဓိပ္ပါယ်၊ ရည်ညွှန်း စာအုပ်အမျိုးအစား ခွဲခြားခြင်း၊ စွယ်စုံကျမ်း၊ နှစ်ချုပ်၊ စွယ်စုံနှစ်ချုပ်များ၊ ပညာရပ်နှစ်ချုပ်စာအုပ်၊ အဘိဓာန်၊ လက်စွဲစာအုပ်၊ လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ အထုပ္ပတ္တိအဘိဓာန်၊ ဂေဇက်တီးယား၊ အညွှန်းစာအုပ်နှင့် စာစုစာရင်း၊ ရည်ညွှန်းစာအုပ်များကို အသုံးပြုရန် ရွေးချယ်နည်းများ၊ ရည်ညွှန်းစာအုပ်နှင့် စာကြည့်တိုက်၊ မြန်မာရည်ညွှန်းစာအုပ်များ စသည်တို့ပါဝင်ပါတယ်။

ရုပ်ပုံလွှာ [ဒဂုန်တာရာ]

ဒဂုန်တာရာရဲ့ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝက သိကျွမ်းခင်မင်ခဲ့တဲ့ စာရေးဆရာ၊ နိုင်ငံရေးသမားစသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအကြောင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး အမူအရာတို့မှလည်းကောင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်မှလည်းကောင်း၊ တစ်စေ့တစ်စောင်း အကွက်ကောင်းယူကာ ရွေးချယ်ထားသော စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိမဟုတ် စာရေးသူ သတိရသော အခင်းအကွက်၊ မြင်တွေ့ရတဲ့ ပုံပန်းတို့ကို ဖွဲ့စည်းရေးခြယ်ထားခြင်းသာဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်ပုံလွှာ အစီရင်ခံစာအဖွဲ့အဖြစ် ထင်ရှားခဲ့တဲ့စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ရှေးခေတ်ပုဂံကဗျာများနှင့် အခြားကဗျာများ [ဇော်ဂျီ]

ပုဂံပုံရိပ်ကို ထင်ဟပ်ရေးခြယ်ထားတဲ့ ကဗျာပုဒ်ရေ ၅၀ ကို စုစည်းထားတဲ့ ကဗျာစာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ရွှေနန်းသုံးဝေါဟာရအဘိဓာန် [ဦးမောင်မောင်တင်(၁) K.S.M, A.T.M]

မြန်မာဘုရင်တို့ အုပ်ချုပ်စိုးစံမှုစဉ်ကာလက လွတ်ရုံးငါးရပ်နဲ့တကွ ထီးနန်းတွင် ပြောဆိုသုံးနှုန်းတဲ့ စကားရပ်တွေကို ရှင်းလင်းစွာ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပြထားတဲ့ ကျမ်းဖြစ်ပါတယ်။

ရွှေစင်နှင်းဆီနှင့် အက်ဆေးများ [တက်တိုး]

စာအကြောင်း၊ ပေအကြောင်းရေးထားတဲ့ အက်ဆေး ၂၄ ပုဒ်ကို စုစည်းထားတဲ့စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစာအုပ်မှာ စာရေးဆရာဆိုတာ ဘာကောင်လဲ၊ စာပေဟူသည်၊ စာရေးဆရာသတ္တိ၊ စာရေးဆရာစိတ်၊ စာရေးဆရာနှင့် ရေးစရာ အကြောင်း၊ ဇာတ်လမ်းပေါင်းတစ်ရာကျော်၊ စာကောင်းပေကောင်း၊ စာပေနှင့်လူ၊ စာပေအနုပညာဝါဒတို့ ပါဝင်ထားပါတယ်။

လရောင်နှင့်ဆုံစည်းခွင့်နှင့် အခြားရသစာမွန်များ [မောင်ဆုရှင်]

လူတို့သန္တာန်၌ ပြောင်းလဲခြင်းသဘောကို ဆင်ခြင်ကြည့်ခြင်း၊ ပညာရှင်တို့၏ စိတ်ထားကို မှန်းဆကြည့်ခြင်း၊ မိခင်၏ကျေးဇူးကို အောက်မေ့ခြင်း၊ ခေတ်ကာလ လူမှုဆက်ဆံရေးကို သုံးသပ်ခြင်း၊ လူ့လူ့လ စွမ်းအားစိုက်ထုတ်ခြင်း၊ ရှေ့လာမည့် ခေတ်ကာလကို မျှော်ကြည့်ခြင်း၊ လူ့အနေအထိုင် အပြောင်းအလဲစရိုက်ကို သုံးသပ်ခြင်း၊ ခေတ်ကာလနှင့်ချီ၍ တွေးခေါ်ကြံဆ ကြည့်ခြင်းတို့မှ အက်ဆေး ခေါ် စာမွန်၊ ရသစာတမ်းများထွက်ပေါ်လာမှုခြင်း ဖြစ်ပါတယ် ဟူ၍ ရသစာမွန် ၂၉ ပုဒ်ကို ဖော်ပြထားတဲ့စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

လူလေးသို့ပေးစာများ (Letters to his son and others by Lord chesterfield) [မြသန်းတင့်ဘာသာပြန်]

စာအသိရော ဘဝအသိပါ ပြည့်စုံကြွယ်ဝတဲ့ ဖခင်တစ်ဦးက သားဖြစ်သူအား လူတစ်လုံး သူတစ်လုံးဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်၍ နေမှုထိုင်မှု၊ စားမှုသောက်မှု၊ ပြောမှုဆိုမှု၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှု၊ ပညာရှာမှီးမှု၊ အပန်းဖြေပျော်ရွှင်မှု စိတ်ထားတတ်မှုတို့ကို သားဖြစ်သူ ဖီးလစ်စတန်းဟုတ်ထံ ရေးသားခဲ့သော ပေးစာများဖြစ်ပါတယ်။ ၁၈ ရာစုအတွင်း ပေါ်ထွန်းခဲ့တဲ့စာအုပ်ဟာ ၂၁ ရာစုမှ ယခုအချိန်အထိ ကမ္ဘာအနှံ့ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေနေရဆဲ၊ ဖတ်ရှုမှတ်သားနေရဆဲဖြစ်တဲ့ စာကောင်း ပေမွန်စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

လေးချိုးပေါင်းချုပ် ပထမတွဲ [သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း]

၁၉၅၅ ခုနှစ်က ထုတ်ဝေလိုက်သောစာအုပ်ဖြစ်ပြီး ကဗျာ ၁၁၈ ပုဒ်ပါရှိပါတယ်။ လေးချိုးလတ်၊ တေးထပ်များ လည်း ပါဝင်ထားပါတယ်။

လောကအမြင်၊ စာပေအတွေး၊ ခေတ်သစ်လူမှုစာစုများ [ညွန့်ဟံ-ကြူတော]

လောကရေးရာနဲ့ပတ်သက်၍ မြန်မာမှု အတွေးအမြင်ပါဝင်ပြီး စာပေအရိပ်အဆင်သက်ဝင်တဲ့ ရေဒီယိုဟောပြောချက်နဲ့ ဆောင်းပါးများကို စုစည်းထားတဲ့စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

လှိုင်းသစ် [ရှုမဝဆောင်းပါးရှင်များ]

မောင်ဇော်၊ အောင်သင်း၊ မောင်စံဖော်နှင့် ငြိမ်းကျော်တို့ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်း၌ ရေးသားဖော်ပြခဲ့တဲ့ စာပေဆောင်းပါးများကို စုစည်းထားတဲ့စာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

www.burmeseclassic.com

ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် [သုခ]

ဘဝအတွေ့အကြုံရုံလင်လှတဲ့ ဆရာကြီးသုခရဲ့ ရိုးရိုးမြန်မာစကားပြေကို သုံးပြီး အပေါ်ယံအလွှာကိုဖယ်၍ အထဲရှိ အနှစ်ကိုရှာဖွေကာ စာရေးသူအား တင်ပြထားသော ဝတ္ထုတို ၇၇ ပုဒ်ကို စုစည်းထားတဲ့ ဝတ္ထုတိုစုစည်းမှုစာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာကြီးသုခရဲ့ စာရေးနည်းအတတ်ပညာကို လေ့လာနိုင်တဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ဝတ္ထုရေးနည်း၊ ဇာတ်ကောင်မွေးနည်း [သော်တာဆွေ]

ဆရာကြီးသော်တာဆွေရဲ့ နှစ်ပေါင်း ၂၅ နှစ်ကျော် ဘဝကိုယ်တွေ့နှင့် ယှဉ်၍ ဝတ္ထုရေးနည်းကို ဝတ္ထုများနှင့်အတူ ရေးသားဖော်ပြထားတဲ့ ကျမ်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာကြီးသော်တာဆွေရဲ့ ဝတ္ထုရေးရာမှာ ဇာတ်ကောင်ဖန်တီးပုံ ကို ကိုယ်တွေ့နည်းများဖြင့် တတ်သမျှ ဖော်ပြထားရာ စာရေးလေ့ကျင့်နေသူရဲ့ ပင်ကိုအခြေခံအလျောက် ထိုက်သင့်သော အကျိုးကို ရရှိပါလိမ့်မယ်လို့ ညွှန်း ဆိုထားပါတယ်။

ဝတ္ထုရေးလိုသော် [သူရိယကန္တိ]

၁၉၀၀ ပြည့်နှစ်လောက်ကစပြီး ၁၉၅၇ ခုနှစ်လောက်အထိ ထွက်ပေါ် ခဲ့တဲ့ ကာလပေါ်ဝတ္ထုတိုရှည်တွေကို ကောင်းနိုးရာရာရွေးချယ်ကာ သာမန် ဆွေးနွေးဝေဖန်ရုံမျှမက စာဖတ်သူအား စာရေးနိုင်စွမ်းရှိအောင်၊ စာရေးဆရာ တစ်ယောက်ဖြစ်လာအောင် ပို့ဆောင်ပေးလိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ရေးသားပြုစု ထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

**သူတဘဏ်စာတမ်းများ ၁၊ ၂၊ ၃
[မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့က စီစဉ်]**

မြန်မာနိုင်ငံစာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့က အဖွဲ့ဝင်များနဲ့ စာပေဝါသနာရှင် များအားစာပေရေးသားခြင်းနဲ့ဗဟုသုတရှာမှီးခြင်းတို့၌အထောက်အကူပြုရန် အတွက် ၂၀၀၂ ခုနှစ်မှစ၍ သူတဘဏ်စာတမ်းဖတ်ပွဲကို လစဉ် ဆိုသကဲ့သို့

စနေ၊ တနင်္ဂနွေနေ့များ၌ ကျင်းပခဲ့ရာ စာပေနယ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနယ်၊ ကျန်းမာ ရေးနယ်နှင့် လူမှုစီးပွားရေး နယ်ပယ်အသီးသီးမှ ပညာရှင်များရဲ့ ဖတ်ကြား ခဲ့တဲ့ စာတမ်းများကို စုစည်းထုတ်ဝေထားတဲ့ စာအုပ်များဖြစ်ပါတယ်။

သူလိုလူ [ဂျာနယ်ကျော်မမလေး]

ဂျာနယ်ကျော်ဦးချစ်မောင်ရဲ့ စိတ်နေစိတ်ထားမြင့်မြတ်မှု၊ ရိုးသားဖြောင့် မတ်မှု၊ တိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုးအတွက် ကိုယ်ကျိုးစွန့်၊ အနှစ်နာခံနိုင်မှု၊ စာနာညှာ တာတတ်မှုများနှင့် သူယုံကြည်ချက်၊ ခံယူချက်အတိုင်း သတင်းစာသမား ကောင်း ပီသစွာ သေသည်အထိ ရပ်တည်သွားတဲ့ ဦးချစ်မောင်ရဲ့ ရုပ်ပုံလွှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကွယ်လွန်သူဂျာနယ်ကျော်ဦးချစ်မောင်အကြောင်းကိုဇနီးဖြစ်သူ ဂျာနယ်ကျော် မမလေးက ရသယာန်ဖြင့် ခြယ်မှုန်းထားတဲ့ စာပန်းချီကားတစ် ချပ်ပင် ဖြစ်ပါတယ်။

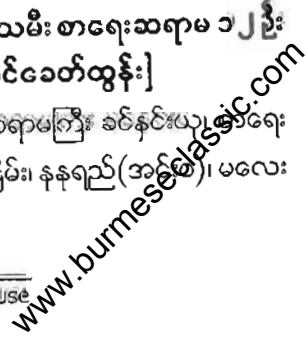
ဂျာနယ်ကျော်မမလေးရဲ့ သူလိုလူကား မြန်မာစာပေတွင် ရှားပါးသော အတ္ထုပ္ပတ္တိနယ်ပယ်တွင်းသို့ဝင်လာသောဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်ပါတယ်။ "သူလိုလူ" တွင် နောက်ဆက်တွဲအဖြစ် ဂျာနယ်ကျော်ဦးချစ်မောင်ရဲ့ အလွန်အဖိုးတန်တဲ့ ဗဟုသုတဟင်းလေးအိုးကြီးဖြစ်တဲ့ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းကို ဖော်ပြထားပေးထား ပါတယ်။

သောကခြေရာကဗျာများ (မောင်စိန်ဝင်း - ပုတီးကုန်း)

အကြိမ်ကြိမ်ထပ်ခါတလဲလဲ ရိုက်နှိပ်ခဲ့ရသော ကဗျာစာအုပ်ဖြစ်ကာ ယင်း စာအုပ်တွင် အချစ်ကဗျာ၊ သဘာဝအလှဖွဲ့ကဗျာ၊ ဘဝကဗျာစသည်ဖြင့် ကဗျာ ဆရာရဲ့ခံစားမှုအဖိုဖိုဖြင့် ရေးဖွဲ့ထားသော ကဗျာများ ပါဝင်ထားပါတယ်။

သက်တံ့ရောင်နှင့်ဆီပန်းခင်း (မြန်မာအမျိုးသမီး စာရေးဆရာမ ၁၂ ဦး စာပေရုပ်ပုံလွှာနှင့် သူတို့ရေးသောစာ) [မောင်ခေတ်ထွန်း]

ကဗျာဆရာမနုယဉ်နှင့် ငွေတာရီ၊ စာရေးဆရာမကြီး ခင်နှင်းယု၊ ခင်စု၊ စာရေး ဆရာမ မနှင်းဖွေး၊ မိုးချိုသင်း၊ ခင်မြဖေ၊ နှင်းဝေငြိမ်း၊ နုနုရည်(အောင်စိန်)၊ မလေး

လုံ၊ မြသန္တာ၊ တက္ကသိုလ်မြစိမ်း၊ ရာသက်ပန် (တောင်ငူဆောင်)တို့ရဲ့ဘဝ၊ သူတို့ရဲ့ ဆွေးနွေးခန်း၊ သူတို့ရေးတဲ့စာတွေကို ထည့်သွင်းထားတဲ့ စာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

သောင်းပြောင်းထွေလာရေးချင်ရာရာ၊ ပထမတွဲ၊ ဒုတိယတွဲ၊ တတိယတွဲ [လူထုဦးလှ]

ပုံပြင်တွေ၊ ခရီးသွားစာပေတွေ၊ သတင်းစာပညာတွေ၊ သမိုင်းယဉ်ကျေးမှု တွေ၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေ ဟောပြောရေး သားခဲ့တဲ့ သုတရသစာတမ်းတွေ စသည် ဖြင့် များပြားလှစွာသော စာအုပ်တွေ ရေးသားခဲ့တဲ့ လူထုဦးလှရဲ့ ၁၉၁၀ ပြည့် နှစ် ဇန်နဝါရီလမှ ၁၉၈၂ ခုနှစ်အထိ ဟံသာဝတီသတင်းစာမှာ ရေးသားခဲ့တဲ့ ဆောင်းပါးတွေကို စုစည်းထုတ်ဝေတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

သိင်္ဂီနဒီမြန်မာပြည်မြောက်ဖျားသို့ ၁၊ ၂

နိုင်ငံတော်ရဲ့ မြောက်ဖျားစွန်းမှ အင်မိုင်ခ၊ မလိခနှင့်ဧရာဝတီမြစ်ကြီး တို့ရဲ့ ဝဲယာမှ ပြည်သူတို့ရဲ့ ဘဝအခြေအနေနဲ့ အလှအထွေထွေများကို ရေးဖွဲ့ထားတဲ့ ခရီးသွားစာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

တနိုင်းခမ ချင်းတွင်းမြစ်ကြီးတစ်လျှောက်ရှိ တနိုင်း၊ ခန္တီး၊ ဟုမ်းမလင်း၊ ဥယျမြစ်မှနောင်ဂိုအောင်၊ နမ်တော၊ ဖောင်းပြင်၊ ဖော်လိုက်၊ ကလေးဝ၊ မင်းကင်း၊ ကနီ၊ ယင်းမာပင်၊ ဆားလင်းကြီး၊ မုံရွာနှင့် ရေစကြိုတို့မှ ဧရာဝတီ နှင့် ချင်းတွင်းမြစ်ဆုံအထိ မိုင်ပေါင်း ၇၀၀ ကျော်ခရီးကို သွားရောက်ခဲ့သည် များကို ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ခရီးသွား စာပေရေးသားလိုသူများ အတွက် နည်းယူစရာစာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

အတွေးအမြင်ဆောင်းပါးများ [မောင်ကောင်းမြင့်]

အတွေးအမြင်စာစောင်အမှတ် ၁မှ အမှတ် ၁၄၄ အထိ စာရေးသူရေးသား ခဲ့တဲ့စာများကို စုစည်းထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဆောင်းပါးတွေဟာ စာရေးသူရဲ့

အတွေး၊ အတွေးအမြင်များဖြစ်ကြတယ်လို့ ဆိုထားပါတယ်။ ဆောင်းပါး ၂၂ ပုဒ်ပါဝင်ထားပါတယ်။

အမွေ [အောင်သင်း]

မိုးမိုး(အင်းလျား) အမှတ်တရအဖွဲ့က ကျင်းပတဲ့ ဟောပြောပွဲ အမှတ် (၁) အဖြစ် ဆရာဦးအောင်သင်း “အမွေ” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဟောပြောချက်တွေကို စာအုပ်အဖြစ် ပြန်လည်ထုတ်ဝေထားခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ လူငယ်များကို ပဓာန ထားပြီး ဦးစားပေးပြောဟောခဲ့တဲ့ ဟောပြောချက်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးပုည၏ဝတ္ထုလေးပုဒ် [ဖြေဆိုပြုစုသူ ဦးဝန်]

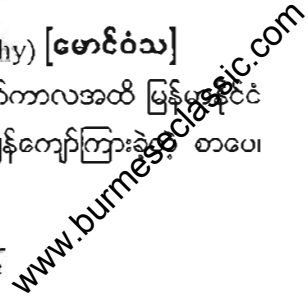
ဦးပုညရဲ့ ယုန်မင်းဝတ္ထု၊ သူအိုမကြီးဝတ္ထု၊ ကာကဝလီယဝတ္ထု၊ ဆဒ္ဒန် ဆင်မင်းဝတ္ထုတို့ကို စုစည်းကာ စာသင်သားတွေအတွက် ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ အရေးကိစ္စတစ်ခုခု လူကောင်းက မည်သို့ ပြုမူတတ်ပုံ၊ လူဆိုးက မည်သို့ ပြုမူတတ်ပုံ၊ လူကောင်းကြောင့် မည်သို့ဖြစ်တတ်ပုံ၊ လူဆိုး ကြောင့် မည်သို့ဖြစ်တတ်ပုံတို့ကို ဝမ်းမြောက်ဖွယ်၊ ဝမ်းနည်းဖွယ်၊ ပျော်ရွှင် ဖွယ်၊ ထိတ်လန့်ဖွယ်၊ ကြည်ညိုဖွယ်၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် ရေးဖွဲ့ထားပါတယ်။ ဦးပုည ရဲ့အရေးအဖွဲ့ကျွမ်းကျင်ပုံကို လေ့လာနိုင်ပါတယ်။

ဦးဉာဏ၏ အတွေးအခေါ်များ [ဦးဉာဏ]

မြဝတီ၊ ရှုမဝ၊ သွေးသောက် မဂ္ဂဇင်းတို့တွင် ရေးသားခဲ့တဲ့ ဆောင်းပါးများ ကို စုစည်းထုတ်ဝေထားတဲ့ ဦးဉာဏရဲ့ဆောင်းပါးပေါင်းစုစာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဆောင်းပါး ၂၅ ပုဒ် ဖော်ပြထားပြီး ဦးဉာဏရဲ့ရေးစရာ အကြောင်းအရာ ရှာပုံနဲ့ တွေးပုံ၊ ရေးပုံတို့ လေ့လာနိုင်တဲ့စာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိအဘိဓာန် (Dictionary of Biography) [မောင်ဝံသ]

ခရစ်တော်မပေါ်မီ ဘီစီ ၆ ရာစုမှ မျက်မှောက်ကာလအထိ မြန်မာနိုင်ငံ အပါအဝင် နိုင်ငံတကာတွင် ပေါ်ထွန်းခဲ့ပြီး ထူးချွန်ကျော်ကြားခဲ့တဲ့ စာပေ၊

ဂီတ၊ ရုပ်ရှင်၊ ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာ၊ စီးပွားရေး၊ ဥပဒေ၊ ဆေးပညာ၊ နိုင်ငံရေး၊ ဘာသာရေး၊ စစ်ရေး၊ သိပ္ပံ၊ အားကစားစတဲ့ လူ့ဘဝ စာမျက်နှာအသီးသီးမှ ပုဂ္ဂိုလ် ၂၅၀၀ကျော်တို့ရဲ့ဘဝဖြစ်စဉ်အတက်အကျ၊ အကောင်းအဆိုး၊ ကြီးပမ်းအားထုတ်မှုနှင့် အောင်မြင်မှု၊ ကျဆုံးမှု၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာအချက်တွေကို လိုရင်းအနှစ်ချုပ်ဖော်ပြထားပါတယ်။

စိန်ဩဂတ်စတင်း၊ လီယိုနာဒိုဒါဗင်ချီ၊ ဂျော့ဝါရှင်တန်၊ ဂန္ဓီ၊ ဂျင်ဂျစ်ခန်၊ ဦးသန်း၊ တော်စတိုင်း၊ ရှားဆိုး၊ ချိုင့်ကော့ စကီးတို့ကအစ ဟူကျင်းတောင်၊ တိုနီဘလဲ၊ ဘာဘေး၊ ဘန်ကီးမွန်တို့အထိ ပါဝင်ပါတယ်။

ဤစိုးဤမြေ [ညိုမြ]

သူရဲကောင်းများရဲသောအခါ၊ ကျန်စစ်သား ဤမှာ အိပ်သည်။ ဘကြီးတော်ကို ထောက်ခံပါသည်။ ဗျာဒိတ်နယ်ချဲ့ကြီး၊ သယံဇာတ မုဒိန်းမှု၊ သုခမိန်၏ အလုပ်ချိန်၊ ဆရာစံတို့စံရာ၊ ဘိလပ်ရောက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ပုံတောင်ပုံညာတောလား၊ ရှန်ဂီလီလာ ရှာပုံတော်၊ ဆရာတင်၏ မုဒြ၊ မြို့မရွှေရတု၊ မဟာဇဝန၊ စာနှင့်မြာ၊ ပုပ္ဖိုးတစ်ခွင် ဝိနွေနှင့် စသည်တို့ ပါဝင်ထားပါတယ်။ ဆရာဦးညိုမြရဲ့ အတွေးအရေးတို့ကို လေ့လာနိုင်တဲ့စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးဖေသိန်း၏ရွှေဥဒေါင်း [ရွှေဥဒေါင်း]

ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းရဲ့ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစာအုပ်မှာ ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းဟာ သူ့ဘဝရဲ့ အဆိုးအကောင်း အကျိုးအကြောင်းတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ ဖွင့်ချကာ ချွတ်ယွင်းချက်နှင့် အပြစ်အနာအဆာတွေကို ရိုးဖြောင့်စွာ ဝန်ခံထားတာကိုတွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ စာရေးဆရာဖြစ်အောင် ဘယ်လိုကြိုးစားရုန်းကန် လာရပုံတွေကိုလည်း ဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

အထက်တန်းမြန်မာစကားပြေကောက်နုတ်ချက်များ [ဦးဖေမောင်တင်ရွေးချယ်စီစဉ်]

ပုဂံပြည်နရပတိစည်သူမင်းလက်ထက် (၅၃၆-၅၇၃)မှစ၍ အင်းဝပြည်တနင်္ဂနွေမင်းလက်ထက် (၁၀၇၆-၁၀၉၅) အထိ နှစ်ပေါင်း ၅၀၀ ကျော်အတွင်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော စာဆိုဓမ္မဝိလာသရဲ့ ဓမ္မသတ်၊ ရှင်သီလဝံသရဲ့ ရာဇဝင်ကျော်၊ ပါရာယနဝတ္ထု၊ ဝန်ကြီးဗညားဒလရဲ့ရာဇာဓိရာဇ်အရေးတော်ပုံ၊ မဟာပညာကျော်ရဲ့ လျှောက်ထုံး၊ ဝရာဘိသယံနာထ ဆရာတော်ရဲ့ မင်္ဂကုဏ္ဍလဝတ္ထု၊ တောင်ဘီလာဆရာတော်ရဲ့ ယသဝမနဝတ္ထု၊ သဒ္ဒမ္မာလင်္ကာရ ဆရာတော်ရဲ့ရတနာကရကျမ်း၊ ဦးကုလားရဲ့မဟာရာဇဝင်ကြီးတို့ကို ရွေးချယ်ဖော်ပြထားတဲ့စာအုပ် ဖြစ်ပါတယ်။ ယင်းခေတ် မြန်မာစကားပြေနဲ့ ရေးဖွဲ့မှုအတတ်ပညာကိုလေ့လာနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

အနှစ်သုံးဆယ် (ချစ်နိုင်စိတ်ပညာ)

အမည်နှင့်တန်ဖိုး၊ စာရေးလိုသော်၊ ပညာအရောင် ထွန်းလင်းပြောင်၊ ဘာသာ မြန်မာစာပေ ကျန်းမာပါစေ၊ စာရေးချင်သလား၊ စစ်တွေစာပေခရီး စသည်ဖြင့် ဆောင်းပါး ၃၈ ပုဒ်ကို စုစည်းထားတဲ့ စာအုပ်ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာအဘိဓာန် [ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာစာအဖွဲ့]

က အက္ခရာမှ အ အထိ ဘာသာစကားဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများသာမက ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများကိုလည်း တည့်သွင်းထားပါတယ်။ မြန်မာအဘိဓာန်သမိုင်း၊ မြန်မာအက္ခရာသမိုင်း၊ အသံထွက်လမ်းညွှန်၊ အတိုကောက်၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်၊ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံစသည်တို့ကို အလွယ်တကူကိုးကွားနိုင်တဲ့ ကျမ်းဖြစ်ပါတယ်။

www.burmeseclassic.com

မြန်မာစာညွှန်ပေါင်းကျမ်းများ [မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက် ရေး ပညာပြန့်ပွားလှုံ့ဆော်ရေးစာစဉ်]

သက္ကရာဇ် ၈၄၂ (အေဒီ ၁၄၈၁) အင်းဝ၌ ဒုတိယမင်းခေါင်နန်းတက်တဲ့ နှစ်မတိုင်မီကာလ၊ သက္ကရာဇ် ၈၄၂ ခုနှစ် (အေဒီ ၁၄၈၁) မှ အင်းဝ၌အနောက် ဘက်လွန်မင်းနန်းတက်သည့် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၉၆၇၊ အေဒီ ၁၆၀၆ ကာလ၊ သက္ကရာဇ် ၉၆၇ ခုနှစ် (အေဒီ ၁၆၀၆)မှ အလောင်းဘုရားနန်းတက်သော သက္ကရာဇ် ၁၁၁၄ ခုနှစ် (အေဒီ ၁၇၅၃) ကာလ၊ သက္ကရာဇ် ၁၁၁၄ (အေဒီ ၁၇၅၃) မှ မန္တလေးတွင်မင်းတုန်းမင်းနန်းတက်သော သက္ကရာဇ် ၁၂၁၄ (အေဒီ ၁၈၅၂) ကာလ၊ သက္ကရာဇ် ၁၂၁၄ (အေဒီ ၁၈၅၂) မှ သက္ကရာဇ် ၁၂၇၉ (အေဒီ ၁၉၁၇) ကာလအတွင်း ပေါ်ထွန်းခဲ့တဲ့ စာဆိုပညာရှင်များရဲ့ သီချင်း၊ ကဗျာ၊ လင်္ကာစကားပြေ၊ စကားပြေ ကောက်နုတ်ချက်တွေကို အပိုင်းကဏ္ဍများခွဲ၍ တင်ပြထားပါတယ်။ မြန်မာစာ ညွှန်ပေါင်းကျမ်းများဟာ မြန်မာနိုင်ငံ စာပေ လောကအတွက် အရေးကြီးတဲ့ စာပေကျောက်တိုင်များဖြစ်ပြီး စာပေချစ်မြတ် နိုးသူတိုင်း လေ့လာဖတ်ရှုသင့်တဲ့ လက်စွဲကျမ်းများ ဖြစ်ကြပါတယ်။ မြန်မာ စာညွှန်ပေါင်းကျမ်းတွေကို လေ့လာဖတ်ရှုခြင်းအားဖြင့် မြန်မာစာရဲ့နက်ရှိုင်းပုံ၊ အဓိပ္ပာယ်လေးနက်ပုံ၊ မြန်မာစာ ကြွယ်ဝချမ်းသာပုံ၊ မြန်မာစာအနှစ်သာရ စာပေရသဂုဏ်တို့ဖြင့် တင့်တယ်ခမ်းနားပုံတို့ကို လေ့လာဖတ်ရှုနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးဖိုးကျား၏ ကိုယ်တွေ့ဝတ္ထုကောက်နုတ်ချက်များ

ရဲရင့်မြင့်မြတ်သောစိတ်၊ တည်ကြည်သောစိတ်၊ တိုးတက်ကြီးပွားလို သောစိတ်၊ မကောင်းမှုကို ပယ်ကောင်းရာ ဖက်ကို ပြုပြင်လိုသောစိတ် စသော စိတ်ကောင်းစိတ်မြတ်များကို ဖြစ်စေလျက် သတ္တိ၊ သဘောသကာယ၊ အကျင့်စာရိတ္တ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးတို့ကို အားပေးပြုပြင်သော ဝတ္ထု ၁၃ ပုဒ်ပါဝင်ပါတယ်။ ကျောင်းသုံး ပြဋ္ဌာန်းခြင်း ခံရတဲ့ စာအုပ်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

မောင်ခေတ်ထွန်း

ဆောင်းပါးရေးသားနည်းအကျဉ်း

ဘမျိုးသားစာပေဆုရ မောင်ငြိမ်းသူ
(ကြိုပင်ကောက်)

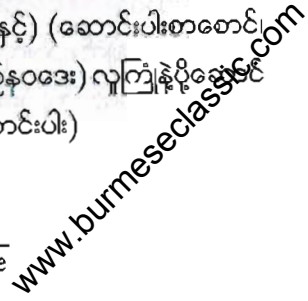
ဆောင်းပါးဆိုတာဘာလဲ

မြန်မာအဘိဓာန်မှာ “ရှေးတုန်းကစာပိုသမား၊ စာတိုက် မရှိလို့၊ လူကြုံ၊ (သို့မဟုတ်) ကြားလူကတစ်ဆင့် ပေးပို့တဲ့ပစ္စည်း၊ (သို့မဟုတ်) စာကို ဆောင်းပါးလို့ခေါ်တယ်။ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်၊ မဂ္ဂဇင်းတွေမှာ ဖော်ပြတဲ့ ဗဟုသုတဆိုင်ရာစာတမ်းကို ဆောင်းပါးလို့ခေါ်တယ်။

ပုဂံခေတ် - ပုဂံခေတ်ဦး ကျောက်စာအချို့မှာ အစောဆုံးတွေရ။ သက္ကရာဇ် ၄၂၈-ခုနှစ်မှာ ရေးထိုးခဲ့တဲ့ သင်ကြီးငတိ လက်သင်ကျောက်စာမှာ ရေးထိုးခဲ့။

အင်းဝခေတ် - (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၈၀၀-၈၅၀) စာဆိုရှင်သူ (မြေ ဆည်စကား၊ ဆောင်းပါးစာခွေ၊ ကျွန်သာစေ၍) (ရတု) ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ (ကိုးခန်းပျို့) (လက်ဆောင်လက် နား၊ သူ့ဆောင်းပါးကို)

တောင်ငူခေတ် - (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၈၆၀-၉၅၀) (ဆုံးမေ့ရာ၌၊ ခွေစာ ဆောင်းပါး၊ ရွှေလက်သားနှင့်) (ဆောင်းပါးစာစောင်၊ နောင်လက်ဆောင်) (ပြည်နဝဒေး) လူကြုံနဲ့ပို့ပေးမင် တာ၊ ပါးလိုက်တာဟာ ဆောင်းပါး)

ဆောင်းပါး = ဆောင်ပါး = လက်ဆောင်ပါး = စာပေနှံ့ဗဟုသုတမျှဝေပေးတဲ့စာ
ပေအမျိုးအစား၊ လက်ဆောင်ပေး
တဲ့စာပေ။ လက်ဆောင်ပါးတဲ့စာ။

ဘာတွေကိုလက်ဆောင်ပေးတာလဲ

- ၁။ ဗဟုသုတရေးရာအဖြာဖြာကိုရေးသားပြီး စာဖတ်သူကို အကျိုးပြု အသိပေးတဲ့စာပေ။
- ၂။ ဆုံးမညွှန်ပြ၊ သုတမျိုးစုံကိုရပြီး၊ လိုအပ်သလို အသုံးချ၊ ဘဝတိုးတက်အောင်၊ စွမ်းဆောင်နိုင်တဲ့ စာပေ။

ဆောင်းပါးကို ဘယ်လိုရေးရမလဲ

တကယ်တော့ ဆောင်းပါးရဲ့အစဟာ စာစီစာကုံးပါ။ ဆောင်းပါးနဲ့ စာစီစာကုံး ကွာခြားတာက အရေးအသား၊ အထားအသို၊ အတွေးအခေါ်၊ အမြော်အမြင်၊ ထင်မြင်ယူဆသုံးသပ်ချက်၊ ဝေဖန်ချက်၊ ရည်မှန်းချက်၊ ဦးတည်ချက်၊ တင်ပြပုံတင်ပြနည်းတွေနဲ့၊ အချက်အလက်ခိုင်မာ ပြည့်စုံမှုတွေပါ။ (ကျောင်းသားအရွယ်အရေးအသားနဲ့ စာရေးဆရာအရွယ် အရေးအသားကွာခြား) (မောင်ဝဏ္ဏရဲ့စာစီစာကုံး)ရှင်းပြ။

စာစီစာကုံး - (၁)စကားပုံ (၂) ရာသီဘွဲ့ (၃) ပြပွဲပြိုင်ပွဲ၊ လေ့လာရေးခရီး၊ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်တွေနဲ့ တရားဓမ္မအပါအဝင် သုတရဖွယ်အစုံ။

စာစီစာကုံးအင်္ဂါရပ်များ

- ၁။ ခေါင်းစဉ်နဲ့ ညီညွတ်ရမယ်။
- ၂။ အစီအစဉ်ကျနရမယ်။
- ၃။ ရေးသားချက်စည်းလုံးညီညွတ်ပြေပြစ်ရမယ်။
- ၄။ နိဒါန်း၊ စာကိုယ်၊ နိဂုံးဆိုတဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်နဲ့ ပြည့်စုံရမယ်။
- ၅။ သတ်ပုံမှန်ပြီး အရေးအသားရှင်းလင်းသေသပ်ရမယ်။

- ၆။ အကိုးအကား၊ အထောက်အထား ခိုင်လုံရမယ်။
- ၇။ ခေတ်အတွေး၊ ခေတ်အမြင်ရှိရမယ်။ ခေတ်ဗဟုသုတရှိရမယ်။
- ၈။ အကြောင်းတစ်ခုနဲ့တစ်ခု၊ စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်နဲ့ တစ်ပိုဒ်၊ အချိတ်အဆက်မိရမယ်။ ဟန်ချက်ညီရမယ်။
- ၉။ မတိုလွန်းမရှည်လွန်းဘဲ၊ စာဖတ်သူကို ဆွဲဆောင်မှုရှိရမယ်။ (စာစီစာကုံးအတွေး၊ အရေးနဲ့ ဆောင်းပါးအတွေးအရေးဟာ ကလေးနဲ့ လူကြီးလိုကွာခြားပါတယ်။ အခြေခံတူပေမဲ့ လေးနက်မှု မတူဘူး)

ဆောင်းပါးရေးသားနည်းအထွေထွေ

(တတ်ချင်ရင်သင်၊ မြင်ချင်ရင်ကြည့်၊ သိချင်ရင်မေး၊ ရေးချင်ရင်ဖတ်၊ မပြတ်လေ့လာ၊ ဆည်းပူးကြပါ။ စု၊ တု၊ ပြု - ဂရုပြုပါ)

- ၁။ အကြောင်းဆက်ရေးသားနည်း
- ၂။ အားပြိုင်မှုရေးသားနည်း
- ၃။ အနုစိတ်မှုန်းရေးသားနည်း

၁။ အကြောင်းဆက်ရေးသားနည်း
အဖြစ်အပျက်များကို၊ ရေးသားပြရာမှာ အဖြစ်အပျက်အသီးသီးကို အကြောင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အကျိုးအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဆက်စပ်ပြီး ရေးသားသောနည်း။ (အကြောင်းတရားကြောင့်၊ အကျိုးတရားဖြစ်ပေါ်လာပုံကို ပေါ်လွင်အောင်ရေးသားနည်း)

(ဥပမာ) “မီးဘေးရှောင်မလောင်ခင်ကတား”၊ “သွေးလွန်တုပ်ကွေး” လူသတ်တရားခံ ဘယ်သူလဲ” “ယာဉ်အန္တရာယ်”၊ သိပ္ပံမောင်ဝရဲ့ ဝတ္ထု ဆောင်းပါးများစာအုပ်ထဲမှ “ကင်းစောင့်” “တစ်ရာတစ်ဆယ်” “မရွေးမီ”

- ၂။ အားပြိုင်မှုရေးသားနည်း
- အဖြစ်အပျက်များကိုသော်လည်းကောင်း၊ အတတ်လိုက်များကိုသော်လည်းကောင်း၊ လည်းကောင်း၊ ရေးသားပြရာမှာ အချင်းချင်း အားပြိုင်မှုသဘောအောင် ပေါ်လွင်အောင် ရေးသားရသောနည်း။

- စာပေမှာ သူ့အား ကိုယ့်အားဟူ၍ရှိ။ အဲဒီအားနှစ်ခု လွန်ဆွဲနေကြသလို အကြိတ်အနယ် သူတစ်ပြန် ကိုယ်တစ်ပြန် အားပြိုင်နေကြလေ့ရှိ။
 - အဖြစ်အပျက်ချင်း အားပြိုင်တတ်ကြသလို ဇာတ်လိုက်အချင်းချင်းလည်း အားပြိုင်တတ်ကြတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ တစ်ဦးတည်း ဆန္ဒချင်းအားပြိုင် လေ့ရှိကြတယ်။
 - အားပြိုင်မှုသဘောပါအောင်၊ ပေါ်လွင်အောင် ရေးသားနိုင်စွမ်းရှိရင်၊ အရှုံးအနိုင်ကို သိလိုကြတဲ့ စာဖတ်သူ စာနာသူရဲ့ စိတ်ကို မချင့်မရဲဖြစ်လာအောင် ဖန်တီးပေးရာရောက်တယ်။
(ဥပမာ) သိပ္ပံမောင်ဝရဲ့ ဝတ္ထုဆောင်းပါးများစာအုပ်ထဲမှာ (လေလံပွဲ) (အလုပ်လက်မဲ့) (အချစ်မီး) အခြားနမူနာယူစရာ များစွာရှိပါတယ်။ စာများများဖတ်၊ စာနာရင်၊ စာပေကုန်ကြမ်းတွေ အများကြီးရလာကြမှာပါ)
- အဖြစ်အပျက်အားပြိုင်မှု - ဆောင်းတွင်းမှာ အပူအအေးအားပြိုင်သလို မိုးတွင်းမှာ မိုးရွာ မိုးစဲ၊ မိုးသည်းအားပြိုင်တယ်။ ဇာတ်လိုက်မင်းသားနဲ့လူဆိုးအားပြိုင်သလို ဇာတ်လိုက်မင်းသား တစ်ဦးတည်းလည်း ချီတိုချီတိုနဲ့ သွားရန်၊ လာရန်၊ ချစ်ရန်၊ မုန်းရန်၊ အားပြိုင်မှု ရှိပါတယ်။

၃။ အနုစိတ်မှုန်းရေးသားနည်း

- အဖြစ်အပျက်ကိုဖြစ်စေ၊ ဇာတ်လိုက်ကိုဖြစ်စေ၊ ရေးသားပြရာမှာ ယုတ္တိရှိအောင်၊ အနုစိတ်အချက်အလက်တွေကို ထည့်သွင်းရေးသားရသောနည်း။
- ချက်ကျအောင် မှုန်းတတ်ဖို့လိုတယ်။ သနားစရာအကွက်ကိုဖွဲ့ရင် သနားစရာ အနုစိတ်ကိုမှုန်းရမယ်။ ချီးကျူးစရာအကွက်ကိုဖွဲ့ရင် ချီးကျူးစရာ အနုစိတ်ကို မှုန်းရမယ်။

- ဆိုင်သင့်ရာရာ အကွက်တွေမှာ၊ ဆိုင်သင့်ရာရာ အနုစိတ်မှုန်းချက်များကို မှင်သေအောင်၊ ပိရိသေသပ်အောင် ထည့်ရမယ်။
(ဥပမာ) သိပ္ပံမောင်ဝရဲ့ ဝတ္ထုဆောင်းပါးများစာအုပ်ထဲမှ (မားပြမှု)

ဆောင်းပါးအမျိုးအစားများ

- ၁။ ရာသီဖွဲ့ဆောင်းပါးများ၊
- ၂။ သတင်းဆောင်းပါးများ၊
- ၃။ တက်ကျမ်းဆောင်းပါးများ၊
- ၄။ ခရီးသွားဆောင်းပါးများ၊
- ၅။ ဗဟုသုတမျိုးစုံပေးတဲ့ဆောင်းပါးများ (သိပ္ပံ၊ ရာသီဥတု၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ဆေး၊ ယာဉ်အန္တရာယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု ... စသည် ...)
- ၆။ ဘာသာရေးဆောင်းပါးများ (ဆုံးမလမ်းညွှန်)
- ၇။ နိုင်ငံရေးဆောင်းပါးများ၊
- ၈။ ဝေဖန်ရေးဆောင်းပါးများ၊
- ၉။ ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိဆောင်းပါးများ၊
- ၁၀။ ကြော်ငြာဆောင်းပါးများ။

သုတနဲ့ ရသ၊ အသီးနဲ့ အပွင့်

- မြန်မာစာဆိုတဲ့ ပင်စည်ကြီးက၊ အသီးဆိုတဲ့ သုတနဲ့ အပွင့်ဆိုတဲ့ ရသ စာပေနစ်မျိုးကို သီးပွင့်ဝေဆာပေးနေပါတယ်။ အသီးကောအပွင့်ပါ စားသုံးလို့ရတဲ့ သုတစာပေ၊ ရသစာပေနစ်မျိုးစလုံးကို ရေးသားကြလေ့ရှိပါတယ်။
- ဆောင်းပါးဆိုတဲ့ သုတစာပေကို ရသနဲ့ ပေါင်းစပ်ရောနှောရေးသားနေကြသလို သုတသက်သက်ချည်းပဲ ရေးသားနေကြသူတွေလည်း ရှိပါတယ်။
- တချို့က စကားပြေကို ဝါကျရှည်ရှည်၊ ဝါကျတိုတိုရေးသားကြလေ့ရှိပါတယ်။ တချို့က စကားပြောဟန်နဲ့ ရေးသားကြပါတယ်။ တချို့က ပေးစား

www.burmeseclassic.com

သဘောမျိုး ရေးသားကြပါတယ်။ တချို့က ဆွေးနွေးခန်းသဘောမျိုး ရေးကြပါတယ်။

- ဘယ်လိုနည်း၊ ဘယ်လိုပုံစံနဲ့ပဲ ရေးရေး စာဖတ်သူ၊ စာနာသူရဲ့ ရင်ထဲ ရောက်ဖို့ ဦးနှောက်ထဲခွဲသွားဖို့က အဓိကကျလှပါတယ်။ ကိုယ်ရေးလိုက် တဲ့ စာဟာ စာဖတ်သူ၊ စာနာသူရဲ့ ရင်ထဲမှာ ထင်ကျန်ခဲ့ပါမှ ရေးသားရကျိုး နှစ်ပါတယ်။ သုတရသပေါင်းစပ်ရေး - မိမိရဲ့ (လူသတ်တရားခံ ဘယ်သူလဲ) (မမြင်သင့် ရင်နှင့်စရာ၊ သည်မြင်ကွင်း)

၁။ ရာသီဥတုဆောင်းပါးများ

- (၁၂)လရာသီ စာစီစာကုံးရေးသားသလိုပဲ (၁၂) လရာသီရဲ့ ပွဲတော်တွေ၊ ရာသီဥတုအခြေအနေတွေ၊ ပန်းဖူးပွင့်ဝေဆာပုံတွေ၊ တိရစ္ဆာန်တွေရဲ့ အလေ့အထတွေ၊ လအလိုက်ဆောင်ဖို့ ရှောင်ဖို့တွေကို ရေးသားကြတာ ပါ။ ပွဲတော်အကြောင်းရေးသားရင် စာစီစာကုံးထက် ထူးခြားတဲ့ ဒေသန္တရ ဗဟုသုတတွေလိုပါတယ်။ ဘယ်ဒေသမှာကျင်းပတဲ့ ပွဲတော်ဟာ ဘယ်လို အခြေအနေရှိတယ်။ (ဥပမာ) တပေါင်းပွဲတော်နဲ့ ပတ်သက်လို့ မော်တင်စွန်းဘုရားပွဲတော်အကြောင်း ရေးမယ်ဆိုရင် သွားလာကြရမှာ ကြုံတွေ့ကြရတဲ့ မြင်ကွင်း (ကား၊ ရထား၊ စက်လှေ) ဘုရားနောက်ခံသမိုင်း အကျဉ်း၊ ဘုရားပွဲတော်တွင်း မြင်ကွင်း၊ ကုန်ကျစရိတ် စသည်ဖြင့် ပြည့်စုံ တိကျမှု ရှိရမယ်။

၂။ သတင်းဆောင်းပါးများ

- သတင်းဆောင်းပါးဆိုတဲ့အတွက် သတင်းကို အခြေခံရေးသားတဲ့ ဆောင်းပါးပဲ ဖြစ်ရပါမယ်။
- သတင်းဆိုကတည်းက "ဘ" (ခြောက်)လုံးကို သိထားဖို့လိုသလို၊ သတင်းရဲ့ ဖော်ပြချက်ကိုလည်း သိထားဖို့လိုပါတယ်။

- NEWS = သတင်း = N+E+W+S
- N = North = မြောက်အရပ်၊
- E = East = အရှေ့အရပ်၊
- W = West = အနောက်အရပ်၊
- S = South = တောင်အရပ်

အရပ်လေးမျက်နှာမှတော့တော့ဟာ သတင်း (News) ရယ်လို့ ပညာပေး ဆိုမိန့်ခဲ့ကြပါတယ်။

(ဘ)ခြောက်လုံး

သတင်းရေးရန် "ဘယ်သူ့" ထံ၊ တွေးကြံသိထားကြ။
 "ဘယ်သူ" ကစ "ဘယ်တုန်း" က၊ "ဘယ်မှာ" "ဘာကြောင့်" ဟု။
 "ဘယ်နည်း" ဘယ်ပုံ "ဘာဖြစ်တဲ့" အကုန်ရေးဖော်ပြ။
 အတည်ပြုရန် "ဘယ်သူထံ" မေးရန် သိထားကြ။

- ၁။ ဘယ်သူ = Who
- ၂။ ဘယ်တုန်းက = When
- ၃။ ဘယ်မှာ = Where
- ၄။ ဘာကြောင့် = Why
- ၅။ ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ = How
- ၆။ ဘာဖြစ်တဲ့ = What
- (ဘယ်သူထံ) = Whom

- ဘယ်သူထံ (ဘ) တစ်လုံးထပ်ထည့်ရင် (ဘ) ခုနစ်လုံး MASSAGE = သတင်းပို့တာ
- သတင်းနဲ့ ဆောင်းပါးကို ခွဲခြားသိထားဖို့ လိုပါတယ်။ သတင်းသမားဟာ ပြည်သူတွေရယ်ရင်လိုက် မရယ်ရဘူး။ ငိုရင်လည်း လိုက်မငိုရဘူး။ ကြားလူသာဖြစ်ရပါမယ်။ အဂတိတရားကင်းရှင်းရမယ်။

သတင်းဆောင်းပါးအမျိုးအစားများ

- ၁။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်သတင်းဆောင်းပါး၊
- ၂။ ထူးခြားဆန်းကြယ်ဖြစ်ရပ်မှန် သတင်းဆောင်းပါး၊
- ၃။ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ ဘာသာရေး၊ သတင်းဆောင်းပါးများ၊
- ၄။ မူခင်းသတင်းဆောင်းပါးများ၊
- ၅။ အားကစားသတင်းဆောင်းပါးများ၊

၁။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်သတင်းဆောင်းပါး

- ရေဘေး၊ လေဘေး၊ မီးဘေး၊ ငလျင်ဘေးစသည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်ရေးနဲ့ ပတ်သက်တာတွေကို လတ်တလောအရေးကြီးရင် အရေးကြီးသလို ရေးသားကြရတယ်။ ဆောင်ဖို့ ရှောင်ဖို့အချက်တွေ ခိုင်လုံပြည့်စုံဖို့ လိုတယ်။
- မီးလောင်တာ ရေနစ်တာတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဖော်ပြသင့်တာရှိသလို မဖော်ပြသင့်တာတွေရှိတယ်။ တားဆီးထားတာကို ဖော်ပြရင် ရေးသားခွင့် အပိတ်ခံကြရသလို ဥပဒေအရ အရေးယူခံကြရတာရှိတယ်။
- (Hearsay) ကြားရုံမျှနဲ့ မရေးကြပါနဲ့။ တိကျခိုင်လုံမှ ရေးပါ။

၂။ ထူးခြားဆန်းကြယ်ဖြစ်ရပ်မှန်သတင်းဆောင်းပါးများ

- ဝက်ကရွေးကို နို့တိုက်တာမျိုး၊ ကြောင်က ကြွက်ကို ပွေဖက်နေတာမျိုး၊ သစ်ပင်က ထူးဆန်းတာမျိုးတွေဟာ ယုံတမ်းစကားတွေ ဖြစ်ပေမဲ့ တကယ်လက်တွေ့မှာဖြစ်နေရင် အထောက်အထားအပြည့်အစုံနဲ့ ရေးသားနိုင်တယ်။ အဲဒီလို သာကေတွေရှိခဲ့တာက ဖော်ပြပြီး ဝေဝေဆာဆာ ရေးသားမှ ဆောင်းပါးဖြစ်မယ်။ တစ်ခုတည်းသာ ဖော်ပြထားရင် ဆောင်းပါးမဖြစ်ဘဲ သတင်းပဲဖြစ်သွားမယ်။
- ပုဏ္ဏားတိုက်တာမျိုးဆိုရင် မြန်မာနိုင်ငံမှာရော ပြည်ပနိုင်ငံတွေမှာပါ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထ ရှိတယ်။ အာဠာဝကဘီလူးစီးတာလည်း ရှိတယ်။ အထောက်

အထားခိုင်လုံရင် ဆောင်းပါးကောင်းတစ်ပုဒ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်တယ်။

- ရေသူမကိစ္စဟာလည်း စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းပါတယ်။ ဆရာဦးသိန်းဖေမြင့် ရေးသားခဲ့တဲ့ "အက္ကဝါခရီးသည်နှင့် ပုလဲဒေဝီ" ဆောင်းပါးရှည်ကြီးကြောင့် ရေသူမတကယ်ရှိသလားဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးတွေ ရေးသားခဲ့ဖူးကြပါတယ်။ ရေသူမလေးနဲ့ မောင်သန့်ဇင်ကိုပြထား မက်လုံးပေးပြီး အက္ကဝါသူတေသနလုပ်ငန်းကို အသိပညာဗဟုသုတ ပေးသွားတာပါ။

၃။ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ ဘာသာရေး သတင်းဆောင်းပါးများ

- အချက်အလက်၊ အထောက်အထား ခိုင်လုံပြည့်စုံဖို့ လိုပါတယ်။ (ဘ) ခြောက်လုံးနဲ့မညီရင် အရေးယူခံရပါတယ်။

၄။ မူခင်းသတင်းဆောင်းပါးများ

- အလွန်ပဲအန္တရာယ်များပြီး အလွန်ပဲအရေးကြီး တန်ဖိုးရှိလှပါတယ်။ မူခင်းသတင်းဆောင်းပါးတွေကို (Hearsay) အကြားနဲ့ရေးမိရင်ခံကြရပါတယ်။ အမှန်ကိုစေတနာနဲ့ ရေးမိရင်တောင် စေတနာဟာ ဝေဒနာဖြစ်တတ်ကြပါတယ်။ (ကျွန်တော့်ကိုယ်တွေတွေ အများကြီးရှိပါတယ်) (ရဲစခန်းက အမှုနဲ့ပတ် (ပ)ပါရပါတယ်) ပုဒ်မပါရပါတယ်။
- မူခင်းမဂ္ဂဇင်းတွေ၊ မူခင်းဂျာနယ်တွေမှာ စာရေးဆရာ၊ ဆရာမတွေ ပညာပေးဆောင်းပါးတွေ၊ ပြစ်မှုနဲ့ပတ်သက်လို့ ဆောင်ဖို့၊ ရှောင်ဖို့တွေ ရေးသားနေကြတာဟာ တော်တော် ကောင်းမွန်တန်ဖိုးရှိလှပါတယ်။
- အနိစ္စရံတွေကို ပညာပေးဖော်ပြတာကလွဲလို့ မဖော်ပြ၊ မရေးသားသင့်ဘူး။ ရက်ဝက်လွန်းတာတွေကို မဖော်ပြသင့်ဘူး။
- ကလေးသူငယ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ မဖော်ပြသင့်တာတွေရှိပါတယ်။ (၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ကလေးသူငယ်ဥပဒေပုဒ်မ ၂(က) အရ ကလေးသူငယ်ဆိုတာ (၁၆)နှစ် မပြည့်သေးသူ။ ပုဒ်မ ၂ (ခ) အရလူငယ်ဆိုတာ (၁၆)နှစ်ပြည့်ပြီး၊ (၁၈)နှစ်မပြည့်မသေးသူ။

- ဆောင်းပါးပဲရေးရေး၊ သတင်းပဲရေးရေး အသရေဖျက်မှု ပုဒ်မ ၅၀၀ နဲ့၊ တရားရုံးများမထိမဲ့မြင်မှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ-၃ ကို သတိထားကြရမယ်။ (ဆရာဝန်၊ ဦးလေးပြောမယ် (ရှုမဝ)၊ ဝင်းသောင် (ရမည်းသင်း) (ပိုလ်ချုပ်ချေးအလောင်းပစ်ထားမှု)

၅။ အားကစားသတင်းဆောင်းပါးများ (အားကစားအကြောင်းစုံ)

၃။ တက်ကျမ်းဆောင်းပါးများ

- တက်ကျမ်းဆောင်းပါးတွေကတော့ လက်ရှိလူနေမှု အခြေအနေအရ နည်းလမ်းပေါင်းစုံ၊ ပုံစံမျိုးစုံနဲ့ရေးသားနေကြပါတယ်။ တက်ကျမ်းစာအုပ်မျိုးစုံကလည်း ထွက်ရှိနေကြပါတယ်။
- ရိုးရိုးစကားပြောနဲ့ ရေးသားနေကြသလို၊ ပေးစာရေးနည်းတွေနဲ့လည်း ရေးသားနေကြပါတယ်။ အကြောင်းအရာတွေကလည်း စုံလင်လှပါတယ်။
- မီဒီယာခေတ်၊ အိုင်တီခေတ်နဲ့အညီ လူငယ်တွေဟာ နည်းပျူဟာစုံလင်စွာနဲ့ တက်လမ်းရှာနေကြတဲ့အချိန်မှာ တက်ကျမ်းတွေ လိုအပ်လှပါတယ်။
- ရေးအခါက ဆရာကြီးပီမိုးနင်းရဲ့ တက်ကျမ်းတွေကိုဖတ်ရှုပြီး စိတ်ဓာတ် တက်ကြွလာကာ ကြိုးစားမှုကြောင့် တက်လမ်းတွေရှိလာ တိုးတက်ကြီးပွားလာသူတွေ၊ အများကြီးရှိပါတယ်။ (ဥပမာ) ဆရာလယ်တွင်းသားစောချစ်၊ ဆရာမင်းသုဝဏ်ရဲ့ ကြွက်သေတစ်ခုအရင်းပြု ဆောင်းပါးကိုဖတ်ပြီး ကြီးပွားတိုးတက်လာသူ ကေသီပန် ဦးလှမြင့်၊ ဆောင်းပါးအပါအဝင် စာမျိုးစုံဖတ်ရှုပြီး ဘဝပြောင်းလဲတိုးတက်လာသူ ပခုက္ကူဦးအုံးဇေ။
- စာပေရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့် အောင်မြင်တိုးတက်ကြီးပွား သွားကြသူတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ (ဥပမာ) ကမ္ဘာ့မော်တော်ကား သူဌေးကြီး "ဟင်နရီ ဇွိန်" ဟာ နဂိုစက်တွေကို တီထွင်လုပ်ကိုင်ဖို့ ကြံစည်နေတုန်းမှာ ပြင်သစ်လူမျိုး ဆောင်းပါးရှင်တစ်ဦးရေးသားတဲ့ "မြင်းမဲ့ရထား" အကြောင်း

ဆောင်းပါးကို ဖတ်ရှုမိလိုက်တဲ့အခါမှာ မော်တော်ကားဘက်ကို စိတ်ပြောင်းသွားပြီး ကြိုးစားလိုက်တာ မော်တော်ကား သူဌေးကြီး ဖြစ်သွားခဲ့ပါတယ်။

၄။ ခရီးသွားဆောင်းပါးများ

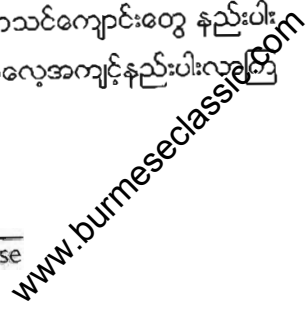
- စာပေဗိမာန်က ကျင်းပခဲ့တဲ့ စာတမ်းဖတ်ပွဲမှာ "ခရီးသွားစာတမ်း" ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။
- ရေးတတ်ရင် စာဖတ်သူအတွက် ဒေသန္တရပဟုသူတရစေပါတယ်။ သူတသက်သက်ပဲရေးရေးရသနဲ့တွဲဖက်ပြီးပဲရေးရေးဆွဲဆောင်မှုရှိအောင်ရေးသားနိုင်ရင် အကျိုးရှိပါတယ်။
- ဆရာကြီး ဦးသိန်းဖေမြင့်ရဲ့ (အရှေ့မြောက်တိုင်းတစ်ခွင်) (ရေဆင်းဆည်/အဲနွေး) (အက္ကဝါခရီးသည်နှင့်ပုလဲဒေဝီ) (မောင်သန့်ဇင်နဲ့ရေသူမ) (စပါးအထူးအထွက်တိုး ဟံသာဝတီခရိုင်ခရီးစဉ်) (မင်းသုဝဏ်၊ နယဉ်) ဆရာကံမြင့် (ရေဒါ) ရေးတဲ့ (ရောမပညာတော်သင်ခရီး) (ခါးပိုက်နိုက်) ဗုဒ္ဓဂယာ ခရီးသွားစာအုပ်များ

၅။ ဗဟုသုတမျိုးစုံပေးတဲ့ ဆောင်းပါးများ

- သိပ္ပံရေးရာအဖြာဖြာ၊ ရာသီဥတုအခြေအနေ၊ စီးပွားရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဆေးကျမ်းများ၊ ကျန်းမာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ယဉ်အန္တရာယ်အသွယ်သွယ် စသည်ဖြင့် --

၆။ ဘာသာရေးဆောင်းပါးများ (ဆုံးမလမ်းညွှန်)

- ယခုမျက်မှောက်ကာလမှာ ဘုန်းတော်ကြီးစာသင်ကျောင်းတွေ နည်းပါးလာတော့ဘာသာရေးနဲ့ အထိအတွေ့၊ အလေ့အကျင့်နည်းပါးလာခဲ့ကြတယ်။

- လူငယ်တွေ၊ ကလေးတွေ၊ ဘာသာရေးစိတ်ဓာတ်ရှိအောင် ဆွဲဆောင် စည်းရုံးတဲ့နေရာမှာ ပါဠိမပါဘဲ ပါရင်လည်း နည်းနည်းပါအောင် ရေးသား ဆုံးမလမ်းညွှန်ပြသဖို့ ဘာသာရေးဆောင်းပါးမျိုးစုံကို ပုံစံမျိုးစုံနဲ့ ရေးသား လာကြပါတယ်။ တချို့ကလည်း ပုံပြင်သဘောရေးသားလာကြပါတယ်။ (လယ်တီဆရာတော်ကြီးကလို့ ရှေ့ဥဒေါင်း၊ ငွေဥဒေါင်း၊ ဆရာကြီး ဦးသုခ၊ မင်းသူရိန်အပါအဝင် ရဟန်းစာဆိုများ၊ စာရေးဆရာကြီးငယ် များက အလေးထားရေးသားလာကြပါတယ်။ (ဆရာကြီး ဦးသုခရဲ့ “ယဇ္ဇဿ” (လုပ်သားနေ့စဉ်သတင်းစာ)

၇။ နိုင်ငံရေးဆောင်းပါးများ

- ပါတီထောင်သူများ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအဖွဲ့ရှိသူများ၊ ကိုယ်ယုံကြည်ရာ နိုင်ငံရေး လမ်းစဉ် မူဝါဒများကို အခြေခံကာ သူတို့ရဲ့အဘော်အဖြစ် စည်းရုံးရေး ဆောင်းပါးတွေ၊ လှုံ့ဆော်ရေးဆောင်းပါးတွေရေးသားကြလေ့ရှိပါတယ်။
- ဦးတည်ချက်ရှိရမယ်။ အခြေခံအကြောင်းတရားရှိရမယ်။ မျှော်လင့်ချက် ရှိရမယ်။
- ရေမျှောကမ်းတင် ပေဒါပင်လို နိုင်ငံရေးသမားတွေကလည်း ခေတ် အလိုက် နိုင်ငံရေးဆောင်းပါးတွေကို ရေးသားလေ့ရှိကြပါတယ်။
- (မျက်ထောင့်မနီစတမ်း)ဆောင်းပါး

၈။ ဝေဖန်ရေးဆောင်းပါးများ

- ဝေဖန်ရေးဆိုတဲ့အတိုင်း စာပေ၊ ရုပ်ရှင်၊ ဂီတ၊ သဘင်တွေကို ဝေဖန်ကြ သလို လူနေမှုစနစ်၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ ပညာရေး စသည် ဖြင့် နယ်ပယ်အစုံမှာ ဝေဖန်ရေးမျိုးစုံရှိပါတယ်။
- ဝေဖန်စာဟာ အကျိုးအကြောင်းဆက်စပ်မှုရှိပြီး ခိုင်လုံတိကျတဲ့ ထောက် ပြချက်ပါရမယ်။ ရန်စွယ်နဲ့ ငေါငေါ၊ လက်ညှိုးနဲ့ ငေါက်ငေါက်ထိုးပြီး ငါးစိမ်း သည် ရန်တွေသလိုမျိုးမရေးရဘူး။

- ဝေဖန်စာဟာ စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ရေးသားမှုမျိုးထဲမှာ မပါဘူး။ အကြောင်းမဲ့ရန် ထောင်တာမျိုး၊ အပုပ်ချတာမျိုး၊ သိက္ခာချတာမျိုးဆိုရင် အသရေဖျက်မှု၊ အကျိုးဖျက်ဆီးမှုတွေနဲ့ အရေးယူခံရလေ့ရှိပါတယ်။
- ကိုယ့်ကိုဝေဖန်တော့ ဝါဂွမ်းလေးနဲ့ ပွတ်သလိုဝေဖန်ပြီး သူများကို ဝေဖန် တော့ ပျားပိတုန်းတွေဝဲသလို နစ်နာအောင်ရေးသားပြောဆိုမယ်ဆိုရင် စာနယ်ဇင်းကျင့်ဝတ်နဲ့ မညီညွတ်တော့ဘဲ ကျဆုံးမှာ သေချာပါတယ်။
- ဝေဖန်ရေးဟာ ရှင်သန်ခြင်းရဲ့ရေသောက်မြစ် အသက်ဖြစ်တယ်။
- ဝေဖန်ရေးဆောင်းပါးတွေထဲမှာ သရော်စာလည်း အကျိုးဝင်ပါတယ်။ (လူရှားနဲ့ နတ်သား၊ ပတ္တမြားနဲ့ မီးသွေးကျောက်ဆောင်းပါး) ဖတ်ကြည့်ပါ။

၉။ ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိဆောင်းပါးများ

- ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ ဆောင်းပါးတွေထဲမှာ ရေးသားသူက ရိုးသားရင် စာဖတ်သူ၊ စာနာသူအတွက် အကျိုးရှိပါတယ်။ အားကျအတုယူစရာ ဆင်ခြင်စရာ ဆောင်ဖို့၊ ရှောင်ဖို့ သင်ခန်းစားတွေကို ရစေပါတယ်။
- ရေးသားသူက မရိုးသားရင်တော့ စာဖတ်သူ၊ စာနာသူကို အကျိုးယုတ် စေပါတယ်။
- အတ္ထုပ္ပတ္တိဆောင်းပါးကောင်းတွေဟာ အားကျအတုယူချင်ကြသူများကို တက်လမ်းရှိစေတဲ့အတွက် တက်ကျမ်းလိုပဲ စွဲစွဲမြဲမြဲဖတ်ရှုသင့်ပါတယ်။ ဂျာနယ်ကျော်မမလေးရဲ့(သူလိုလှ) ဆရာတက္ကသိုလ်စိန်တင်ရဲ့(ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း) (ပခုက္ကူ ဦးအုံးဖေ) ဆရာကေသီပန် ဦးလှမြင့်ရဲ့အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်များ။

၁၀။ ကြော်ငြာဆောင်းပါးများ

- ရှင်းရှင်းလေးပါ။ စာအုပ်ကြော်ငြာ၊ ဆေးကြော်ငြာ၊ လူကြော်ငြာ၊ ပစ္စည်း ကြော်ငြာ၊ ကြော်ငြာမျိုးစုံရေးသားနေကြပါတယ်။ ကြော်ငြာဆိုကတည်းက ကောင်းတာတွေကိုပဲ ညွှန်းပြီး ရေးသားနေကြပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ မှာ စေတနာဟာ ဝေဒနာဖြစ်တတ်ပါတယ်။

ဆောင်းပါးအားလုံးရဲ့ အနှစ်ချုပ်

- ၁။ အကျိုးပြုဆောင်းပါး
- ၂။ ပညာပေးဆောင်းပါး
 - သုတ+ရသ ပေါင်းစပ်ရေးသားနိုင်ကြသလို၊ သုတချည်းသက်သက်လည်း ရေးသားနိုင်ပါတယ်။
- ၃။ စည်းရုံးရေးဆောင်းပါး (နိုင်ငံရေးဆောင်းပါး)

ဆောင်းပါးရေးသားရာမှာ သတိပြုရမည့်အချက်များ

- ဘာအကြောင်းပဲရေးရေး၊ စိတ်ကောင်းထားဖို့ ရှိဖို့လိုပါတယ်။
- စိတ်ထားကောင်းမှလည်း စာကောင်းရေးသားနိုင်မှာပါ။
- အချက်အလက်ခိုင်မာတိကျတယ်ဖို့ လိုတယ်။ (စု-တု-ပြု ထုံးနှလုံးမှုပါ)
- ကိုယ်ရေးသားတဲ့ ဆောင်းပါးရဲ့ ဦးတည်ချက်၊ ရည်မှန်ချက်ဟာ အများစုရဲ့ အကျိုးကို အထောက်အကူပြုဖို့လိုပါတယ်။
- လက်ထဲမှာ ကလောင်ကိုင်ခွင့်ရှိတိုင်း ငါ့ဂျာနယ်၊ ငါ့မဂ္ဂဇင်းမှာ ငါရေးချင်တာရေးမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်မျိုးနဲ့ ရေးသားမယ်ဆိုရင် ကိုယ်တိုင်လည်း သိက္ခာကျ၊ ဂျာနယ် မဂ္ဂဇင်းလည်း ကျဆုံးပျောက်ကွယ်သွားမှာပါ။
- တာဝန်နဲ့ သိက္ခာကို သိရှိထိန်းသိမ်းဖို့လိုပါတယ်။ (ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းရဲ့အဆုံးအမ) (ဆရာဇော်ရဲ့တာဝန်နဲ့ သိက္ခာ)
- အသရေဖျက်မှု၊ သက်ဆိုင်သူတစ်ဦးအပေါ် အထင်အမြင်လွဲမှားစေမှု၊ တရားရုံးကို မထိမဲ့မြင်ရာရောက်မှု၊ မှပိုင်ခွင့်ပြဿနာ၊ (ဆရာလှသမိန်က (၁၉၅၃)ခုနှစ်မှာ ကွယ်လွန်ခဲ့တဲ့ ကာတွန်းဆရာကြီး ဦးဘဂျမ်းကို ...
 - “အမြဲလိုတူမရှိနိုင်ဘူး
 - အသည်းကို ယူကလိသည်သို့
 - မြူးနိုင်ဘိဂျမ်းဆရာ” ... လို့တမ်းတခဲ့တယ်။
- ၁၈၉၃-၁၉၄၅ က ကာတွန်းဆရာကြီး ဦးဘကလေး (ရွှေတလေး) က ...

“ဘယ်သူ့ထိပ်ကိုမှ
 ပိတ်ရော့လို့မောင်မဆော်။
 ဟုတ်တိုင်းဗျာ မှန်ရာတွေးလို့ရယ်
 ရေးရပါသော်။
 နှာလုံးဖော်
 အော်ကာဗျ မည်သူဆဲ။
 ရွှေတလေးမှာဖြင့်
 ကျေအေးဘယ်ခါမပူပ
 ကမ္ဘာသူဓာတ်မှန်ပြသည်သို့
 အမှားကိုအမှန်ကျအောင်ဗျာ
 ရေးရသည်ပဲ” ။ ။

(ဓားသွားထက်၊ ကလောင်သွားထက်သည်။ ကလောင်သွားထက်၊ ဥပဒေသွားကပို၍ ထက်ပါသည်)

စာပေပါသနာပါပြီး စာရေးဆရာ သတင်းစာဆရာဖြစ်ချင်ကြတယ်ဆိုရင် ...

- ဖြစ်ချင်တဲ့ဆန္ဒပြင်းပြပြီး လုံ့လဝီရိယရှိရမယ်။ ဖြစ်ကိုဖြစ်ရမယ်။ ဖြစ်အောင် ကြိုးစားမယ်ဆိုတဲ့ ဦးတည်ရည်မှန်းချက်ရှိရမယ်။ (နာမည်ကြီးချင်တာနဲ့ ကောက်ရိုးမီးလိုဟုန်းခနဲ ထတောက်တာမျိုး မဖြစ်ရဘူး။ ငွေရှိတယ်ဆိုပြီး ဖြတ်လမ်းနည်းမသုံးရဘူး။ သုံးလည်း ခဏပါပဲ။
- “တတ်ချင်ရင်သင်၊ မြင်ချင်ရင်ကြည့်၊ သိချင်ရင်မေး၊ ရေးချင်ရင်ဖတ်” ဆိုတဲ့အတိုင်း လေ့လာဆည်းပူးသင်ကြားကြရမယ်။ စာပေရေးသားဖို့ လိုအပ်တဲ့ စာပေကုန်ကြမ်းတွေရအောင် စာများများ ဖတ်ကြရမယ်။ မှတ်ကြရမယ်။ “စု၊ တု၊ ပြု” ထုံးနှလုံးမှု၊ ကျင့်သုံးရမယ်။
- စာရေးရင် ဆရာဖော်ဂျီရဲ့ ဩဝါဒနဲ့အညီ စိတ်ကောင်းမွေးကြရမယ်။ စိတ်ကောင်းမွေးမှ စာကောင်းရမယ်။

- ဟံသာဝတီ ဦးဘရင်က "အခံရှိမှ အမှန်သိမည်" လို့ လမ်းညွှန်ခဲ့ပါတယ်။ အခြေခံမရှိသူတွေ အမှန်သိဖို့အတွက် မှုန်မှုကောင်းစာပေတွေကို ဖတ်ရှုကြရမယ်။ ဆရာကောင်း ဆရာမြတ်တွေထံမှာ ဓယဆည်းကပ်နည်းယူကြရမယ်လို့ မီးမောင်းထိုးပြထားပါတယ်။
- ဆရာဇေယျက "နာနာရေး၊ နာနာတွေး၊ နာနာဖတ်ပါ" တဲ့။ စာဖတ်နာဖို့လိုပါတယ်။
- ယနေ့နာမည်ကြီး နာမည်ရ ထင်ရှားကျော်ကြားနေကြတဲ့ စာရေးဆရာ၊ ဆရာမတွေအားလုံးဟာ နှစ်ရှည်လများ ကြိုးစားရေးသားခဲ့ကြလို့သာ စာပေလောကမှာနေရာရလာကြတာပါ။ ဘယ်သူမျှ ခုရေတွင်းတူး၊ ခုရေကြည်သောက်ရတဲ့ အဆင့်ကိုရောက်လာကြတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ရသမျှ အချိန်ကာလအတွင်း တစိုက်မတ်မတ်၊ ဇွဲဝီရိယအပြည့်နဲ့ ကြိုးစားရန်ကန်ခဲ့ကြရတာပါ။
- ဒါကြောင့် စစ်မှန်တဲ့စာရေးဆရာ၊ စစ်မှန်တဲ့ သတင်းစာဆရာ၊ စစ်မှန်တဲ့ စာနယ်ဇင်းသမားတွေ ဖြစ်ချင်တယ်ဆိုရင်တော့ မပေါ့မလျော့ကြဘဲ၊ ဇွဲဝီရိယထက်ထက်သန်သန်နဲ့ ကြိုးစားကြစေချင်ပါတယ်။

မောင်ငြိမ်းသူ (ကြို့ပင်ကောက်)

မီဒီယာသမားများအတွက်အခြေခံ ဘာသာပြန်သဘောတရား

မောင်မြင့်ကြွယ်

ယနေ့အချိန်ကာလသည် လူနေမှုဘဝအပေါ်၌ ဘာသာပြန်လုပ်ငန်းက အလွန်ထွက်ကုန်သက်ရောက် ဖိစီးနေချိန်ပင် ဖြစ်သည်။ လူမျိုးတစ်မျိုး၏ ယဉ်ကျေးမှု၊ အနုပညာတို့ကို အခြားလူမျိုးတစ်မျိုးက နားလည်ရန်ဆိုသော ကိစ္စမှာ ပေါင်းကူးဆက်သွယ်ပေးမည့် ဘာသာပြန်လုပ်ငန်းရှိဖို့ အလွန်လိုအပ်သည်။ ယနေ့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံတွင် ကိုရီးယားဇာတ်လမ်းတွဲများကို အားရပါးရ အရသာခံ၍ အကြိုက်တွေ့နေကြသည်။ ထိုကဲ့သို့ အရသာတွေ့နေကြခြင်းသည် ဘာသာပြန်သူများက ပေါင်းကူးဆက်စပ်ပေးနေကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဘာသာပြန်သူများက ဘာသာပြန်ရာတွင် တော်ပုံနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဘာသာပြန်ဆရာ မောင်ဝင့်သူက ယခုလို ချီးကျူးထားပါသည်။ သူက "အချို့သော ကိုရီးယားဇာတ်လမ်းတွဲများတွင် ဘာသာပြန်ဆိုထားပုံမှာ အတုယူဖွယ်ကောင်းလှသည်။ ကိုရီးယားဘာသာစကားတွင် ထိုဝေါဟာရမျိုး ရှိမှရှိပါမည်လားဟု ထင်ရလောက်အောင် ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်စွာ ပြန်ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဘာသာပြန်သူ၏ ပါးနပ်လိမ္မာမှုနှင့် မြန်မာဘာသာနှစ်ပုံစံမဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်" ဟု ၎င်း၏ ဘာသာပြန်အခြေခံသဘောတရားအုပ်စု၏ စာမျက်နှာ ၆၇ တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဆရာမောင်ဝင့်သူက ဘာသာပြန်သူတစ်ယောက်၌ ရှိသင့်ရန်ထိုက်သည့် အရည်အချင်း နှစ်ရပ်ကို ထင်းခနဲမြင်သာအောင် ထောက်ပြလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

www.burmeseclassic.com

ဆရာမောင်ထင်က ဘာသာပြန်သူကည် မိမိ၏ဘာသာစကားနှင့် မိမိ ဘာသာပြန်ရမည့် ဘာသာစကား နှစ်ခုစလုံးကို ကျွမ်းကျင်ရမည်ဟုဆိုခဲ့ပါ သည်။

ထို့ကြောင့် ကိုရီးယားဇာတ်လမ်းတွဲများကို မြန်မာဘာသာသို့ ဘာသာ ပြန်သူများသည် ကိုရီးယားဘာသာစကားကို ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက် ထားသူများ ဖြစ်ရပါမည်။ ၎င်းတို့က ထိုဘာသာစကားကို နားလည်သူများ ဖြစ်ကြသည့်အလျောက် မြန်မာဘာသာသို့ပြန်ဆိုရာတွင် ပြေပြစ်မှုရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းလည်း ရှိကြပေသည်။ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုတွင် နမ်းသည် ဆိုသော ဝေါဟာရ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို မြန်မာအဘိဓာန် (စာမျက်နှာ ၂၀၀)၌ “နဖူး၊ ပါးစသည်တို့ကို နှာခေါင်းဖြင့် ထိတွေ့သည်” ဟုဆိုပါသည်။ ဤအပြုအမူ သည် အမြဲတမ်းကိလေသာစိတ်နှင့် မသက်ဆိုင်ပါ။ ဗိဘက သားသမီး ကို ချစ်ခင်ကြောင်းပြသရာ၌လည်း တွေ့ရတတ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် အင်္ဂလိပ် ဘာသာဖြင့် KISS ဆိုသော ဝေါဟာရသည် နှုတ်ခမ်းကို နှုတ်ခမ်းဖြင့် နမ်းသည် ဆိုသည့် သဘောသက်ရောက်သောကြောင့် တကား၊ ရာဂကို အရင်းခံသော အပြုအမူဖြစ်ဖို့များပါသည်။ ဤအပြုအမူကို ကိုရီးယားရုပ်ရှင်ကို ဘာသာ ပြန်သူများက “အကြင်နာပေးသည်” ဟု ဘာသာပြန်ထားကြသောကြောင့် နှစ်လိုဖွယ်ကောင်းသည့် ဝေါဟာရတစ်လုံး ဖြစ်လာရသည်။ ထိုဝေါဟာရမျိုး သည် မူရင်းကိုရီးယားဘာသာစကား၌ပင် ရှိပါလေစဟု ဆရာမောင်ထင်သူက မေးမြန်းလိုဟန်တူသည်။

ထို့ကြောင့် ဘာသာပြန်သူ၏ အရည်အချင်းသည် ဘာသာစကား နှစ်မျိုး စလုံးကို ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သူဖြစ်ရန် လိုပါသည်ဟု ဆရာဆရာများ က ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဘာသာပြန်နည်းကို သုံးမျိုးရှိသည်ဟု ဆရာကြီးများက ဆိုပါသည်။

- (၁) လုံးကောက်ပြန်ခြင်း (Metaphrase)
- (၂) အကျဉ်းချုံး သို့မဟုတ် စကားပြေ သို့မဟုတ် အဘော်ကိုလိုက်၍ အဓိပ္ပာယ်မလွဲ၊ စကားအသုံးအနှုန်းကို ထက်ကြပ်မလိုက် လိုရင်း အနက်ထင်သလို ဘာသာပြန်ခြင်း (Paraphrase)

(၃) အတုခိုးခြင်း၊ စကားလုံးနှင့် အယူအဆပြောင်းလဲ၍ စိတ်ထင်သလို သုံးသည်မျှမက အခွင့်အခါအလျောက် တစ်ဖက်သား နားဝင်ချို အောင် ခြွင်းချန်သင့်လျှင် ခြွင်းချန်ခဲ့၏။ မူရင်းမှ အထွေထွေအရိပ်အ မြွက်ကလေးမျှကိုသာယူ၏။ (Imitation)

အထက်ပါသုံးနည်းအနက် လုံးကောက်ပြန်ခြင်းကိုမူ သမ္မာရင့်သော ဘာသာပြန်ဆရာတို့ မနှစ်သက်ချေ ဟု ဆရာဦးသော်ကောင်းနှင့် ဆရာငြိမ်း ကျော်တို့တင်သွင်းသော “ဘာသာပြန်သဘောနှင့် အထောက်အကူပြုကျမ်း များ စာတမ်း” ၌ ဖော်ပြထားသည်။

ထိုစာတမ်း၌ပင် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်က ဘာသာပြန်စာပေဦးနှောဖလှယ်ပွဲ၌ တင်ပြခဲ့သော ဘာသာပြန်ဆရာကြီး သခင်ဘသောင်း၏ အယူအဆကို အနှစ် ချုပ်၍ တင်ပြခဲ့ပါသည်။

- (၁) လုံးကောက်ဘာသာပြန်ခြင်းကို မကျင့်သုံးအပ်။
- (၂) မူရင်း၌ပါသော အချက်ကို မချန်လှုပ်ရ။ မပါဝင်သည်ကို မထည့်အပ်။
- (၃) မူရင်းဝေါဟာရကို ဘာသာပြန်ဝေါဟာရတစ်လုံးဖြင့် အသေမပြန်သင့်။ ရှေ့နှောက်စကားပုဒ်အလိုက် ဆီလျော်ရာ ဘာသာပြန်မည့် ဝေါဟာရ ပြောင်းလဲပြန်ဆိုအပ်သည်။
- (၄) အနက်ကို မှန်ကန်အောင် ပြန်ရမည်။ အနက်ကိုဝေါဟာရ ပုံသေဖြင့် ပြန်ရန်မလိုအပ်လျှင် ကြောင်းတူသံကွဲအသုံးအနှုန်းဝေါဟာရဖြင့် ပြန် သင့်သည်။
- (၅) ဘာသာပြန်မည့်သူသည် မူရင်းစာ၏ဆိုလိုသော အဓိပ္ပာယ်ကို မှန်ကန် စွာနားလည်ထားသင့်သည်။
- (၆) သဒ္ဒါဝါကျမှန်ရုံမျှသာမက၊ ရေးထုံး ပြောထုံး မှန်ကန်ကိုက်ညီရန်လိုအပ် သည်။
- (၇) မူရင်းဝါကျအရေအတွက်အတိုင်း၊ ဘာသာပြန်တွင် ညီညွတ်ရန် မလို အပ်။
- (၈) ဝေါဟာရတစ်လုံးကို အနက်အဓိပ္ပာယ်ပီသစွာ နားလည်သည်အခါ အဘိဓာန်များကို အသုံးပြုရန်လိုအပ်သည်။ ကျနစွာသိသောအခါမှ

ထိုဝေါဟာရကို မြန်မာပြန်သင့်သည်။ ထိုအခါမှ မမှားမယွင်းဘာသာ ပြန်နိုင်ပေမည်။

ဆရာဦးသော်ကောင်းနှင့် ဆရာငြိမ်းကျော်တို့က မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရှေးခေတ်မှ မျက်မှောက်ခေတ်အထိ ဘာသာပြန်ပုံအမျိုးအစား (၄)မျိုး ရှိသည်ဟု သုံးသပ်ထားကြသည်။

(၁) မူရင်းစာပါအချက်အလက်များကို ချဲ့ခြင်း၊ ဖြတ်တောက်ခြင်းမရှိဘဲ၊ ကျမ်းရင်းအတိုင်း ဘာသာပြန်ခြင်း။ (Translation)

ဤနည်းကိုဆရာကြီးပီမိုးနင်း၏သူရဲကောင်းသုံးယောက်ဝတ္ထု၊ ဆရာကြီးမန်းတင်၏ ဂျူလီယက်ဆီဇာ၊ ဆရာမြသန်းတင့်၏ စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဆရာမောင်ထွန်းသူ၏ ရဲတိုက် စသည်တို့တွင် တွေ့ရသည်။

(၂) ခြုံငုံဘာသာပြန်ခြင်း (Abridged Translation)

၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် အကျဉ်းချဲ့ထားသော စာအုပ်ကို မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပြီး အင်္ဂလိပ်မြန်မာနှစ်ဘာသာတွဲ၍ ထုတ်ဝေသော စာအုပ်နှစ်အုပ် ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။ တစ်အုပ်မှာ ဆရာကောင်းသန်း၏ “ကော့ကေးဆပ်အကျဉ်းသား” ဖြစ်ပြီး၊ နောက်တစ်အုပ်မှာ ဆရာမောင်သိန်းလွင်၏ “အချစ်ဦး” ဖြစ်သည်။ ထိုစာအုပ်များ မတိုင်ခင်ကလည်း ဆရာဖမိုးက Goodbye Mr. Chips ဆိုသော စာအုပ်ကို မြန်မာဘာသာပြန်နှင့်တွဲပြီး ထုတ်ဝေခဲ့ဖူးသည်ဟု ထင်ပါသည်။

၁၉၉၈ သို့ရောက်သောအခါ ဆရာမောင်သိန်းလွင်က Treasure Island ကို ရတနာကျွန်းအမည်နှင့် ဘာသာပြန်ပြီး အင်္ဂလိပ် - မြန်မာ နှစ်ဘာသာတွဲ၍ ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ် နှစ်လယ်သို့ရောက်ရှိလာသောအခါ “ပြည့်စုံ” စာအုပ်တိုက်သည် “ဆုထက်” ဆိုသော ကလောင်အမည်ကို ပင်တိုင်ယူပြီး အကျဉ်းချဲ့ထားသောစာအုပ်များကို ဘာသာပြန်ပြီးနောက် အင်္ဂလိပ် - မြန်မာ နှစ်ဘာသာတွဲ၍ ပုံနှိပ်ထားသော စာအုပ်များကို အဆက်မပြတ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

(၃) ခိုငြိမ်းခြင်း (Adaptation)

ဤနည်းဖြင့် ရေးသားသောစာအုပ်များတွင် စာရေးဆရာကြီး ကိုမိန်းလှကျော်၏ ခမာင်ရင်မောင်၊ မမယ်မ၊ ဆရာကြီး ပီမိုးနင်း၏ နေရီရီ၊ ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်း၏ ရတနာပုံ၊ ဆရာကြီး သခင်သောင်း၏ ပန်းသာ မစာအုပ် စာအုပ်များ အကျုံးဝင်ကြပါသည်။

(၄) ပြုစုဘာသာပြန်ခြင်း (Compiled and Translation)

ဤနည်းကို ဆရာလင်းယုန်မောင်မောင်က အများဆုံး အသုံးပြုခဲ့သည်။ ကပ်စထရို၊ ချေငွေစားရား စသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို ပြုစုရာ၌ စာအုပ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာတို့မှ အချက်အလက်များကိုယူ၍ ပြုစုဘာသာပြန်ဆိုရေးသားခဲ့လေသည်။

ဘာသာပြန်စာရေးဆရာကြီး ဌေးမောင်က ဘာသာပြန်အလုပ်ကို အသွင်နှစ်မျိုးနှင့် လုပ်ဆောင်ပါသည်။ ပထမတစ်မျိုးက အလုပ်သဘောအရ ဘာသာပြန်ခြင်း။ သာဓကအားဖြင့် သံတမန်ရေးရာ၊ ကုန်သွယ်မှု၊ စက်မှုနည်းပညာ စသည်တို့ကို ဘာသာပြန်ခြင်းနှင့် ဒုတိယတစ်မျိုးမှာ အလွတ်သဘော (မိမိဆန္ဒအလျောက်ဘာသာပြန်ခြင်း) ဥပမာ ဝတ္ထု၊ ပြဇာတ်၊ ကဗျာတို့ကို ပြန်ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်ဟုဆိုပါသည်။

ဆရာ အယူအဆ မှန်ကန်ပါသည်။ ဘာသာပြန်သည်ဟုဆိုရာ၌ ယခုခေတ်တွင် ရသနှင့် သုတဟု အမျိုးအစားခွဲခြားကြပြန်ပါသည်။ မည်သည့်စာပေအမျိုးအစားကိုမဆို ဘာသာပြန်မည်ဆိုပါက မဖြစ်မနေ ပါဝင်ပတ်သက်လာလေ့ရှိသော ကိစ္စတစ်ရပ်မှာ “အချိန်ကိစ္စ” ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ရသစာပေကို ဘာသာပြန်မည်ဆိုပါက မူရင်းစာပေ၏ ရသကို မိမိဘာသာသို့ ပါနိုင်သလောက်ပါလာအောင် ကြိုးစား၍ ဘာသာပြန်ဆိုရမည်ဖြစ်ရာ မိမိစိတ်ကြိုက် အချိန်ယူနိုင်ပါသည်။ မိမိရေးနေသော စာကို အကြိမ်ကြိမ် တည်းဖြတ်နိုင်ပါသည်။ မိမိကြိုက်မှ လွတ်နိုင်ပါသည်။ စိတ်တိုင်းမကျမရွံ့စွဲ ပြန်ရေးခွင့်ရှိပါသည်။

သုတစာပေနှင့် ပတ်သက်လာပါက စာနယ်ဇင်းများအတွက် ဘာသာပြန် ရသည့်အခါ အချိန်က စကားပြောလေ့ရှိပါသည်။ မိမိပြန်ဆိုသော သတင်း သို့မဟုတ် သတင်းဆောင်းပါးသည် မှန်ကန်ရမည်ဖြစ်သလို အချိန်မီပြီးစီးရန် လည်း လိုအပ်ပါသည်။ တစ်ဖန် Print Media ဟုခေါ်သော စာနယ်ဇင်းများ ၌ ဆောင်ရွက်နေသူများထက် Electronic Media ဖြစ်သော ရေဒီယိုရုပ်မြင် သံကြားတို့၌ ဆောင်ရွက်နေသူများက စိတ်ဖိစီးမှုပို၍ များနိုင်ပါသည်။ ပထမ အချက်အနေနှင့် မိမိ၏ ဘာသာပြန်ဆိုမှုသည် တိကျမှန်ကန်ဖို့လိုအပ်ပါ သည်။ ဒုတိယအနေနှင့် မှားယွင်းသော ဘာသာပြန်စာသားကို ထုတ်လွှင့်ပြီး ဖြစ်သွားပါက ဘာခတ်၍ သတင်းကြေညာသော်လည်း မိမိ၏ နှုတ်ထွက်စကား သည် ဘီလီယံအစား မီလီယံဟု မှားယွင်းသွားမှုကို သိလိုက်မည်ဆိုပါက Sorry သို့မဟုတ် သည်းခံပါခင်ဗျာဟူ၍ ချက်ချင်းတောင်းပန်ပြီး အသံထွက် အမှန်ကို ပြင်၍ပြောနိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအခွင့်အရေးမှာ ထိုတစ် ကြိမ်သာရှိပါသည်။ စာနယ်ဇင်းများ မှာကဲ့သို့ ပြင်ဆက်ချက်ကို နောက်စာ စောင်တွင် ပြန်ထည့်ပေးနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။

ထို့ကြောင့် အီလက်ထရွန်းနစ်မီဒီယာ၌ ဘာသာပြန်ဆိုမှုများကို “Literature Under Pressure” သို့မဟုတ် “ဖုတ်ပူမီးတိုက်စာပေ” ဟု ခေါ်ဝေါ်လေ့ ရှိကြပါသည်။ သို့ရာတွင် ဖုတ်ပူမီးတိုက်စာပေ၌ ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် စိတ်ရှည်လက်ရှည် ဆောင်ရွက်ရသည့် လုပ်ငန်း၌ ဖြစ်စေ၊ သတင်းရေးပုံရေး နည်းနှင့်ပတ်သက်၍ စံထားရမည့်အချက် (၈) ချက်ကို တင်ပြပါမည်။

- (၁) Use Familiar Words. အများ၏နားတွင် ဝင်ဆံ့သည့် သို့မဟုတ် အများနားလည်သည့် စကားလုံးများကို အသုံးပြုပါ။
- (၂) Use more one-syllable Words. စကားလုံးကြီးများ၊ ခက်ခဲသော ဝေါဟာရများကို မသုံးစွဲပါနှင့်။ ပို၍လွယ်ကူသော ဝေါဟာရများကို အသုံး ပြုပါ။
- (၃) Use Concrete Words. ထိရောက်သောစကားလုံးများကို အသုံးပြုပါ။
- (၄) Make every word Works. အသုံးပြုသောစကားလုံးတိုင်း ထိရောက် မှု ရှိပါစေ။

- (၅) Avoid technical Words. လုပ်ငန်းခွင် သို့မဟုတ် နည်းပညာဆိုင်ရာ စကားလုံးများကို တတ်နိုင်သလောက်ရှောင်ပါ။
- (၆) Use short sentences. ဝါကျများကို တိုတိုရေးပါ။ ဝါကျရှည်ပါက စာဖတ်သူနားရှုပ်ထွေးသွားနိုင်သည်။
- (၇) Use Simple, Short Paragraphs. လွယ်ကူသော စာပိုဒ်တိုများခွဲ၍ ရေးပါ။
- (၈) Use one idea paragraphs. စာတစ်ပိုဒ်တွင် မိမိဆိုလိုသည့် အချက် တစ်ချက်ကိုသာ ဖော်ပြပါ။
အထက်ပါအချက် (၈) ချက်ကို ပေါင်းစပ်စုစည်းလိုက်သောအခါ သတင်း ကို ရေးသားသည်ဖြစ်စေ၊ သတင်းကိုဘာသာပြန်သည်ဖြစ်စေ ရှင်းလင်း လွယ်ကူသော စကားအသုံးအနှုန်းနှင့် ရိုးရိုးစင်းစင်းရေးကြပါ။ ဘာသာပြန်ကြ ပါဟု ဆိုလိုပါသည်။
သတင်းဘာသာပြန်ရာ၌ မှားယွင်းလေ့ရှိသော အချက်များကိုလည်း ဖော်ပြလိုပါသည်။
- (၁) အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အတိအကျနားမလည်ခြင်း
- (၂) အင်္ဂလိပ်စကားလုံးသည် စကားစပ်နှင့်ဆက်နွယ်၍ ပြောင်းလဲသွားပုံကို မသိခြင်း
- (၃) စကားစု၏ အဓိပ္ပာယ်ကိုမသိခြင်း
- (၄) အသုံးအနှုန်းကို နားမလည်ခြင်း
- (၅) ဝါကျတစ်ခုအတွင်း၌ ဝါကျပိုင်းများဖွဲ့စည်းပုံကို မဆက်စပ်မိ၍ လွဲမှားခြင်း
- (၆) သတင်း၏ ကျောခံဖြစ်ရပ်တို့ကို နားမလည်၍ သို့မဟုတ် မသိ၍၊ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူမှုလွဲမှားခြင်း
- (၇) စာပေဗဟုသုတနည်းပါး၍ ဓလေ့နောက်ခံအကြောင်းအရာကို မသိခြင်း
အထက်ပါ အချက်များအနက် ပထမအချက်(၅) ချက်မှာ ဘာသာစကား ကို ရေရေလည်လည်နှင့် နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း နားမလည်မှုကြောင့် မှားယွင်း ရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ဤနေရာ၌ ကျွန်တော်တို့အများဆုံး အသုံးပြုနေသော အင်္ဂလိပ်စကားကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယနေ့ရှိနေသော အင်္ဂလိပ်စကားလုံးများသည် တစ်သန်းကျော်ရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။ သို့ရာတွင် ဝေါဟာရတစ်ဝက်ခန့်မှာ ဆေးပညာ၊ အင်ဂျင်နီယာ စသည်ဖြင့် ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများက နေရာယူထားကြပါသည်။ ထို့အပြင် နေ့စဉ်ပြောဆိုရေးသားအသုံးပြုကြရာ၌ စကားလုံးအားလုံးကို အသုံးပြုရသည်လည်း မဟုတ်ပါ။ အချို့သော ဝေါဟာရနှင့် စကားလုံးများသည် အသုံးမတည့်ဘဲ အဘိဓာန်ထဲ၌သာ ရှိနေကြပါသည်။ နေ့စဉ်သုံးဝေါဟာရများမှာမူ စာလုံးရေ ၁၂,၀၀၀ ခန့်သာ ရှိနေပါသည်။ ဘာသာပြန်မည့်သူသည် အဆိုပါအသုံးတည့်သည် Common Usage ထဲမှ ဝေါဟာရအများစုကို သိအောင် ကြိုးပမ်းထားရပါမည်။

ဘာသာပြန်ကောင်းဖြစ်ချင်သူသည် အဘိဓာန်ကို လှန်လှောရှာဖွေရန် မပျင်းရိသူဖြစ်ဖို့လိုပါသည်။ ဝေါဟာရအလွန်စုံလင်သည့် အဘိဓာန်များကို ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါပြီ။ အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရအချို့သည် မသုံးဖြစ်ဘဲ တဖြည်းဖြည်းမှေးမှိန်ပြီး ပျောက်ကွယ်သွားတတ်ကြပါသည်။ သို့ရာတွင် ဝေါဟာရ ၂ လုံး၊ ၃ သုံးတို့ကိုပေါင်းစပ်၍ အသစ်တီထွင်လိုက်ကြသော ဝေါဟာရအသစ်အဆန်းများကလည်း နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ပေါ်ထွက်နေပြန်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရများသည် အီဒီယမ် ဖြစ်သွားသောအခါတွင်လည်း အဓိပ္ပာယ်ပြောင်းလဲသွားတတ်ပါသည်။ ဘာသာပြန်ဆရာတစ်ဦးသည် အလုပ်အားနေသည့်အခါဆရာဦးကို (ဆန်းစစ်) ရေးသားခဲ့သော My Word! ဆရာတက္ကသိုလ်ထင်ကြီး ပြုစုခဲ့သော ခေတ်သုံးအင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရ ဖြူနီဝါပြာနှင့် အခြားအင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရများ၊ အင်္ဂလိပ်ဝေါဟာရရှုထောင့်အထွေထွေ၊ စာရေးဆရာကြီး (၆) ဦး ပါဝင်ရေးသားထားသော ဘာသာပြန်ရည်ညွှန်း (၄-တွဲရှိသည်။) ပေါင်း၍ ရိုက်နှိပ်ထားသော စာအုပ်လည်းရှိသည်။ ဆရာမောင်ဆုရှင် ပြုစုခဲ့သော ၂၁ ရာစု၊ လူမှုဝေါဟာရများ (အတွဲ ၁ မှ ၆ အထိ) စသည်တို့အပြင် ဘာသာပြန်နှင့်ဆိုင်သော အခြားကောင်းနိုးရာရာ စာအုပ်များကို ရှာဖွေ၍ ဖတ်ရှုလေ့လာနေသင့်ပါသည်။ ဤအချက်မှာ မဖြစ်မနေကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြုစုပေးထောင်ရမည့် ပထမအချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဒုတိယအချက်မှာ "သတင်း" ၏ ဖွဲ့စည်းပုံကို နားလည်အောင် လေ့လာထားရပါမည်။ သတင်းဖွဲ့စည်းပုံကို ဘာသာပြန်ရည်ညွှန်း (စတုတ္ထတွဲ) ၌ သတင်းစာဆရာကြီးများက အသေးစိတ် လေ့လာဆွေးနွေး တင်ပြထားပါသည်။ လေ့လာထားကြစေလိုပါသည်။

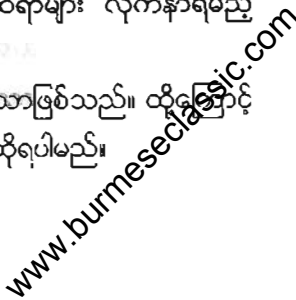
တတိယဆောင်ရွက်ရမည့်အချက်မှာ မိမိဘာသာပြန်ဆိုမည့် သတင်းကို အစအဆုံး နားလည်အောင်ကြိုးပမ်းပြီးမှ ဘာသာပြန်သင့်ပါသည်။ ဤအချက်ကို ဘာသာပြန်ရည်ညွှန်း ၄-တွဲနှင့် ဆရာမောင်ဝင့်သူ ရေးသားပြုစုသော "ဘာသာပြန်အခြေခံသဘောတရားနှင့် လက်တွေ့အသုံးချပုံ" စာအုပ်၏ အခန်း ၂ တွင် အကျယ်တဝင့် ဆွေးနွေးထားပါသည်။ ဆရာမောင်ဝင့်သူက မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ကြည့်ရန် လေ့ကျင့်ခန်းများကိုပင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဝေါဟာရများ၏ ရင်းလင်းချက်များကိုသာမက မည်သို့မည်ပုံ အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူသင့်သည်ကိုပါ ဆွေးနွေးတင်ပြထားပါသည်။

စတုတ္ထလေ့ကျင့် ပျိုးထောင်ရမည့်အချက်မှာ၊ စာနယ်ဇင်းလောကမှ ဘာသာပြန်တစ်ဦးသည် ဘာသာရပ်မျိုးစုံကို ပြန်ဆိုတတ်အောင် လေ့ကျင့်ထားရန် လိုအပ်သည်ဆိုသော အချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းသည် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေး၊ လူမှုရေး စသည်ဖြင့် ဘာသာရပ်မျိုးစုံကို ဘာသာပြန်ဆိုနိုင်သူ ဖြစ်ရပါမည်။ ဘာသာပြန်နမူနာများမှာ ဘာသာပြန်ရည်ညွှန်းအတွဲလေးတွဲတွင် ပြည့်စုံစွာဖော်ပြထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ပဉ္စမနှင့် နောက်ဆုံးအချက်မှာ၊ ဘာသာပြန်ကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်လိုသူများသည် စာမျိုးစုံကို ဖတ်ဖူးထားရပါမည်။ ယခုခေတ်တွင်မူ ကွန်ပျူတာကို နားလည်သည်သာမက Website 1.0 မှ Website 2.0 သို့ စတင်ရောက်ရှိနေသည့်ကိစ္စကိုပင် သိထားရန်လိုအပ်နေပြီဖြစ်ပါသည်။

ဤတွင် စာနယ်ဇင်းလောကမှ ဘာသာပြန်ဆရာများ လိုက်နာရမည့် အချက်ကြီးလေးချက်ကို ဖော်ပြလိုပါသည်။

- (၁) မိမိသည် စာရေးဆရာမဟုတ် ဘာသာပြန်သူသာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မူရင်းသတင်းကို မှန်မှန်ကန်ကန် သိစွာရှိရှိ ပြန်ဆိုရပါမည်။

- (၂) ဘာသာပြန်သူသည် မူရင်းစာကိုယ်၌ ဖြည့်စွက်ရန်မလိုသော်လည်း ၎င်း နေသော အဓိပ္ပာယ်ကိုမူ အများနားလည်အောင်ဖော်ပေးခွင့်ရှိသည်။
- (၃) အများနားလည်ပြီး၊ အများနှင့်ဝင်ဆုံသော ဝေါဟာရများကိုသာ အသုံးပြုပါ။
- (၄) စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်တွင် မိမိဆိုလိုသော အချက်တစ်ချက်ကိုသာ ဖော်ပြရပါမည်။ အချက်တစ်ချက်ထက်ပိုသွားပါက မိမိအသားပေးလိုသော အချက်သည် မြှုပ်သွားနိုင်ပါသည်။

ဘာသာပြန်ထားသော စာမူကို စံမီ၊မမီအောက်ပါ အင်္ဂါရပ် ၃ ခုနှင့်တွဲ၍ မှတ်ကျောက်တင်ကြည့်ပါ။

- (၁) တိကျမှု (Accuracy)
- (၂) ကြည်လင်မှု (Clarity)
- (၃) ဟန်ကောင်းမှု (Style)

(၁) တိကျမှု - ဆိုသည်မှာ မူရင်း၌ဆောင်သော "အနက်အဓိပ္ပာယ်" တို့ကို ဘာသာပြန်သူက သွေဖည်ခြင်းမရှိ၊ မှန်မှန်ကန်ကန်သစ္စာရှိရှိ၊ ဖော်ပြပေးမှုကို ဆိုလိုပါသည်။

(၂) ကြည်လင်မှု ဆိုသည်မှာ အဓိပ္ပာယ်ပေါ်လွင်မှု၊ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းသိစေမှု၊ မိမိယူစေလိုသော အဓိပ္ပာယ်မှလွဲ၍ အခြားအဓိပ္ပာယ် မသက်ရောက်အောင် ရေးသားနိုင်မှုကို ဆိုလိုပါသည်။

(၃) ဟန်ကောင်းမှု - ဆိုသည်မှာ ဘာသာပြန်ပုံ၊ ရေးဟန်ကောင်းမွန်မှုကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ဝေပေါ့တန်တန်ရေးသားခြင်းနှင့် အာရုံစိုက်၍ ရေးသားခြင်းတို့၏ ခြားနားချက်ကို ဆိုလိုပါသည်။ မိမိရေးလိုသည့်စာကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ရေးနိုင်မှသာ ဟန်ကောင်းသော စာထွက်ပေါ်လာပါမည်။

ဘာသာပြန်သူများသည် မိမိဆောင်ရွက်နေသော ဘာသာပြန်အလုပ်ကို ပျော်စရာကောင်းသည့် Game တစ်ခုကို ကစားနေရသကဲ့သို့ စိတ်ပါဝင်စားမှုနှင့် ပျော်ရွှင်မှုရှိနေမှသာ အောင်မြင်မှုရရှိနိုင်ပါမည်။

အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်များသည် မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်ဟု မသိရသော်လည်း အလွန်ဆိုးရွားသည့် ဘာသာပြန်အမှားများကို ရေးမိတတ်ကြသည်။

ဤကိစ္စမျိုးသည် ဝေပေါ့မှု သို့မဟုတ် ပျင်းရိမှု၊ သို့မဟုတ် ငဟုသုတနည်းပါးမှုကြောင့်သာ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် အမှားမျိုးဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အဘိဓာန်ကို လှန်ကြည့်လိုက်မည်ဆိုပါက အလွယ်တကူရှာတွေ့နိုင်သော ဝေါဟာရကို မိမိစိတ်အထင်ဖြင့် မှားယွင်းစွာပြန်ဆိုမှုများသည် ဘာသာပြန်သူ တစ်ယောက်အနေနှင့် ဆိုးရွားသော ပြစ်မှုတစ်ခုကို ကျူးလွန်ခြင်းသာ ဖြစ်ရပါမည်။

တကယ်တမ်း ဘာသာပြန်အလုပ်သည် လွယ်ကူသောအလုပ်မဟုတ်ပါ။ ဆရာဦးခင်ဇော် (ဆရာ-ကေ)က "ဘာသာပြန်ခြင်းဆိုသည်မှာ စိတ်ချင်းပေါင်းကူးမှုဖြစ်သည်" ဟု ဖောက်သည်ချခဲ့ကြောင်း၊ ဆရာတက်တိုးကလည်း "အရမ်းဘာသာမပြန်နဲ့" ဟု တိုတိုတုတ်တုတ်သတိပေးခဲ့ကြောင်း၊ ၎င်း၏ အဆိုမူရင်းမှာ "မတတ်ဘဲ မပြန်နဲ့" ဟု တိုက်ရိုက်ဆိုလိုသော သဘောဖြစ်သော်လည်း "မသင့်သည်တို့ကို မပြန်သင့်" ဆိုသော အတွေးလည်း ဝင်သင့်ကြောင်း၊ ဆရာမောင်ဆုရှင်က မောင်ဝင့်သူအတွက် အမှာစာတွင် စဉ်းစဉ်းစားစားတွေးတွေးဆဆနှင့် ကောင်းမွန်သောအတွေးတစ်စကို ဝေမျှပေးခဲ့ပါသည်။

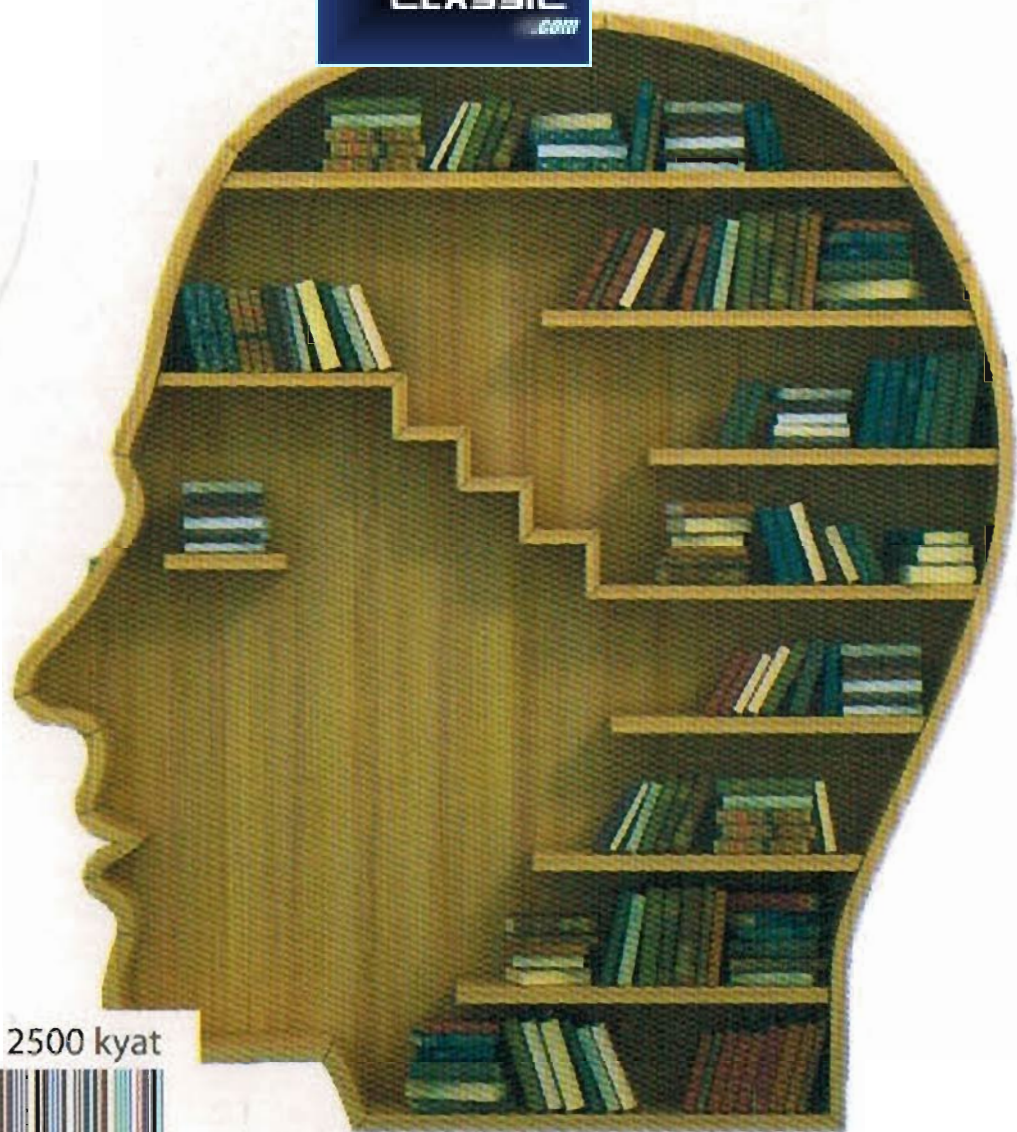
ဆရာမောင်ဆုရှင်ကပင် ဆရာမောင်ဝင့်သူ အဆိုပြုထားသလို စာအုပ်ကိုလည်းလမ်းညွှန်အဖြစ်ဖတ်၊အထိအတွေ့(exposure)ကိုလည်းယူ၊အပြောအဆိုနှင့် အရေးအသားကိုလည်း ဧလုကျင့်ပါမှ လိုရာခရီးပေါက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း အကြံပြုထားခဲ့ပါသည်။

ဆရာမောင်ဝင့်သူက "ဘာသာပြန်စာပေသည် လူဦးနှောက်တစ်ခုတည်း၏ စွမ်းအားဖြင့် ဖန်တီးထုတ်လုပ်ရသည့် အသိပညာလက်ရာတစ်မျိုး ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘာသာပြန်သူတို့သည် မိမိတို့၏ ဉာဏပစ္စည်းကို လက်ရာကောင်းစေရန် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုး ကြိုးစားအားထုတ်ရန်မှ တစ်ပါးအခြားနည်းလမ်းမရှိချေ" ဟု ယတိပြုတ်မှတ်ချက်ချထားပါသည်။ ကြိုးစားကြပါကုန်

စာရေးနည်းလမ်းညွှန်

ကြူကြူသင်း	မောင်ကျေးဇူး
ခင်မောင်ညို(ဘောဂဗေဒ)	မောင်ခင်မင်(ဓနုဖြူ)
ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ)	မောင်ခေတ်ထွန်း
ချစ်ဦးညို	မောင်ငြိမ်းသူ(ကြို့ပင်ကောက်)
ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း	မောင်စိန်ဝင်း(ပုတီးကုန်း)
ညွန့်ဟံ(ကြူတော)	မောင်မြင့်ကြွယ်
တက္ကသိုလ်တင်ခ	မြေလတ်မောင်မြင့်သူ
မစန္ဒာ	မြင်းမူမောင်နိုင်မိုး
မနုဿကျော်ဝင်း	လယ်တွင်းသားစောချစ်
မနှင်းဖွေး	သူရဇော်

BURMESE CLASSIC .COM

2500 kyat

3836640170023